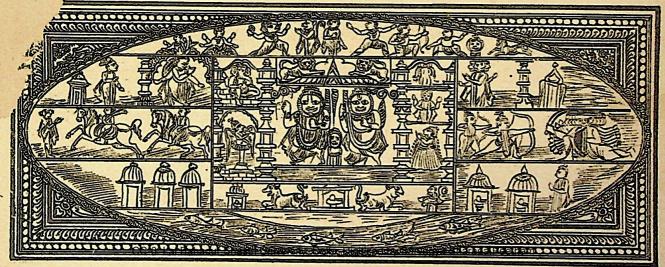

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

सर्वतीर्थानिसरिदव्धयः ॥ क्षेत्राणिचयथास्थानंसन्त्रिवेश्ययथापुरा ॥ १७ ॥ ततोविचितयामाससर्वलोकपितामहः ॥ पुनरेतांकियागुर्वीनोरुप्स्येऽहंकथांत्विति ॥ १८ ॥ तापत्रयाभिभूतावामुच्यतेजंतवःकथं ॥ एवंचितयमानस्यमितरासीत्य जापतेः ॥ १९ ॥ मुक्तयेककारणंविष्णुंतोष्येहंपरमेश्वरं ॥ सएवभगवान्सर्वप्रपन्नार्तिहरोविभुः ॥ २० ॥ ब्रह्मोवाच ॥ नम स्तेजगदाधारशंखचक्रगदाधर ॥ यन्नाभिपंकजादेषंजातोऽहंविश्वसृष्टिकृत् ॥२ १ ॥ परमार्थस्वरूपंतेलंवैवेसिजगन्मयः॥ यन्माययाजगत्सर्वनिर्मितंमहदादिकं ॥ २२ ॥ यन्तिःश्वासस्मुद्भृतंशब्दब्रह्मत्रिधात्रवत् ॥ उपजीव्यतदेवाहमस्टजंभुवना निवै ॥ २३ ॥ त्वत्तोनान्यत्स्थूलसूक्ष्मञ्हर्त्वदीर्घादिकिचन ॥ विकारभेंदैर्भगवंस्त्वमेवेदंचराचरं ॥ २४ ॥ कटकादियथा स्वर्णगुणत्रयविभागशः ॥ स्रष्टास्रज्यंत्वमेवात्रपोष्टापोष्यंजगत्मभो ॥ २५॥ आधारोधियमाणंचधर्तात्वंपरमेश्वर ॥ जग तोस्यगितर्भर्तासाक्षात्त्वंपरमेश्वरः ॥ २६ ॥ त्वत्प्रेरितमितःसर्वश्वरतेचशुभाशुभं ॥ तस्मात्यामोतिसदृशीत्वयैवविहितांग र्ति ॥ २७ ॥ चराचरगुरोसर्वजीवभूतकपामय ॥ प्रसीदायजगन्नाथनित्यंत्वच्छरणस्यमे ॥ २८ ॥ जैमिनिरुवाच॥एवंसं स्त्यमानस्त्वस्रणागरुडध्वजः ॥ नीलजीमूतसंकाशःशंखचकादिचिन्हभृत् ॥ २९ ॥ आविरासीज्जगत्स्रटाविवक्षःस्फ्रिर ताधरः ॥ श्रीजगवानुवाच ॥ यदर्थंमांस्तृषेब्रह्मन्तशक्यःप्रतिजातिसः ॥३०॥ अनाद्यविद्यासुद्दृढादुश्लेद्याकर्मवंथनैः॥ प्रजा वंत्यांकथंतस्यांहीयेतेमृत्युजन्धनी ॥ ३१ ॥ तथापिचेदत्रकतेव्यवसायस्तवानघ ॥ क्रमेणयेनहिभवेत्तत्तेवक्ष्यामिचानघ॥ ॥ ३२ ॥ अहंत्वंत्वमहंब्र्झिन्ममिष्ठैभाशियळीअगंत् णो^{ण्}राधिसीयोत्रमितियानीन्येथीतिविधारीयम् नी ३३ ॥ सागरस्योत्तरेतीरेम

HT a

9

श्रीः॥ ऑनमोभगवतेवासुदेवायनमः ॥ ॥ नारायणंनमस्कत्यनरंचैवनरोत्तमं ॥ देवीसरस्वतीव्यासं ततोजयमुदीरयेत्॥ऋ षयऊचः ॥ भगवन्सवंशास्त्रक्रतवंतीर्थमहत्त्ववित् ॥ कथितंयत्त्वयापूर्वपरनृतेतीर्थकीर्तने ॥१॥ पुरुषोत्तमार्थ्यसुमहरक्षेत्रप रमपावनं ॥ यत्रास्तेदारवतनुः श्रीशोमानवलीलया ॥ २ ॥दर्शनान्मक्तिदःसाक्षात्सर्वतीर्थफलप्रदः ॥ तन्नोविस्तरतोब्रहित त्क्षेत्रंकेननिर्मितं ॥ ३ ॥ ज्योतिःप्रकाशोभगवान्साक्षान्तारायणःप्रभुः ॥ कथंदारुमयस्तस्मिन्नास्तेपरमपुरुषः ॥ ४ ॥ श्रो त्मिच्छामहेब्रह्मन् परंकौतृहलंहिनः ॥ वदत्वंवदत्ांश्रेष्ठसर्वलोकगुरोमने ॥ ५ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ श्रण्यंमनयःसर्वेर हस्यंपरमंहितत् ॥ अवैष्णवानाश्रवणेभक्तिस्तत्रनजायते ॥ ६ ॥ यस्यसंकीर्त्तनादेवसकलेलीयतेतमः ॥ स्कंदेनकथितंप विश्वत्वाशंजोर्मुखांबुजात् ॥ ७ ॥ समक्षंसिद्धदेवौषसभायांमंदरोदरे ॥ अहमप्यागमंतत्रदेवदेवंसमिन् ॥ ८ ॥ यथा श्रृतंवःकथयेदेवानांश्रण्वतांपुरा ॥ यद्यप्येषजगन्नाथःसर्वगःसर्वजावनः ॥ ९ ॥ संतिक्षेत्राणिचान्यानिसर्वपापहराणिव ॥ सेवन। सर्वपापानिनराणां घ्रांतियानिवै ॥ १० ॥ तद्धिक्षेत्रवरंचास्यवपुर्भृतंमहात्मनः ॥ स्वयंवपुष्मांस्तत्रास्तेस्वनाम्नाख्या पितंहितत् ॥ ११ ॥ येतत्रस्थातुमिन्छंतिनेपिसर्वेद्धतांहसः ॥ किपुनस्तत्रीतष्ठंतोयेपश्यंतिगदाधरं ॥ १२ ॥ यथाअनुदि नंदेवाःसिद्धाब्रह्मर्ययस्तथा ॥ समर्चित्भिहायांतिदेवेशंनतथान्यतः ॥ १३ ॥ अहातत्परमंक्षेत्रांविरतृतंदशयोजनं ॥ तीर्थ राजस्यसिक्छाद्वस्थितंवालुकाचितं ॥ १४ ॥ नीलाचलेनमहतामध्यस्थेनविराजितं ॥ एकंस्तनमिवपृथिव्याःसुदूरात्परि र्भावितं ॥ १५॥ वरीहर्र्ह्वपिणीयूर्वसम्द्वस्थयसंधरां भाष्मवैतःस्र स्थाक्तियाध्यपिष्ठिरिक्षिता विश्वस्थिरिक्षा । सम्बाचराचरं

पु

👫 नसंदृष्टसांदृह्मापरमेश्वरं ॥ अत्यद्भुतज्ञाननिधिर्वभूवासौद्विजीत्तमाः ॥ २ ॥ यावत्स्तोतुंसमारेजेहर्षसंफुञ्चलोचनः ॥ जलं पातुंसमागत्यकृतिश्विद्वायसोत्तमः॥ ३॥ कारुण्योदकसंपूर्णेतिस्मन्कृंडेनिमञ्ज्यतं ॥ विलोक्यमायवंनीलर्लकांतंक्रपा निर्धि ॥ ४ ॥ काकदेहंसमुत्स्रज्यलुठमानोमुद्धःक्षितौ ॥ शंखचकगदापाणिस्तस्यपार्श्वेव्यवस्थितः ॥ ५ ॥ तिरश्वस्तांगतिर क्षायोगींद्राणांसुदुर्रुमां ॥ मेनेऽसामुनयःस्रष्टिःक्रमात्क्षीणाभविष्यति ॥ ६ ॥ मनुष्याधिकतेनुक्तीवेदातसंशयोऽभवत् ॥ निकिचिद्दर्रुभंचेहविष्णुभक्तस्यविद्यते ॥ ७ ॥प्रत्यक्षोऽभूद्विज्येष्ठाःपुराणपुरुषोदिते ॥ संकीर्त्तयनामनरः सर्वपापःप्रमुच्य ति ॥ ८ ॥ तस्यसंदर्शनेविप्रामुक्तिःकिखलुदुर्लभा ॥ मनस्याधाययंविष्णुत्यजन्त्राणान्विमुच्यते ॥ ९ ॥ साक्षात्कतौत्तग वतःकिचित्रंमुक्तिमेतियत् ॥ पुरुषोत्तमसंज्ञस्यक्षेत्रस्यमहिमाद्भृतः ॥ १० ॥ यत्रकाकोऽपिचहरिसाक्षात्पश्यितजोद्धि जाः॥ सुदुर्लभंक्षेत्रवरमज्ञानानंविमोचकं ॥ ११ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ॥ अहे।क्षेत्रस्यमाहात्म्यंकाकस्यापिविमुक्तिदं ॥ ॥१२॥ किपुनःसततंशांतिवैराग्यज्ञानस्युजां ॥ ऋषयऊचुः ॥ नीलाख्यंमाधवंद्रख्नाकिचकारिपतामहः ॥ तद्दर्शनक्षणान्य ष्टदेहवंधंचवायसं ॥ १३ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ॥ अत्यद्भुतमिदंदृष्ट्रायावत्थ्यायतिमाधवं ॥ तावत्पितृपतिःस्वाधिकारसंय मनाकुलः ॥ १४ ॥ दीनाननोनिःश्वसन्वैतत्रायातस्त्वरान्वितः ॥ नीलाद्रीमाधवंद्रस्नासाष्टांगंप्रणिपत्यच ॥ १५॥ तुष्टा वसजगनाथंस्वाधिकारहढस्थितौ ॥ यमउवाच ॥ ॥ नमस्तेदेवदेवेशस्रष्टिस्थित्यंतकारक ॥ १६ ॥ त्वियप्रोतिमदंसर्वे सुनेमणिंगणाइव ॥ त्वया धृतेत्वयास्र्रष्टत्वयाचा प्राप्तिजगत्॥ प्राप्ति । चंद्रस्यादिस्पर्णानत्यज्ञासयसेऽखिलं ॥ विश्वे

HT a

हानचार्तृदक्षिणे ॥ सप्रदेशःपृथिन्यांहिसर्वतीर्थफलपदः ॥ ३४ ॥ तत्रयेयनुजाबस्यिवसंतिसुबुद्धयः ॥ जन्मांतरकता नांच्युण्यानांफलजोगिनः ॥ ३५॥ नाल्ययुण्याःप्रजायंतेनाजकामयिपयाज ॥ एकामकाननंयावदक्षिणोद्द्यितीरजः। ॥ ३६ ॥ पदात्पदाच्छ्रेष्ठतमाक्रमेणपरिकीर्तिता ॥ सिधृतीरेतृयोब्रह्मन्राजनेनीरुपर्वतः ॥ ३७ ॥ पृथिव्यांगोपितंस्थानं तवचापिसुदुर्लभं ॥ सुरासुराणांदुर्ज्ञेयंमाययाच्छादितंमम ॥ ३८ ॥ सर्वसंगपरित्यक्तन्त्रतिष्ठामिदेहसूत् ॥ क्षराक्षरावति कम्यवर्त्तेऽहंपुरुषोत्तमे ॥ ३९ ॥ सञ्च्यालयेननाकांतंक्षेत्रंमेपुरुषोत्तमं ॥ यथामांपश्यसिब्रह्मनुहूपचकादिचिन्हितं ॥४०॥ इिंदुशंतञ्चगत्वेवद्रक्ष्यसेमांपितामह ॥ नीलाद्रेरंतरभुविकल्पन्यमोधमूलतः ॥ ४१ ॥ वारुण्यांदिशियत्कुंडरोहिणंनामविश्व तं ॥ तत्तीरेनिवसंतंमांपश्यंतश्वर्मचक्षुषा ॥ ४२ ॥ तदंभसाक्षीणपापाममसायुज्यमामुयुः ॥ तत्रव्रजमहाभागद्वामांध्या यतस्तव ॥ ४३ ॥ प्रकाशंयास्यतेतस्यक्षेत्रस्यमहिमापरः ॥ आश्वर्यभूतःपरमस्तवापिचभविष्यति ॥ ४४ ॥ श्रुतिस्प्रतीति हासपुराणगोपितंमन्माययातन्त्रहिकस्यगोचरं ॥ प्रसादतोमेस्त्वतस्त्रवाधनाप्रकाशमायास्यतिसर्वगोचरं ॥ ४५ ॥ पुण्येषु तिर्थेषुचयज्ञदानयोःफलंयदुक्तंविमलालनांहि ॥ अहर्निवासाञ्चभतेततोऽषिकंनिःश्वासवासात्वलुचाश्वमेषिकं ॥४६॥ इत्यादिश्यविधिविभास्तदासौपुरुषोत्तमः ॥ पश्यतस्तस्यतत्रैवभुभूरंतरधीयत ॥ ४७॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेषद्वशीतिसाहस्रेजै मिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तमसाहात्म्येप्रथमोऽध्यायः ॥ १ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ततस्तुत्रम्गमनूर्वेवकास्तेक्षणवाय्स्त्यं DUNस्तवीतःसोप्रथार्थरस्ववादाक्षित्वकंतदाः ॥ १ ॥ प्रत्यिजज्ञा

जुळं ॥ ३७ ॥ दृष्ट्वानारायणंदेवंमुच्यतेकर्मवंधनात् ॥ अतोऽन्यतःकर्मभूमावहंयुर्यमसंचर् ॥ ३८ ॥ वैक्कव्यंक्षेत्रराजेऽ स्मिन्मागास्त्रंकर्मसंयमे ॥ तवापिभगवानेषविधाताप्रपितामहः ॥ ३९ ॥ तिर्यंचंविष्णुसाह्रप्यंप्राप्तंपश्यसिकौतुका त् ॥ एषकर्मपरीपाकंसर्वेषांवेत्तिकंजजः ॥ ४० ॥ ज्ञात्वाक्षेत्रस्यमाहात्म्यंस्तौतिदेवंगदाघरं ॥ त्वद्वशंगंतुमुचितानेहातिश तिजंतवः॥ ४१ ॥ वैवस्वतवसंत्यत्रजीवन्युक्तागुमुक्षवः ॥ तयासंवोधितस्तेवंविष्णुनास्त्रीस्वरूपिणा ॥ ४२ ॥ त्यक्तो ऽहंकारलज्जाभ्यांविनीनःशात्रवीयमः ॥ यमउवाच ॥ मातस्त्रयायदाज्ञप्तंपुरानैतन्मयामतं ॥ ४३ ॥ अज्ञानोपहृतोवेदिः रहस्यंकथ्मुत्तमं ॥ यस्यस्वरूपंवेदाश्वनचवेत्तिपितामहः ॥ ४४ ॥ महिमानंकेथंतस्यवेद्यहंकारमोहितः ॥ महिमानंक थंत्वस्यजगन्मातःप्रवेदस्यहं ॥ ४५ ॥ यन्माययाजगत्सर्वेप्रसुप्तंतचराचरं ॥ त्वयासुगोपितंविष्णोःक्षेत्रंपर्मपावनं ॥ ४६ ॥ अहंकारिवमुढालानजानेजगदंविके ॥ अन्यत्रभुमाविवमेखाधिकारप्रवाधनात् ॥ ४७ ॥ क्रोधाद्देषपरीता लानीलाचलमुपागतः ॥ तत्क्षमस्वापराधंनेमाययामोहितस्यते ॥ ४८ ॥ यदादिष्टं सुरेशानिक्षेत्रमेतद्विमुक्तिदं ॥ सान्वि ध्याद्वासुदेवस्यईश्वरेच्छानिरंकुशां ॥ ४९ ॥ अन्यत्रबंधदोविष्णुरत्रमोक्षंददातियत् ॥ ममापिनिरयाणांचस्रष्टासौत्रिदि वस्यच ॥ ५० ॥ मृतानिर्मित्रभूनिकश्चेतस्मीमबसुविस्तरः॥ श्लेत्रसस्थाप्रमाणाहश्चित्रस्थातकः हिन्द्यान्॥ ५१ ॥ तीर्थानि

प्रभवंतिकदाचन ॥ अत्रप्रविशतांनॄणांतिरश्वामपिदुष्कतं ॥ ३५॥ दस्रतेज्विलताग्रौहितूलराशिर्यथाभृशं ॥ येवद्धाः पापपुण्याभ्यांनिगडाभ्यामहर्निशं ॥ ३६ ॥ तेषांसंयमितात्वंहियमःपूर्वविनिर्मितः ॥ अत्रसाक्षाद्वपुष्मंतंनीलेंद्रमणिमं

मा०

3

श्वेरंजगद्योनिविश्वावासंजगदृरुं ॥ १८॥ विश्वसाक्षिणमार्यतवर्जितंत्रणमाम्यहं ॥ नमःपरमकारुण्यजलसंज्ञृतसिथवे ॥ १९ ॥ परापरपरातीत्विभवेविश्वसंभवे ॥ भवसंतापनीहारभानवेदीनवंथवे ॥ २०॥ स्वमायारचितारोपविभवे णरज्जे ॥ नमःकमलकिजल्कपीतनिर्मलवाससे ॥ २१॥ महाहवरिपुरकंथटक्णचकायचिकणे ॥ दंष्ट्रोद्धृतिक्ष तिभृतेत्रयीमुर्तिमतेनमः ॥ २२॥ नमोयज्ञवराहायचंद्रसूर्याग्रिचक्षुषे ॥ नरसिहायदंष्ट्रोयमूर्तिद्रावितशत्रवे ॥ २३। यद्पांगविलासैकस्रष्टिस्थित्युपसंद्धतिः ॥ उच्चावचालकोद्येषभवःसंभवतेमुद्धः ॥ २४ ॥ तम्मुंनीलमेघाभनीलाश्म मणिवियहं ॥ नीळाचळगृहावासंत्रणमामिकपानिधि ॥ २५ ॥ शंखचकगदापद्मधारिणंशुप्तहारिणं॥ ॥ प्रणतारो षपापौघदारिणं मुर्रविरिणं ॥ २६ ॥ नमस्तेकमलापांगसंगसंस्फारिचक्षुपे ॥ श्रीवलकौस्तुजोद्वासिमनोत्हदृद्धवक्षसे ॥ २७॥ यत्पादपंकजद्वंद्वंसंश्रित्येश्वयंभागिनी ॥ श्रीःसर्वसंश्रितानेकपृथगैश्वर्यदायिनी ॥ २८ ॥ यांपरापरसंभिन्ना प्रकृतिस्तिसिस्क्षया ॥ निर्विकारंपरंब्रह्मविकारिसस्रजेंऽजसा ॥ २९ ॥ जगल्लक्षणसंपूर्णालक्षितांशुजलक्षणैः ॥ विष्णो र्वक्षितित्यस्थांलक्ष्मीतांप्रणमाम्यहं ॥ ३० ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ॥ तदेवंधर्मराजेनश्रीकांतःपरितोषितः॥ पार्श्वस्थां वछकीहस्तांनेत्रांतेनादिशच्छियं ॥ ३१ ॥ तेनसंभावितालक्ष्मीर्भवदुःखविनाशिनी ॥ शुभायसर्वलोकानांयमंत्रोवाच लीलया ॥ ३२ ॥ लक्ष्मीरुवाच ॥ यद्र्थमावांसंस्तौषिक्षेत्रेऽस्मिन्दुर्लभंहितत् ॥ अत्याज्यमावयोरेतत्क्षेत्रंश्रीपुरुषोत्तमं ॥ ॥ ३३ ॥ कल्पावसानिचीवाद्वेष्ठियतेपरमेष्ठिना ॥ ब्रह्माद्दिद्दक्ष्प्रभूणाहिस्यामित्वनेहृविद्यते ॥ ३१ ॥ नेहकर्मपरीपाकाः

स्थोव्यवस्थितः ॥ १५ ॥ द्वष्टांतरात्मासमुनिरार्वासार्षांगमानतः ॥ प्रसादनायदेवस्यस्तोत्रमेतदुदाहरत् ॥ १६ ॥ मार्केड 🎇 मार् यउवाच ॥ यत्प्राद्वपद्मानुचरानुषंगिरुद्देद्वपद्मासनसंपद्गद्ध्यं ॥ त्वद्रक्तिहीनंपरितःप्रतप्तंदीनंपरित्राहिकपांबुधेमां ॥ १७॥ ह्मादिभियंत्परिचर्यमाणंपदांबुजद्वंद्वमचित्यशक्ति ॥ ख्रश्रेयसःभाप्तिनिदानभूतंदीनंपरित्राहिकपांबुधेमां ॥ १८ ॥ यदं । भूतंजगदंडमेतदनेकंकोटिप्रगुणंविभाति ॥ छीलाविलासस्थितिस्रष्टिलीनंतन्मांसुदीनंपरिरक्षविष्णो ॥ १९॥ एकंस् वर्णिकटकाद्दिभेदैनीनायथावानभसोदितोऽर्कः ॥ आधारवैषम्यजलेषुताटक्क्विभाव्यसेनिर्गुणएकएव ॥ २०॥ सुनिर्मलः पूर्णरुचिः प्रहीणोपादानसंकरपविवार्जितोऽपि ॥ दीनानुकंपानुगुणंबिर्जाषयुगैयुगैदहमपारशक्ते ॥ २१ ॥ त्वत्पादपद्यंज गद्दीशपूर्वनासेच्यताऽनात्मधियामयायत् ॥ तत्कर्मणांदारुणपाकभाजंदीनंपरित्राहिरूपांवधेमां ॥२२ ॥ अशेषलोकस्थि तिस्रष्टिलीलाविलासियत्तेत्रिगुणंविभाति ॥ वपुर्महात्मन्महदादिहेतुहेतोर्नमस्तेत्रकतेःपरस्य ॥ २३ ॥ सर्वन्नगत्बाहृहद्य यिषवर्द्धमानंचिववृहितंच ॥ तद्वसभूतंपरिणामहेतुस्रस्यस्तुविश्वात्मकमाश्रयामि ॥ २४ ॥ एकार्णवेमहाघोरेनावस्थात प्रदेशभूः ॥ अस्तिलक्ष्मीपतेमेखवारिवातप्रकंपनात् ॥ २५ ॥ त्राहिविष्णोजगन्नाथमग्रंसंसारसागरे ॥ मामुद्धरास्माद्रोवि कपापांगविलोक्रनैः ॥ २६ ॥ श्रीरुवाच ॥ ॥ स्तुवंतमेवंब्रह्मांषसाक्षान्नारायणोविसुः ॥ विलोक्यानुग्रहृदशावाक्यं द्मुवाचह ॥ २७ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ ॥ मार्केडेयसुदीनोऽसिमामझायद्विजोत्तम ॥ दुश्वरंयत्तपस्तप्तंदीर्घायुस्तेनकेव छं ॥ २८ ॥ कोसन्यस्विद्दिशौवित्रेन्नेष्टेस्थाविर्जामी ॥ प्रकार निर्मातिका कि ह्वाप्यत्य Peetham छं ॥ २८ ॥ कोसन्यस्विद्दिशौवित्रेनेष्टेस्थाविर्जामी ॥ प्रवास किल्लामा स्थान ॥ १९ ॥ असमांदृष्टिविषयं

कानिसंत्यत्रिमन्यद्वारहस्यकं ॥ किमधिष्ठातृवाक्षेत्रंतसर्वकथयस्वमे ॥ ५२ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमिनिक पुरुषोत्तममाहात्म्येद्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ 11811 श्रीरुवाच ॥ ॥ साधुतेवुद्धिरुत्पनाविष्णोःसन्तिधिमाश्रिता ॥ अद्धतंकथयाम्येतत्क्षेत्रस्यरविनंदन ॥ १ ॥ यथाऽहंभ गवद्वक्षःस्थलस्थाद्दशेपुरा ॥ चराचरेजगत्यस्मिन्प्रलीनेप्रलयेयम ॥ २ ॥ एतत्क्षेत्रमहंचैवद्वेएवोपस्थितेतदा ॥ सतदास मकल्पायुर्चकंडोरालजोमुनिः ॥ ३ ॥ प्रनष्टस्थावरचरेनिमग्रःप्रलयार्णवे ॥ नावस्थानमवाप्यपशर्मलेभेनकुत्रचित् ॥ ४ ॥ महार्णविभाम्यमाणः प्रलयेसइतस्ततः ॥ पुरुषोत्तमकल्पेऽस्मिन्क्षेत्रेसवटमैक्षतः ॥ ५ ॥ उत्स्रत्योत्स्रत्यमुलंतुन्ययो घस्यसमागतः ॥ शुश्रावबालवचनंमार्केडयममातिकं ॥ ६ ॥ प्रविश्यदुःखमतुलंजहीहिखलुमाशुचः ॥ तच्छृत्वाचित्रव चनमप्रतक्यैतदामुनिः ॥ ७ ॥ विस्मयंपरमंछेभेस्बदुःखंनाप्यचितयत् ॥ वारिभिःशीर्यतेनेतद्दस्तेकालवन्हिना ॥ ८ ॥ सं वर्त्तकादिं भिर्नेतच्छोष्यतेनविचाल्यते ॥ एकार्णवेमहाघोरेनौरिवक्षेत्रमीक्ष्यते ॥ ९ ॥ तत्रायंयूपसदशोन्ययोधस्तिष्ठतेम हान् ॥ व्यतिरुंधेक्षेत्रमिदंन्ययोधईशितुस्तनुः ॥ १० ॥ महाप्रलयवातेनशाखानास्यहिकंपते ॥ तस्याधस्तासाहिमुनिः स्थित्वाचैतद्चितयत् ॥ ११ ॥ एकार्णवेऽस्मिन्प्रलयेनष्टस्थावरजंगमे ॥ भूप्रदेशःस्थिरतरःकथमेषविभाव्यते॥१२॥ तत्रा यंशाखिप्रवरःकोमलःपरिदृश्यते ॥ मार्केडेयागच्छमुंहरितिसप्रश्रयंवचः ॥ १३ ॥ कुरोनिराश्रयमिद्धींचनयजितिसंष्ठव न् ॥ शंखचक्रगदापाणिनीर्।यणमेलोकयन् ॥ १४ ॥ तद्गपयासनगौमांचेववस्वतेक्षतः ॥ विवशोजलवाताभ्यांतदासु

बुत्थ्य ॥ अत्रप्रविष्टोनपुनःप्रयातिगर्भस्थितिसांद्रम्रखस्द्रसः ॥ ४७ ॥ बालगर्जेचयदृष्टंतसर्वसचराचरं ॥ ममैववालह्रप्रसाना स्ययस्तंकृक्षीप्रकाशते ॥ ४८ ॥ यस्ताइंसर्वछोकस्यक्षयकालेद्विजोत्तम॥स्टिकालेस्रजाम्येतत्वालयामिस्थितावहं॥४९॥ सर्वदाहंक्षेत्रवरेतिष्ठामित्वशरीरवान् ॥श्रीरुवाच॥ इत्याज्ञप्तोभगवतामार्कंडेयोमहामुनिः॥५० ॥ अत्रवासंकरिष्यामीत्य न्यतीर्थपराह्युखः ॥ उवाचशांतघीर्विष्णुंभक्तिश्रद्धासमन्वितः॥५१ ॥मार्कंडेयउवाच॥अन्ग्रण्हीष्वभगवन्क्षेत्रेस्मिन्प्रुषे त्तमे ॥ त्वद्नुपहाखथाब्रह्मसायुज्यंप्रापुर्याविभो ॥५२ ॥ प्रारब्धजीवकूटानांपापानांरारायस्त्ये॥जन्मकोटिसहस्रेषुसंचि तामूढचेतनैः ॥ ५३ ॥ भवेनुविलयस्तेषांत्रत्यादानुयहाग्रिना ॥ स्वर्गादिकामनादीर्घजीवितादिफलप्रदं ॥ ५४ ॥ त्वये विप्रेरितोजंतुस्तत्तत्कर्मसमारजेत् ॥ ठर्जतेचफलंबत्तस्त्रदूपाढ्याः मुराद्यः ॥ ५५ ॥ त्वदंबिनलिनाभ्यारोक्षेत्रेसिनिवसेष त्रो ॥ यथास्थितोग्रत्युवंशंनवर्जेपुरुषोत्तम ॥ ५६ ॥ इत्युदीर्यससाष्टांगंत्रणिपातंचकारह ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ अत्रस्थि तितेविप्रर्षेक्षेत्रेमोक्षप्रसाधने ॥ ५०॥ करिष्यामिनसंदेहोयांवदाभूतसंघ्ठवं॥ लयावसानेतीर्थंतेरचियष्यामिशाश्वतं॥५८॥ यत्तीरेतपआस्थायमद्भितीयत्नुंशिवं ॥ आराध्यमद्नुक्रोशान्मृत्युंजेष्यसिनिश्चितं ॥ ५९ ॥ श्रीरुवाच ॥ एवंपुरादत्तव रोमार्कंडेयोमहामुनिः ॥ न्ययोधपवनाशायांखातंचकेणवैहरेः ॥६०॥ पावनंगर्त्तमास्थायपूजियत्वामहेश्वरं ॥ महतातप संावित्रोजितवान्मृत्युमंजसा ॥६ १॥ मुनेस्तस्यैवनाम्नायंत्रस्थातोगर्तउत्तमः ॥ यत्रस्नात्वाशिवंदृष्ट्वावाजिमेघफछंछनेत् ॥ ॥ ६२ ॥ पंचक्रोशामिद्क्षित्रसमुद्रतिब्यवस्थितं ॥ दिक्काशतिर्थराजस्यतटत्रूमास्रुनिमेछ ॥ ६३ ॥ सुवर्णवासुकाकीर्णनी

कत्वायन्वविमुख्यसे ॥ दीर्घायुस्वत्तपःपाकस्तवनातिक्रमोहिसः ॥ ३० ॥ शयानंपत्रपुटकेपश्यकल्पवेटःर्भकं ॥ बालस्व ह्रपंसर्वेषांकालालानंगहासुने ॥ ३१॥ एतस्यविदतंबकंतत्रावस्थातुमर्हास ॥ श्रीरुवाच ॥ ॥ एवमुक्तोत्रगवतासस्नि विस्मिताननः ॥ ३२ ॥ आरुसदृदृशेवालक्षपंतस्याविशम्मत्वे ॥ भविष्टःकंठमार्गेणमहायामंमहोद्रं ॥ ३३ ॥ तत्राऽसीदृद् शेविष्रोभुवनानिचतुर्दशः ॥ ब्रह्मादिदिक्षालसुरसिद्धगंघर्वराक्षसान् ॥ ३४ ॥ ऋषीन्दिव्यऋषींथेवभूतलंसागरांकितं ॥ नानातीर्थैर्नदीभिश्वपर्वतैःकाननैस्तथा ॥ ३५॥ छक्षितंपत्तन्पुरपामखर्वटकैर्युतं ॥ अतलंबितलंचेवसुतलंचरसातलं। ॥ ३६ ॥ महातलंचिवपेंद्रततोऽधश्वतलातलं ॥ पातालंचैवसप्तेतिपातालानिकमाद्यः ॥ ३७ ॥ पातालानितथासमनाग कन्याःसहस्रशः ॥ महार्य्पुरसौधैश्वसुधालेपैःसमुज्जवलैः ॥ ३८ ॥ अनर्यमणिभिनीिगःसेवितंपरमाद्वतं ॥ जगतांधारिणं शेषंसहस्रफणमंडितं ॥ ३९ ॥ व्याकर्तारमशेषाणांशास्त्राणांशिष्यमध्यगं ॥ ब्रह्मांडोद्रगंवस्तुयांकिचित्पर्मेष्टिना ॥ ४०॥ ऋष्टंसर्वेददर्शासीतत्कुक्षीसमहामुनिः ॥ नापश्यदंतंकुक्षेरतुष्यममाणइतस्ततः ॥ ४१ ॥ ततोविनिक्रम्यपुनर्ददशेचमयासह ॥ पूर्वमालक्षितंतद्वदास्थितंपुरुषोत्तमं ॥ ४२ ॥ विस्मयोत्फुङ्जनयनःशणिपत्येद्मुक्तवान् ॥ मार्कडेयउवाच ॥ भगवन्देवदे वैशकिमद्भतमिदंप्रभो ॥ ४३ ॥ महाप्रलयसंरोधेस्रष्टिरत्रविभाव्यते ॥ त्वन्मायादुरवच्छेषाकथंनिस्तीर्यतेमया ॥ ४४ ॥ सत्यंविश्विमिदंविष्णोमायाक्रांतंत्वतोवद् ॥ इत्युक्तःस्मेरवद्नस्तमुवाचेश्वरस्तद् ॥ ४५ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ मुनेक्षेत्रमि दंचित्रंशाश्वतंमेविभाविषे ॥ नर्षाधिक्षेण्यविश्वविधितेनचेसंस्थिति Pigitized by Savagya Sharada Peetham दंचित्रंशाश्वतंमेविभाविषे ॥ नर्षाधिक्षेण्यविश्वविधितेनचेसंस्थिति Pigitized by Savagya Sharada Peetham

सोऽश्वातिशाश्वतान् ॥ सिंधुराजस्यसिळ्ळाबावन्यूळंवटस्यवै ॥ १४ ॥ कीटपक्षिमनुष्याणांमरणान्युक्तिदंमतं ॥ अंतर्वे 🐉 मा० दीत्वियंपुण्यावांळ्यतेत्रिदशैरिप ॥ १५ ॥ यत्रस्थिताहिपश्यंतिसर्वीश्वकाजधारिणः ॥ पृथिव्यांयानितीर्थानिगगनेचित्र विष्टपे ॥१६॥ सार्द्धियकोटिसंख्यानित्वर्गमोक्षप्रदानिवै ॥ तेषामयंक्षेत्रराजःकीर्त्तितःपुरुषोत्तमः ॥१७॥सर्वेषांमुक्तिक्षे त्राणामिदंसायुज्यदंमतं ॥ अत्रस्थितानशोचंतिजराजन्ममृतिष्वपि ॥ १८ ॥ कुंडंसेतद्गोहिणाख्यंकारुण्याख्यजलेनवै ॥ संभृतंतिष्ठतेनित्यंस्पर्शनाद्वंध्मुक्तिदं ॥ १९ ॥ अत्रप्रतिष्ठितंवारिप्रलयेयखवर्द्धते ॥ तत्रैवलीयतेपश्चात्तस्माद्रोहिणसंज्ञितं ॥ ॥ २० ॥ तस्मात्तेमात्रचितास्तुस्वाधिकारविपर्यये ॥मोक्षाधिकारिणामत्रनेश्वरस्त्वंपरेतराट् ॥ २१॥ धर्मराजंसमादिश्य लक्ष्मीरेवंपुरःस्थितं ॥ ब्रह्माणमाहजगतामंबाप्रश्रितयागिरा ॥२२॥ पितामहजगन्नाथविदितंसर्वमेवते ॥ मोक्षदंसर्वजंतूना मेतत्क्षेत्रंसमादिश ॥ २३॥ कामाख्यंक्षेत्रपालंचिवमलांचांतरास्थितः ॥ साक्षाद्वसम्बद्धपोवैचर्सिहोदक्षिणेविकोः ॥२४॥ हिरण्यकशिपोर्वक्षोविदार्यायंत्रभोज्ज्वलः ॥ दर्शनाद्स्यनश्यंतिपातकानिनसंशयः ॥ २ ९ ॥ भुक्तेर्म्केश्वयोग्यःस्यानात्र कार्याविचारणा ॥ अस्यायेसंत्यजन्त्राणानुब्रह्मसायुज्यमामुयात् ॥ २६ ॥ यत्किचिक्रियतेकर्गकोटिकोटिगुणंभवेत् । छायैषाकल्पदक्षस्य द्रितं हार्केणभासिता॥ २ ७ ॥ तस्यांनश्यत्यावयाहिज्ञानतो उज्ञानतो सतौ ॥ वेदांतेपुप्रसिद्धैसैतिवज्ञानः श्रवणादिभिः ॥ २८ ॥ मूढानांदुर्लभैर्विप्राविनाप्यत्रविमोचनं ॥ अविमुक्तेमुमुक्षोस्तुकर्णमुलेमहेश्वरः ॥ २९ ॥ दिशति ब्रह्मसंज्ञानंबोघोपायंरूपमिधिः विक्षित्रविद्वासम्प्रदेशसम्प्रस्थिकमान्मोक्षमवामुयान् ॥ ३० ॥ उपदेषुमहिस्राहितस्यज्ञानंनही

रुपर्वतशोभितं ॥ योऽसौविश्वेश्वरोदेवःसाक्षान्नारायणात्मकः ॥ ६**४ ॥ संयम्यविषयपानंसमुद्रनटमास्थितः ॥ उपारि** गन्नाथंकोटिलिंगोत्तमःप्रभः ॥ ६ ५ ॥ यमेश्वरहतिख्यातोयमसंयमनारानः ॥ यद्द्वापुजयित्वानुकोटिलिगफलेल त् ॥ ६६ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येवृतीयोऽप्यायः॥ ३ ॥ श्रीरुवाच ॥ ॥ सीमाप्रतीचीक्षेत्रस्यशंखाकारस्यमुर्द्धीन ॥ सर्वकामप्रदोदेवःसआस्तेव्यमध्वन कंठःस्यादेतकोशंसुदुर्लभं ॥ परमंपावनंक्षेत्रंसाक्षान्नारायणस्यवै ॥ २ ॥ सियुराजस्यसिललाबावन्युलंबटस्यवै ॥ शंख स्योद्रभागस्तुसंमुद्रोदकसंधुनः ॥ ३ ॥ यसंपकोस्तमुद्रोऽत्रतीर्थराजत्वमागतः ॥ यथायंभगवान्मुक्तिभदोदृष्टिपर्यगतः॥४ तथेदंगरणात्से वर्रिस्युकानाद्विमुक्तिदं ॥ दुर्लभंत्रितयंसीरेएकैकंमुक्तिसानं ॥ ५॥ श्रीरुवाच ॥ चिच्छेदब्रह्मणःपूर्वरुद्रःको धात्त्रपंचमं ॥ तिच्छरोदुःस्थजंग्रक्षन्त्रह्मांडंपरिवञ्चमे॥ ६ ॥ अत्रागतोयदाब्रह्मकपालंपरिमुक्तवान् ॥कपालमोचनंलिगांद्व तीयावर्त्तसंस्थितं ॥ ७ ॥ कपालमोचनंपश्येत्पूजयेत्रणमेचयः ॥ ब्रह्महत्यादिपापानांकंचुकंविजहात्यसौ ॥ ८ ॥ तस्यद क्षिणपार्श्वेतमरणंभवमोचनं ॥ वृतीयावर्त्तगामाद्यांशक्तिमेविमलाव्हयां ॥ ९ ॥ जानीहिधर्मराजत्वंभक्तिमुक्तिफलप्रदां यइगांपूजयेद्रक्याभणमेत्कीर्त्तयेत्त्वा ॥ १० ॥ सर्वान्कामानवामोतिमुक्तिचांतेर्चावदति ॥ नाभिदेशेस्थितंद्रोतत्रयंकुं

. .

👔 ॥ ४८ ॥ यत्रत्वेदेवतत्राहंवसेयंहियथासुखं ॥ त्वासृतेकमलाकांतनान्यन्त्रिर्दतिकारणं ॥ ४९ ॥ अंतर्यामीप्रज्ञोमेत्वंत्वांवि नावियहःकृतः ॥ मूढायेत्वांनजानंतिॡष्यंतिविषयेऽशुचौ ॥ ५० ॥ निर्मलांबरसंकाशत्वामहंशरणंगतः ॥ भगवानपिरुदंतं 🅍 क्षेत्रपालतयाविमुः ॥ ५१ ॥ स्थापयामासपरितःस्वयमंतर्व्यवस्थितः ॥ कपालमोचनंनामक्षेत्रपालंयमेश्वरं ॥५२॥ मार्क डेयंतथेशानंबिल्वेशंनीलकंठकं॥ वटमूलेवटेशंचीलगान्यष्टीमहेशितुः॥ ५३॥यानिद्रह्मातथास्पृष्ट्वापूजयित्वाविमुच्यते॥अ त्रक्षेत्रेम्रतायेचनतेषांतुप्रभुर्यमः ॥ ५४ ॥ यद्र्यमागतस्त्रंहितद्त्यत्रप्रसाधय॥ तथाप्यसौजगन्नाथोभक्तायात्मसमर्पकः ॥ ॥ ५५॥ यमेनतोषितोभक्त्याप्रपन्नार्त्तिहरःप्रभुः ॥ सुदर्शनेमचक्रेणमायांतेव्यवधास्यति ॥ ५६ ॥अत्याज्येऽस्मिन्क्षेत्रवरेख र्णवालुकयारते ॥तद्यमंवंचयित्वातुपस्थापययमालयं॥ ५७ ॥श्रीरुवाच ॥ इंद्रयुम्नोनामराजायुगेसत्येक्वविष्यति॥ विष्णवःसर्वयज्ञानामाहर्त्तासत्यकोविदः॥ ५८ ॥ अत्रागत्यमहाभक्तिकारेष्यतिच्योत्तमः॥ भगवृद्यीतयेयेनवाजिमेथसह स्रकं ॥ ५९॥ करिष्यतेप्रजानाथस्तद्नुपहकारणात् ॥ एकदारुस्मुत्पन्त्रश्चतुर्द्धासंभविष्यति ॥ ६०॥ दारवप्रतिमादीनि विश्वकर्माघटिष्यति ॥ प्रतिष्ठापयितात्वंहिइंद्रयुम्नप्रसादितः ॥ ६ १ ॥ अस्माकंसदशानांचप्रतिमानांपितामह ॥ त्वद्वप ज्ञाप्रतिष्ठाहिषटनाचमविष्यति ॥ ६२ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ इतिश्रुत्वाश्रियोवाक्यंचतुर्वकोयमश्रसः ॥ स्वंस्वंपुरंजम्म तुस्तौमुदापरमयायुतौ ॥ ६३ ॥ क्षेत्रस्यमहिमानंतंसंस्यत्यच्यमुहुर्मुङ्गः ॥ विक्षिप्रेखान्द्रक्षिप्रसम्बद्धान्तव्यक्षिप्रसम्बद्धान्त्रक्षेप्रसम्बद्धान्ते । । श्राप्तव्यक्षेप्रसम्बद्धानेप्रसम्यसम्बद्धानेप्रसम्बद्धा

70

यते ॥ अत्रत्यजीतयेत्राणांस्तेषांतत्क्षणएवाहि ॥ ३१ ॥ सह्यपाजायतेषुक्तिःसंशयोमास्तुतेयम ॥ गतागतप्रसक्तानांकर्म णांमूढचेतसां ॥३२ ॥ वैवस्वतकदाचिनोविश्वासोसत्रजायते॥ उत्स्रज्यवारिगांगेयंत्वादुशीतंसुनिर्मलं ॥ ३३ ॥ पिपासुः पत्वलंयातितंद्वतेमूढचेतसः ॥ अमंतितीर्थान्यन्यानित्यक्कैतत्क्षेत्रमुत्तमं ॥ ३४ ॥ फलाशामोदकैस्तुमालजंतेश्वमजंफलं। स्नानाद्विधर्दशादेवश्ळाययाकल्पपाद्पः॥ ३५॥ यत्रतत्रापिचक्षेत्रंमरणान्मुक्तिदंदणां॥ योयत्रविषयेभक्तयाविश्वासं क्रुतेनरः ॥ ३६ ॥ स्तृतेनैवमुच्येतनेदशंतीर्थमस्तिवै ॥ एतत्त्यकाऽन्यत्रतीर्थेविद्यातिरुचित्यः ॥ ३७॥ ननंसमाययावि ष्णोविचितोलोभलालसः॥ उपदेशेनबद्धनानप्रयोजनमस्तिते ॥ ३८ ॥ प्रत्यक्षोसनुभूतोऽयंकरटोविष्णुरूपपृक् ॥ अंतर्वे बारक्षणार्थशक्तयोऽष्टीप्रकल्पिताः ॥ ३९ ॥ उपेणतपसापूर्वमहंरुद्रेणभाविता ॥ पत्मर्थसामयास्रष्टागौरीतस्यायभामि नी ॥ ४० ॥ सर्वसौंदर्यवसितर्वपुषोमेविनिर्गता ॥ तदादिष्टामयाभद्रेवचनंमेभियंकुरु ॥ ४१ ॥ अंतर्वेदीरक्षममपरितस्त्रं स्वमृर्त्तिभिः ॥ अत्रतिष्ठतिमस्त्रीत्याअष्टघादिश्चसंस्थिता ॥ ४२ ॥ मंगलावटमूलेतुपश्चिमेविमलातथा ॥ शंखस्यपूर्वभा ोतुसंस्थितासर्वमंगला ॥ ४३ ॥ अर्द्धाशनीतथालंबाकुवेरदिशिसंस्थिते॥कालरात्रिदीक्षणस्यांपूर्वस्यांतुमरीचिका॥४४। कोलराज्यास्तथापश्चाचंडहूपाव्यवस्थिता ॥ एताभिरुपहूपाभिःशक्तिभिःपरिरक्षितं ॥ ४५॥ अल्पपुण्यस्यपुंसोहिस्या नमेतसद्धर्रुभं ॥ एतासामष्टशक्तीनांदर्शनात्कीर्त्तनात्त्रथा ॥ ४६ ॥ नश्यंतिसर्वपापानिहयमेघफलंल्भेत् ॥ रुद्राण्याश्वा ष्ट्रधाभेदंद्रख्नारुद्रोऽपिर्शकरः पी Baradu Sastri University Delhi Digjitked by Sasvagya Sharada Peetham ष्ट्रधाभेदंदुख्नारुद्रोऽपिर्शकरः पी Baradu Sastri University Delhi Digjitked by Sasvagya Sharada Peetham प् । अञ्च अञ्च कथिष्यामिचरितंपापनाशनं ॥ लीलयादारुदेहस्यमुनयःपरमात्मनः ॥ ८४ ॥ कुरुक्षेत्रसमुद्भूतौत्राह्मणक्षित्रया वुभी ॥ सखायौजन्मतःशीत्याएकाहारविहारिणौ ॥ ८५ ॥ वत्तच्युतौनिषिद्धानामाहर्त्तारौविमोहितौ ॥ अस्वाध्यायव षट्कारीत्वधात्वाहाविवर्जितौ ॥ ८६ ॥ अपात्रभूतौधर्मस्यमहापातकदूषितौ ॥ मधुक्षीवौपण्ययोषित्सहावासौमुदान्वि तौ ॥ ८७ ॥ पारलौकिकचितातुतयोःस्वमेऽपिनागता ॥ एवंविवर्त्तमानौतावायुषोऽर्द्धचनिन्यतुः ॥ ८८ ॥ एकदाभम माणौतौयज्ञवाटमगच्छतां ॥ श्रण्वंतौदूरतस्तोत्रशस्त्रशब्दंमनोहरं ॥ ८९ ॥ दृष्ट्रातास्ताःकियाःसर्वाःश्रुतिसंचोदिताद्वि जाः ॥ तौतदाचक्रतुःश्रद्धांधर्म्येवर्लन्यधार्मिकौ ॥९०॥ संस्मरंतौसजातीयौपुंडरीकांवरीषकौ ॥ निदंतौस्वंदुश्वरितंपरस्पर मभाषतां ॥ ९१ ॥ कथमावांतरिष्याबोदुष्कतार्णवमुल्बणं ॥ इहैवजन्मन्यवरंबुद्धिपूर्वमुपार्जितं ॥ ९२ ॥ नतच्छास्रंहिं जानातियदावाभ्यांचदुष्कृतं ॥ संचितंतस्यघोरस्यप्रायश्चित्तंमुदुर्लभं ॥ ९३ ॥ तथापित्रास्रणानेतान्ब्रस्निष्ठान्वेसदोगता विश्व ॥ प्रणिपातप्रसन्नान्वैपृच्छावोत्रचनिष्कृति ॥ ९४ ॥ इतिनिश्वित्यतौविप्रानित्रवाद्याभ्यपृच्छतां ॥ यथावत्करूमषंस्व संविख्याप्यचमुङ्गम् हुः ॥ ९५ ॥ तेतयोर्वचनंश्रुत्वामीलिताक्षाद्विजोत्तमाः ॥ नाब्रुवन्किचिदन्योन्यंवीक्षंतोविस्मितान नाः॥ ९६ ॥ अहोसुघोरकमिणसंचितानिदुरात्मनोः॥ येषुशास्त्रंपदंदानुंप्रायश्चित्तायनस्रलं ॥ ९७ ॥ शक्नुमोनवयंत स्मादनयोर्निष्कताविति ॥ तेषांमध्येसदोमुख्यःकश्चिद्वैष्णव्युगवः ॥ ९८ ॥ भगवद्गक्तिमाहात्म्यक्षपिताशेषकल्मषः ॥ ताव्वाचविहस्येवंवाक्यंत्राक्याविद्वांकरातिहाकका ।। विकास उत्वाचा ।। विकास अवस्था विवास विकास विकास विकास विकास

द्दारुमथंवपुः ॥ आस्तेलोकोपकारायवलेनचम्रुभद्रया ॥ ६६ ॥ मुदर्शनेनचक्रेणदारुणानिर्मितेनच ॥ सहितःप्रणताती नांनाशनःकरुणार्णवः ॥ ६७॥ यंद्रह्मापापवंधेनसुदृढेनविमुच्यते ॥ सुकर्मीघपरीपाकोयुगपसमुपस्थितः ॥ ६८ ॥ प श्यतां जो मुनिश्रेष्ठास्तापत्रयसुधानिधि ॥ बह्वोसवताराहिविष्णोदिव्याश्वमानुषाः ॥ ६९ ॥ अत्यद्भतानिकर्माणिमाहा रम्यंचापिर्वाणतं ॥ पारिचित्यान्मानुषास्तुनमन्यंतेष्ठरानपि ॥ ७० ॥ देवाष्ठरमनुष्याणांगंथर्वोरगरक्षसां ॥ तिरश्वामपिको विप्रास्तरिमन्दारुमयेहरौ ॥ ७१ ॥ सर्वात्मभूतेभवितिचित्तंसर्वसुखावहे ॥ उपजीवत्यंशसुखंयस्यानंदस्वद्धपिणः ॥७२ ॥ ब्रह्मणःश्रुतिवागाहएतत्तत्रानुभूयते ॥ यतिसंसारदुःखानिददातिसुखमव्ययं ॥ ७३ ॥ तस्माद्दारुमयंब्रह्मवेदांतेषुप्रगीयते॥ नहिकाष्ठमयीमोक्षदंदाातिप्रातिमाकाचित् ॥ ७३ ॥ कृतेनाकृतताविष्राःकदाचिन्नोपलभ्यते ॥ अकृतोसपवर्गस्तुकृताद्वादा रुणःकथं ॥ ७५ ॥ अधिष्ठानंविनाब्रह्ममुखैर्यनोंपरुभ्यते ॥ रहस्यमेतत्परमंविष्णोःस्थानमनुत्तमं ॥ ७६ ॥ अस्रोकिकी सामितिमालौकिकीतिमकाशिता ॥ कुत्रश्रुतावादृष्टावामितमान्याहरेदिति ॥ ७७ ॥ इंद्र्युम्नायसवरंतदादारुवपुर्ददी ॥ दीनानाथैकशरणंतरणंभववारिषेः॥ ७८ ॥ चराचरसदावंधचरणंतंपरायणं ॥ नारायणंजगयोनिचिष्टसंद्धितकारणं। ॥ ७९ ॥ मोक्षणंसर्वपापानां दारणंसकलापदां ॥ विभूतीनांवितरणंवरणंसर्वयोगिनां ॥ ८० ॥ भरणंसर्वजंतूनांधरणंजग तामपि ॥ भाषणंसर्वभाषाणांदूषणंसर्वदुष्कृतां ॥ < १ ।। शोषणंपापपंकानांनीलाद्रिशरणंहरि ॥ शरणंत्रयातपुनयोसन न्यशरणंविमुं ॥ < २ । िनिश्चेष्टीद्वारुवध्नीपिद्विधिलालीविलीसकर्त्।। क्षमतस्यस्यभन्यापिसीऽपराचेशतंदणां ॥ < ३ ॥

पु॰ मिनिस्यास्तं ॥ रत्नवेत्रकराःकाश्वित्काश्विचामरपाणयः ॥ १०॥ गंधौतलपदीपांस्तुरत्नदंतपदीपिकाः ॥ काश्विद्दधानाःस्त करैयोवनाढ्याःसुभूषिताः ॥ ११ ॥ पथ्वाद्रत्नमयंछत्रंविश्वतीकाचिदुक्वला॥धूपपात्रंमुखाम्यासेरूष्णागुरुसुधूपितं ॥१२॥ काचिद्दधानाप्रम्लोचांहसंतीविपहिश्रया॥ लीलालसदृशादेवाननुग्रक्कंतमगतः॥ १३॥ बद्धांजलिपुटान्यमकंघरान्स्तु वतःपृथक् ॥ सिद्धान्मुनिगणान्दिव्यान्सनकादीन्स्मितेनच ॥ १४॥ नारदादीश्वगंधर्वान्दिव्यगानमनोरमान् ॥ दत्तावधा नश्रवणलीलयैवानुकंपिनः ॥ १५ ॥ प्रन्हादादीन्वैष्णवाय्यान्स्वहृपंथ्यायतोऽपतः ॥ चित्ताकर्षणसंलीनान्निद्धानंस्व वियहे ॥ १६ ॥ वक्षस्थलप्विलसत्कौस्तुभप्रतिबिबितैः ॥ देवादिभिविश्वरूपंमुर्तेःस्वस्याःप्रकाशकं ॥ १७॥ उपर्युपरिदि 👔 व्यायाःपुष्पवष्टेरघःस्थितं ॥ श्रीसन्तिषानविगतिश्रयामप्सरसांगणं ॥१८ ॥ पश्यंतंविविषंचत्यमंगहारमनोहरं ॥ दिव्यली िलाविलासंतंद्रस्नातौद्धिजबाहुजौ ॥ १९॥ बभूवतुःक्षणात्सर्वविद्यानांपारगौद्धिजाः॥ त्रिःपरिक्रम्यदेवेशंकतांजलिपुटा वुभौ ॥ २० ॥ साष्टांगपातप्रणतीतुष्टुवातेमुदान्वितौ ॥ पुंडरीकउवाच ॥ नमस्तेजगदाधारस्रष्टिस्थित्यंतकारण ॥ २१ ॥ नाराणनमस्तेस्तुपरमात्मन्परायण ॥ परमार्थस्त्रमेवैकोभवाप्ययविवर्जितः ॥ २२ ॥ नित्यानंदस्वरूपंत्वांविदंतिज्ञानचक्षु 🕯 षः ॥ चिन्मात्रंजगतामीशमधिष्ठानंपरात्परं ॥ २३ ॥ कथंनुमूढॡदयास्त्वांजानंतिम्रुनिर्मलं ॥ कामार्थलिप्सासंभातचेत सोऽत्यंतदुःखिनः ॥ २४ ॥ गतागतपथेश्रांताःस्रखभाजःकदाचन ॥ अनुकंपयमांनाथसुदीनंशरणागतं ॥ २५ ॥ मूढंदुष्क तकर्माणंपतितंभवस्थिरी भाषक्षीअधस्त्रसाष्ट्रंशीष्युक्रीसाडिनीः श्वितित्वी by२६ वर्षात्र स्वकत्तिव्यानुपक्षीयोदीनानाथदयालुकः ॥

द्वांळतस्तूर्णगच्द ुर्रपोत्तमे ॥ १००॥ क्षेत्रोत्तमेदारमयायत्रास्तेषुरुपोत्तमः ॥ इंद्रबुद्धस्यराजवैभेत्त्यानुपह्ळद्विमुः ॥ ॥ १०१ ॥ तमाराध्यजगन्नाथंशंखचक्रगदाघरं ॥ पापक्षयंवामुक्तिवाखेख्यामाप्त्यथोध्रवं ॥ १०२ ॥ घोरदुष्कृतत्त्री घदावाग्रिसदृशस्तुसः ॥ तपसैतत्क्षयंनेतुंनशक्यंजन्मकोठिभिः ॥ १०३ ॥ युगपत्संक्षयंयातियंदृह्मासर्वेकित्विषं ॥ तन्मा विलंबंकुरुतंतत्रशीमंप्रयातवे ॥ १०४॥ सुपुण्येचोत्कलेदेशेदाक्षणार्णवतीरगे ॥ नीलाद्रिशिखरावासंबजतांशरणीवर्भु ॥ १०५ ॥ सिह्वामिष्टसंसिद्धिपदास्यतिकपांबुधिः ॥ इत्यादिष्टीतुतौविप्रक्षत्रियौहर्षसंयुतौ ॥ १०६ ॥ तेनैववर्लनावि प्राःप्रयातीपुरुषोत्तमं ॥ १०७॥ इतिश्रीस्कंद्पुराणेजिमिनिकषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येचनुर्थौऽध्यायः ॥ १॥ जैमिनिरुवाच ॥ ॥ निर्विण्णचेतसौतौतुत्यकावेश्यादिसंगति ॥ ध्यायंतौमनसाविष्णुंशुद्धाहारवतावुत्री ॥ ९ ॥ काले निकयताप्राप्तीनीलाद्गिनिलयंहरेः॥ तीर्थराजेततःस्रात्वायथावद्विधिचोदितं ॥ १ ॥ प्रासादद्वारितिष्ठतीसाष्टांगंप्रणिपत्य च ॥ भगवंतंनिरीक्षंतीनापश्यतांतदाद्विजाः॥ ३ ॥ विषण्णमनसौदेवमद्व्वाचितयाकुली॥ आरेभातेसनशनंभगवदर्शनाव थि ॥ ४ ॥ कीर्त्तयंतीभगवतोनामकलमधनाशनं ॥ चृतीयस्यांत्रियामायांज्योतिरेकमपश्यतां ॥ ५ ॥ त्रीण्यहानिपुनस्ती चतथोपावसर्तास्थिरौ ॥ मध्येसप्तमराचेस्तुभगवंतमपश्यतां ॥ ६ ॥ जिदशानांस्तुतीःश्रुत्वादिव्यज्ञानीवभूवतुः ॥ अपास्त पापनिमोंकौसाक्षाद्वेवमपश्यतां ॥ ७ ॥ शाँखचक्रगदापाणिदिव्यालंकारभृष्यतं ॥ प्रत्याद्वक्र<mark>योः प्रदेशिन्यस्तचरणांकुजं ॥</mark> ॥ ८ ॥ व्याकोशपुंडरीकिक्षित्रसन्नवदनविभु ॥ वामपार्थ्वगतालक्ष्मीवामेनालिग्यवाद्वना ॥ ९ ॥ नागवहीदलंबद्वमादद

पु॰ 📳 स्वामिनोमेऽसमास्त्यन्यत्थार्थनीयकं ॥ ४३ ॥ प्रणिपत्यजगन्नार्थत्वांचयाचेसहस्रवा ॥ समस्तपुरुषार्थस्यवीजंत्वत्पाद्यं कजं ॥ ११ ॥ यावत्राणान्यारयामितावद्रक्तिर्दृढास्तुमे ॥ स्टप्टिविनिर्ममेचेमाययाक्तस्यापितामहः ॥ १५॥ संहरत्यस्वि है लंक्द्रोलक्ष्मीश्वैश्वर्यदायिनी ॥ दीनानुकंपिस्तांशक्तिप्रार्थयेनान्यमानसः ॥ ४६ ॥ अनाखविद्यापंकेऽस्मिन्सुदृढेदुस्तरेम् शं॥ निमग्रस्यजगन्बार्थनिरालंबंप्रणस्पतः॥ ४७॥ महामहिम्नस्बद्धक्तेनीन्यदस्तिपरायणं॥ श्रुतिस्पृत्यादिसंजिन्नामा र्वीर्गाःस्युर्मीक्षहेतवः ॥ ४८ ॥ त्वद्रक्तिमपहायैतेनप्रवर्त्तितुमीश्वराः ॥ अनन्यशरणंखामिन्ननुकंपयमांविज्ञो ॥ ४९ ॥ इति स्तुवन्जगन्नाथपादपद्मांतिकेमुदा ॥ पपातदंडवद्भूगौपसीदेतिवदन्मुद्धः ॥ ५० ॥ ततस्तादेवताःसर्वाःस्तृत्वासंपूज्यकेशवं ॥ तिञ्चीलापांगसंतुष्टाःभयातास्त्रिदिवंपनः ॥ ५१ ॥ ततउन्मीलितदशौपंडरीकांबरीषकौ ॥ माययामोहितोविष्णोःस्वमदृष्टम बुत्ध्यतां॥५२॥यादृष्टादिव्यलीलाहिंसाक्षात्मललचक्षुषा ॥पुनर्मानुषभावौतौदिव्यसिंहासनस्थितं ॥ ५३ ॥ नीलजीमूत संकाशंफुञ्जपद्मायतेक्षणं ॥ शोणाघरंचाकनासंदिव्यकंडलभूषितं ॥ ५४ ॥ शंखचकगदापद्मधारिणंवनमालिनं ॥ पीनो रस्कंचारुहारमनर्भमुकुटोज्वलं ॥ ५५॥ श्रीवसकौरतुभोरस्कंदिव्यांगद्विभूषितं ॥ प्रलंबवाहुंदीनार्त्तिपरित्राणसमुखतं॥ ॥ ५६ ॥ सुवर्णस्त्रसन्तद्धमध्ययंथिमणीयुतं ॥ दिव्यपीतांबरधरीदित्र्यस्रगांधभूषितं ॥ ५७ ॥ स्वर्णपद्मासनासीनंसर्वीगा छिगितिश्रियं ॥ प्रपन्नसंतापहरंसुधासागर्गुरुवणं ॥ ५८ ॥ अशेषवांछाफलदंकल्पदक्षंसुपुष्पितं ॥ दक्षपार्श्वस्थितंतस्यद हशातेहलायुथं ॥ ५९७ विक्रांवित्रवेनब्रह्मांदंबलेनमहमप्रविषुः शिवंबलंमागशकाभकिभासमकिमीवित्री। ६०॥ कैलासिश

उचावचाभ्रमादुःखंजलयंत्रघटीमिव ॥ २ ७ ॥ अजसमधिकत्तरिपरित्राहिरूपांबुधे ॥ योगक्षेमानुसंघानायेमुर्स्वास्तान् पासते ॥ २८ ॥ लीलाविमुक्तिदंतेत्वन्माययापरिमोहिताः ॥ नारायणेतित्वन्नामकीर्त्तितंत्यदृच्छया ॥ २९ ॥ कंजगनाथचतुर्वर्गेकसाधनं ॥ त्वंतृतैस्तैःपृथम्यद्गैस्तास्ताःसिद्धीःप्रयच्छिसि ॥ ३० ॥ त्वमेकःशरणंनायपितत ज्ञाननीकासमास्द्रढःकरुणाक्षेपणीकरः ॥ ३ १ ॥ परंपारंसमानेतृसंसाराब्धेविचेतनं॥ त्वमेकईशिषेश्रतचाऽनन्ययापरिचिति तः ॥ ३२ ॥ येऽन्येमुक्तिपदादेवाःशास्त्रेषुपरिनिष्ठिताः ॥ दुःखाब्धिकुंभयोनितेत्वद्वक्तिजनयंतिवै ॥ ३३ ॥ तन्मेपसीद्भग वन्पदपंकजेतेभ्रक्तिदढांवितरनाथभवान्धिमुच्चैः ॥ घोरंमुदुस्तरममुहिययातरेयमष्टांगयोगजनितश्रमवर्जितोऽपि॥ ३४ धर्मार्थकामनिचयैःकुमतिप्रगृक्षेःश्चुद्रैरमीभिरहितास्पसुरवैर्नकार्यं ॥ आज्ञापयांघिनछिनद्वर्याचतनेनसांद्वानुवर्धितसुरवाणं वमजानंमे ॥ ३९ ॥ स्तुत्वेत्थंजगदीशस्यपादपद्मांतिकेद्विजः ॥ पपातत्राहिकुणेतिप्रवद्न्वाष्पवद्विरा ॥ ३६ ॥ तस्थौ सपुनरुत्थायकृतांजिलपुटःस्तुवन् ॥ अंबरीषउवाच ॥ प्रसीद्देवसर्वात्मन्त्रसंख्येयशिरोभुज ॥३ ण॥ असंख्यद्राणनयनपा णिपादनमोऽस्तृते ॥ षड्विंशतत्त्वातीतोऽसिनिष्प्रपंचप्रपंचक ॥ ३८ ॥ चतुर्विधजगद्धामन्विश्वमूर्त्तेनमोऽस्तृते ॥ एकपाद स्त्रिपादश्वतीर्थपादोंऽतरिक्षपात् ॥ ३९ ॥ यस्यपादोद्भवागंगापुनातिभुवनत्रयं ॥ ब्रह्महत्यादिपापानांशोधकंयस्यनामवै ॥ ४० ॥ कीर्त्तिनंसर्वशुभदंनमस्तस्मैशुभात्मने ॥ देवत्वन्नामकीर्त्त्यापिजायतेसर्वसिद्धयः ॥ ४१ ॥ कौनुकात्त्वाहिचग्यंति विद्वांसोवुद्धिशालिनः पार्णनाथित्वत्वतिद्वाहिनसंश्रयात्तापहारिणी॥ ४२ ॥ तापत्रयाभिभूतस्यभक्तिमेसुदृढांकुरु ॥ अनन्य

नियऊचुः ॥कत्मिन्देशेद्विजश्रेष्ठतत्क्षेत्रंपुरुषोत्तमं ॥ यत्रनारायणःसाक्षाद्वारुद्धपीत्रकाशते ॥१ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ उत्क लोनामदेशोऽस्तिख्यातःपरमपावनः ॥ यत्रंतीर्थान्यनेकानिपृण्यान्यायतनानिच ॥ २ ॥ दक्षिणस्योदयेस्तीरेसतृदेशःप्रति ष्ठितः ॥ यत्रस्थितावैपुरुषाःसदाचारनिदर्शनाः ॥ ३ ॥ वत्ताध्ययनसपन्नायज्वानोयत्रभूसुराः ॥ सप्ट्यादौक्रतवावेदा वेथसात्रप्रवर्त्तिताः ॥ ४ ॥ अष्टादशानांविद्यानांनिधानंसप्रकीर्त्तितः ॥ यहेयहेनिवसतिलक्ष्मीनारायणाज्ञया ॥ ५ ॥ ल जाशीलाविनीताश्वआधिव्याधिविवर्षिताः ॥ पितृमात्रताःसत्यवादिनोविष्णवाजनाः ॥ ६ ॥ नचात्रविष्णवःकश्विना स्तिकोवापिवर्त्तते ॥ सर्वेपरहितास्तत्रनलुब्धानशठाःखलाः ॥ ७ ॥ दीर्घायुषस्तत्रजनाःश्वियश्वपतिदेवताः ॥ सुशीलाध र्मशीलाश्वत्रपाचारित्रभूषिताः ॥ ८ ॥ हृपयौवनगर्वाढ्याःसर्वालंकारभूषिताः ॥ कुलशीलवयोदत्तानुहृपाचारचंचवः ९ ॥ स्वकर्मनिरतास्तत्रप्रजारक्षणदीक्षिताः ॥ क्षत्रियादानशींडाव्यशस्त्रशास्त्रविशारदाः ॥ १० ॥ यजंतेकन्तिःसर्वेस ततंशरिदक्षिणैः ॥ दीप्यंतेचितयोयेषांयुपाःकांचनभूषिताः ॥ ११ ॥ येषांग्रहेष्वतिथयःकामनाधिकपूजिताः ॥ वैश्याश्व कृषिवाणिज्यगोरक्षावत्तिसंस्थिताः ॥ १२ ॥ देवान्द्विजान्गुकृत्भक्त्यात्रीणयतिधनरापि ॥ एकस्यद्वारियातोर्थीनगच्छेद न्यवेर्मिन ॥ १३ ॥ गीतकाव्यकलाशिल्पकुशलाःप्रियवादिनः ॥ शुद्राश्वधार्मिकास्तत्रस्नानदानिकयारताः ॥ १४ ॥ कर्मणामनसावाचाधनेश्विद्विजसेवकाः ।। ध्रिः स्पेसकरजाता स्माचे स्विधमेषि निष्ठमाणा १ १० विधिवित्रस्तवो नाका छेवर्ष

खरातुंगंधवलंकुंडलोज्ज्वलं ॥ विचित्रवनमालाढ्यंदिव्यनीलनिचोलिनं ॥ ६१ ॥ सततंबारुणाक्षीबंपूर्णन्वयनपंकजी।नि स्रपृष्ठोन्नतोरस्कंकुँडलीकृतविपहं॥ ६२ ॥हलसौनंदचकाजसमुज्वलचतुर्भुजं॥नानालंकाररुचिरंनतकल्मपनाशनं॥६३॥ तयोर्मध्यस्थितांभद्रांसुभद्रांकंकुमारुणां॥सर्वलावण्यवस्तितसर्वदेवनमस्कृतां ॥ ६४ ॥ लक्ष्मीलक्ष्मीशरूद्वयपंकजस्थांपृय कुस्थितां ॥ वराजधारिणीदेवीदिव्यनेपथ्यभूषणां ॥ ६ ५ ॥ प्रपन्नकस्पर्कातकांसर्वकरुमयनाशिनी ॥ संसाराणेवमद्रानां तरणीदेवतारिणी ॥ ६६ ॥ वामपार्श्वस्थितंविष्णोरद्वाष्टांचकमुत्तमं ॥ दार्वय्यनिर्मितंवित्राःखर्णजिकसमुज्वलं ॥ ६० । चतुर्द्धावस्थितंविष्णुंद्रवाद्राह्मणवाङ्गजो ॥ अरुणोद्यवेलायांश्रमंसार्थममृन्यतां ॥ ६८ ॥ संस्कृत्यतांस्वमलीलांनिश्वयं 🙀 जम्मृतुस्तदा ॥ नदारुप्रतिमाचेयंसाक्षाद्वस्रप्रकाशते ॥ ६९ ॥ सदोगतानांवित्राणांवाक्यंश्रद्दयनृश्वती ॥ कावांमहापातिक नीयातनांक्रमजागिनी ॥ ७० ॥ केदंग्ररसमाजातःस्थितविष्णोःप्रदर्शनं ॥ मूर्वयोरावयोरष्टादशविद्याप्रवीणता ॥ ७० ॥ यस्मात्तस्मान्नतुभ्रातिर्ज्ञानंतत्तत्यवादिनः ॥ यदूचुर्दारवंब्रह्मतीर्थराजतटेस्थितं ॥ ७२ ॥ वटमूलेप्रकाशंतदृत्वाजंतुर्विमुच्य ते ॥ तदेवायंजगन्नाथश्वतुर्द्धासंव्यवस्थितः ॥ ७३ ॥ क्षितीयदावतरतिचतूर्द्धपःप्रकाशते ॥ तदस्यसन्निधावावांस्थास्यावः प्राणधारिणी॥तावनान्यत्रगच्छावःक्षुद्रकामपराङ्गाखी ॥ ७४ ॥ इतिनिश्चित्यमुनयोविष्णुत्रीक्तपरायणी ॥ नारायणा ख्यांसततंज्ञपंतीमुक्तिमागृती ॥ ७५ ॥ जैमिनिरुवाच् ॥ प्रसंगाक्तियतंभ्रेतद्रद्वस्यंपापनाशनं ॥ श्रृण्वंतियेतुचरितंपंडरीकां वरीपयोः ॥ ७६ ॥ सततंकित्तियत्रभुदापरमयायुताः ॥ व्रजेतिविष्णुविरुयतेऽपिनर्धुतकल्मषाः ॥ ७७ ॥ इतिश्री

वाच ॥ साधुसाधुद्धिजश्रेष्ठायत्पृच्छथपुरातनं ॥ ३ ॥ सर्वपापहरंपुण्यं शुक्तिमुक्तिफलप्रदं ॥ चरितंतस्यवध्यामिययार त्तंरुतेयुगे ॥ १ ॥ श्णुष्वंमुनयःसर्वेसावघानाजितेदियाः ॥ असीत्रुतयुगेविप्राइंद्रयुद्धोमहारूपः ॥ ५ ॥ सूर्यवंशेसधर्मा लास्रष्टुःपंचमपूरुषः॥ सत्यवादीसदाचारोऽवदातःसात्विकायणीः॥ ६ ॥ न्यायात्सदापालयतिप्रजाःस्वाद्दवसप्रजाः॥ अध्यालिवज्ञानशौंडःशुरःसंपामवर्द्धनः॥ ७ ॥ सदोगतःसदाविप्रपूजकःपितृप्रक्तिमान् ॥ अष्टादशसुविद्यासुवृहस्पति रिवापरः ॥ ८ ॥ ऐश्वर्येणसुराधीशःकुबेरःकोशसंचये ॥ हृपवान्सुभगःशीलोदाताभोक्ताप्रियंवदः ॥ ९ ॥ यष्टासमस्त

यज्ञानांत्रसण्यःसत्यसंगरः ॥ वल्लभोनरनारीणांपौर्णमास्यांयथाशशी॥ १०॥आदित्यइवदुष्प्रेक्ष्यःशत्रुपक्षश्चयंकरः ॥ वैष्ण वःसत्यसंपन्नोजितकोथोजितेद्रियः॥ ११॥ राजस्यंक्रतुवरंवाजिमेधसहस्रकं ॥ इयाजपरमःश्रीमान्मुमुसुर्द्धर्मतत्परः ॥ ॥ १२ ॥ एवंसर्वगुणोपेतःपृथिवीपालयन्नपः ॥ अवंतीनामनगरीमालवेभुविविश्वतां ॥ १३ ॥ उवाससर्वरत्नाट्यांद्वितीया ममरावर्ता ॥ तत्रस्थितोनरपतिर्विष्णौभक्तिम्नूत्तमां ॥ १४ ॥ चकारमनसावाचाकर्मणापरमाद्धुतां ॥ एवंप्रवर्त्तमानोऽसौ कदाचिच्छ्रीपतेर्विभोः॥ १५॥ पूजासमयमासाबदेवार्चनग्रहांतरे॥ विद्वद्भिःकविभिश्चेवतीर्थयात्राप्रसिद्धिभिः॥१६॥ दैवज्ञैःश्रोत्रियैःसार्द्धपुरोहित्मुपस्थितं ॥ आहृतोव्याजहारेदंज्ञायतांक्षेत्रमुत्तमं ॥ १७ ॥ यत्रसाक्षाज्ञगनाथंपश्याम्येतेन चक्षुषा ॥ एवमुक्तोत्तरपाय्येणवैष्णवेनपुरोहितः ॥ १८ ॥ तीर्थयात्रारतान्पश्यजुवाचप्रश्रयंवचः ॥ भोभोतीर्थाटनव्यपा

धार्मिकादेशकोविदाः ॥ १८९ ॥ अहातिश्वतिदेवोऽसंसुम्मग्रितात्वृतंकितः॥ विकारवतस्यानिप्रस्थंकाश्वतस्वतिर्वार्थाः॥

तेषनः ॥ नसस्यहानिर्नुमरुत्सुव्यःपीडयतिप्रजाः ॥ १६ ॥ दुर्जिक्षमरकेनात्रराष्ट्रभगः प्रजायते॥ ब्राख्य्यंतत्रवस्वस्तियस्कि चित्पृथिवीगतं ॥ १ ७ ॥ एवंसर्वगुणैर्युक्तोनानाहुमलताकुलः ॥ अर्जुनाशोकपुन्नागतालहितालशालकैः ॥ १८ ॥ पाची ामलकेलोंधेर्वकृलैर्नागकेसरैः॥ नारिकेलैःप्रियालैश्वसरलैर्देवदारुकिः॥ १९॥ ध्वैश्वस्वदिरेर्वित्वैःपनसैश्वकपित्यकैः चंपकेःकार्णकारेश्वकोविदारेःसपाटलैः ॥ २० ॥ कदंबनिवनिचुलरसालागलकेस्तथा ॥ नागरंगैश्वजंअरिनिवकैर्मातुर्ल कैः॥ २१॥ मंदारःपारिजातेश्वन्ययोघागुरुचंदनैः ॥ खर्जुरामानकैःसिद्धैर्मुचुकुँदैःसिक्युकैः ॥ २२ ॥ तिदुकैःसप्तपणे श्रवार्थश्रविभीतकैः ॥ अन्येश्रविविधेर्दक्षैःप्रकीर्णःसुमनोहरैः ॥ २३ ॥ मालतीकंदवाणश्रकरवीरैःसिततरैः ॥ केत कीवनषंडेश्वअतिमुक्तेःसकुजकैः ॥ २४ ॥ एलालवंगकंकोलदाद्विवीजपूरकैः ॥ श्रेणीकृतैःपूगवनेरुवानैःशतशोदृतः ॥ ॥॥ २५॥ नानाद्रुमजलाकीर्णःपर्वतैःसिंधुभिर्दतः ॥ सएषदेशप्रवरउत्कलाख्योद्विजोत्तमाः॥ २६॥ ऋषिकुल्यांसमा सायदक्षिणोद्धिगामिनी ॥ स्वर्णरेखामहानयोमध्येदेशःभितिष्ठितः ॥ २७ ॥ संत्यत्रपुण्यायतनक्षेत्राणिसुबद्गून्यपि ॥ पूर्व वस्तीर्थयात्रायांवर्णितानिमयाद्विजाः॥भूत्वर्गःसांप्रतंश्चेषकथितःपुरुषोत्तमः॥२८॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंव देपुरुषोत्तममाहात्म्येषष्ठोऽध्यायः॥ ६॥ मुनयऊचुः॥ ॥ करिमन्युगेस्तुचप्रदृंद्रयुज्ञोऽभवन्मने ॥ करिमन्देशेऽस्यनगरंकथंवापुरुषोत्तमं ॥ १ ॥ गताचिष्णोः ८८-० bal Bahadu Shashi University Delhi Dignized by Salvagya Shajaada Peetham प्रतिमांकारयामासवाकथं ॥ एतसविवस्तरतःकथयस्वमहामुने ॥ २ ॥ याथातथ्येनसुवैद्वपरंकीतृहर्लहिनः ॥ जैमिनिरु

पु॰ बोपदेशार्थमागतोऽहंतवांतिकं ॥ नोधनंनचभूमिचलत्तःर्सप्रार्थयेऽधुना ॥ ३८ ॥ व्यलीकमेतन्माबुष्वातत्रस्यंश्रीधरंत्रज्ञ ॥ एवमुक्तातुजिटिलःसर्वेषांपश्यतांतदा ॥ ३९ ॥ अंतद्धानंजगामाश्चराजापरमविस्मयं ॥ अवाप्यव्याकुलमितःकथंमेनिवं हिद्ति ॥ ४० ॥ पुरोहितमुवाचेदंतस्यैवार्थस्यसाधने ॥ इंद्रयुम्नुउवाच ॥ ममधर्मार्थकामाहित्वदायत्ताद्विजोत्तम॥ ४९ । अविरुद्धस्त्वसादात्रिवर्गःसाधितोमया॥ अमानुषिमदंदन्तंश्रुत्वेदानीममानुषात्॥ १२॥ बुद्धिस्वरयतेतत्रयत्रास्तेऽसौ गदाधरः ॥ इदानीचेद्विजश्रेष्ठत्वमत्रार्थैयितिष्यसि॥४३॥ चतुर्वर्गस्तुसंपूर्णःप्राप्तःस्यात्सांप्रतंमया ॥ पुरोहितउवाच ॥वाढमेत त्करिष्यामियथाद्रस्यसिकेशवं ॥ ४४ ॥ चर्माच्छादितचक्षुभ्यीसाक्षान्मुक्तिप्रदेवित्तुं ॥एवमत्रयतिष्यामितत्रसर्वेयथावयं॥ ॥४५॥ वत्स्यामःससहायाश्वक्षेत्रेश्रीपुरुषोत्तमे॥साफल्यांकिमतोराजन्जन्मिनोजन्मनोभवेत्॥४६॥पुरुषंतमसःपारंसाक्षाद्व क्ष्यिसमाधवं ॥ भाताविद्यापतिर्नामकनीयान्मेवजिष्यति ॥ ४७ ॥ देशभ्रमणशीलैश्वचरैःसहतवाधुना ॥ तत्रगत्वाजग नाथंदृष्ट्वासिहिगिरौयथा ॥ ४८॥ कटकावाससंस्थानं भूप्रदेशंप्रमायच ॥ तूर्णंप्रदत्तिमानेताश्रेयोऽस्माकंभविष्यति॥४९॥ तस्यतद्वचनंश्रुत्वाराजापुनरुवाचह ॥ इंद्रयुम्नउवाच॥ साधुब्रह्मन्समाधायव्यवसायोविचारितः॥ ५०॥ अहंप्रथमतो च्येतच्छ्रत्वैवकतनिश्वयः॥ तत्रक्षेत्रेभगंवतःसनिधौनिवसाम्यहं॥ ५१॥ तद्गच्छतुतवभाताययेष्टंसाधयिष्यति ॥ इत्यु कांतः पुरंराजाप्रविवेशमुदान्वितः ॥ ५२ ॥ पुरोहितोऽपितान्सर्वान्यथावदनुपूर्वशः ॥ राजाज्ञयापूजियत्वापाहिणो त्त्वं खमाश्रमं ॥ ५३ ॥ अतिरं सुसूर्चे वादे बाइकारिन श्वाचे । । अपसर्थे शा अपसर्थे । । अपसर्थे । अपसर्थे । । अपसर्थे । अपसर्थे ।

२०॥ उवाचवाग्मीराजानंबद्धांजिल्पृदंगुदा॥ राजन्यनेकतीर्थानिव्यचारिषमहंप्रजो ॥ २१॥ आरोशवास्थितितले वृतान्यन्यैश्वयानिमे ॥ ओढ्देशइतिख्यातीवर्षेभारतसंज्ञके ॥ २२ ॥ दक्षिणस्योदघेस्तीरेक्षेत्रंत्रीपुरुषोत्तमं ॥ तत्रनील गिरिनामसमंतात्काननादतः ॥ २३ ॥ तस्योत्संगेकल्पदक्षःसमंताकोशसंमितः ॥ यस्यच्छायांसमाकम्यब्रह्महत्यांव्यप ॥ २४॥ तस्यपश्चादिशिख्यातंकुंडरोहिणसंज्ञकं॥ तत्पूर्णपावनांजोजिःस्परीनादेवमुक्तिदं॥ २५॥ तस्यप्राक्तटमा स्थायनीलेंद्रमणिनिर्मिता ॥ तनुःश्रीवासुदेवस्यसाक्षान्मुक्तिपदायिनी ॥ २६ ॥ तत्रकुंदेनुयःस्नात्वादृक्षाश्रीपुरुषोत्तमं अश्वमेथसहस्रस्यफलंपांप्यविमुच्यते ॥ २७ ॥ तत्रास्तआश्रमश्रेष्ठःख्यातःशवरदीपकः ॥ पश्चिमायांदिशिविज्ञोवेरि शबरालयैः ॥ २८ ॥ तस्मादेकपदीमार्गीयेनविष्ण्वालयंत्रजेत् ॥ तत्रसाक्षाज्ञगन्नाथःशंखचक्रगदाधरः ॥ २९ ॥ जंतूनां दर्शनान्मुक्तियोददातिकपानिधिः ॥तत्रोषितंमयाराजन्वर्षश्रीपुरुषोत्तमे ॥ ३० ॥ तुष्टयर्थवासुदेवस्यव्रतिनांवनवासिनां प्रतिरात्रंभगवतोदर्शनायदिवौकसां ॥ ३१ ॥आगतानांमहाराजदिव्यगंधोद्यमानुषः ॥नानास्तृतिवचःकस्पपुष्पदृष्टिश्व जायते ॥३२॥ महिमैषनकुत्रापिविष्णोःस्थानेप्रकाशते ॥ पौराणिकीप्रवित्तश्वश्रुतातत्रमहीपते॥३३॥वायसोमाधवंदस्रा तिर्यग्देहोव्यमुच्यत ॥ नाधिकारीपुण्यकृत्येज्ञानहीनोऽपिपार्थिव ॥ ३४ ॥ तृषात्तीरोहिणेकुंडेजलंपानुंसमागतः॥ त्यक्का कालवशात्राणान्विष्णुसारूप्यमाप्तवान् ॥ ३५ ॥ अहमासंपुरामुर्खस्तवसादानुसांप्रतं ॥ अष्टादशमुविद्यामुशेषोवास्या न्यमापरः ॥ ३६ ॥ पतिश्वनिर्मेशेजीजाताविष्णोःपश्यामिनापरं ॥ त्वयस्माद्विष्णुभक्तार्थस्तततंच्दढवतः ॥ ३७ ॥ अतस्त

पश्चिमांसंध्यांदध्यौसम्बुसूद्रनं ॥ रथपृष्ठेस्थितोरात्रिंगमयित्वात्वरान्वितः ॥ ७१ ॥ महानदींसम्त्रीर्यप्रातःकृत्यसमाप्य सः ॥ चितयनेवगोविदंपतस्थेरथमास्थितः ॥ ७२ ॥ पश्यनुभयतोमार्गश्रोत्रियाणांहियज्विनां ॥ ब्रह्मवर्चस्विनांविपा पामान्युपेरलंकतान् ॥ ७३ ॥ विलंध्यैकाषकवनंयावदायातिसद्विजः ॥ शंखचकगदापद्यधारिणोद्दरोजनान् ॥ ७४ जन्मांतरितमात्मानंबुबुधेदिव्यक्रपिणं ॥ अवरुष्टरथात्तूर्णसाष्टांगंप्रणिपत्यच ॥ ७५ ॥ हवीश्रुपूर्णनयनोनान्यत्कि चिदपश्यत ॥ केवलंगनसाविष्णुंपश्यन्यात्येवभोद्विजाः ॥ ७६ं ॥ एवंब्रुवन्यदाविप्रोध्यायन्दृष्यन्स्तुवन्हरि ॥ अ पश्यत्काननाकीर्णंकल्पन्ययोधभूषितं ॥ ७७ ॥ नीलाचलंलिखंतंखंपश्यतांपापनाशनं ॥ अत्यद्भतांनिवसर्तिसाक्षा त्तनुभृतोहरेः ॥ ७८ ॥ उपत्यकायामाह्नढःसमंतान्मार्गयन्द्विजाः ॥ मार्गनलेभेविप्रोऽसीमुक्दालोकनोत्युकः ॥ ७९ । असुप्यतततोभूमोकुशानास्तीर्यवाग्यतः ॥ दर्शनेतस्यदेवस्यतमेवशरणययौ ॥ ८० ॥ ततःशुश्राववचनंगिरेःपश्चात्सम नुषं ॥ भगवद्गक्तिविषयंसंलापंकुर्वतांमिथः ॥ ८१ ॥ ततोविद्यापतिर्हृष्टोऽनुसरंस्तज्जगामवै ॥ दृद्शीशवरागौरवैष्टि तंपरितोद्विजाः ॥ ८२ ॥ क्षेत्रस्यद्वीपस्थानंयत्व्यांतशवरदीपकं ॥ तत्रगत्वाशनैर्विप्रःप्रविश्यविनयान्वितः ॥ ८३ ददर्शविष्णुभक्तांस्तान्शंखचक्रगदाधरान् ॥ प्रणम्यशिरसाविप्रस्तस्थीबद्धांजिलस्तितः ॥ ८४ ॥ ततोविश्वावसुनीमशव रःपिलतांगकः ॥ अवसायहरेःपूर्जापूजाशेपोपशोजितः ॥ < ५ ॥ संप्राप्तोगिरिमध्यानुतिस्मन्वेवक्षणेद्विजाः ॥ आलोक्य CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

व्यथिकैःपुष्पस्यंदनमास्थितं ॥ तत्रसंप्रस्थितोविषाःसनुविद्यापितर्द्विजः ॥ ५९ ॥ मनसाचितयामासमध्येस्यंदनमास्यि तः ॥ अहोमेसफलंजन्मसुकल्पाशर्वरीचमे ॥ ५६ ॥ द्रक्ष्यामियद्भगवतोमुखपद्ममघापट्टं ॥ अवणार्वरुपारीर्ययतमानाका हर्निशं ॥ ५७ ॥ प्रश्यंतियतयःकिचित्पुंडरीकेच्यवस्थितं ॥ तमचनीलशिखरिष्टंगस्थंविभृतवपुः ॥ वपुःसंबंधहर णंसाक्षाइक्ष्यामिचकिणं ॥ ५८ ॥ श्रुतिस्त्रतीतिहासपुराणवाक्येयदूपमारोपियतुंनशक्यं ॥ तत्सिविधीसपमटटपूर्वेट्झा तरिष्यामिभवां बुराशि ॥ ५९ ॥ यन्नामसंकीर्त्तनतिब्रधार्थसद्यःप्रणाशंस्मरतांत्रयाति ॥ तद्यविश्वेश्वरमप्रमेयंसाञ्चात्करि ष्यामिगिरीवसंतं ॥ ६० ॥ यत्पादपद्माननुसंहितस्यपदेपदेदुःखमुपाहितस्य ॥ तमःप्रकाद्मप्रवंकदाचिन्नास्याशितंकर्मित्र रेतिनाशं ॥ ६ १॥ आरापस्रक्ष्मंत्वगुद्वानिवासंथंपंचकोशाटतमालसंस्थं ॥ वेदांतगीराहनचापिवेदांवदेस्वविद्यकनिवेदामा यं ॥ ६२ ॥ ब्रह्मांडमालाकलितानुरोमंसहस्रमूर्द्धांघिटशंपुराणं ॥ निःश्वासवातोत्थितवेदराशिसवेपपंचेशमजंघपचे ॥ ॥ ६३ ॥ यन्माययानिर्भितकूटमेतलाष्टिक्षयस्थानविलासक्षपं ॥ निक्षपितंक्षपितक्षपक्षपंत्रक्षपहीनंत्रणतः स्वरूपं ॥ ६४ ॥ तिर्यङ्तुषाशांतिनिमित्ततोषियदुच्छयायसाविधंत्रयातः ॥ देहेनतेनेवसस्तप्यक्तिमवापतंदुट्यतिथिकरिप्ये॥६ ५ ॥ अहो अहोमेख्लुभाग्यशंसीयत्कोटिजन्मार्जित्पुण्यपाकः॥ समुत्थितोमेख्लुचर्मदृग्न्यांविलोकयिष्येजगदादिकंदं॥ ६६ ॥इ त्थंसंचितयन्विमःमृह्षष्ट्रेन्।तृतुत्तानाः॥अतुतिनंत्रह्मक्षार्नंत्राष्ट्रभाक्षात्रके।अदिनासभ्येखातकतिलंचितेवहवासरे॥ वर्लनादृश्यताभृतुदेशोभुवनमंडनः ॥ ६८ ॥ ओद्रसंज्ञस्तुभोविषाःक्षितिमंडलपावनः ॥ इत्यंपश्यन्वनांतानिगिरिदुर्गीश्व

्पु 🧸 ये ॥ ४ ॥ अस्मिन्नंतिहेतेदेवेभूम्यंतर्नीलमाधवे ॥ इंद्रशुम्नोनरपितःशक्रतुल्यपराक्रमः ॥ ५ ॥ मनुष्यवपुषायोवेब्रह्मलोकं 🥻 मा 🦫 वजेदि ॥ सोऽस्मिन्यजाितरागत्यवािजमेधशतेनच ॥ ६ ॥ इष्ट्रादारुमयीवणुंचतुर्द्धास्थापियप्यति ॥ अस्यचेद्राम्यमु राजंब्राह्मणस्यातिथेर्भुशं ॥ ७ ॥ अंतर्द्धानंभगवतःसन्धिमानमथाभवत् ॥ तदेनंदर्शयिष्यामिनीलेंद्रमणिमच्युतं ॥ ८ ॥ न 9 ५ विरुपेयंकस्यापिकर्त्तव्यदेवनिर्मिते ॥ इत्थंविचार्यमनसाशवरैश्वपुनः ॥ ९ ॥ उवाचवित्रंपुरतोध्यायंतविष्णुमन्ययं ॥ शवरउवाच ॥अस्माभिःपूर्वतोप्येषउदंतःश्रुतएवाहि ॥ १० ॥ इंद्रयुम्नोनरपतिरत्रवासंकरिष्यति ॥ ततोहिभाग्यवांस्त्रंहिय द्रियेनीलमाधवं ॥ ११ ॥ चक्षुषापश्यसित्रसन्नेहियावोग्नधित्यकां ॥ इत्युक्कातंकरेषृत्वावर्लनागहनंययौ ॥ १२ ॥ उपयु पर्युपारुस्रशिलाविषमवर्सनि ॥ एकैकनरगम्येचकंटकाचितदुर्गमे ॥ १३ ॥ तमःप्रायेपथिगतंवोधयन्वचसाद्विजं ॥ मृह र्माभ्यारोहिणस्यकुंडस्याविशतांतटे ॥ १४ ॥ तंदुखासोऽब्रवीद्विपंकुंडमेतद्विजोत्तम ॥ रोहिणाख्यंमहत्तीर्थंकारणंसर्व संपदां ॥ १५ ॥ अत्रस्नात्वानरोयातिवैकुंठभ्वनांद्विज ॥ एतस्यपूर्वभागेतुकस्पसाक्षीवटोमहान् ॥ १६ ॥ छायांयस्यसमा क्रम्यब्रह्महत्यांव्यपोहृति ॥ एतयोरंतरेब्रह्मचिकुंजाभ्यंतरेस्थितं ॥ १७ ॥ पश्यसाक्षाज्जगन्नाथंवेदांतप्रतिपादितं॥दृष्ट्याजही हिसकलंबिविधंपापसंचयं ॥ १८ ॥ इतऊर्ध्वनशोचत्वपतितोभवसागरे ॥ जैमिनिरुवाच ॥ सनुकंडेद्विजःस्नात्वासंप्रदृष्ट मनाःसुधीः ॥ १९ ॥ दूरात्रणस्योशरसामनसावचसाहरि ॥तृष्टावचैकायमनाहर्षगद्भदयागिरा॥ २०॥ विद्यापतिरुवाच॥ प्रधानपुरुषातीतसर्वन्धरित्प्रसञ्जारतीः जाराजारप्ररोगासाम् स्वार्धिरहतुते। अत्रशास्त्रज्ञातीयान्तराहितानानिकारियानिकार्याने

तंद्विजोहर्षमुपयातोव्याचितयत् ॥ ८६ ॥ एपप्राप्तोहरेःस्थानाच्छांतोनिर्माल्यमूपितः॥वैष्णवाय्यहतोवार्ताविष्णोःप्राप्स्या मिदुर्छभां ॥ ८७ ॥ चितयनितिविद्रोऽसौशवरेणाभ्यभाष्यत ॥ शवरउवाच ॥ कुतःसमागतीविद्रकाननातः सुदुस्तरं । ॥ ८८ ॥ शुत्तृदूपरीतःश्रांतश्चसुखमत्रास्यतांचिरं ॥ पाद्यमासनमध्येचदत्वाविश्वावसुर्द्विजं ॥ ८९ ॥ उवाचप्रथयगिरापा स्तुत्यंत्रतिपादयन् ॥ फर्लैःपाकेनवावित्रप्राणयात्राभवेत्तव ॥ ९० ॥ यनुभ्यंरोचेततद्वेदीयतेऽत्रमयाद्विज ॥ जाग्यंममाय भगवन्जीवितंसंफलंचमे ॥ ९१ ॥ प्राप्तोऽसिमद्वहंविप्रसाक्षाद्विष्णुरिवापरः ॥ इतिब्रवाणंशवरंप्रोवाचद्विजपुंगवः ॥९२॥ नमेफ्लैर्वापाकेनकार्यवैष्णव्पुंगव ॥ यद्र्थमागतंदूरासाधातसफलंकुरु ॥ ९३ ॥ इंद्र्युमस्यरूपतेरवंतिपुरवासिनः ॥ पु ोहितोऽहंसंप्राप्तोविष्णोर्दर्शनलालसः ॥ ९४ ॥ राजापेतैर्थिकानांहिसमाजेवसरेश्रुतं ॥ तीर्थक्षेत्रप्रसंगेनकेनचित्रस्तृतंत दा ॥ ९५ ॥ यथानिवेदितंक्षेत्रंराजायेजिटिलेनवे ॥ आनुपूर्व्याचतत्तर्वकथयामाससद्विजः ॥ ९६ ॥ एतद्र्यमहासाध्रो राज्ञाचोत्कंठितेनवै ॥ प्रेषितोऽहंहरिंद्रष्टुमत्रस्थंनीलमाधवं ॥ ९७ ॥ दृष्ट्रायावचरपतेर्वार्त्तानेप्यामिसोऽप्यहं ॥ निराहारो | ध्रुवंसाधोतन्मांविष्णुंप्रदर्शय ॥ ९८ ॥ इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋपिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येसप्तमोऽध्यायः॥ ७ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ इत्युक्तस्तेनवित्रेणशबर्थितयाकुलः ॥ अस्माकमुपजीव्योऽसौरहस्यस्थोजनार्दनः ॥ १ ॥ उपस्थितंनो हुर्दैवंयेनस्यात्सार्वलेोकिकः ॥ नदुर्शयामिचेद्विपंशापंमेऽसौपदास्यति॥ २ ॥ सर्वेपांबाह्मणोमान्योविशेपादतिथित्त्वयं॥त स्मिन्विफलकामेनुद्वौलोकोविफलीमम ॥ ३ ॥ एवंविचारयन्विश्वावसुःशवरपुगवः ॥ जनप्रवादंसस्मारपुराणंशवराल

सोशरीरानास्थयामुदा ॥ ३९ ॥ एवंब्रजंतीतै।विषशबरीशबरास्त्रयं ॥ सायान्हेसमनुष्राप्तीवैष्णवाद्यीतुष्तीद्विजाः ॥ ४०॥ तत्रातिथिम्नुप्राप्तंत्राह्मणंशवरोत्तमः ॥ प्रध्यभोज्यविधानैश्वविविधैःसमपूजयत् ॥ ४१ ॥ ततोहितृप्रस्तद्दत्तैरुपचारैर्चपो चितैः ॥ विस्मयंपरमंछेभेशवरस्यमुदुर्छभैः ॥ ४२ ॥ शबरोऽयंनिवसितविषमेकाननांतरे ॥ आरण्यकेर्वर्त्तमानःकथमस्यग्र हांतरे ॥ ४३ ॥ राजाईभक्ष्यभोज्यानिमुलभान्यद्वतंमहत् ॥ इतिविस्मयमापन्तंब्राह्मणंशवरस्तदा ॥ ४४ ॥ प्रोवाचिक्तम्य वचसाविनयावनतोमुशं ॥ शवरउवाच ॥ भोविपश्रमहीनोऽसिकचित्क्षुत्तृड्विवाजितः ॥ ४५॥ आरण्यकानांभवनेनाग राणांकुतःसुखं ॥ अज्ञातानागरीटित्तःशबरेस्तुविशेषतः ॥ ४६ ॥ राजोपजीविनांश्रेष्ठौराजामात्यपुरोहितौ ॥ तयोराजस ्र्यः पुरोधाःशास्त्रसंमतः ॥४७॥ इंद्र्युम्नोनरपतिःसार्वभौमःप्रतापवान्॥त्वियतुष्टेससंतुष्टोध्रवंविप्रभविष्यति॥४८॥इति बुवत्यरण्यस्थेस्तुप्रीततरोद्विजः ॥ उवाचरावरंस्मित्वाविनयाद्वतवादिनं ॥ ४९ ॥ विद्यापतिरुवाच ॥ साधोमदुपचारायत्ह तान्येतानियानिते ॥ वस्तून्यमानुषाणीहयान्यदृष्टानिराजिभः ॥ ५० ॥ चित्रमेतद्विव्यवस्तुसंचयःशवरालये ॥ एतज्ज्ञातुं कीतुकंमेसाथोसंवर्द्धतेमहत्॥ ५१॥ शबरउवाच॥ एतस्रकाशनेविषमतिर्नोत्तहतेमम्॥ तथापितेद्विजश्रेष्ठातिथिभक्तया वदाम्यहं ॥ ५२ ॥ शक्रादयोदेवगणाःसमायांत्यन्वहंद्विज ॥ दिव्योपचारानादायपूजनायजगत्पतेः ॥ ५३ ॥ पूजियत्वा जगनार्थस्तृत्वानत्वाचभक्तितः ॥ गीतवादित्रनृत्यैश्वसंतोष्यपुरुषोत्तमं ॥ ५४ ॥ पुनःप्रयातिसततंत्रिदिवंसुरसत्तमाः ॥ दिव्यान्येतानिवस्तूनितिस्राल्याविक्रमासकेष्वेषाम् अल्लान्यक्तिम् अल्लान्यक्तिम् विक्रिक्षितिम् विक्रिक्षितिम्

कर्मभिश्वसमाराध्यएकएवजगत्पते ॥ २२ ॥ त्वत्तएवजगत्सर्वसृष्टीसंप्रतिपद्यते ॥ त्वद्याधारमिद्देवत्वयैवपरिपाल्यते॥२३ कल्पांतेसंद्धतंसर्वत्वकृक्षौसावकाशकं ॥ मुखंबसतिसर्वात्मन्तंतर्यामिन्नमोस्तुतं ॥ २४॥ नमस्तेदेवदेवायत्रयीद्धपायतेन मः ॥ सूर्यचंद्रादिक्षपेणजगद्भासयसेसदा ॥ २५ ॥ सर्वतीर्थमयीगंगायस्यपादानसंगमात् ॥ पुनातिसकलांह्रोकांस्तस्मप वयतेनमः॥ २६॥ हवीषिमंत्रपूतानिसम्ययस्तानिवन्हिषु ॥ परिणामयतेनुभ्यंजगजीवयतेनमः॥ २७॥ यदंशमुपजीव तिजगत्यानंदरूपिणः ॥ सर्वकल्पयहीनास्तेतस्मैब्रह्मात्मनेनमः ॥ २८ ॥ निर्मलायसुरूपायशुभद्धपायमायिने ॥ सर्वसंग विहीनायनमस्तेविश्वसाक्षिणे ॥ २९ ॥ बहुपादाक्षिशीर्पास्यवाहवेसर्वजिष्णवे ॥ सर्वजीवस्वसूपायनमस्तेसर्वसूपिणे॥३१ ॥ ३०॥ नमस्तेकमरु।कांतनमस्तेकमरु।सन् ॥ नमःकमरुपत्राक्षत्राहिमांपुरुपोत्तम् ॥ ३१ ॥ असारसंसारपरिश्रमेणनि पीद्धमानंखळरोगशोकैः ॥ मामुद्धरास्माद्भवदुःखजातांत्यादाज्ञयोस्तेशरणंत्रपन्तं ॥ ३२ ॥ जैमिनिरुवाच॥ इतिस्तुत्वासु रेशानंदेवंप्रणवस्त्रिपणं॥प्रणतःप्रणवंमंत्रंजजापपुरतोहरेः॥३३॥जपांतेशांतमनसंकृतांजिसम्पस्थितं॥मन्यमानंकृतार्थसंप्रो वाचशबरोद्विजं ॥ ३१ ॥ विश्वावसुरुवाच ॥कृतार्थस्त्वेपभुद्धासांप्रतद्विज्पूंगव ॥ दिनाताः जूद्वहंयामः श्वीघताः सिश्रमा न्वितः॥ ३५॥ वासोसरण्येहिस्राणांनास्माक्मुचितास्थितिः ॥ यावद्वानोर्भातिभासस्तावद्यामोनिजारुयं ॥ ३६ ॥ इ त्युकात्राह्मणंपाणागृहीत्वाशवरःपुनः ॥ आजगामद्विज्येष्ठाःस्वाश्चमंत्वर्याण्वतः ॥ के अविशेषान्वाह्मप्रापेपायायाय न्नानंदसागरं ॥ शुन्त्रवाश्यमञ्जातानिदुःखानिदुवुधेनहि ॥ ३८ ॥ शिलाविषममार्गेषिकंटकोत्करदुर्गमे॥वजन्दुःखंनलेजेऽ

गवान्त्वर्णवालुकयारतः ॥ प्रतिजज्ञेयमायैतदंतद्धनिगमिष्यति ॥ ७४ ॥ महाज्ञाम्यपरीपाकाद्यत्यक्षोऽयंत्वयाकृतः ॥ इद् युद्धागंमाभ्यासेघुवंसव्यवधास्यति ॥ ७५ ॥ एषोर्थस्तुत्वयाविभनवक्तव्योद्यपायतः ॥ आगत्यसोऽत्रद्यपितस्द्वापरमेश्वरं॥ ॥ ७६ ॥ प्रायोपवेशवतवान्त्वमेद्व्यागदाघरं ॥ तदादेशाद्दारुमयंप्रजोर्तिगच्तुष्टयं ॥ ७७ ॥ पूजियप्यतिज्ञक्याचप्रतिष्ठा प्यस्ववंभुवा ॥ स्थितिरत्रहरेर्यावदावयोर्वशसंस्थितिः॥७८॥ अनुपहाद्रगवतोनात्रकार्याविचारणा ॥ तदत्रार्थेसखेखेदंमा वजिक्षित्रमेविहि ॥ ७९ ॥ निर्वर्त्स्यतेचिरादेविमित्रेदानीसुखंखप॥पातर्द्वापुनर्देवंनीलेंद्राश्ममयंविमुं ॥८०॥ सियौस्नात्वा तस्यतटेनिवासायमहीपतेः ॥ द्रक्ष्यावःसाधुसंस्थानंयथाभिरुषितंसखे ॥ ८१ ॥ इत्यन्याश्वकथाःपुण्याःकत्वातीचपरस्प रं ॥ शुभस्थानेचस्वपतांशयनेपञ्चवास्तृते ॥ ८२ ॥ प्रभातायांतुशर्वर्यातीर्थराजोदकेनतु ॥ स्नानंनिवर्त्यविधिवन्माधवंप्रणि पत्यच ॥ ८३ ॥ राजार्हस्थानंनिर्णीयनिवासायगतीपुनः ॥ तत्रमित्रेणाभिमंत्र्यराज्ञोनिर्देशकारणात् ॥ ८४ ॥ स्थमारुस स्वित्रस्ववंतीपुरमाययौ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येअष्टमोऽध्यायः॥ ८॥ जैमिनिरुवाच॥ ततःभत्यागतेविषेसायाङ्गेसुरसंकुले ॥ माधवार्चनवेलायांवातश्रंडगतिर्ववौ ॥ १ ॥ समुद्रवालुकाश्वासौवि चचारचसर्वशः ॥ तेनाकुळदृशोदेवानशेकुरवळोकने ॥ २ ॥ श्रीकांतंचतदाविप्रादृष्युस्तेपुरुपोत्तमं ॥ यावत्थ्यानस्थिरदृ शोमुहूर्त्ततेदिवीकसः ॥ ३ ॥ ध्यानातेवालुकाराशिद्दशुस्तेनमाधवं ॥ रोहिणंचतथाकंडंबगुडुष्ट्राक्किलेदियाः ॥ २ ॥ चि तामवापुर्महृतीहाहेतिरुरुद्विकृशि ॥ किमतनाहिदुदेवमेकदासमुपरिथतं ॥ ५ ॥ दगासेचनकःश्रीशःक्षणाबन्नोप्लम्यते ॥

हिणरोगजरावयं ॥ ५६ ॥ सपुत्रवांधवाःसर्वेनिवसामोऽयुतायुषः ॥ विष्णुनिर्माच्यन्नोगेनश्लीयनेपापसंहतिः ॥ ५७ ॥ नत चित्रंद्विजश्रेष्ठयेनस्यान्युक्तिभाजनं ॥ श्रुत्वेतदुर्लभंकर्मब्राह्मणोलोमहर्षणः ॥५८ ॥ आनंदाश्रुविलुप्ताक्षःस्वेकतार्यममन्य 🖟 त ॥ अहोशबरजन्मासीपश्यत्यन्वहमीश्वरं ॥ ५९ ॥ तदुच्छिप्टंदिव्यज्ञोगमुपभुंकेदिवानिशं ॥ नान्योऽस्यसदशोलोकेपृथि व्यांसचराचरे ॥ ६० ॥ यादशोविष्णुभक्तोऽयंशबरोनीलपर्वते ॥ किंगत्वास्त्रग्रहेमेऽयुकुदुवेनामुखालना ॥६१ ॥ अनेन संख्यंनिष्पाचस्थास्यास्यत्रवनांतरे ॥ चितयित्वाचिरंविप्रःश्रीकृष्णासक्तमानसः ॥ ६२ ॥ पुनःशोवाचशवरंमयितेचेदनुष् 👸 हः ॥ साधोसल्यंत्वयाकार्यमितिमेनिश्वयोमहान् ॥ ६३॥ किंगत्वासेवयाराज्ञःपरत्रामुखहेतुना ॥ अत्रस्थित्वात्वयासाद्ध 🎇 मुपास्यम्युस्दनं ॥ ६४ ॥ यथापुनर्देहवंघोयतिष्येनभवेन्मम ॥ साधुमित्रत्वयासार्द्धनाम्यान्मेसंगमोऽभवत् ॥ ६ ५॥ दुस्तरंभ वसंसारंतरिष्येत्वस्रसादतः ॥ सारमेतस्रशंसंतिअसारेभवसागरे ॥ ६६ ॥ यद्वैष्णवेनमित्रत्वंदुःखसंसारपारदं ॥ मित्रस्य 🏥 सहवासेन्पुनःप्रत्यक्षमेष्यति ॥ ६७ ॥ भगवान्पुंडरीकाक्षःशंखचक्रगदाधरः ॥ इंद्रयुद्धोनरपतिर्मयिप्रत्यागतेसखे ॥ | 🍍 ॥ ६८ ॥ भगवंतंसमारात्थ्रभिहैवनिवसिष्यति ॥ प्रसादंविपुछंचात्रचिकीपुर्भगविषयं ॥ ६९॥ सहस्रमुपचाराणां 🎉 पूजनायजगत्मतेः ॥ रचयिष्यामीतिमहाप्रतिज्ञासीन्त्रपोत्तमे ॥ ७० ॥ एतावद्यवसायस्यपर्याप्रंस्थानमञ्जिह ॥ समप्रदे शंनिर्णीयतस्यविज्ञापुरिष्युते 🗓 hada ॥ क्रिक्तांतृसुतंत्रसुत्तं स्टीतरक्तुतोऽतुत्तरस्यां 🗓 अध्यद्वरञ्जवाज्ञ ॥ सक्षेतुरातनीवार्त्ताप्रसिद्धे वात्रताहशी ॥ ७२ ॥ त्वयायथैवकथितइंद्रयुम्नसमागमः ॥ केवलंमाघवंतत्रनद्रस्यतिमहीपतिः ॥ ७३ ॥ अचिरादेवभ

पुर

96

वजामितूर्णं ॥ २३ ॥ पृथ्वीपदक्षिणफलंशतधाभजंतेपर्यंतियेसकलकल्मषहार्यरण्यं ॥ नीलाद्रिमाश्रितमिदंपुरुषोत्तमा व्यिं मित्रं ममोपदिशातिस्मसमुद्रतीरे ॥ २४॥ विचित्येत्थंद्विजश्रेष्ठः परिवश्रामवैतदा ॥ क्षेत्रं पश्यन्त्नृदिनं नानाहुमलतान्वि तं ॥ २५॥ नानापक्षिगणाजुष्टंगुंजद्भमरगुंफितं॥ अप्रविष्टार्किकरणंछायातरुगणावतं॥ २६॥ सर्वर्त्तुकुम्रुमोपेतंछतागु ल्मोपशोभितं॥नामाजलाशयाधारकूजसारससंकुलं ॥२ ७॥ पद्मकल्हारकुमुद्विकचोत्पलवर्जितं ॥ नजलंतत्रकुद्धमापरि हीनलतादिकं ॥ २८ ॥ परीत्यवेगात्तत्क्षेत्रंजगामाथद्विजोत्तमः ॥ ध्यायन्तिरशनंत्राज्ञःप्रापावंतीदिनात्यये ॥ २९ ॥ दूतै रावेदितंपूर्वंदूरस्थस्यागतंद्विजाः॥श्रुत्वेंद्रयुम्नोचपितःप्रहर्षंपरगंययौ ॥३०॥ तदागमनमाकांक्षन्पूजियत्वाजनार्दनं ॥ विद्व द्रिर्ज्ञासणैःसार्द्धतस्थौसंदृष्टमानसः ॥ ३१ ॥ एतस्मिन्नंतरेविपःसतुविद्यापतिर्द्विजाः ॥ प्रावेशिकेर्वेत्रहस्तैदीवारिकपुरःस रैः॥ २२ ॥ निर्दिष्टमार्गःपैरिश्वानुगतःकौतुकान्वितैः ॥ निर्माल्यमालांनीलाख्यमाघवस्यमुशोजनां ॥ २३ ॥ निघायपा णौराजायेप्रविवेशत्वरान्वितः ॥ तंदृष्ट्वान्तर्पातःसोऽपिस्मुत्थायवरासनात् ॥ २४ ॥ प्रसीद्जगदीशेतिवदन्त्रंतिकमभ्यगात्॥ अद्यमेजीवितंजातंसफलंजन्मकर्मणा ॥ निर्माल्यमालावपुषंयत्पश्यामीवमाघवं ॥ २५॥ मालांमुकुंदशिरसोऽनुपमप्रमो दलाभाषरीकृतसुरद्रुमकांतगंघां ॥ अंधीकृतालिनिचयांपवनप्रसारिगंघप्रणाशितजगत्कलुषांनमामि ॥ २६ ॥ यत्पाद्पं कजगळद्रजसोऽनुषंगाद्वस्रादयःपरमगस्पदमापुरस्य ॥ विष्णोःकलेवरसमुज्ज्वलितांगरागसंसक्तपुण्यनिचयांत्रणतोऽस्मि मालां ॥ २७ ॥ पद्मांद्धस्विधित्तिंतिसपक्षीधिहितस्यसींभा विक्तिः सुकुष्ठिभविष्णविकस्थितगविता ॥ २८ ॥ कुत्रस्थितेय

-

90

अपराद्धंकिमस्माकंलक्षितंपुरुषोत्तम ॥ ६ ॥ युगपत्तेवकानस्मानपहायनदृश्यसे ॥ येपामर्थेजगन्नायःस्वीचकारकलेवरं॥ ॥ ७ ॥ ताननाथान्परित्यज्यकाननेकिमुपेक्षसे ॥ स्वेशरीरविभूतीनेतिवहायकमछेक्षण ॥ ८ ॥ किमकोडरचयसिकथा शेषान्दिवीकसः॥ तवांशभूतान्यःसर्वान्यज्वानःभयजंतिवै ॥ ९ ॥ त्व्यीत्येयंज्ञपुरुषत्वद्वादिष्टफलपदान्॥ त्वदहंकारवन्मी णस्त्वद्नुपहजीविनः॥ १०॥ कांदिशीकाःकुत्रयामःसांप्रतत्वदुपेक्षिताः॥ दिव्यस्थानैश्वकिकार्यत्वामनालोक्यमाथव ॥ ॥ ११॥ अकतार्थास्त्रयाहीनाभविष्यामोवनेचराः ॥ निष्कलंकसुधाभानुसुपमापरिभावुकं ॥ १२॥ तदास्यंचेन्यप श्यामोनयास्यामः सुरालयं ॥ तपआस्थायपरममत्रैवसंशितव्रताः ॥ १३ ॥ वत्तांमहेवन्यवत्त्याजटावस्करुधारिणः ॥ या बत्त्वांपुंडरीकाक्षविलोकिष्यामहेवयं ॥ १४ ॥ निसर्गकरुणांभोधेदीनानस्मातुमहिस ॥ अनाथान्दीनसद्यान्त्वामेवशर णंगतान् ॥ १५॥ त्वदनालोकशोकैकपारावारेनिमज्जतः ॥ शुभदृष्टितरण्यानःस्मुद्धरजगत्यते ॥ १६ ॥ एवंप्रलपतांतत्र सर्वेषांत्रिदिनौकसां ॥ अशरीरातदावाणीपुरःशादुर्वभूवह ॥ १७॥ अत्रार्थेभोष्ठरायतंकर्त्तुमहंथनोदथा ॥ अग्रयभृतिदे वस्यदर्शनंदुर्लभंभुवि ॥ १८ ॥ अत्रस्यानेक्षितिनत्वातदर्शनफलंलभेत् ॥ स्वयंभुवोऽतिकंगत्वाहेतुंज्ञास्यथनिश्वितं ॥१९॥ वत्थुत्वात्रिदशाःसर्वेबाह्मणोंऽतिकमागताः॥ यमानुपहरुत्तांतमवतारंचदारुणः॥ २०॥ श्रुत्वासंतुष्टमनसःसर्वेतित्रिदिवं

पृष्टोर्नुभवमात्मनः ॥ ४५॥ भिल्लद्वीपप्रवेशादिमज्जनांतंसरित्पतेः ॥ क्षेत्रोत्तमस्यवत्तांतंकथयामासविस्तरात् ॥ ४६ ॥ नीलादिरोहणंनीलमाधवस्यचदर्शनं ॥ स्नानंचरोहिणेकुंडेमहिमानंवटस्यच ॥ ४७ ॥ दक्तिहाबप्टशंभूनांशक्तीनाम ष्टसंस्थिति ॥ रथेनाक्रमणादृष्टीक्षेत्रस्यायामविस्तरी ॥ ४८ ॥ तसर्ववर्णयामासयथावद्नुपूर्वशः ॥ तच्छ्रत्वाचित्रमतुरुते थिकावेदितंपुरा ॥ ४९ ॥ संप्रतीतोत्रष्टमनाःपुनस्तंक्षितिपोब्रवीत् ॥ इंद्रयुम्प्रज्वाचःश्रुतपूर्वेनुभगवंस्वनाऽश्रोषंसुदुर्छभं ॥ ॥५०॥ क्षेत्रोत्तमंद्विजश्रेष्ठसांप्रतंवर्णयस्वमे ॥ नीलेंद्रमणिमूर्त्तेस्तुविष्णोद्धपंयथातथं ॥ ५१ ॥ विद्यापतिस्वाच ॥ इतते कथयिष्यामिदिव्यांमूर्त्तिजगत्ततेः ॥ यांचर्मचक्षुषादृखाजायतेमुक्तिभाजनं ॥ ५२ ॥ नीलेंद्रमणिपाषाणमयीमूर्त्तिःपुरा तनी ॥ याऽन्वहंब्रह्मरुद्देंद्रपुरोगैरिचितासुरैः ॥ ५३ ॥ आरोपितेयदिव्यास्रक्पूजायांहिसुपर्वाप्तः ॥ सेयंनम्छायातेष्टपनच गंधेनरिच्यते ॥ ५४ ॥ दिनेवहुतिथेयातेनेदृशीस्रग्धरोद्भवा ॥ दिव्योपहारनिर्माज्यभक्षणात्क्षीणकल्मयं ॥ ५५ ॥ नपश्य सिहिमाराजनिमानुषवर्षसं ॥ सकद्प्यशनादस्यक्षुत्पिपासावलक्षयाः ॥ ५६ ॥ नवार्यतेत्रपश्चेष्ठदृष्टेनादृष्टकस्पनं ॥ भू क्तिर्मुक्तिश्ववराजन्द्वेतत्रयुगपस्थिते ॥ ५७ ॥ नजरारोगशोकादिदुःखंतत्रहिविद्यते ॥ यत्रसाक्षाज्ञगन्नायः प्रसन्नवदनी विभुः ॥ ५८ ॥ फुलेंदीवरपत्राक्षः प्रसन्नोभुक्तिमुक्तिदः ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येनव मोऽध्यायः॥ ९॥

माहार्थीन्महिमानंसम्जवला ॥ याश्रीनिघेःशरीरेऽभूत्सर्वीगव्यापिनीचिरं ॥ २९ ॥ जयनीलादिशिखरभूषणाधप्र दूषण॥प्रणतार्त्तिहरश्रीमंस्राहिमांशरणागतं ॥ ३० ॥ इतिब्रुवाणःक्षितिपोवाष्पगद्रदयागिराः॥ जगामशिरसाभूमिस्कुर द्रोगांचकंचुकः ॥ ३ १ ॥ सोऽपिविद्यापतिर्विपःक्षपिताशेषकल्मपः ॥ दिव्यदेहोच्पस्यापेष्यायन्माषवमास्यितः ॥ ॥३२॥ तेजसासर्वलेकानांपापानिक्षालयन्सुधीः ॥ अनुग्रह्णानुदेवस्तांनीलाद्विराखरालयः ॥ ३३ ॥ श्रीपतेरिय माज्ञातेमालाह्रपप्रकाशिता ॥ द्रष्टुंक्षेत्रोत्तमगर्तस्वंसाक्षान्मुक्तिदायकं ॥ ३४ ॥ इत्युचरचरपतेरामुमोचगळेस्रजं सोप्यत्थायक्षितिपतिर्मालां हृदयलंबिनी ॥ ३५ ॥ दृष्टामेनेश्रियःकांतसाक्षाज्ञत्यस्थायिनं ॥ निचायपाणिशिरसि दरमीलितलोचर्नः ॥ ३६ ॥ आनंदाश्रुजलक्किनवदनस्तुष्टुवेहरि ॥ ॥ इंद्रयुद्धउवाच ॥ ॥ जयाखिलजगत्स ष्टिस्थितिसंहारशिल्पकृत् ॥ ३७ ॥ लीलाविश्ववपुर्लीमसंख्यब्रह्मांडभारभृत् ॥ अंतर्यामिन्यशेषाणांप्रणतासिहस्य भो ॥ ३८ ॥ ब्रह्मेंद्ररुद्रमुकुटिकर्मीरितपदांबुज् ॥ दीननाथविपन्नैकसततत्राणतत्पर ॥ ३९ ॥ निर्व्याजकरुणावारि पारावारपरात्पर ॥ त्वदेकशरणंदीनमनादिभ्रमनिर्भरं ॥ ४० ॥ परित्राहिजगन्नाथभक्ताविरतवत्सल ॥ इतिस्तुवन्नरप तिःस्वासनेसमुपाविशत् ॥ ४१ ॥ ग्रह्मेधिब्रह्मचारियतिवैखानसैर्टतः ॥ अष्टादशसुविद्यासुकुशस्टिर्यज्वितिद्विज्ञैः ॥ ४२। मान्यैःस्थिविरभृत्यैश्वसार्द्धमंत्रिपुरःसरैः ॥ विद्यापतिपुज्यिवाबहुमानुपुरःसरं ॥ १२ ॥ उपवेश्यापतःपीठेपृष्टाकुशलमा C-0 Lal Bahadur Shastri University, Delhi, Digitizectoy sarvagya Sharaqa Peerhami दितः ॥ पुरुषोत्तमक्षेत्रस्यविष्णौनीलाञ्चवष्मणः ॥ ४२ ॥ महिमानस्वरूपचपप्रच्छावहितोमुदा ॥ ब्राह्मणःक्षत्रियेणासा

पु

.

तापत्रयमोचनः ॥ नासापुटद्वयोद्धासितिलपुष्पप्रशोजनः ॥ २० ॥ वपुषोऽद्यमयत्वेऽपिसुस्मितस्त्रपिताघरः ॥ हासनिस्ना घरौगंडीचिवुकंस्रिक्कणीशुभे ॥ २१ ॥ वहन्त्रिदर्शनंदेवोविश्वकर्मादिशिहिपनां ॥ मकरास्यकर्णभूषाशोभिश्रुतियुगेनसः॥ ॥ २२ ॥ गुरुभार्गवयोर्मध्येपूर्णचंद्रोपहासकः ॥ पैवेयशोभाजनकःकंटदेशेनपश्यतां ॥ २३ ॥ दक्षिणावर्त्तशंखस्यमुक्ता जन्माभिशंककृत् ॥ पीनायतस्कंधयुगोयुगदीर्घचतुर्भुजः ॥ २४ ॥ धत्तेचतुर्दशजगद्वृदंकौस्तुभविवितं ॥ निम्ननाभिज्हदा विष्टतनुरोमालिमंजुलः ॥ २५॥ हारित्रिवलिमध्येनस्यणुत्वपीरमाणकः ॥ सुरत्नमेखलादाम्नाकिकिणीमौजिकस्रजा ॥ ॥ २६ ॥ जगञ्चावण्यपुटकेरिफचौदेवस्यशोभतः ॥ जघनालंबिमुक्तास्रक्षीतचेलोपशोभया ॥ २७ ॥ जंघासंभयुगंमो क्षमांगल्यतोरणाश्रयं ॥ रत्तानुपूर्वजानुभ्यांमालयाप्रपदीनया ॥ २८ ॥ रत्नाढ्यवलयाभ्यांचशोन्नेतेचरणौविजोः ॥ हार कंकणकेयूरमुक्टाचैरलंकतः ॥ २९ ॥ ज्ञानाहंकारकैश्वर्यशब्दब्रह्माणिकेशवः ॥ चक्रपदागदाशंखपरिणामानिधार यन् ॥ ३० ॥ सर्वाशास्रोतकोदेवोनीलाद्रेरुपरिस्थितः ॥ दृष्ट्वाप्रणम्यभक्तयायंदेहवंघाद्विम्च्यते ॥ ३१ ॥ वामपा र्श्वगतालक्ष्मीराश्विष्ठष्टापद्मपाणिना ॥ बल्लकीवादनपराभगवन्मुखलोचना ॥ ३२ ॥ सर्वलावण्यवसितःसर्वालंका रभूषिता ॥ तावपश्यंहिजगतःपितरावचलस्थितौ ॥ ३३ ॥ तूर्णीभूतौस्मेरदृशानुग्रद्धंतौचपश्यतः ॥ सर्जावौतावव रिध्यंभोदीनानुपहकारणात् ॥ ३४ ॥ छत्रीभूतफणाटंदंशेषंपश्चाद्यवस्थितं ॥ अपेव्यवस्थितंत्हष्टंवपुर्विभ्रत्सुदर्शनं ॥ ३५ ॥ कृतांकालपुद्रंतस्माक्षवाक्षक्रमास्थिकं।।। एवममुनुत्रक्ष्यंत्रंस्थान्यक्ष्यव्यव्यक्तिः।। चेतोरज्ञान

3

च ॥ तचस्थितोऽहंसायान्हेभगवंत्मुपागमं ॥ तस्मिन्कालेदिन्यगंघोषयोचशिशिरोमरुत्॥२॥ तदंतःकुरालःशब्दःश्रुयतेस्म वियत्यथः ॥ ऋमायाहित्रयाहीतितत्रसंवर्धतेत्वनः ॥३॥ दिविस्थानापतत्युष्पष्टस्याच्छादितपर्वतः॥समागमोऽभूतान्त्रिध्यव कुंठस्यमहीपते ॥ १ ॥ वीणावेणुख्दंगानांझझराणांचिनिःस्वनः ॥ अभूतपूर्वस्तत्रासीदिव्यगायनमित्रितः ॥ भा सहस्रमुप चाराणांत्रीतयेपरमेशितुः ॥ देवैःसमर्पितंतत्रमनुष्यादृष्टपूर्वकं ॥ ६ ॥ संपूज्यविधिवद्वेवंकरमात्रोपलक्षितं ॥ जयपूर्वेव्यतं स्तोत्रैःसंतोष्यम्षुसूद्दनं॥ शायथागतंतेत्रिद्शाःश्रययुद्धिदशालयं ॥तेषुयातेषुशवरःसस्वाविश्वावसुर्भम॥८॥ दिच्योपहारको ज्यानिमार्ल्यचेदंद्दीममाक्षनव्यमेतद्म्लानंश्रीराज्यसुखहेतुकं ॥९ ॥ अलक्ष्मीपापरक्षोद्ययोग्यंतेपस्तंमया॥ऋणुप्वतस्यसं स्थानंविष्णोर्यत्क्षेत्रयुत्तमं॥ १०॥अदृष्टशिल्पिनैपुण्यंद्धपंचास्यमनोहरं॥ नजूमिजन्मनापुंसाशक्यतेगदितुंहितत्॥११॥ त्व द्भाग्यपौरुषाभ्यांतस्रक्षितंकथयामिते ॥समंताद्रहनाकीर्णक्षेत्रंत्रीलाद्रिनामकं॥१२॥आयामविस्तृतिभ्यांचविस्त्यातंकोशपं चकं॥नीर्थराजस्यवेळायांस्वर्णवालुकयावतः॥१३॥अद्रेःश्रंगेमहानुचःकल्पस्थायीवटोमहान्॥ क्रोशायामःपुष्पफलविज्ञ तःपञ्चवोज्वलः ॥ १४ ॥ सूर्यापकमणेतस्यन्छायानापक्रमेतवै ॥ तस्यपश्चाखदेशेवैकुंडरोहिणसंज्ञकं ॥ १५ ॥ जलोह मान्नीलदृषदारोहणविभूषितं ॥ बहिःस्फटिकवेदीभिश्वतुर्दिक्षुपरावतं ॥ १६ ॥ अघसंघापहाराभिरद्भिःपूर्णमनोरमं ॥ तत्पू विवेदिकामध्येष्यपोधच्छाहार्धानुद्धो॥१८१४। इंड्रनीएरुमयोदेवआस्ते स्क्रमदाथरः ॥एकप्रशीर्यमुर्छमितः स्विणपद्योपरिस्थितः ॥ ॥ १८॥ अष्टमीचंद्रशकलशोभाविजयिभालभूः॥ स्मेरेंदीवरयुग्मश्रीथिक्वारोद्यतलोचनः॥१९॥ आननास्तभानूद्यसं

3

2 9

तर्ग्याषदृष्ट्रावैष्णवाय्यंविधेःसुतं॥ ५३ ॥आशशंसत्त्वकार्यस्यसिद्धिनरपतिस्तदा॥उत्थायसहसाविधाःपाद्यार्थाचमनीयकः॥ ॥ ५४ ॥ वरासनस्थंपणतःश्रोवाचेदंकतांजिलः ॥ इंद्रयुम्नउवाच ॥ अखनेसफलायज्ञादानमध्ययनंतपः ॥ ५५ ॥ यन्मे गृहंसमागच्छोद्द्रतीयाब्रह्मणस्त्नुः ॥ कृतार्थीयद्यपिमुनेआगमानुपहात्तव ॥ ५६ ॥ तथापित्वव्यसादायिकमाज्ञांकरवाणि ते ॥ किप्रयोजनमुद्दिश्यभवनंमेपवित्रितं ॥ ५७ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ तच्छूत्वाचपतेवांक्यंभक्तिप्रणयकोमलं ॥ उवाच्ब्र सणःपुत्रःस्मितपूर्वेमहीपति ॥ ५८ ॥ नारद्ववच ॥ इंद्रयुष्प्रचपश्रेष्ठविमलैस्बद्गणोत्करैः ॥ प्रीणितादेवताःसिद्धामुनयोव स्रणासह ॥ ५९ ॥ स्रप्रतिष्ठाःपृथग्योग्यागुणास्त्रिककशस्तव ॥ ब्रह्मणःसदनेस्थित्यैपर्यापास्तुसमूहिताः॥ ६० ॥ अवतीणौ नरंद्रपृंतिष्ठतंबदराश्रमे ॥ तत्थ्यानावसरेज्ञातोव्यवसायस्तवेदशः ॥ ६ १ ॥ साधुव्यवसितराजन्याभूत्तेवुद्धिरीदशी ॥ सहस्र जन्मस्यभ्यासाद्रकिर्भवतिभूपते ॥ ६२ ॥ नीलाचलगुहावासेमाधवेजगतांघवे॥ पितामहोमहाप्राज्ञोयमाराध्यजगत्पतिः॥ ॥ ६३ ॥विनिर्ममेस्रष्टिमिमांलेभेपैतामहंपदं॥ तदन्वयप्रस्तोऽसियुक्तातेबुद्धिरीदशी ॥ ६४ ॥ चतुर्वर्गफलामकिर्विष्णौ नाल्पतपःफलं ॥ अनाचविद्यासुर्द्धापंचक्केशविवद्धिनी ॥ ६५ ॥ एकैवेयंविष्णुभक्तिस्तदुच्छेदायजायते ॥ भवारण्येत्र तिपदंदुःखसंकटसंकुले ॥ ६६ ॥ बालानां भ्रमतांविष्णुमक्तिरेकाष्ठुखप्रदा ॥ निरालंवेद्वंद्ववातप्रोत्थितोर्गिमुदुस्तरे ॥ ६७ निमग्रानांभवांभोधौविष्णुभक्तिस्त्रिःस्तृता ॥ आश्रित्येकांभगवर्ताविष्णुभक्तित्मातरं ॥६८॥ संतःसंतुष्टमनसोन्तुशोचंति CC-0. Lai Bahadur Shasiri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham जात्चित् ॥ विष्णुभक्तिसुधापानसंतुष्टानामहात्मना ॥ ६९ ॥ ब्राह्मपदस्वल्पलाभोभजनायद्विमुक्तये ॥ त्रिविधोयोहसां

राक्षप्रमिवतचुर्वधावति ॥ अनेकजन्मसाहस्रैः सुकर्माण्याजितानिचेत् ॥ ३८ ॥ युगपत्यरिपकानियस्यासीतंत्रप ति ॥ तीर्थस्मानतपोदानवेदयज्ञवतरपि ॥ नारुमारुोकितुंगर्यस्तौदृशंपुरुषोत्तमं ॥ ३९ ॥ येनीरुमुत्तिविमरुांबराज ध्यायंतिविष्णुंपुरुषोत्तमस्यं ॥ तेक्षीणबंधाःप्रविशंतिविष्णोःपुराहियखाप्यनशोचतीह ॥ १० ॥ विद्याभिरहादशिक्षःपणी तंनानाविधंकर्गफ्लंचणांयत् ॥ एकघतत्तवंगमुष्यविष्णोःसुदर्शनस्येतिशतांशमानं ॥ ४१ ॥ किमचवाष्यंत्विधकक्षितीद ांसोमतिर्यावहुपैतिकामान् ॥ **लभेतनीलाद्रिपतिप्रणस्यततो**ऽधिकान्क्षेत्रभुवोमहिस्रा॥ ४२ ॥ सएवदाताकतुभिःसयष्टास व्यभवक्तासतुधर्मशीलः ॥ सर्वेर्गुणैःसर्वभवैर्वरिष्ठोनीलादिनाथःखलुयेनदृष्टः ॥ ४३ ॥ तत्रयेसेवकाःसंतिमाधवस्यजगत्म तेः ॥ तेभ्यःसकाशान्माहात्स्यमिद्ज्ञातंमयाद्यप ॥ ४४ ॥ तत्सिनुपरंपरायातमादिस्रष्टेःपुरातनं ॥ प्रसिद्धमिद्माख्यानंत्र्यो नातंत्रगतोमहान् ॥ ४९ ॥ त्वदाज्ञयातत्रगत्वादृष्ट्वाश्रीपुरुषोत्तमं ॥ निवेदितंतेराजेंद्रयथे छितितथाकुरु ॥ ४६ ॥ इंद्रयुख उवाच ॥ आप्तवाक्याद्भगवतःश्रुत्वारूपमघापहं ॥ कृतकृत्योऽस्मिष्तगवद्दिव्यनिर्माल्यसंगमात् ॥ १०॥ बहुजन्मस्वजिता निक्षीणानिद्वारितानिमे ॥ अधिकारीत्वहंजातोदर्शनेश्वीपतेरहं ॥ ४८ ॥ सर्वात्मनाहंयास्यामिराज्येनमुसमृद्धिना ॥ त त्रावासंकरिष्यामिषुरदुर्गाणिचैवहि ॥ ४९ ॥ऋतुनाहयमेथेनयक्ष्येप्रीत्यैमुरद्विषः॥ शतोपचरिःश्रीनाथंपूजयिष्येदिनेदिने ॥ ५०॥ वर्तोपवासनियमैःप्रीणियचेजगद्भुरुं ॥ वाक्यायतेनसंतप्तययामामुभिषेक्ष्यति ॥ ५०॥ द्वीनानुकंपीभगवान्सा ८८-०. Lai Bahadur Shasay University, Delpi. Digitized by Salvagya Shacada Peeth an नानुकंपीभगवान्सा क्षान्नारायणोविभुः ॥ एवसश्रद्धयाभक्तयासस्तुतेयावदीश्वरं ॥ ५२ ॥ नारदस्तत्रसंप्राप्तोभुवनारुकिकौतुकी ॥ तमायां

📳॥ ८६ ॥ साच्विक्याब्रह्मणःस्थानंराजस्याशकलोकतां ॥ प्रयातिभुक्काभोगान्हितामस्यापितृलोकतां ॥ ८७ ॥पुनराग त्यभूलोकंभक्तितिवैपरीत्यतः ॥ तामसोराजसीकुर्याद्राजसःसास्विकीतथा ॥ ८८ ॥ सास्विकोमुक्तिमामोतिकत्वाचाद्वै तप्तावनां ॥ एकामिपसमाश्रित्यक्रमान्मुक्तिपथंवजेत् ॥ ८९ ॥ विष्णुज्ञक्तिविहीनस्यश्रीतस्मार्त्तिकयाश्वयाः ॥ प्रायश्वि त्तादिकंतीर्थयात्रारुच्छादिकंतपः॥ ९०॥ कुलेपस्रतिःशिल्पानिसर्वलीकिकभूषणं॥ कायक्केशःफले<mark>तेषांस्वीरणीव्य</mark>िभ चारवत् ॥ ९१ ॥ कुलाचारविहीनोऽपिद्ढमीकर्जितेद्रियः ॥ प्रशस्तःसर्वलोकानानतष्टादशविद्यकः ॥ ९२ ॥ भिकही नोद्विजश्रेष्ठःसज्जानिर्द्धार्मिकस्तथा ॥ नाल्पजाम्यस्यपुंसोहिविष्णाभिक्तिः प्रजायते ॥ ९३॥ यांतुसंपाययत्नेनकतकत्योन सीदित ॥ ययावेत्तिजगन्नाथंसाविद्यापरिकीर्त्तिता ॥ ९४ ॥ येनप्रीणातिचपरंतत्कर्माशुजनाशनं ॥ विष्णुजकश्वस्रोक्त स्ताभ्यांयुक्तोदृढव्रतः॥ ९५॥ यत्पाद्पांसुनाविश्वंपूयतेसचराचरं॥ सृष्टिस्थितिविनाशानांस्वेच्छयाप्रभवत्यसौ ॥९६ ॥ किपुनःश्चद्रकामानांभूमिस्वर्गादिसंपदां ॥ वासुदेवस्यभक्तस्यनभेदोविद्यतेतयोः ॥ ९७ ॥ वासुदेवस्ययेभकास्तेषांव क्ष्यामिलक्षणं ॥ प्रशांतिचित्ताःसर्वेषांसौम्याःकामजितेद्रियाः ॥९८ ॥कर्मणामनसावाचापरद्रोहमनीप्सवः ॥दयार्द्मनसो नित्यंस्तेयां हसापराङ्गुखाः॥ ९९ ॥ गुणेषुपरकीयेषुपक्षपातान्विताःसदा ॥ सदाचारावदान्याश्वपरोत्सवनिजोत्सवाः। ॥ १००॥ पश्यंतःसर्वभूतस्थंवासुदेवममत्तराः ॥ दीनानुकंपिनोनित्यंभृशंपरिहतैषिणः ॥ १०१ ॥ राजोपचारपूजायांला लसाः स्वकुमारवत् ॥ कृष्णसर्पादिकारां त्यां से प्रतिकारितां होते । वितन्त्रे तेता वितन्त्रे तेता वितन्त्रे तेता

मा॰,

) D'

राशिःसुमहान्जन्मिनांतृप ॥ ७० ॥ विष्णुभक्तिमहादाववन्हीसशळभायते ॥ प्रयागगंगाप्रमुखतीर्यानिचतपांसिच ॥ ॥ ७१ ॥ अश्वमेधःऋतुवरोदानानिसुमहातिच ॥ वतोपवासनियमाःसहस्राण्याजताआपि ॥ ७२ ॥ समृहएपामेकत्रमु णितःकोटिकोटिकिः॥ विष्णुप्रक्तेःसहस्रांशंसमोऽसौनहिकीर्तितः॥ ७३ ॥ जैमिनिरुवाच॥ विष्णुप्रकेस्तुमाहात्स्यंश्रुत्वा ब्रह्मिणोदितं ॥ विष्णुभक्तिस्वरूपंहिज्ञातुकामःक्षितीश्वरः ॥ ७४ ॥नारदंपुनराहेदंवाक्यंसत्वातिरेकवान्॥ इंद्रयुक्षउवाच महिमाविष्णुभक्तेरतुसाथुत्रोक्तोमुनेमम्॥ ७५॥ तस्याःस्वरूपजिज्ञासाचिरान्मेरदिवर्त्तते॥ लक्षणंवर्णयेदानीभक्तेवैष्ण 🖁 वपुंगव ॥ ७६ ॥ त्वदन्योनहिवकास्याद्विज्ञाताऽत्रमहीतले ॥ नारद्उवाच ॥ साधुराजंस्वयापृष्टंज्ञक्तिलक्षण्युत्तमं॥७७ ॥ कथविष्येयथार्थत्वांभक्तिभाजनमृत्तमं ॥ अपात्रेनहिवाच्येयंनाभक्तेमिलनांतरे॥ ७८॥ श्णुप्वावहितोराजन्त्रोच्यमानां मयानघ ॥ सामान्यतोविशेषाचिविष्णोर्भिक्तसनातनी ॥ ७९ ॥अत्यंतसुखसंप्राप्तीविच्छेदेदुःखसंततेः ॥ हेतुरेकोऽयमेवे तिसंश्रयोत्रक्तिरुच्यते ॥ ८० ॥ त्रिथासागुणभेदेनतुरीयानिर्गुणामता ॥ कामक्रोथाभिभूतानांदृष्टाद्न्यन्यपस्यतां॥ ८१ ॥ लब्धयेचाभिचारायभक्तिःस्यान्वृपतामसी ॥ यशसेचातिरिक्तायपरस्यस्पर्द्वयापिवा ॥ ८२ ॥ प्रसंगात्परलोकायभ क्तिःसाराजसीरस्ता ॥ आमुष्मिकंस्थिरतरंदृष्टभावान्विनश्वरान् ॥ ८३ ॥ परयताश्रमवर्णीकान्धमान्वैविज्ञहासता॥ आत्मज्ञानाययाभाक्तिः क्रियदेत्रसुतुसुत्रसुतिक्षीः Illinife Bith Dani चेदांक्यकाथोनाकायापियकारणं विश्वासारिकारी मत्तोऽसौनपृथक्सियतः ॥ ८५ ॥ हीनंबहिरुपाथीनप्रिमोत्कर्षेणगावनं ॥ दुर्लभाभक्तिरेपाहिमुक्तयेऽद्वेतसंज्ञिता ॥

भगवितस्ततंत्रभक्तिभाजांशुचिचरितंतवलक्ष्मणेऽभ्यधायि ॥ श्रुतिपथमवतीर्णमाशुपुंसांहरतिमलंचिरसंचितंयदेतत् ॥ ॥ ११७॥ नहिधनमपिमृग्यतेकदाचिन्त्रस्वलुशरीरकखेदसंप्रयोगः ॥ मृदुल्रघुवचसोक्षिधानकीत्तिर्प्तजनमहंतवदासएव चिता ॥ ११८ ॥ शुभचरितमपिद्धिषंतिपुंसांस्वयमिहदुश्वरितानुबत्धचित्ताः ॥ महद्कुशलमप्यवाप्यसुस्थाभगरसना रिसकाअंवैष्णवास्ते ॥ ११९ ॥ परमसुखपदंदृदंवुजस्थंक्षणमीपनानुषजंतिमत्तनावाः ॥ वितथवचनजालकैरजस्रंपिद् धितनामहरेरवैष्णवास्ते॥ १२०॥ परयुवितधनेषुनित्यलुब्धाःकपणिधयोनिजकुक्षिपूरणोत्काः॥ नियतिपरिमहैवमन्य मानानरपशवःखलुविष्णुभक्तिहीनाः॥ १२१॥ अनवरतमनार्यसंगरक्ताःपरपरिभावकहिसकातिरोद्राः॥ नरहरिचरण स्मृतौविरकानरमछिनाः खलुदूरतोहिवर्ज्याः ॥ १२२ ॥ इतिश्रीस्क्रंद्पुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहाल्येदशमो अमिनिरुवाच ॥ नारदाद्रसणःपुत्राद्भगवद्गिमुत्तमां ॥ श्रुत्वेत्थंपरमपीतइंद्रयुम्नोप्युवाचतं ॥ १ ॥ इंद्रयुम्नउवाच ॥ सा धुसंगस्तुविद्वद्विर्भवन्याधिविनाशनः॥ ममोपदिष्टोभगवन्सोऽभूत्सांप्रतमेवमे ॥ २ ॥ येनसाक्षात्कतोविष्णुःपरमात्मापरा त्परः ॥ सत्वंमन्मंदिरायातस्त्वदन्यःसाधुरचकः ॥ ३ ॥ त्वत्सन्निधानाद्भगवंस्तमोमेनाशमभ्यगात् ॥ यन्मेत्वरयतेचित्तमचित् नीलमाधवं॥ ४ ॥ वेत्सिब्रह्मांडरुत्तांनंपर्यटन्सार्वलैकिकः ॥ तदावांरथमास्थाययास्यावोनीलपर्वतं ॥ ५ ॥ पुरुषोत्तमसं इस्यक्षेत्रस्यालंकतंशुभं ॥ तत्रतीर्क्षाक्रिक्षंत्रीजिबद्धामान्त्रम् ॥ शायद्वाक्ष्याचार्यक्षानीर्मिववुःसफलानिमे ॥ नारद

मा०

-

पीतिशतकोटिगुणांहरौ ॥ १०३ ॥ नित्यकर्तव्यताबुख्यायर्जतःशंकरादिकान् ॥ विष्णुस्वरूपान्ध्यायांतेप्रकाःपितृपणे प्यापि ॥ १०४ ॥ विष्णोरन्यन्तपश्यंतिविष्णुंनान्यतपृथग्गतं ॥ पार्थक्यंनचपार्थक्यंसमष्टिव्यष्टिद्धपिणः ॥१०५ ॥ जमन्ता थतवास्मीतिदासस्तं चापिनोपृथक् ॥ सेव्यसेवकभावोहिभेदेनाथप्रवर्तते॥ १०६॥अंतर्यामीयदादेवःसर्वेषांतंद्धदिस्थितः॥ सेव्योवासेवकोवापित्वत्तोनान्योस्तिकश्वन ॥ १०७॥ इतिभावनयाकतावधानाः प्रणमंतः सततंत्रकीर्त्तयतः ॥ इतिमञ जवंद्यपादपदांत्रभजंतस्तृणवज्ञगज्जनेषु ॥ १०८ ॥ उपकृतिकृशलाजगत्त्वजस्त्रपरकृशलानिनिजानिमन्यमानाः ॥ अपि परपरिभावकेदयार्द्राःसितमनसःखलुवैष्णवाःप्रसिद्धाः॥ १०९ ॥ हपदिपरघनेचलोष्टखंडेपरवनितासुचकूटशाल्मलीषु। सरिवरिषुसहजेषुवंधवर्गेसममतयःख्लुवैष्णवाःप्रसिद्धाः॥ ११० ॥ गुणगणसुमुखाःपरस्यममस्थगनपराःपरिणामसोख्य द्यायाः ॥ भगवतिसततंत्रदत्तचिताःप्रियवचसःखलुवैष्णवाःप्रसिद्धाः॥ १११॥स्फुटमधुरपदंतुकंसहंतुःकलुष्मुपंशुभनामचा मनंतः॥ जयजयपरिघोषणंरटंतःकिमुविभयाःख्लुंवैष्णवाःश्रसिद्धाः ॥११२॥ हरिचरणसरोजयुग्मचित्ताजिहमधियःसु खदुःखसौम्यह्रपाः ॥ अपचितिचतुराहरौनिजालन्धृतवचसःख्लुवैष्णवाःप्रसिद्धाः॥ ११६ ॥ रथचरणगदाजशंखमुद्रा क्रतितिलकांकितबाहुमूलमध्याः ॥ मुररिपुचरणप्रणामधूलीयृतकवचाःख्लुवैष्णवाजयाति ॥ ११४ ॥ मुरजिद्पचनापक ष्टगंधोत्तमतुलसीदलमानुय्चंद्वाप्रेतः॥ बार्श्वित्तासवस्तित्वमानुस्तित्वस्तित्तेस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्तित्वस्तित्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्तस्तित्तस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्तस्तित्वस्तित्तस्तित्तस्तित्वस्तित्तस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्तस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्तस्तित्वस्तित्तस्तित्वस्तित्तस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्वस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तितस्तितस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तितस्तितस्तित्तस्तित्तस्तित्तस्तित मदमानशुद्धचेतः असमविनश्यदहं कृतिप्रशांतः ॥ नरहरिममराप्तवं धुमाम्बाक्षपितशुचः खलुवैष्णवाजयंति ॥ ११६ ॥

प्यचपतिर्याचायांचकतक्षणः ॥ नारदेनसमागम्यदैवज्ञामदमाहसः ॥ २४ ॥ सावसरमुहूर्त्तमिनिणीततेयथापुरा॥ तावन्मां साव गिळकंवस्तुजातंसम्यगुपांनय ॥ २५॥ पुरोहितमतेनास्मिन्क्षणेयावद्विचयते ॥ तेनादिष्टःसगणकःपुरोहितसहायवा न् ॥ २६ ॥ आजहारसमस्तानिमांगल्यानिद्विजोत्तमाः ॥ आत्रांतरेसराजिपदिव्यसिहासनेस्थितः ॥ २७ ॥ यात्राप्ति षेकमांगल्यंविज्ञैःशागनुभावितः ॥श्रीसूक्तवन्हिसूक्ताभ्यांसूक्तेनाव्यैवतेनच॥ २८ ॥ पावमान्यादिस्क्तेनपृथङ्गमांगल्यवर्द्ध नैः ॥ तीर्थाद्विरोषथीिमश्वसर्वगंघैःपृथक्पृथक् ॥ २९॥ अभिषिकस्ततोराजाचीनांशुकखतांभसा ॥ रराजवपुषादीमो तिर्घूमःपावकोयथा ॥ ३० ॥ आमुक्तशुक्कवसनःस्वाचांतःसपवित्रकः ॥ नांदीमुखान्पितृगणान्पूजियतायथाविधि ॥ ॥ ३ १॥ जयराष्ट्रभृतोहुत्वागणहोमांश्रयत्नतः ॥ शंखध्वनिसुगंघाढ्यंश्वेतवर्णविष्यमकं ॥ ३२ ॥ वन्हिपदक्षिणंचकेदक्षि णावर्त्तगार्चिषा ॥ साक्षात्करेणदद्तंजयंराज्ञेजयार्थिने ॥ ३३ ॥ नवपहमखातेचपहकुंजेनसेचितः ॥ यहाणांदीस्थ्यना शायसौस्थ्यस्यापिविरुद्धये ॥ ३४ ॥ ज्योतिःशास्त्रोदितेर्मत्रेदेवज्ञविधिचोदितैः ॥ ततोमांगल्यनेपथ्यविधान्मपचकमे ॥ ॥ ३५॥ चीनांशुक्रभावरणेपिधायकवचंनिजं ॥ शिरोवेष्टनकंशुअंद्युरत्मुकुटोज्वलं ॥ ३६ ॥ सावतंसेश्रुतियुगेरत्नकुं डळभूषिते ॥ यैवेयकंमहार्थेतृहारंतरलभूषितं ॥ ३७॥ द्याराथन्पश्रेष्ठःकेयुरांगद्मुद्रिकाः ॥ मध्येनित्रवलीसकंखर्णस् त्रंत्रिरद्धी ॥ ३८ ॥ हिरण्यकिकिणीयुक्तांमुक्तातोरणमालिकां ॥ नानारतैःसुघटितांद्धावयसमेखलां ॥ ३९ ॥ अन र्थ्यपादकटकेपादयोःसंन्यवेशयत्॥श्संमुखमिकिताक्शैददृशेखिम्भूषिक्षणाण्यकिष्यायदेगपिणियायदिमपीठमुपाविश

उवाच ॥ इंततेदर्शयिष्यामिक्षेत्रंक्षेत्रस्थितानिच ॥ ७ ॥ तीर्थानिशक्तीःशंत्रृंश्वक्षेत्रमाहात्म्यमेवच ॥ साम्राद्वस्यसिदेवेशं भक्तेप्वात्मसमर्पकं ॥ < ॥ तवानुप्रहतःश्रीशंचतुर्द्धासंव्यवस्थितं ॥ यस्यसंदर्शनान्मत्यौँजायतेमुक्तिज्ञाजनं ॥ ९ ॥ एवं कथांततौप्रीतावहःकत्यंसमाप्यच॥यात्रानुकूलंनिर्णीयपंचम्यांगुरुवारके ॥ १० ॥ ज्येष्ठेकष्णेतरेपक्षेपुष्यक्षेलप्रउत्तमे ॥ ए कत्रशयितौरात्रिनिन्यतुर्रपनारदौ ॥ ११ ॥ ततःप्रजातेविमलेइंद्रयुष्ट्रोत्रपोत्तमः ॥ घोषणांकारयामासराष्ट्रस्यसहवंपुजिः ॥ १२ ॥ यथाविभवतःसेन्यैर्नीलाद्देर्गमनंप्रति ॥ यावजीवंतत्रवासंकरिष्यामोविनिश्वितं ॥ १३ ॥ यावत्तिःकस्पितायस्य सतयातत्रजीवत् ॥राजानःसावरोधाश्वसामात्याःसपरिच्छदाः ॥ १४ ॥ रथैर्गजैस्त्रंगैश्वकोशैःसहपदातिभिः ॥ वर्जतस 🐉 जितास्तत्रब्राह्मणास्त्रिद्वात्रिणः ॥ १५ ॥ वणिजःसहभाँडैश्वसपण्याःपण्यजीविनः ॥ राष्ट्रकर्ममुनिष्णाताःकुशलाराज कर्मसु ॥ १६ ॥ ज्योतिर्विदोन्यायविदोदंडनीतौप्रवीणकाः ॥ चत्यगायनवादित्रचतुर्विषसुबुद्धयः ॥ १७ ॥ गजवाजिनरा णांचभैपज्येशास्त्रउत्तमे ॥ कुशलाऽदुष्टकर्माणोविद्यात्वष्टादशत्वपि ॥ १८ ॥ उपांगविद्याष्ठ्रतथाकुहकादिकुतूहलाः ॥ 🏨 विटाःसाहसिकाश्वीरास्तथान्येपश्यतोहराः ॥ १९ ॥ विचित्रकथनाजीवाश्वाटुकाराश्वमागवाः ॥ शस्त्रोपजीविनश्वी 📳 वतथान्येशल्यहारकाः ॥ २० ॥ धृतकाराश्वपुंश्वल्योवेश्यावेश्यानुगाविद्याः ॥. रूपीवलाश्वगोप्रेपच्छागोष्ट्रखररक्षकाः॥ ॥ २१ ॥ शकुंतपालाश्वकप्रिक्सामशार्द्धकरक्षकाः।। स्थातिनुंद्धिकरोपाल्यसम्प्रकेत्वकाकरः।॥ अन्येचयेमा 🗱 छवदेशजाताआज्ञांमदीयामनुपालयांति ॥ तेयांतुसर्वेवसतीहिनीलाचलेयथास्वंकतवास्तुजागाः ॥ २३ ॥ एवमाज्ञा

श्रितानिशुश्राववादित्राणिबहूनिसः ॥ ५८ ॥ तथामंग्रंगीतानिजयशब्दांश्वभूपतिः ॥ ततोविवेशप्रासादंद्यसिहमवस्रोकि 📳 मा तं ॥ ५९ ॥ यंरमृत्वाजायतेमत्र्यःसर्वकल्याणभाजनं ॥ दृष्टासुदूरान्वृहरिदिव्यसिहासनस्थितं ॥ ६० ॥ प्रणम्य साष्टावयवंसंतोष्योपनिषद्विरा ॥ दक्षपार्श्वस्थितांदुर्गीसर्वदुर्गीतमोचनी ॥ ६१ ॥ ववंदेचरणास्यासेपश्यंतीकपयान् दि पः ॥ ततःपिलतमूर्द्धन्योदेवांगानुशुभांस्रजं ॥ ६२ ॥ आसंजयामासगलेसुगंधेनाभ्यलेपयत्॥निर्मुक्तवासस् गर्जाःशिरश्वा विष्टयन्मदा ॥ ६३ ॥ पुनःप्रदक्षिणीकत्यतौदेवौद्यसत्तमः ॥ शिविकायांसमारोप्यप्रतस्थेचपुरस्थितौ ॥ ६४ ॥ ५. ूयव हिद्वरिरथंद्ृष्ट्वासुसज्जितं ॥ तुरंगमैर्वातजवैर्दशिःपरियोजितं ॥ ६ ५ ॥ प्रदक्षिणीकृत्यचपोनारदेनसमाविशत् ॥ दक्कामृदं गनिःसाणभेरीपणवगोमुखाः ॥ ६६ ॥ मधुरीचर्चरीशंखाआवाद्यंतसहस्रशः॥ स्यंदनाःकोटिशस्तत्रवृपाणाम्नुजीविनां॥ ॥ ६७॥ चकाशिरेश्रेणिकताइंद्रयुम्नस्थाभितः ॥ नानाप्रहरणोपेताःपताकाभिरलंकताः॥ ६८॥ ध्वजोच्छिताःसर्णरी प्यैःकिकिणीजालदर्पणैः॥ यंत्रैर्नानाविधैर्युक्तागंभीरिक्षम्धिनःस्वनाः ॥६९॥ पदातीनांकुंजराणांहयानांबातरंहसां ॥ प तसंस्फोटनैईस्तिबृंहिनैईयहेषिनैः॥७०॥ बहुछैरथिनघीषैर्मिश्रितावायिनिःखनाः॥ युगातार्णविनित्यानतुल्याःशुश्रुविरेज नैः ॥७१॥ तस्मिन्क्षणेपौरजनाः स्वस्वसंभारसज्जिताः ॥ अश्वकैर्भास्वरेरुष्ट्रैर्वाहनैः प्रतितस्थिरे ॥७२॥ आंदोलिकाश्वपच्यं काःकोटिशश्वत्रंगिकाः ॥ श्रेणीभूताश्वदृश्यंतेराष्ट्रप्रस्थानसंकुले ॥ ७३ ॥ राजवय्वश्वशतशोदतावर्षवरैस्ततः ॥ नानाया नसमाह्नढाःपालिताश्वाधिकारिश्चि ।॥४४.॥ मह्मारीत्रेश्वसंक्रद्धाराजहाराः अनेपंद्धाः॥ सञ्चानश्वाधिकारिशास्याद्धानि

त् ॥ प्राङ्कुरवःश्रीधरराजासंस्मरन्मशुसूदनं ॥ ४१ ॥ मंगलायतनंविष्णुंसर्वमांगल्यकारणात् ॥ स्मरणायस्यनस्यंतिपात कानिबहून्यपि ॥ १२ ॥ सौमनस्यामथोमालामार्ज्ञवीगंधवर्णितां ॥ द्यारप्रयमंराजामंत्रितांखपुरोषसा ॥ १३ ॥ उदं दीपंफलंदूर्वीद्धिगोरोचनांततः ॥ मंत्राभिमंत्रितानुसर्वानुसिद्धार्थेरभिरक्षितः ॥ ४४ ॥ आत्मानंदृदशेराजासौरभेयेहवि ष्यथः ॥ मुक्रेमंत्रितेपश्चासदृज्ञान्यकेसरी ॥ ४५ ॥ बहुद्धैःशांतिघोषणसमुद्दीर्णशुक्रायतिः ॥ याज्यैःपथिसक्तेनवजन्मा र्गेऽभिरक्षितः ॥ ४६ ॥ पौराणैर्मगलैर्वाक्यैःकतवीर्यघृतिर्द्यः ॥ मागधैःस्तृतिपाठेनप्रादुर्भूतपराक्रमः ॥ ४७ ॥ पारिजात हरंसत्यासहितंगरुडध्वजं ॥ ध्यायन्द्धतंकजेराजादक्षिणंपादमृद्द्यौ ॥ ४८ ॥ प्रदक्षिणीकृत्यमुनिनारदंपुरतःस्थितं ॥४७। ⊁ मध्यद्वारमुपागच्छद्वेत्रपाणिभिराहतैः ॥ ४९ ॥ आदिष्टपदमार्गोऽसार्वाब्रहोत्रपुरःसरः ॥ तत्रापश्यात्स्थतान्विष्ठानालना दक्षिणेनवै ॥ ५० ॥ मांगल्यस्कंपठतःशुभाजान्पांड्रांशुकान् ॥ लाजान्सपृष्पान्राजायेक्षिपतःशंसतःशुजं ॥ ५९ वामपार्श्वेस्थितावेश्याश्वामरव्यपपाणयः ॥ शुभालंकारवसनाःस्मेरपद्माननाःशुभाः ॥ ५२ ॥ ब्राह्मणानपूजयामासभ क्तिनशोद्विजोत्तमान् ॥ वस्नालंकारमाल्येश्वसुगंधैरनुलेपनैः ॥ ५३ ॥ तोषयामासतान्विमान्भगवद्वद्विभावितान् ॥ व श्याभ्योगागधभ्यश्वदीनानाथभ्यएवच ॥ ५४॥ राजानुमत्यासचिवोयथाईप्रददीधनं ॥ श्वेतान्पारावतान्हंसान्श्वेताश्वं श्वितकुंजरं ॥ ५५ ॥ सञ्चतप्रञ्जनेश्वेतमस्त्राप्तकात्रकात्रिकारितं ते । त्विनेपरयन् पूर्णकुं भंगे गरु। निबहून्यपि ॥ सितातपत्रेणशिरः प्रदेशेवारितातपः ॥ ५७ ॥ युगपत्पूर्यमाणैस्तुकं बुभिः शतसंख्यकैः ॥ संगि 20

रदाज्ञया॥ साष्टांगपातंतांनत्वातुष्टावानंदचेतनः ॥ ९३ ॥ इंद्रयुम्नउवाच ॥ नमस्तेत्रिदशेशानिसर्वापद्विनिवारिणि ॥ ब्रह्मविष्णुशिवाद्याभिःकल्पनाभिरुदीरिते ॥ ९४॥ कारणंजगतामाद्येपसीदपरमेश्वरि ॥ त्वयाविनाजगन्नैतस्क्षणमुस्सहते शिवे ॥ ९५ ॥ सिद्धयःसर्वकार्याणांमंगलानिचशाश्वते ॥ तवशाराघनफलंमत्यलोकेहिनान्यथा ॥ ९६ ॥ चराचरपते विष्णोःशक्तिस्तंपरमेश्वरि ॥ ययास्रजत्यवितचजगत्तांहरतेविषुः ॥ ९७ ॥ चराचरगुरुदेवेनीलाचलनिवासिनं ॥ अनुग्र क्रीप्वमादिवियथापश्येत्वचक्षुषा ॥ ९८ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ नारदस्योपदेशेनस्तुत्वादेवीनराधिपः ॥ आरुरोहरयंतूर्णीव विस्तानुद्यंयया ॥ ९९ ॥ ततःप्रतस्थेतरसासराजाश्रांतवाहनः ॥ चित्रोत्पलामहानुबास्तीरेविमलकानने ॥ १०० ॥ धा 🏥 तुकंदरविष्यानेन्यवेशयदनीकिनी ॥ अपराण्हिकयांयावत्कर्तुमान्हिकमादृतः ॥ १०१॥ जलावतर्णेनखाविवेशस्वपू रोधसा ॥ पूर्वसंशोधितेचारैर्विषकंटकवर्जिते ॥ १०२ ॥ स्नात्वासंतप्यदेवांश्वपितृनथविशांपितः ॥ संपूज्यविधिवद्विष्णुं 🕎 चपतीन्प्रकृतीस्ततः ॥ १०३ ॥ संमानयामासच्प्रःसन्तिवेशासनादिभिः ॥ नारदेनसहश्रीमान्प्रविश्यांतःपुरंततः ॥१०४। प्रधारसानिकोज्यानिबुक्तजेपीतमानसः ॥ पश्चिमाद्भिततोयातेविवस्वतिविशापतिः ॥ १०५॥ सायंविधिसमाप्याशुशीत जानौसमुद्यते ॥ अनुजीविविशांनाथःसजामध्यउपाविशेत् ॥ १०६ ॥ ततस्तस्मिन्दरपतिर्वजीसामाज्यस्रक्षणः ॥ सं पूर्णमंडलश्चंद्रोज्योतिषामिवशारदः॥ १० ण। कवयःकवयांचकुःकीत्तितस्यसुधामलां। जगुर्गाथांसुपथितांगायनाःकलसु स्वराः॥ १०८ ॥ क्रपयौवनलावण्यगर्वितागणिकास्ततः ॥ लयतालांगहारैश्वसुशुद्धैर्नेचृतःपुरः ॥ १०९ ॥ मागचास्तुष्टुवृद्धे CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

हंदशः॥ ७५ ॥ शकटेषुसमारोप्यसपत्नीकाः प्रतस्थिरे ॥ तथापुस्तकज्ञारांश्वदेवताचीकरंडिकाः ॥ 峰 ॥ इष्मबह्निःकुरा न्पात्रीसंजारान्होमसंभृतीः ॥ वाहयामाद्युरन्यैश्वशकटीवाहकद्विजैः ॥ ७७ ॥ सामंतामात्यभृत्याश्वपुरोधाऋत्विजश्वये। राज्ञःभकृतिदासाश्वउपचारनियोगिनः ॥ ७८ ॥ सर्वोपचारसंभारानासज्जेतेऽनुयायिनः॥कोशागारनियुक्ताश्वकोशजातम शेषतः ॥ ७९ ॥ समादायययुस्तूर्णराज्ञोवसरसेवकाः ॥ मालाकारादयःसर्वेपण्याजीवादयस्तथा ॥ ८० ॥ स्वंस्वंपण्यंसमा दायययुराजनियोगिनः ॥ श्रेष्ठश्रेण्यादयःसर्वेपुरस्वर्वटवासिभिः ॥ < १ ॥ सर्वविनिर्ययुःस्तस्वव्यवहारविलासकाः ॥ इंद युम्नस्यच्यतेर्यात्रासमयवादितान् ॥ ८२ ॥ श्रेरीमृदंगपटहान्व्यश्चवानान्दिगंतरं॥ श्रुत्वाजनपदावासिजनाःसर्वेससं भगा ॥ ८३ ॥ राजाज्ञांमुप्तिसंमान्यनिर्गतानीलपर्वतं ॥ यस्ययश्वऋजुःपंथाःसचतेनैवजिमवान् ॥ ८४ ॥ नराजमार्गप्रचया व्यच्य्यंतच्याज्ञया ॥ नीलाद्रिभाप्तिमार्गेणदुर्गमेनापितेययुः ॥ ८५ ॥ इंद्रबुद्धोऽपिरार्जेद्रःसमस्तपुरवासिभिः ॥ चतुरंगा निकिनीभिःसहर्षाभिश्ववेष्टितः ॥ ८६ ॥ श्रेणीभूतक्षितिपतित्यंदनाविलमध्यमे ॥ रथेरराजराजिषःशकतुल्यपरिच्छदः॥ ॥ ८७ ॥ पुरस्नीमंगलाचारगीतलाजपसूनकैः ॥ मंगलाचारशोभाभिः प्रस्नशुभचेतनः ॥ ८८ ॥ वातरंहोहयैर्युक्तरथेनप्र ययौमुदा ॥ अनुकूलानिलपोबद्दनच्छायमुशीतले ॥ < ९ ॥ नीरजस्केमहीपृष्ठेसमीकृतच्तुष्यथे ॥ देशाध्वनीनैःपुरुषैः काननांतरवेदिभिः ॥ १९ ॥ आदिष्ट्रवर्ताच्यतिर्मार्गस्योभयपार्श्वगान् ॥ देशानरण्यानिमुद्धःपश्यनानंदलोचनः ॥ ९० ॥ सीमामुत्कलद्वेशस्यविभजंतीवनांतरे ॥ मार्गस्यांचिकांप्राप्यचितांमुंडमालया ॥ ९२ ॥ अवतीर्यरयाद्वाजाविनतोना

त्वामिन्सर्वत्रकुशलंत्वत्यादानुपहान्मम् ॥ १२७॥ सूर्येतपत्यंघकारःकथंवाप्रभविष्यति ॥ निसर्गगुणसंसर्गवशीकृतम् हीभुजा ॥ १२८ ॥ त्वयासनाथापृथिवीजिष्णुनेवामरावती ॥ सदाधर्मश्वतुष्पादस्त्वियशासितमेदिनी ॥ १२९ ॥ निषे धाचरणंराजन्केवलंशूयतेशूतो ॥ राजनीतिषुयेराज्ञांगुणाःसमुदितास्त्रिय ॥ १३० ॥ त्वमेवैकःक्षितिभुजांगतोदार्शतिकं विभो ॥ एतावद्पिसाम्राज्यंदुर्रुभंतेचपोत्तम ॥ १३१ ॥ अष्टादशद्वीपवतीक्षितिरेकग्रहोपमा ॥ यदित्वांनास्बद्धस्रावता छंसर्वजंतुषु ॥ १३२ ॥ कथंशोकविहीनाःस्युर्म्यतेष्वात्मजबंधुषु ॥ साधारणाचपतयोविष्णोरंशाइतिश्रुतिः ॥ १३३ ॥ भवान्साक्षात्तुभगवान्कोऽन्यईदगुणाकरः ॥ दक्षिणोद्धितीरेऽस्तिनीलाद्रिःकाननादतः ॥ १३४ ॥ नतत्रलोकसंचारःस दास्तेत्रापिदेवता ॥ वात्ययावालुकाकीर्णःसांप्रतंश्रूयतेतुसः ॥ १३५॥ तद्वशान्ममराज्येऽपिदुर्तिक्षमरकादिकं ॥ त्वय्या गतेतुसर्वस्मिन्कुशलंनोभविष्पति ॥ १३६ ॥ इत्युक्तवंतंत्रपतिरुक्कलेशंद्विजोत्तमाः ॥ विसर्जयामासतदासन्विवेशायमान यन् ॥ १३७ ॥ नारदंपेक्ष्यनिर्विण्णःकिमेतदितिभोमुने ॥ यदर्थंमेश्रमस्तंचविफलंहिवितर्कये ॥ १३८ ॥ इत्युक्तवंतंतंत्रा हनारदोवैत्रिकालवित् ॥ नकार्योविस्मयस्तेऽत्रभाग्यवान्वैष्णवोत्तमः ॥ १३९ ॥ वैष्णवानांनवांळाहिविफलाजायतेकचि त्।।अवश्यंप्रेक्षतेराजन्बिञ्जतंपार्थिवंवपुः ॥ १४० ॥ कारणंजगतामादिनारायणमनामयं ॥ त्वद्नुपहहेतोर्वेस्थितोवावतरि ष्यिति ॥ १४१ ॥ जगचराचरंसर्वविष्णोर्वशमुपागतं ॥ नकस्यापिवशेसोऽपिपरमात्मासनातनः ॥ १४२ ॥ केवलंजिकव शगोभगवान्भक्तवललः ॥ ब्रह्मादिक्कीद्वप्रसैवंप्रस्तुतं सस्समास्यास्याः ॥ १४% ॥ सक्ष्यंप्रस्तंत्रः स्पादवेजकलानान् ॥ धर्मार्थः

मा०

नंलोकोत्तरशुप्ताकृति ॥ गद्यप्यप्रवंधायैश्वित्रेः पद्कदंवकैः॥ ११०॥ ततःसराजापानचैवैष्णवाप्यान्सभासदः ॥ सुसंस्कृ तैर्गघमाल्यतांबुळेरतिशोभनैः ॥ १११ ॥ चपांश्वशतशस्त्रब्रुखासीनान्त्रपाद्मया ॥ संभावयामास्ययायोग्यंचपतिभो जनैः ॥ ११२ ॥ अथापृच्छन्मुनिवरंनारदंभगविषयं ॥ सिहासनार्द्धेचासीनंबहुमान्पुरःसरं ॥ ११३ ॥ भगवस्रारितंत्र्योतुं सर्वपापापनोदनं ॥ इंद्रयुम्रउवाच ॥ भगवन्वेद्वेदांगनिधानभगविषय ॥ ११४ ॥ त्वमेवचरितंविष्णोर्जानासिद्यानच श्चुषा ॥ हरिचारित्रसुथयाद्ढपंकमलीमसं ॥ ११५ ॥ क्षालयांतर्मम्मुनेययनुकोशकोमयि ॥ इत्यमालापसंमिश्रेमुनेरा इःकथांतरे ॥ ११६ ॥ प्रविवेशस्पंद्वास्थउत्कलेशप्रवेशकः ॥ उवाचदेवद्वारांतेनिष्ठत्युत्कलभूमिपः ॥ ११७॥ सोपायनो देवपादद्वंद्वंद्रप्टंसमौिकः॥विज्ञापितःसराजिषद्वस्थिनैवंससंभ्रमः॥११८॥ उवाचतंत्रपोविषाःश्रुत्वातद्देशमंडनं॥क्षेत्रंश्रीपुरु वेशस्यतद्वार्त्ताकर्णनोत्सुकः ॥ ११९ ॥ प्रवेशयाविलंबंतंधीमानौढ्रोमहीपतिः ॥ सहिनीलगिरीविष्णुंसमाराध्यसुनिर्मलः ॥ १२०॥ यस्यसंदर्शनात्सर्वेभविष्यामोहतांहसः ॥ श्रुत्वातद्वचनंसद्योद्वारपाछोमहीर्पात ॥ १२१॥ प्रवेशयामाससभा मिद्रयुक्तस्यभूपतेः ॥ प्रविश्यौद्रपतिस्तूर्णसिचिवैवैष्णवैःसह ॥ १२२ ॥ ननामांत्रियुगंवंद्यमिद्रयुक्तस्यसाद्रः॥तमुन्थाप्यसरा जिंद्रःपुरस्कत्यसवैष्णवं ॥ १२३॥ स्वासनातिनिवेश्याथप्रीवाचप्रश्रयंवचः ॥ राजन्सर्वत्रकुराळीभवानोद्वपतेकिछ । ॥ १२४॥ अपिदेव्रे विज्युकेर्ता क्राद्धिशासपाक्षयः॥, करित्र केत्रिक्त छात्रु क्रिक्त सम्बद्ध समित्र सम्बद्ध सम्बद्ध सम्बद्ध समित्र सम्बद्ध समित्र त्तस्यसर्वभूतेषुतेहरौ ॥ ओढ़ाधीशस्तदातस्यवचःश्रुत्वाकृतांजिः ॥ १२६ ॥ उवाचप्रश्रितंवाक्यंहर्षविस्मयचंचळः ॥

हीं ही ॥ ७ ॥ ओद्रदेशाधिपेनापेगच्छनादिष्टपद्धतिः ॥ एकामकवनंक्षेत्रमित्रयातीवलाम्बितः ॥ ८ ॥ सगर्खाकिचिद्य्यानं प्राप्यगंधवहाभिधां ॥ नर्दीवेगवर्तीशीततोयामुकम्यवेगवान् ॥ ९ ॥ पूर्वाद्धपूजासमयेकोटिङिगेश्वरस्यवै ॥ चर्चरीशंख काहांलमृदंगमुरजर्ष्यांन ॥१०॥ व्यशुवानंमहारण्यंभूयःशुश्रावभूपितः ॥ मन्यमानोभगवतोनीलाचलनिवासिनः॥११॥ उवाचनारदंभीतोष्वनिःकत्योमहामुने ॥ नीलाद्रिशिखरावासःप्राप्तःकिपरमेश्वरः ॥ १२ ॥ यद्चीसमयेशेषश्रूयतेसंकृत विनः॥उताहोअन्यदेवोवानिकटेवर्त्ततमुने ॥ १३ ॥ इतिपृष्टस्तदाराज्ञापोवाचमुनिपुंगवः ॥ राजन्सुदुर्छत्रंक्षेत्रंगोपित्मुर विरिणा ॥ १४ ॥ नतत्रास्तीतिभगवान्कैरिपद्मायतेन्त्रभिः॥त्वंहिभाग्यवतांश्रेष्ठस्तद्भाग्यात्तेपुरोधसा॥ १५ ॥ दष्टःकथंचिद्भ गवान्संयतेंद्रियवर्लना ॥ त्वंहिताबद्धलैर्युक्तःषडंगैर्द्यसत्तम ॥ १६ ॥ साहसेऽतिप्रवत्तोऽसिसंशयोमेमहीपते ॥ सवर्ता तिनीलगरियों जनेचतृतीयके ॥ १७॥ इदंत्वेकाम्बकवनंक्षेत्रंगौरीपतेविदुः ॥ नातिदूरेमहीपालभीतस्यशरणाधिनः॥ १८॥ इंद्रबुम्नउवाच ॥ कथंसभीतोगौरीशःकिवाशरणमागतः॥ ददाहनिपुरंघोरंशरेणैकेनयःपुरा ॥ १९॥ अत्रमेविस्मयोजा तःश्रोतुमिच्छामिद्वर्रुभं ॥ रक्षिताभवभीतानांभवःपरमपावनः ॥ २० ॥ किमर्थंभवभीतोऽसौकःसमर्थोस्यवैजये ॥ नार द्उवाच ॥ अत्रतेकथिष्यामिपुरावत्तंमहीपते ॥ २१॥ उपयेमेपुरागौरीतपसावशमागतः ॥ ब्रह्मचारीहिमगिरीजगवा बीललोहितः॥ २२॥ उत्स्रज्यब्रह्मचर्यंतुसोऽनंगशरपीडितः ॥ तयारेमेरुचिरयायौवनोन्मत्तयाद्यप ॥ २३॥तसितुर्विप येभोगान्बुभुजेदेवकांक्षितान् ॥कह।तिद्वातिद्वातिद्वातिभववातामनात्तात्तात्तात्ति। । १३७॥ सामपूर्वकुरुक्वीभिमांत्रोकासिमतंवचः॥

B.

ताममेशक्षाणां मूळं भक्तिर्मुरहिषः ॥ १४४ ॥ सैवतद्वहणोपायस्तास्तेनास्तिकचनः । एकएवयदाविष्णुर्वह्र**धासस्यमा**य या ॥ १४५ ॥ तम्त्रेपरमात्मानं प्रुखहेतुर्नविषते ॥ येचान्येशिवसूर्याद्यास्त्रेस्तैःकर्मित्राखताः ॥ १४६ ॥ यच्छंतिप्रजिताः कामंतेपिविष्णपरायणाः ॥ अंतर्यामीसभगवान्देवानामपित्हत्त्यितः॥ १४७ ॥यावत्फलंभेर्यतिताबदेवदद्त्यमी ॥ वैष्णव स्त्रंचराजेंद्रपदायोनेश्वपंचमः ॥१४८॥अष्टादशानांविषानांपारगोरक्तसंस्थितः॥न्यायेनरक्षितापृथ्वीविशेषाद्वास्मणार्चक ॥ १४९ ॥ अवश्यंद्रक्ष्यसिक्षेत्रेवैकंठंचर्मचक्षुषा ॥ पितामहोऽप्यत्रकार्येभवतोमांनियक्तवान् ॥ १५० ॥ सर्वतेकथयिष्या मित्राप्तेक्षेत्रोत्तमेरुप ॥ सांप्रतंरात्रिरेषापितृतीयंयाममृच्छिति ॥ १५१ ॥ स्वान्स्वान्निवेशान्त्रिर्गतंराज्ञआज्ञापयाधना विमप्यंतर्रहंयाहिनिदायावशमागतः॥ १५२ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येदंद्यस्यात्राव थनंनामएकादशोऽध्यायः॥ ११॥ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ उक्तोब्रह्मसुतेनेत्थांभद्रयुम्नोमहीपतिः ॥ मुनेस्तद्वचनंश्रुत्वाप्रदृष्टेनांतरात्मना ॥ १ ॥ विचार्यपरयाबु रिध्याश्रमंमेनेफलावहं ॥ अहोमेपरमंभाग्यंबद्भजन्मांतराजितं ॥ २ ॥ व्यवसायेममोयुक्तःसर्वलोकपितामहः ॥ जीवन्मुक्तं स्वंतनुजंमसहायमकारयत् ॥३॥ सहायोयादृशःपुंसांभवेत्कार्यहितादृशं ॥ श्रुतंसभावुसर्वावुद्दितदद्वानुशासनं ॥४॥ सद् स्यंचितयन्राजावि रूज्यचसभासदः॥ ततोमुनिकरेषुत्वाविवेशांतःपुरिद्वजाः॥५॥ तमचीयत्वाविधिवत्यल्यंकेसहतेनवै ॥ विशावशेषंच पतिर्निनायसं छपान्मथः॥ ६ ॥ ततःप्रभातिविम्छनित्यकमसमाप्यवे ॥ पूजियत्वाजगन्नाथंसततारमहान रणांमुक्तिप्रदायिनी ॥ ४२ ॥ पूर्यासीन्मनुजाधीशसेवितात्तवत्तीरुक्तिः ॥ तत्रोषितातदागौरितेनत्त्रवास्त्रङ्कता ॥ ४३

मातरंपितरंचैवनसस्मारमहीपते ॥ एवंबहुयुगेतीतेकेलासादिसजग्मिवान् ॥ ४४ ॥ आत्मनःकोटिलिगानितत्रसंस्थाप्यवै <u>पुत्रः॥राजानःपालयामासुस्तांपुरीबद्धशोद्यप॥४५॥तत्रासीत्काशिराजाख्यःपुराद्वापरकयुगे॥शंभुं संतोषयामासतपसोयेणवै</u> प्रभुं॥ १६॥जरासंध्डुःहेरगाणांराज्ञांजेतारमच्युतं॥संयामेप्रभविष्यामीत्यभिसंघायपार्थिवः॥ १७॥प्रादात्तसैवरंसोऽपिपिन कीपरितोषितः॥जेतासिकंसहंतारंसंयामेत्वमरिद्म॥४८ ॥तवार्थेप्रमथैःसार्द्धमहंयोत्स्येटषेस्थितः ॥शंजोरितिवरंछब्धाप्रम त्तःसनराधिपः॥४९॥शंखचकथरंसंख्येहरिमाहृतवांस्तदा॥अंतर्यामीसभगवान्ज्ञात्वाटत्तांतमीदृशं॥५**०॥चकंप्रस्थापयामा** सकाशिराजस्यस्दने॥तदुयदर्शनंचकंसहसादित्यवर्चसं॥५१॥काशिराजशिरश्छित्वातद्वलंतांपुरीततः॥द्दाहकपितंतावद्वि ष्णोराशयवीर्यवित् ॥५२॥ तदृष्ट्रासुमहत्कर्मकुद्धःपशुपतिस्तदा॥गणैर्वतोद्यषाह्रद्धःपिनाकीतदुपाद्रवत्॥ ५३ ॥ ततःसुदर्शनं चकंदग्धातंत्रमथंगणं ॥ शंजोःपाशुपतास्रंतचकारालातसन्तिजा। ५४ ।।पुराविष्णोर्वरःप्राप्तःशंजुनाजकितोषितात्॥ बलेना

। ५६ ॥ वाराणस्यांचदग्धायांभयत्रस्तोरुषध्वजः ॥ तृष्टावजगतामादिमनादिपुरुषोत्तमं॥५७॥महादेवउवाच॥ नारायण गरंथामपरमात्मन्परात्परा। सचिदानंदविभवनिरंजननमोऽस्तुते॥५८॥ जगत्कारणसृष्ट्यादिकर्मरुद्रुणभेदतः॥माययानिज पागुमस्वप्रकाशनमोऽर्भुः ॥व ६११नितिविहिबहिश्चातिद्रूरस्थानिकर्राश्चर्यः॥गुरुरुपुरुरियराणीयन्स्यवीयांश्वनमोऽस्तुते॥६०

प्यायिष्यामितवास्नं संस्मृतंत्वया ॥५५॥ मयिचेत्यतिकुलस्तंभविष्यतिचनिष्यभं ॥ घोरेपाशुपतेतस्मिन्सेचविफलीकृते

आर्थेमहत्तपस्तप्तंवरार्थंकरनेवने ॥ २५ ॥निर्द्धनोनिष्कलोदद्धोवरःप्राप्तोवरानने ॥ राजिदिवनत्यजसिसन्निधिनादशस्य वै ॥ २६ ॥ कोगुणःकथ्यतावत्सेकिवापत्युः प्रसाद्जं ॥ भूषणाच्छाद्नंत्रामंगमैवगृहवासिनि ॥ २७ ॥ चिरंतिष्ठसिभद्रत्य पितृभोगोपलालिता ॥ त्रैलोक्येयासुकन्यावैपरिणीताःपितुर्ग्रहात् ॥ २८ ॥ प्रयात्यलंकताभर्त्रापतिवेश्मेतिशुश्रुम ॥ अहं तुमानसीकन्यापितृणांपितृलोकतः ॥ २९ ॥ आगतात्रमहाजागेपरिणीताहिमाद्रिणा ॥ इत्यमुक्तामयाहास्यान्यकोघाच ल्लोचने ॥ ३० ॥ जामानुरयेनोवाच्यंसहिविष्णुसमोमतः ॥ नारद्दवाच ॥ मानुरित्यंवचःश्रुत्वाजर्नृनिदापपीडिता ॥ ३१ ॥ कोपप्रस्फरदोष्ठीसानैवोवाचमनागपि ॥ प्रययावंतिकं अर्ज्ञनिन्द्रवानांविकावचः ॥ ३२ ॥ जगादपरुपंवाक्यंस्रो हगर्भीमिताक्षरं ॥ स्वामिन्नसांप्रतंचैतबद्वासःश्वशुरालये ॥ ३३ ॥ क्षोदीयसामपिग्रोह्मेलोक्यस्यकथंनुते ॥ तदावयोनी त्रयोग्यावसितर्मेषियाविज्ञो ॥ ३४ ॥ नसंतिकितेवासाययोग्यावैज्ञमयःप्रज्ञो ॥ इत्युक्तःशिवयासोऽथजगवान्रयज्ञध्यज्ञः। 🛮 ॥ ३५ ॥ त्यासार्द्धेटपारूढोमध्यदेशंययौत्वरन् ॥ विलंध्यसर्वतीर्थानिप्रयागंपावनंमहत् ॥ ३६ ॥ पश्चिमोद्धिगामिन्यागं गायाउत्तरेतटे ॥ वाराणसीनाम्प्रीगौर्यावासायनिर्ममे ॥ ३७ ॥ पंचक्रोशमितांरम्यांवरवासादशोनितां ॥ अद्दालिकश तिर्युक्तामसंख्योपवनेर्युतां ॥ ३८ ॥ नानातीर्थसमायुक्तांनानाजनसमाकुलां ॥ आज्ञयाथूर्जटेःशुभारचितांविश्वकर्मणा॥ ॥ ३९ ॥ पावनैःशीतलैर्गंगातरंगैःक्षपितांहसं ॥ तत्रमध्येपुरेत्वर्णपाकाराद्यालशोजिते ॥ ४० ॥ रत्नस्तंजैःमुघटितेसर्वाशा परिपूरके ॥ तयारेमेपशुपिकि प्रिकाशेष्ममञ्जूष्मणा। १०४० । Pसापुरिविध्यमग्रेशेनकम्प्राचिक्रेसेयम् व्याते । । । । ।

वा ॥ तत्रापिकोटिर्छिगानांराजात्वमिषेक्ष्यसे ॥ ७८ ॥ सर्वतीर्थमयंचेदंतीर्थैयन्मणिकर्णिकं ॥ इहाहंकारमुत्रहज्यवज्ञ वंसपरिच्छदः॥ ७९ । नारदउवाच ॥ इत्युक्तोवांसुदेवेनन्यंवकोनतकंघरः ॥ कृतांजलिपुटोभूत्वाप्रोवाचम्युसुदनं ॥ ॥ ८० ॥ महादेवउवार् ॥ देवदेवजगन्नाथप्रणतार्त्तिहरप्रभो ॥ त्वदाज्ञापालनंश्रेयःकारणंमेजगत्यते ॥ ८१ ॥ यसुमृदत 🕌 यादेवअवलेपःकृतोमया ॥ तवैवानुगृहस्तत्रप्रभोचापल्यकारणं ॥ ८२ ॥ यदादिशसिदेवेशप्रयाणंपुरुपोत्तमे ॥ गच्छामि ! तन्मुभिकत्वाक्षेत्रं मुक्तिप्रदंशिवं ै॥ ८३ ॥ अभिसंधिकुरुष्वाद्यममानुप्रहकारणं ॥ पुरुषोत्तमंमत्क्षेत्रंत्वमेवपरिपालय ॥ ॥ ८४ ॥ यथापुनर्नेदशंतद्विनाशमुपयास्यति ॥ इत्थमेतत्पुराक्षेत्रंमहादेवेननिर्मितं ॥ ८५ ॥ वलश्रीसहितंदेवमर्चयन्पुरु बोत्तमं ॥ अत्रसाक्षादुमाकांतःस्थापितःपरमेष्ठिना ॥ ८६ ॥ वयंतत्रव्रजिष्यामोद्रस्यामःपुरनाशनं ॥ सुदृढांतस्तमस्तोम भास्वंतंगिरिजापति ॥ ८७ ॥ यदेतच्छांभवंक्षेत्रंतमसोनारानंपरं ॥ रजःप्रक्षास्त्रनंश्रेयःख्यातंविरजमंडस्रं ॥ ८८ ॥ सत्वो द्रिक्ततयाख्यातं मुक्तिदं पुरुषोत्तमं ॥ यावंत्यन्यानिक्षेत्राणिमुक्तिदानिश्चतानिते ॥ < ९ ॥ तानिसर्वाणिराजेंद्रद्दतेमुक्तिम त्रवै ॥ एतत्क्षेत्रंमहाराजदुष्कृतावतचेतसां ॥ ९० ॥ निवश्वासपदंयातिरहस्यंचक्रपाणिनः ॥ जैमिनिरुवाच ॥ नारदस्य वचःश्रुत्वाप्रदृष्टद्योरुपः ॥ ९१॥ उवाचमुनिशार्दूलंविस्मयोत्फुञ्जलोचनः ॥ साधुमेकथितंराजन्क्षेत्रंपरमपावनं ॥ ॥ ९२ ॥ यत्रोमापितरास्तेऽसौपावनःपुरुषोत्तमः ॥ अवश्यंतत्रगच्छामःपंथायद्यपिवऋजूः ॥ ९३ ॥ उद्दिष्टेष्टपरिप्रामौय दिदंकारणंमहत् ॥ जैमिनिर्हेकान्ताष्ट्राक्षित्रास्त्रीसुर्विक्ष्मारात्वीसान्त्राह्मान्त्राह्मान्त्राह्मान्त्राह्म

कोटयथ्यतुरास्यस्यपरार्द्धंग्यचातुर्छं ॥ यदपांगविलासोत्यंतस्मैकालासनेनमः ॥६ १॥ एकैकरोमाकलितब्रह्मांडगणशोजि त्।।मानातीतंवपुर्यस्यतस्मिविश्वालनेनमः ॥६२॥ स्वकालपरिणामेनवेधसःप्रलयोद्भवौ ॥ मन्वंतरादिघटनाकलनायनमो ऽस्तृते ॥६३॥ स्टष्टोऽइंतमसानाथत्वत्यंभावानभिज्ञकः ॥ तत्क्षमस्यापराधमेत्राहिमांशरणागतं ॥ ६४ ॥ स्तृतिमित्यंभक्वा णेतिस्मित्रपुरदाहिनि ॥ चकरूपंपरित्यज्यआविरासीदघोक्षजः ॥६ ५॥ प्रसन्ववदनःश्रीमान्शंखचकगदाघरः ॥ तार्ध्यप द्मासनगतोवनमालाविभूषणः ॥६६॥ हारकेयूरम्कटकंडलादिभिरुज्वलः॥ वामोत्संगगतांलक्ष्मीसत्यांदक्षिणपार्श्वगां । ६ णाविश्राणः रूप्णजीमूतकांतदेहः रूपांवृधिः॥ क्रोधाविष्टइवोवाचसविभुंगिरिजापति ॥६८॥ श्रीजगवानुवाच॥ कारुंने तावताशंभोदुर्बुद्धिःकथमागता ॥ हेतोर्चपितकीटस्यमयायोत्यमुपस्थितः ॥ ६९ ॥ कतिवामत्यभावास्तेनोज्ञातापूर्जिटत्व या ॥ सत्यंपाशुपतास्रतेदुर्जयंसमुरामुरैः॥ ७० ॥ मक्कोधरूपंतचकंत्वामपिक्षमतेनयत् ॥ मामवज्ञायजगितेसमितत्वास्ते हिकः ॥ ७१ ॥ तपोभिर्बहुभिःपूर्वमच्छरीरतयार्जितः ॥ सांप्रतेचेचिरंवस्तृंगीर्यासार्द्धमिहेच्छिस ॥ ७२ ॥ परीवारा णसीचेमांयदिच्छसिचिरस्थितां ॥ मन्नामाभुविविख्यातंक्षेत्रंश्रीपुरुषोत्तमं ॥ ७३ ॥ दक्षिणस्योद्येस्तीरेनीलाचल विभूषितं ॥ दशयोजनविस्तीर्णयानद्विरजमंडलं ॥ ७१ ॥ क्रमशःपावनंक्षेत्रयाविच्चत्रोत्यलानदी ॥ ततःप्रभृतियोदेशोया वित्रयाद्यक्षिणार्णवः ॥ ७५ ॥ पदात्पदाच्क्रेष्ठतमोनीलाद्रिरपवर्गदः ॥ चतुर्देहस्थितोऽहवैयत्रनीलमणीमयः ॥ ७६ ॥ तस्यो त्तरस्यांविख्यातंवर्गमेकीअकिक्ष्यं । िषार्विधाप्तश्रमिवसिमिर्भियसिषुरितिके ।। श्रे अतिसिर्विद्धोकाश्यमनिदेशात्स्वयं प्र

39

होऽपिमामित्यमादिदेशास्यकल्पनं ॥ पितामहश्यत्वंनाथनोजिन्नौपरमात्मनः ॥ १११ ॥ चपतेरस्यजाग्यद्धिरीदशीयत्कते विभो ॥ अगोचरोऽसौमनसत्त्रयाणामप्यनुपहः ॥ १९५॥ यद्यसंगेनतरणंभवाब्धेरपिदुष्कृतां ॥ अचित्यमहिमासेषभग वान्भूतभोषनः ॥ ११६ ॥ न्बुद्धिगोच्रेभिक्यवित्याप्रीयतेष्ठसौ ॥ चिरंयेतत्रातिष्ठातिवेदानुवचनादिभिः ॥ ११७ ॥ क्ष द्रोऽपिरुजतेमुक्तिमनायासेनेॐर्मणा ॥ गव्योपजीव्यागोप्यस्तावनचारिग्रहोषिताः ॥ ११८ ॥ अरण्यजीवनाःप्रापुर्मीक कामोपभोगतः ॥ कृप्यन्तिरंतरंप्रापशिशुपालःसभांतरे ॥ ११९ ॥ व्याघोत्ददयमावित्ध्यगतिप्रापसुदुर्लभां ॥ वस्नाकर्षयहं नीत्वाकुजिनीवृभुजेपुरा 🗗 १२० ॥ यस्थ्यानलयमापन्नालभंतेनसुरक्षियः॥ चंडालायद्द्यैपृक्तिदूरस्थायापिनोपुनः । ॥ १२१ ॥ आसन्तायातिभक्तायश्रोत्रियायपुराविभुः ॥ मायाभिर्वचयेत्वाहिपितामहमपित्रभुः ॥ १२२ ॥ तिष्ठतिदुः खबद्भलास्तपोभिर्देहवंधनाः॥गौतमाबाब्रह्मचर्यनिष्ठाःकल्पांतवासिनः॥ १२३॥ ईट्क्ताट्क्परिच्छेदगोचरंनास्यचेष्टितं। व्यवसायेनबङ्घनाकालेनमहतातथा ॥ १२४ ॥ निर्णेतुंशक्यतेनास्यचरितंवासुमेधसा॥ उपायावहवःसंतियेशास्त्रपरिनि ष्ठिताः ॥ १२५ ॥ विदुषांमोचनायेहवृहुशास्त्रैर्यतंतिवै ॥ सर्वेषामुत्तमोपायोवसतिःपुरुषोत्तमे ॥ १२६ ॥ याऽवश्यंस्वामि सायुज्यंत्रापयेत्सुसरवायथा ॥ तदेनंमायिनंत्रामुमुपायोनांतरीयकः॥ १२७ ॥ स्वयंविधायहरिणायत्रवासःसुरक्षितः॥इंद्र चुम्प्रसंगेनजायतसार्वस्यैक्किक्वah्धाः श्वः॥ सदाङ्गाष्यप्रदेवेशग्रहीस्वैनंबस्तक्ष्यतं।।। अपस्यकायांसंस्थाप्यदीक्षयित्वामद्वा

तिसकेवलं ॥ ११२ ॥ नारदोपिमहादेवंप्रणिपत्यजगदुरुं ॥ उवाचप्रांजलिर्जूत्वायदादिष्टंत्वयाविज्ञो ॥ ११३ ॥ पिताम

तं ॥ विदुर्तार्थेनरःस्रात्वातीरस्थंपुरुषोत्तमं ॥ ९५ ॥ संपूज्यविधिवत्तत्रकोटीश्वरमहालयं ॥ तद्वारिसम्यगाचांतस्तवीत्येसु बहूनिसः ॥ ९६ ॥ गजाश्वधनरत्नानिवस्नालंकरणानिच ॥ द्विजेभ्यःप्रद्दीराजासात्विकंथर्ममास्थितः ॥ ९७ ॥ लिगीत्र भुवनेशंतन्महास्नानेनपूजयन् ॥ अनुलांप्रीतिमालेभेविष्णोरहैतदर्शनः ॥ ९८ ॥ स्तुत्वाप्रणम्यमक्तोऽसौवीणयाचोपगाय च ॥ कृतांजलिपुटोदेवप्रसादनकृतोद्यमः॥ ९९॥ अनन्यमनसातस्थौचितयन्द्रपत्रध्वजं ॥ ततःप्रसन्तोत्तगवांस्यंवकःपर मेश्वरः ॥ १.०० ॥ साक्षान्त्रपम्वाचदंस्पष्टाक्षरपदंद्विजाः ॥ महादेवउवाच ॥ इंद्रयुम्नमहाराजवेष्णवस्त्राहरोोज्ञवि । 🕌 ॥ १०१ ॥ दुर्छभःख्लुतेवांळाअचिरात्संभविष्यति ॥ इत्युक्कांतदेधेशंभुःपश्यतस्तुमहीपतेः ॥ १०२ ॥ नारदंपुनराहेदंय दादिष्टंखयंभुवा ॥ तत्कल्पयमहाभागवाजिमेथपुरःसरं ॥ १०३ ॥ विष्णोःकछेवरेतस्मिन्क्षेत्रेश्रीपुरुषोत्तमे ॥ अंतर्वेदीम हापुण्याविष्णोर्र्हदयसन्त्रिभा ॥ १०४ ॥ तस्याःसंरक्षणायाहंस्थापितोविष्णुनाऽष्ट्या ॥ शंखाकतरप्रभागेनीलकंठोऽहमा स्थितः ॥ १०५ ॥ दुर्गयासहविषेद्रतत्रेमंभूपतिनय ॥ अंतिहितःखित्वदानीनीलरत्नतनुर्हरिः ॥ १०६ ॥ तत्रश्रीनरसिहस्य क्षेत्रंकुरुमदाज्ञया ॥ तत्रनःसन्निधौवाजिमेधेनयजतामयं ॥ १०७ ॥ सहस्रेणसप्रेष्ठस्तदंतेरक्षमद्भतं ॥ दर्शयैनंसप्रेष्ठंत्र स्ररूपमकत्मपं ॥ १०८ ॥ चतस्रःप्रतिमास्तेनविश्वकर्माघटिष्यति ॥ तासांप्रतिष्ठितौब्रह्मास्वयमेवागमिष्यति ॥ १०९ ॥ यथायंक्षीणपापःस्याद्वाजिमेधैर्यजन्हरि ॥ तिष्ठत्वब्दसहस्रंवेतदेतेलोकयिष्यति ॥ ११० ॥ समस्तजगदाधारंसर्वकल्पप नाशनं ॥ दारवीतन्मिस्थाथद्दशैनगद्दविगद्दे॥ । जंजाने । । विश्वितिविक्षित्रे स्वितिविक्षित्रे स्वितिविक्षित्रे विकास

मा

अक्षोमहेश्वरः ॥ कपोतइवस्रक्ष्मोऽभूदष्टमूर्त्तिरपिप्रभुः ॥१० ॥ ततःप्रसन्नोभगवानैश्वर्यप्रददीतदा ॥येनालतुल्यःसंजातःप जासंमाननादिषु ॥ ११ ॥ तपःप्रभावात्तस्यासीत्स्थलीटंदावनोपमा ॥ सरस्तडागसरसीनदीभिःशोभितांतरा॥ १२ ॥ ना नाद्रमैर्छताभिश्वसर्वर्त्तुफलपुष्पकैः ॥ मधुमत्तद्विरेफाणांझंकारैर्मुखराशया ॥ १३ ॥ नानापक्षिगणाकीर्णासर्वजंतुसुखाय या ॥ कपोतसदृशोजातोयतःसतपसाशिवः ॥ १४ ॥ मुरारेराज्ञयासोऽत्रकपोतेश्वरतांगतः ॥ तदाज्ञयात्रवसतिग्रहान्या व्यवकःसदा ॥ १५ ॥ येऽर्चयंतिकपोतेशंस्तुवंतिप्रणमंतिवा ॥ निर्धृतकल्मषास्तेवैप्रयांतिपुरुषोत्तमं ॥ १६ ॥ अतःपरंप्रव क्ष्यामिबिद्वेशस्यकथांद्विजाः॥पातालवासिनःपूर्वेदैत्याभित्त्वामहीतलं॥१७॥ उपद्रवंतिभूलोकंभक्षयंतिजनांस्त्या॥ भा रावतारणार्थायदेवकीगर्भसंभवः ॥ १८ ॥ पालयामासपृथिवीयथासभगवान्त्रभुः ॥ यादेवःपांडवेःसार्द्धतदातस्थानमा गतः ॥ १९ ॥ तीर्थराजस्यसिळळेस्रात्वातंनीळमाधवं ॥ दूरात्प्रणम्यमनसाँदैत्यद्वार्मुपागतः ॥ २० ॥ दृल्लातद्विवरंघोरम प्रवेश्यंतुमानवैः॥ भक्तयासंमोहयन्छोकान्प्रथयन्शिवपूज्यतां॥ २१॥ वैत्वंफलंसमादायतत्रावाद्यत्रिलोचनं॥ पूजिय वापुरारातितृष्टावासुरनाशने ॥ २२ ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ नमस्तेत्रिगुणातीत्गुणत्रयविभागकृत् ॥ त्रयीमयत्रयातीत चिकालज्ञानिनेनमः ॥ २३ ॥ शशिस्याग्रिनेत्रायब्रह्मण्यायवरात्मे ॥ अष्टैश्वर्यनिधानायतुभ्यमष्टात्मेनमः ॥ २४ ॥ यस्यह्नपंतमःपारेतमोनाशनमन्ययं ॥ अज्ञानानांतमिश्ळिनंतस्मैवितमसेनमः ॥ २५॥ एवंस्वमात्मनात्मानंस्तृत्वास्त्रग वान्यम्ः ॥ तस्यप्रसादाद्विवरस्वविश्वविश्वविश्वविश्वाप्यति वशार्थस्य स्विति स्व

3 ?

कती ॥ १२९ ॥ आगमिष्यामिपादाजसमीपेतेरपष्यज ॥ जैमिनितवाच ॥ तथेत्युकामहादेवःक्षणादंतदंघेमुनेः ॥१३०। सोऽपिराज्ञोरथेतिष्ठन्त्रययौक्षेत्रमुत्तमं ॥द्वितीयेऽन्हिकपोतेशस्थलीमासेदिवान्त्रपः ॥ १३१ ॥ देर्घायामसमायुक्तांजला यहुमाकुलां ॥ वित्वेशःपूर्वसीमायांसमुद्रतटमास्थितः ॥ १३२ ॥ सेनानिवेशयोग्यांतांमंत्रिणासन्विवेदितां ॥ यथास्थानं यथायोग्यंस्थापयित्वातृपोत्तमः॥ १३३॥ विल्वेश्वरंकपोतेशंनमस्कृत्यप्रपूज्यच ॥ रथमास्थायमतिमान्सहिनोनसस्तु ना ॥ १३४ ॥ मनसावचसाविष्णुंनीलाचलनिवासिनं ॥ कीर्त्तर्यश्वितयन्विप्राजगामसविधंगिरेः ॥ १३५ ॥ इतिस्री क्रिस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येइंद्रघुम्नप्रवेशोनामद्वादशोऽध्यायः॥ १२॥ मुनयऊचुः॥ कपोतेशस्थळीचापिकथंख्यातामहापुने॥कोवाकपोतःकश्वेशएतन्नोवक्तुमईसि ॥१॥ जैमिनिरुवाच ॥ पुरा 🎚 कुशस्थलीचैवअसेव्यासर्वजंतुभिः ॥ तीक्ष्णधारैःकुशापैस्तुपरितःकंटकैश्विता ॥ २ ॥ निस्तर्रानर्जलाहारापिशाचवसितर्य था ॥ यदापूर्वभगवतोनान्योदेवोऽपिपूज्यते॥३ ॥ पूज्यःस्यामहमप्येवंस्पद्धांसीत्युर्जिटेस्तदा ॥ चितयन्तितितस्यविवणोर्भ क्तीमनोद्ये ॥ १ ॥ सर्वनिर्विषयेदेशेस्थित्वाऽहंनिष्परियहः ॥ सुमहत्तपआस्थायनोषयिष्यामितंहरि ॥ ५ ॥ किवादेयं रमेशायकास्तृतिः॥शारदापतेःसर्वब्रह्मांडनाथस्यकिवान्यनुष्टिकारकं ॥ ६ ॥ तस्मिन्नोवास्रवस्तृनामुपयोगोऽस्तितस्यवै । अंतर्यागंसमास्थायनिर्व्यालीकेनचेतसा ॥ ७ ॥ भक्तेभ्यआत्मपददंचराचरगुरुंहरि ॥ आराघयिष्यसर्वेपांपुज्यःस्यांतस्यसा दतः ॥ ९ ॥ ततइत्यक्तिंचाधर्ययोषुण्योकुशस्थार्शं गण्समीपेनिक्षणेत्रस्यसर्वद्वंद्वविवर्णितनेवा १८० ॥ नत्रतेपेतपस्तीवंवायुज

गपितिर्विप्रोदिनेयस्मिन्ददर्शतं ॥ सायंकालेततोऽन्येयुःखर्णवालुकयादतः ॥ १० ॥ ययौपातालनिलयंमर्स्यलोकेसु दुर्लभः ॥ जैमिनिरुवाच ॥ तच्छुत्वाघोरवचनंवज्रघातसमंद्रपः ॥ ११ ॥ पपातघरणीपृष्ठेनिःसंद्रोऽसौद्विजोत्तमाः ॥ तं तथापिततंदुखापुरोहितपुरोगमाः ॥ १२ ॥ स्निग्धाःसहायाःसर्वेतहाहाकार्गपादवन् ॥ कर्पूरशीतलंवारिमुखेसिकापुनः 33 पुनः ॥ १२॥ चंदनागुरुकपूरै :सर्वीगंलिलिपृथ्वते ॥ चामरैस्ताल्हंतैथ्वीजयामाम्रुराशुतं ॥ १४॥ नारदोऽपिचसंभातो थारयन्योगथारणां ॥ प्राणान्ररक्षचपतेर्जानंस्तस्यशुक्रायति॥ १ ५ ॥ सोऽपिराजाचिरात्संज्ञांलेनेयत्नरन्तमैः॥उत्यायपाद योवित्रानारदस्यापतत्पुनः ॥ १६॥ किमकार्षमुनेपापंकस्मिन्जन्मांतरेदृढं॥यस्यपाकदशायांहिदुःखमासीत्सुदारुणं॥१७॥ कर्मणामनसावाचानोद्विजानांगवामिष ॥ अपराधःकतःकश्चित्स्वमेऽिपुनिपुंगव ॥ १८ ॥ नित्यनैमित्तिकंकाम्यंकर्मय सिर्दिकीर्तितं॥राज्ञांतन्युनिशार्द्र्छनत्यक्तंवैमयाकचित्॥१९॥देवतातिथिभूतानांपितृणांचमहायुने॥तथाश्रितानांवंधूनांनाव मानःकतोमया ॥ २० ॥ पंचाशदपराधायेविष्णोर्वेष्णवपुंगव ॥ त्यक्ताःत्रयतात्तेसर्वेकुद्धाइवमहोरगाः ॥ २१॥ किनान्यी चरितंयेन्पुरोहितकनीयसा ॥ यचर्मचक्षुषादृष्टोभगवाचीलमाघवः ॥ २२ ॥ किमर्थराज्यविश्रंशोजानतेपत्वयास्तः ॥ यात्रासमयपुर्वेतत्कर्थवानप्रकीरिततः ॥ २३ ॥ किमर्थवाश्रोत्रियाणांस्थानभ्रंशोमयाकृतः ॥ कथमेतैःपरित्यक्ताश्चिरास्त हतभूमयः ॥ २ ४ ॥ आवंशभूतेर्देत्तिर्याप्रजाितःपरिपालिता॥ मदर्थसापरित्यकाजीविष्यतिकयंनुताः ॥२ ५॥प्राणान्ययार यिष्यामिनद्रक्ष्यामियद्राहार्गाएवमोनिश्वयोवसान् मधिनञ्जूकतःभाजण्याक्ष्यमानस्यामकरुणस्यंगारमधिशुनाशुना।सांवर्गम

त्यान्भारावतारणः ॥ २०॥ पुनरागम्यतत्रेवस्थित्वासदयग्रन्वजं ॥ संपूज्यभगवान्द्वारमुद्वायैस्यापयम्सिवम् ॥ २० इदमाहमहावृद्धिर्मिकवश्योगदाधरः ॥ धुर्जटेतिष्ठमासादेरुंपानोऽसुरनिर्गमं ॥ २९ ॥ लद्वन्यःकःसमःशंनोकर्नुरवरना शने ॥ स्थापियत्वामहादेवंततोद्वारवतीययौ ॥ ३० ॥ ततःशभृतिवित्वेशःपृथिव्यांस्थातियागतः ॥ पूर्वाविधःसविद्वेयः क्षित्रराजस्यभोद्विजाः ॥ ३ ९ ॥ तंद्व्वापापहंतारं म्हानीपतिमध्ययं॥सर्वान्कामानवामोतिविपत्तिद्वस्तरांत्यजेत् ॥ ३३ । क्षपोत्तविस्वेश्वर्योगोहात्म्यंकियतंतुवः ॥ अतःपरंत्रोपुनयःकियन्यच्छ्रोतुमर्हथ ॥ ३३ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीयिनिक षितंवादेपुरुषे।त्तममाहात्म्येकपोतवित्वेश्वरयोरुपाख्यानंनामत्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३ ॥ मुनयकचुः ॥ रथमारुसतीयातीयदानारदपार्थिवी ॥ कयातीचकतुःकिवातचोवदमहामुने ॥ १ ॥ जीमिनिरुवाच ॥ सा 🎇 र्द्धचिवद्यापतिनापुरोहितकनीयसा ॥ क्षेत्रांतेनीलकंठस्यसमीपमुपजग्मतुः ॥ २ ॥ दुनिमित्तमभून्मार्गेवजतोऽस्यमद्दीक्षि तः ॥ वामाक्षिभुजयोःस्पंदःस्फुरणंचमुहुर्मुद्धः ॥ ३ ॥ तदृब्वारुपशार्दूछोविषाद्गुपसेदिवान् ॥ पपच्छकारणंचास्यसर्वज्ञा निर्मिषुनि ॥ ४ ॥ अव्याहतंमेसामाज्यंशांतंक्षेत्रोत्तमंत्विदं ॥ दर्शनार्थमाघवस्ययात्रेयंतुशुक्तावहा ॥ ५ ॥ अकार्यमेक विद्याकिमुनेब्रहितत्त्वतः ॥ स्पंदतेवामनेत्रंतुर्फरतेचभुजोऽसकत् ॥ ६ ॥ तच्छुत्वानारदःप्राहभाविकार्यचसूचयन् ॥ श्राव 📜 यनुकुशलंबाक्यंयदुक्तंपद्मयोनिना ॥ ७ ॥ नारद्उवाच ॥ माभूद्विषाद्स्तेभूपसविष्रंप्रायशःशुभं ॥ विष्रांतेचशुभंपुंसां पुनर्भाग्यवतां उप शि^{द्र}ा। वस्त्यंत्वंसार्वभौभोशंसिक्षेत्रंविष्णोर्वपुस्तिवं गिष्णयन्त्रत्वेशव्यव्यव्यव्यव्यव्यविक्तान्त्रानमुपागमत् ॥ ९ ॥ एप

नुर्द्धाविस्थितोहरिः॥ ४४ ॥ दक्षापुरोधसातस्यसाक्षादमेनिवेदितः॥ दिव्यदारुवपुर्भूयश्चतुद्धावतरिष्यति ॥४५ ॥ तस्मान्मा व्यथराजेंद्रवांछातेसफलाध्रवं ॥ अविष्यतिनसंदेहोनिव्यलीकोवसात्रवै ॥४६ ॥ सांत्वियत्वानिनायेत्यंराजानंनारदस्तदा॥ विश्वासपदर्वीविप्राःपुनर्वाक्यमुवाचह ॥ ४७ ॥ शंखाकतेःक्षेत्रवरस्यचापेयोनीलकंठःखलुदुर्गयास्ते ॥ यामोवयंतत्रच वाजिमेघकतृपयोग्यासुसमास्थलीसा ॥ ४८ ॥ तस्यांविनिर्मायसहस्रवर्षस्थिरांसुशालांहयमेघनाय ॥ नीलाद्रिवासस्यतः सिंहमूर्तिदृष्ट्याकृतार्थविर्चय्यजन्म ॥ १९॥ तस्यैवमूर्तिप्रतियातनांतेनित्यार्चनीयांतवपूजनीयां ॥ प्रत्यकृप्रतिष्ठायस मस्तविद्यविनाशहेतोःफलबृंहणाय ॥ ५० ॥ आरप्स्यामःऋतुवरंमुनिवर्थैर्यथोदितं ॥ विलंबीऽत्रनहिश्रेयानितिपैतामहंब चः ॥ ५१ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येचतुर्दशोऽध्यायः ॥ १४ ॥ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ततस्तेपस्थिताविपानीलकंठांतिकंमुदा ॥ प्रपूज्यतंमहादेवंश्रीदुर्गोपणिपत्यच् ॥ १ ॥ विमुख्यस्यंदनव रिपादचाराःसहानुगाः ॥ आरोढुंनीलभूमीभ्रंप्रयाताःसंयतेद्रियाः ॥ २ ॥ नानाद्रुमलताकीर्णनानापक्षिगणाकुलं ॥ शिला विषमसंरोधमभितःपरिवेशकं ॥ ३ ॥ अमद्भमरसंघातअमकद्रंडशैलकं ॥ दक्षिणांवृधिकञ्चोलजलाप्रुतनितंबकं ॥ ४ ॥ अ प्रतक्येंसदामर्त्सेर्दुअवेशंमहोरगैः ॥ मत्तमातंगघटनावृद्धितेर्भीषणांतरं ॥ ५ ॥ श्वापदेश्विरसंवासैःशस्त्राघातमवेदिभिः ॥ नि भियःपरितःकीर्णम्ययूथैरनेकशः॥ ६ ॥ प्रवेष्टुकामानप्रापुर्यदातेमार्गमंतरे ॥ तदानारदसंसर्गोद्दिव्योक्त्यातुगिरेःशिरः ॥ भा आसेदुर्यत्रवसतिकणापुरुतरोद्ध्यह्यात्सर्वायद्भयसंहर्त्ताद्वेद्धयस्त्रिहृत्यम्बद्धस्त्राद्वस्त्राद्धस्त्रीयतेकोटयोचणां॥

त्मृतंनीं लागालवेष्वित्रयेषय ॥ २०॥ सपालयतुन्यायेन्नयोचंतुद्याःप्रजाः ॥ राजानोयेसमायातासेस्य विद्यासः॥ ॥ १८ ॥ मत्सनोर्माछवेशस्यप्रयांत्वसनेस्थिताः ॥ शायोपवेशविधिनाचितयनीळमापनं ॥२९ ॥ आयुःसेर्नेकारियानि सफलंक्षेत्रसंस्थितः ॥ जैमिनिरुवाच ॥ विलर्पतमिद्धपुद्धराजानंब्रह्मणःस्तः ॥३० ॥ उत्याप्यपम्यवनिराकात्व्याप्राप्य वित् ॥ नारद्वाच ॥ राजन्पंडितमुर्द्धन्यविष्णविधिर्यसागरः ॥ ३१ ॥ श्रेयःसविधंसततंक्यंवानावपारपेः ॥ इवंतुपरके श्रेयः पुंसांजन्मशतार्जितं ॥ ३२ ॥ शरीरघारिणंपस्येचर्यचर्यचर्यावरं ॥ निरंकुशाहरेलीलाकेनवाप्यवयार्यते ॥ ३५ ॥ जीवन्युक्तोऽन्यहंराजंस्तङ्कोलांनातिवर्त्तये ॥ कियद्वावंचितोनाहंदुढमकोऽतिकेस्थितः ॥ ३४ ॥ दुरत्ययायस्यनायात्रद्व जन्मशतैरपि ॥ अनंतातस्यमायेयंदुर्ज्ञेयापद्मयोनिना ॥ ३५॥ नाजिपद्मस्थितेनापिनित्यंचस्तृतिशालिना ॥ स्वजावए पकथितस्तस्यमायाविनोच्य ॥ ३६ ॥ विशेषंकथयाम्येकंत्वंतुनाग्यवतांवरः ॥ चतस्रोमूर्नयस्तस्यतदन्यहबुद्धयः॥३ आ चराचराणांयःस्रष्टासाक्षाङ्घोकपितागद्दः॥ मामुवाचवजाशुत्विगद्रयुक्तस्यचांतिकं॥ ३८॥ नीलाचलंपयात्येषदिदृश्च निलिमाथवं ॥ अंतद्धनिगतोसेषयमेनप्रार्थितोवितः॥ ३९॥ नतंत्रशोकःकर्त्तव्यःशक्यतेतत्रनान्यथा ॥ वाच्योमद्वचना द्वाजापंचनीनमसंततिः॥ ४०॥ तत्कतेपरमालानंत्रसाखपुरुषोत्तमं॥ श्वेतद्वीपान्नयिष्यामिसहस्रातेमहाकतोः॥ ४१॥ इंद्रयुमःसइदानीक्षेत्रेत्रीपुरुषोत्तमे ॥ अश्वमेधसहस्रेस्तुयजन्विष्णुंसतिष्ठतु ॥ ४२ ॥ तदेतेदारवतनुंविष्णुंद्रस्पतिचह्य षा ॥ स्रोऽवतारोहरेःस्वितितस्यद्वारागमिञ्चिति।॥४९६।॥ तक्षास्त्रभविक्षाः अतिश्राचीभवाध्वे ॥ पुराश्ममणिम् तिस्तुच

पु॰ किन्नप्रकाशोऽस्यसंमतः॥ २६॥ मोक्षाधिकारीजानातिस्थानमेतन्महामते ॥ अविश्वासपरंनृणांदुष्क्रतांहिविशेषतः॥२ औ अत्रयान्याप्रतिकृतिःपुरेविष्णोःप्रतिष्ठिता ॥ सापिमुक्तिप्रदाभूपांकपुनःसात्त्वयंभुवा ॥ २८ ॥ अंतर्द्धानितरोघानेसनिम नेजगद्यभोः॥ अनुपहार्थभूतानांजायेतेचयुगेयुगे ॥ २९॥ नानावतारैर्भगवान्यत्यकुर्मादिकेर्द्रप ॥ निमित्तनाशेचितरो द्यातिपरमेश्वरः ॥ ३० ॥ निर्निमित्तस्थितोनित्यमिहकारुण्यमागतः ॥ श्वेतद्वीपार्ययाविष्णुरन्यत्रावतरेत्रभुः ॥ ३१ । अञस्थितोपिमंदारकांचीपुष्करकादिषु ॥ प्रकाशंयातिरूपयातरुमूलप्ररोहवत् ॥ ३२ ॥ नानातीर्थेपुदेशेषुस्रेजेष्वायतनेषु च ॥ अंशावतारास्तस्यैवमाभूत्तेसंशयोऽन्यथा ॥ ३३ ॥ क्षणंनत्यजतीशानःक्षेत्रंक्षेत्रमिवस्वकं ॥ तत्सकाशानुभूपालप्रका शोऽन्योभविष्यति ॥ ३४ ॥ इतिसंदर्शितंस्थानंनारदेनमहालना ॥ साष्टांगपातंभूमौतदिद्रयुद्धोननामह ॥ ३५ ॥ मन्वान स्तित्स्थितदेवंप्रकाशमिवतुष्ट्वे ॥ इंद्रयुद्धउवाच ॥ देवदेवजगन्नाथप्रणतान्तिविनाशन ॥ ३६ ॥ त्राहिमांपुंदरीकाक्षपति तिभवसागरे ॥ त्वमेकएवदुःखोघध्वंसकःपरमेश्वरः ॥ ३७ ॥ निर्निमित्तिस्थितोनित्यमिहकारुण्यसागरः॥ शुद्धाःश्चद्वानृहि सेवंतेसुखलेशस्यलिपाया ॥ ३८ ॥ अनादित्रिविधौघस्यराशेःस्वस्यमहांहसः ॥ दुरुच्छेदस्यसततंपूर्यमाणस्यजन्मिनः ॥ ॥ ३९॥ अनायासेनत्वन्नामकीर्त्तनंतस्यनाशनं ॥ कियुनर्जिकिशावेनसाक्षान्युक्तिप्रदंदणां ॥ ४० ॥ कर्माघीनंत्येमुढाव दंतित्वांरूपानिधि ॥ तेनज्ञानंतिभगवनकर्मेवभेरितंत्वया ॥ ११ ॥ अजामिलेनविभेणत्यक्तवर्णाश्रमोदितं ॥ किनपापंक नित्वामिन्सोऽपित्वन्यामकीर्त्तानात् ॥ १२ ॥ मुक्तोभूत्सरणादेवपशुर्द्दस्ताविमाचितः ॥ सर्वेण्पुपायदिवेशकीर्त्तनास्तवदशी

व्यात्तास्यंभीमदशनमापिगळजटाकुळं ॥ ९ ॥ उपंत्रिनेत्रदेत्यस्यस्रोरावुत्तानशायिनः ॥ वक्षस्यळंदारयंतंनस्वरैर्यव्यवार णिः॥ १०॥ अरुणाभलसिज्ञव्हंसादहासमुखंविर्भुं ॥ शंखन्रकलसद्वाद्वंकिरीटमुक्टोज्वलं ॥ ११ ॥ नेत्रोच्छलद्वान्हक णासंतापितदिगंतरं ॥ प्रचंडाघातभूस्यंतःप्रविष्टपद्पंकर्जं ॥ १२ ॥ तमादिमूर्तितेदृक्षानारदाखास्तदाहरि ॥ निर्भयाददशु वीराःश्रणेमुर्विगतज्वराः॥ १३॥ इंद्युस्रोऽपितंद्ध्वानारदोक्तीविशश्वसे ॥ भाविकार्येपत्ययवानिद्माह्महामुनि ॥१ ध महर्षेकृतकत्योऽस्मित्वहिज्ञाननिधिःपरं ॥ दुराराध्योद्धिहोऽयंदर्शनेऽपिभयावहः ॥ १५ ॥ भवादशैःसुसेब्योऽयंमाद्शैर्द् ||तोपिन ॥ दर्शनात्कृतकृत्योऽस्मिसंलीनारोषपातकः ॥ १६ ॥ त्यसन्त्रिधानादेवात्रतिष्ठामोनिर्मयामुने ॥ अस्युपमूर्तिर्भः बान्स्वलवीर्येनीरःकथं ॥ १७ ॥ आराध्यतेदैत्यराजंत्रिलोकेशंविदारयन् ॥ यासानीलमयीमूर्त्तिःकपासिघोःस्थितात्रवै । ॥ १८ ॥ कस्मिन्स्थानेमुनिश्रेष्ठदर्शनायाविमुक्तिदा ॥ तन्मेदर्शयिविषेद्रयन्मेमुक्तिप्रदंसतं ॥१९ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ इत्य कोनारदस्तस्मैदर्शयामासपावनं ॥ स्थानंयत्रस्थितोदेवःस्वर्णसैकतसंदतः ॥ २०॥ पश्येमयोजनायामयोजनद्वयमुच्छि तं ॥ कल्पांतस्थायिनंभूपन्यपोधंमुक्तिदंदणां ॥ २१ ॥ छायायाःक्रमणादस्यमुच्यतेपापकंचुकात् ॥ अस्यमूळेनरःभाणां स्यजन्मुक्तिमवामुयात् ॥ २२ ॥ न्ययोधहृपंदृष्ट्वापिनारायणमकलमवं ॥ निष्पापोजायतेमर्त्यःकिमृतंपूजयन्स्तुवन्॥२३॥ अस्यमुलायनीच्यांहिर्दासहस्योत्तरेरूप ॥ अतिष्ठन्माघवोयत्रचतुर्मूर्तिघरोविभुः ॥ २४ ॥ अनुपहीतुंत्वामेवपुनरत्रभवि पु॰

3

र्मिणः ॥ प्रत्यक्कुःखंतुपासादंसतूर्णेघटयिष्यति ॥ ६ ॥ दक्षिणेनीलकंठस्ययोगहांश्वंदनद्वमः ॥ ध्नुःशतांतरेराजन्चिरहृदश्य तिष्ठति ॥ ७ ॥ तस्यपश्चिमदेशस्तुक्षेत्रंराजन्भविष्यति ॥ वाजिमेघसहस्रेणतस्यापेयजतांभवान् ॥ ८ ॥ गच्छत्वमहमत्रैव स्थास्यामिदिनपंचकं ॥ आराध्यैनंदिव्यसिहंज्योतीरूपमनंतकं ॥ ९ ॥ प्रत्यर्चीयांप्रतिष्ठाप्यप्राणेदियमनोयुतं ॥ दीपादी पंयथाराजन्नयिष्येशोभनाकृति ॥ १०॥ नारदस्येतिवचनंप्रतिश्रुत्यदृषोत्तमः॥ जगामतत्रवेगेनचंदनद्रुमसन्निधि॥११॥ तत्रापरयत्सुघटकंशिल्पिशास्त्रविशारदं ॥ नारदस्याज्ञयाप्राप्तंपुत्रवैदेवशिल्पिनः ॥१२॥ मनुष्यह्रपमास्थायशस्त्रसूत्रघरंस्थि तं ॥ राजानंसतुदृष्टावैचिकीर्षतं मुरालयं ॥ १३ ॥ कृतांजलिपुटःप्रोचेदेवाहंशिल्पशास्त्रवित् ॥ नरसिहालयंतेऽबचटिय ष्यामिशोभनं ॥ १४ ॥ राजापितमुवाचेदंप्रहसन्भोद्विजोत्तमाः ॥ नशिल्पीत्वंहिसामान्यःशिल्पशास्त्रप्रणेतुकः॥ १५ ॥ कथितोनारदेनैवल्यष्टुःपुत्रोमहायशाः॥ निर्जनेऽस्मिन्महारण्येनेतःपूर्वनराश्रयः॥ १६॥ वयमबागताःशिल्पिन्वचःकि निर्निमित्तकं ॥ देवशिल्पीभवान्देवोविष्णोरिमततेजसः ॥१७॥ सदानुध्यायिनस्तस्यनिदेशवशवर्त्तनः ॥ येनस्प्रतस्त्वेम है निनासएवात्रागमिष्यति ॥ १८ ॥ प्रत्यर्चीनरसिहस्यग्रहीत्वात्दिनांतरे ॥ तदाशुघटयस्वायस्याकारंसुतोरणं ॥ १९ प्रासादंनरसिहस्यप्रतीचीवदनंशुभं ॥ तंपूजयित्वाविधिवन्यिोज्यघटनेतृपः ॥ २० ॥शिलासंचायकानुभृत्यानुबद्धवित्ते रयोजयत् ॥ चतुर्थेदिवसेविपाःपासादोऽभूद्नुत्तमः ॥ २ १ ॥ वहुकालप्रसाध्योऽपिमहिस्रादेवशिल्पिनः ॥ ततःप्रभातेवि मलेनित्यकर्मावसभितः भि ३१ भि अतिष्ठाविधिसंभारेर्ग्हि स्विस्थिरिक्छेर् शि भगरदिनिभनेप्रेस्थियावित्रिष्ठतिभूपतिः ॥ २३॥

ने ॥ ४३ ॥ त्वयिद्दष्टेहिभियंतेसंशयाद्धदिसंस्थिताः ॥ निःसंशयोजनेसायःपापपुण्यक्षयोष्ट्रमं ॥ ४४ ॥ त्वयेवनारणंदीन मनुग्रहीष्वमाविको ॥ निश्वितानित्वयादेवगर्जस्यस्यचयानिमे ॥ ४९॥ तैरवर्षेजनिर्यानुयाचेत्वाकेवलेत्वदं ॥ तिर्वा मुक्तिदार्ग्यात्रादेयतातेयातृतांपुनः ॥ ४६॥ अनेनचक्षुपापस्पानीरानान्यवयोजनं ॥ कृतांनिलपुदोराजास्त्रविष्णुक दनं ॥ ४०॥ पुनर्ननामधरणीपृष्ठेसाश्चविछोचनः ॥ ततोंऽतरिक्षगावाणीसामसुखरणापिणी ॥ ४८॥ उच्चचारनजीपण्य इंद्रयुम्नस्यश्रण्वतः ॥ गाचितांत्रजभूपालव्यजिष्येलदृशोःपयं ॥ ४९ ॥ पेतामहंवचःप्राहनारदोयत्कृरुप्यतत्॥ तच्छ्रत्वादि अध्यवचनंनारदस्यचभाषितं ॥ ५०॥ श्रद्धेवाजिमेधायभगवयीतिकारकः ॥ नारदंचपुनःप्राहद्वर्षमञ्जदयागिरा ॥ न भुनेत्वयायदादिष्टंचतुर्भुखनिदेशतः ॥ अशरीरात्वियंवाणीअनुजज्ञेतदेवहि ॥ ५२ ॥ पितामहोजगन्नायोजेदेविनानयो कचित् ॥ पद्मयोनेः सुतस्तंहिवचस्तेभगवद्वचः ॥ तत्कर्त्तव्यंप्रयत्नेनयच्छ्रेयउपपादकं ॥ ५३ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमिनि ऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येनीलाद्रीतृसिहदर्शनंनामपंचदशोऽध्यायः॥ १५॥ जिमिनिरुवाच ॥ रृपंसुमनसंदृष्टाश्रद्दथानंमहाकृती ॥ उवाचपरमश्रीत्यानारदोलोकहर्पदः ॥ १ ॥ व्यवसायेष्ठकृतिनदि वायांतिसहायतां ॥ तत्रोदाहरणंत्वंहियसहायश्चतुर्मुखः ॥ २ ॥ तदेहियामस्तत्रैवनीळकंठस्यसिचयौ ॥ सर्वराक्षससंहारं सर्वविद्यनिवारणं ॥ ३ ॥ स्थापयाम्ययतोराजन्त्रिसहंवारुणीमुखं ॥ अंतर्हितोहिजगवान्त्रत्यक्षोऽसौन्दकेसरी ॥ ३ ॥ चिथावस्ययागस्तिफेकीतिश्विविभिन्नवित्वागं स्विभेक्षतीभन्छिशीविभेक्षसादीतंत्रकारक्ष्या विकास्य स्वाम्यस्य च्यातः सतीविविश्वक

त्यांसन्नोद्रसंस्थोनद्रोनासन्नोदाबोध्यबोधात्मभावः॥ ४० ॥ज्ञेयोज्ञानगम्योध्यगम्योमानातीतोमानमेयोऽन कृत्स्रस्यादिःकृत्स्रकर्त्तानुमंतापाताहर्त्ताविश्वसाक्षिचमस्ते॥ ४ १॥दुःखप्यंसस्यैकहेतुंनहेतुंनेतुंछेनुंसंशयानुयजा । नद्भपर्यकाशस्तोमध्यहाकारनिर्माणहेतो॥ ३२॥ त्वत्पादाजेजिकमप्यांसदामेदेहिस्वामिन्मुळ्जूतांचतूर्ण॥श्रीतैःस्म र्नेर्नित्ययुक्तांपजातेदीना।तिष्ठत्यव्यवद्धाजवाब्यौ॥ ४३॥अनंतपादंबहुह्स्तनेत्रमनंतवकंककुजौचवस्रं॥दिवानिशानाथसुकुं हलाड्यंनक्षत्रमालाकृतचारुहारं ॥ ३४ ॥ त्वामद्धतंदिव्यद्यसिह्यूर्तिक्षकेष्टपूर्तिशरणंत्रप**ये ॥ यत्यादपदांहिपितामहस्य** किरीटरलैविकचत्वमेति॥ ४५॥ यदीयपादाज्युगांतभूभौलुठिच्छरोयस्यचपांचभौतं॥तदिव्यपादंशिरसावहंतिसुरंद्रनार्य ख्लुतंनमामि॥४६॥ तंदिव्यसिहंहतपापसंघंपादाश्चितानांकरुणाव्यिसंघं॥पादाबसंघटविघटमानब्रह्मांडखंडंप्रणमाविचेः ४७ ॥ सटाच्छटाकंपनशीर्यमाणघनौघाविद्रावितदैत्यासहं ॥ चंडाहाहासांतरितान्यशब्दीवछोकगर्तनदृहिनमामि १८॥ नमस्तेनमस्तेनमस्तेऽखविष्णोपरित्राहिदीनानुकंपिन्ननार्थं॥ अवंतंसमासाद्यमेदेहवंथोमुरारेनसंसारकारायहेऽस्त ॥४९॥ इयमेघसहस्रातेयथात्वांचर्मचक्षुषा ॥ दिव्यह्रपंप्रपश्यामितथानुक्रोशयप्रभो ॥ ५० ॥ यथाचेज्यासहस्रंम र्विद्यंतसमाप्यते ॥ यद्गेशत्वसमादान्मेतथासान्त्रिभ्यमस्तृते॥ ५१ ॥ कोटयःपापराशीनांक्षयंयांतियथापक्तो ॥ धर्मार्थका

. .

तावच्छुश्रुविरेशंखग्रदंगुमुरजास्तथा ॥ गीतमंगळवासानिप्रंटानांकिकिणीखनाः ॥ २४ ॥ तथाजयजयेत्युचैःशब्दाआ काशमंडले ॥ तान्श्रुत्वाविस्मयापन्नाइंद्रयुम्नपुरोगमाः ॥ २५ ॥ राजानःश्रोत्रियाविमविष्णवाश्वसहस्रशः ॥ निराधारा स्तिमेशव्दाअद्भुतानिनसंशयः ॥ २६ ॥ विचारयंतस्तेयावत्तावद्दक्षिणगोमस्त्॥ गंधान्वितद्विरफीघशब्दिताःपृष्पष्टस्यः। 🖟 ॥ २७ ॥ आविर्भुतास्त्रिपथगावारिणार्द्रीकताद्विजाः ॥ तदनंतरमेवासीनारदोत्रस्रणःस्रतः ॥ २८ ॥ तपःत्रज्ञावनिर्व्युद्धवि मानवरशालिनी ॥ चारुचामरहस्तामिर्दिव्यस्तीप्तिः सुशोभितां ॥ २९ ॥ अलंकतांबद्वविधेर्मणिरत्नप्रसाधनैः ॥ दिव्यमा ब्यांवरधरांदिव्यगंधानुलेपनां ॥३०॥ रम्यांप्रतिष्ठितप्राणांघिटतांविश्वकर्मणा॥तेजोमंडलसंवीतांपरितोदार्पदीमपि ॥३ १॥ आदायनर्रासहस्यप्रत्यचीप्रत्यपस्थितः ॥ नांद्रख्नाहर्षिताःसर्वेराजाराजानुजीविनः ॥ ३२ ॥ अंतर्द्धानंगनोदेवोनारदेनो बिद्धतःकिम् ॥ मेनिरेहर्षितात्मानःप्रशशंसुश्वतंमुनि ॥ ३३ ॥ निरूप्यसीनिधिस्थातुनरसिहाकृतिद्विजाः ॥ आद्यमृत्तेर्नृसिह स्पिप्रतिमामथमेनिरे ॥३४॥ प्रत्युत्थायततोराजाप्रत्यष्टेनांतरात्मना ॥ प्रदक्षिणीकत्यहरिजगामशिरसामही॥ ३५॥ श्रद्धा संपत्तियोगेनसंभारेणचपाज्ञया ॥ प्रस्थापयामासमुनिःप्रासादेशुभलक्षणां॥३६ ॥ प्रतिमादेवदेवस्यसुमृदूर्नेद्विजोत्तमाः ॥ धरारमाभ्यांसहितारत्वेद्यांप्रतिष्ठितां॥३ शायोगास्टब्तनुंराजाइंद्रबुम्नोऽथ्तुदुवे।विष्णवैद्रासणेभूपेनारदेनचधीमता॥गुस्रोप निषदैःस्मार्त्तीःस्तोत्रैःशास्त्रेर्मुदान्वितैः॥ ३८ ॥इंद्र्युस्रउवाच॥एकानेकस्यूलस्थमाणुमूर्तेव्योमातीतव्योमस्पकस्पाव्योमा कारव्यापकव्योगसंस्थरवामसंद्रहक्षांभकेशाक्षकांनाण २९णातुःखांशोधेश्वोहिभीविक्वीसहश्रीदुभूतिनिककोट्यकथामन्॥नि

पु ०

शान्सर्वाच्यमंत्रयतपूर्वतः ॥ ततःसमंत्रयामासऋषीन् इस्रशः ॥ २ ॥ अध्येतृश्वनुरोवेदान्षडंगपद्कक्रमैः ॥ यज्ञ विद्यासुकुशलान्मीमांसापरिनिष्ठितान् ॥ ३ ॥ सत्ताष्यकल्पसूत्रैस्तृपरिनिष्ठितकर्मणः ॥ अष्टादशसुविद्यासुकुशलान्धर्म कोविदान् ॥ ४ ॥ सदाचारावदातांश्वकुलीनान्सत्यवादिनः॥वैष्णवांश्वविशेषेणमंत्रयामससादरं॥ ५॥त्रैलोक्ययेचराजानः सिद्धाःसप्तर्थयोद्दिजाः ॥ सच्छद्रावणिजोद्वीपपतयश्वनिमंत्रिताः ॥ ६ ॥ क्रोशद्वयमिताविप्राःसभासीत्तस्यभूपतेः पाषाणघटितासोचासुथयासाधुरुपिता॥ ७॥ कचिद्रलमयीभूमिःकचित्कांचननिर्मिता ॥ स्फाटिकीराजतीचैवयथायो म्यंक्रतास्थली॥ दं ॥स्तंभैरत्नमयैःप्रोचैर्दुक्लपरिवेष्टितैः ॥ चारुचंद्रातपाढ्यातुगंधमाल्यैःसचामरेः ॥ ९ ॥मुक्तादामांतरस्थै श्वचारुवातायनाशुक्ता ॥ कृष्णागुरुस्नेहसिक्ताश्रीखंडशशिनोक्षिता॥१०॥ सर्वर्त्तृकुसुमाकीर्णापांतोपवनशोक्तिता ॥ वा प्यःस्फटिकसोपानाःपद्मकरुहारमंडिताः॥ ११ ॥ चक्रवाकैःश्रवैर्हसैःसारसैर्म्युरस्वनैः ॥ व्याप्तांतराःस्व च्छरीातसुगंघम्यु रांजसः ॥ १२ ॥ परितःशतशस्तस्याःसुखावतरणाद्विजाः ॥ उपच्छायाविरचनाःशोजमानाःसमंततः ॥ १३ ॥ यज्ञशा लामरुत्तस्ययथासीद्रोद्विजोत्तमाः ॥ तथेंद्रयुम्नभूपस्यरचिताविश्वकर्मणा ॥ १४ ॥ शुनेन्हिशुन्ननक्षत्रेवासयित्वासनास दः ॥ राज्ञःसिहासनासीनानृवृस्यासीनानृषीनिष्॥ १ ५ ॥ सिसद्धान्बह्मार्षगणान्बहुमूल्यकुथस्थितान् ॥ देवान्कांचनपी ठस्थान्यथायोग्यमथस्थितान्॥ १६ ॥ वरासनस्थानन्यांश्र्ययथादेशंमुखास्थितान् ॥ मध्येचपाणांदेवानामृषीणांचराची पति ॥ १७ ॥साम्राज्युक्कुपोक्क्युद्धार्द्धार्द्धार्द्धार्द्धार्द्धार्वे हिन्नोत्त्र्वात्त्र्वे ।। प्रदेशसाम्बर्

मा०

नुपहायसर्वछोकहितायच ॥ पश्यंतिनरसिंहंतंशंभुनासहसंस्थितं ॥ ५५ ॥ न्देहवंथंतिविधाःशास्वंतिनसंसयः ॥मनसा छितंययस्यामुवंतिततोऽथिकं ॥ ५६ ॥ स्तोत्रेणानेनयेदिव्यासहरूपंस्तृवंतिवै॥ सर्वकाममदोदेवस्त्यांम् किययन्छिता। ५ ५ ज्येष्ठशुद्धद्वादशीयास्वातीनक्षत्रसंयुताः॥ तस्याप्रतिष्ठितःक्षेत्रदिव्यसिहोमहर्षिणाः॥ ५८ ॥सुतेनवसणःसाक्षानक्षपस्पति तंतुये ॥ वाजिमेधसहस्रस्यफलंसापंलभंतिते ॥ ५९ ॥ पंचार्यतर्वाक्षीरेणनारिकेलरसेनवा ॥ स्रपयंतिनरायवेजयवागंय वारिणा॥ ६ ०॥पूजियत्वादिव्यसिह्मुपचरिःसपायसैः॥ जपाकुष्ठुममाल्येश्वगंघमाल्यःमुसोभनैः ॥ ६ १ ॥ धूपैद्विःस कर्परस्तांबूळेरतिशोभनैः॥ सुगीभिःस्तृतिपाँठेश्वजयशब्दैस्तथोचकैः ॥ ६२ ॥ प्रदक्षिणप्रणामेश्वदानेब्राह्मणतर्पणैः ॥ स तोप्यनरसिहंतंब्रसलोकमवामुयात् ॥ ६३ ॥ वैशाखस्यचुतुर्वश्यांसोरिवारेऽनिलक्षेके ॥ आयावतारोच्हरेःश्रदोषसमये द्विजाः॥ ६४॥ तस्यांसंपूज्यविधिवन्तरांसहंसमाधितः॥ जन्मकोटिसहस्रेस्तुपापराशिःमुसंचितः॥ ६५॥ दस्रतेतत्क्षणा देवतूलराशिरिवाग्रिना ॥ दृष्ट्रास्पृष्टानमस्कत्वाप्रणिपत्यचन्नक्तितः ॥ ६६ ॥ स्तुत्वाविमुच्यतेपपिनिर्मोकेनभुजंगवत्। नतस्यव्याधयःसंतिनशोकानाययस्तथा ॥ ६७॥ सर्वान्कामानवामोतिह्यमेधफलंतथा ॥ संमीपेतस्यन्नोविभायजनंद। निमेवच ॥ ६८ ॥ अन्यानिपुण्यकर्माणिकतानिचसक् नरैः ॥ कोटिकोटिगुणानिस्युर्नरसिंहप्रसादनः ॥ ६९ ॥ इतिश्री स्कंदपुराणेजिमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येषोडशोऽध्यायः॥ १६॥ मुनयऊचुः ॥ प्रतिष्ठितेनारीसिहँ सेत्रितिसम्परीष्यपः॥ क्रियाकिस्मुनैज्रूहिपरकोमूहरुहिनः॥ शासीवानरुवाचा। इंदार्दाविद

યું,

-

विष्यामःकार्येत्रैलोक्यपावने॥३६॥ स्रष्टासजगतांयत्रउयुक्तःस्वयमेवहि ॥ अत्रवोवाचगगवानस्माकमपिनूतले ॥ ३७॥ प्रविशंस्वद्नुक्रोशवशाद्भ्यःप्रकाशनं॥करिष्येदारवंदेह्मित्येतत्परिनिष्ठितं ॥ ३८ ॥ नात्रास्माकंव्यलीकंतुनेंद्रस्यचमहीप ति ॥ अस्मदिष्टेस्मुयोग्स्तवनःश्रीतिकारकः ॥ ३९ ॥ सुखंयजस्वराजेंद्रवैकुंठंशक्तवसरः ॥ ऋतुनाह्यमेघेनसङ्खपरिटन्ति ना ॥ ४० ॥ दुराराध्योहिभगवानस्माकेभक्तवत्सलः ॥ वयमप्यत्रदेवत्वत्यक्काभक्तिपरायेणाः ॥ ४१॥ आराधयामःक्षेत्रे (त्मन्विनीतानरक्रिपणः ॥ क्षिप्रहिमानुषेछोकेकर्मास्य्यतिवैकतं ॥ ४२ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ इत्युक्तेत्रिद्शैःसेदैःपरि तृष्टांतरात्मना ॥ आरंभार्थंकतोराजाभगवंतमपूजयत् ॥ ४३ ॥ उपचारसहस्रेस्तुयथावव्यतिपादितैः ॥ ततःपितृगणान्रा जानिरूप्यश्रद्धयान्वितः ॥ ४१ ॥ सदोग्रहगतान्विप्रान्याज्ञिकान्समळंकृतान् ॥ कत्वेष्टदेवंपुरतावैकुंठंसाग्रिहोत्रकं ॥ ४५ ॥ आकांक्षन्किल्पतंलग्रंसंरत्तेस्वस्तिवाचने ॥ उपस्थितःसपत्नीकःशुद्धमांगल्यवेषधृक् ॥ ४६ ॥ स्वस्तिवाच्यद्विजा न्शुद्धान्पृण्याइसद्धिकर्मच ॥ ततःसंभुतसंभारस्वरयामासऋविषाः ॥ ४७ ॥ वतास्तेतृसपत्नीकंदीक्षयंनोत्रपोत्तमं ॥ वि हित्यदीक्षणीयष्ट्याअयजन्तभ्यचोदिताः ४८ ॥ प्रणीयतंप्रज्वलंतवेद्यामाहवनीयकं ॥ त्रैलोक्यमंगलकर्रीकसाक्षाद्वैष्णवं महः॥ २९ ॥ स्रप्रोक्षितंचाभिमंच्यअनुज्ञाप्यदिगीश्वरान्॥ मुमुचुस्तेहयं मुख्यमंगेषुशुभरुक्षणं॥ ५०॥ततः सदीक्षितोराजावाम्य तोरीरवींत्वचं॥अधिष्ठायसदोमध्येमृत्युंजयइवस्थितः॥५१ ॥निमंत्रितानांभुक्तयर्थंचञ्चषासंदिदेशवै॥थुद्धानिरत्नपात्राणिम वारोगित्वपत्तर्थापि रेतीसच्चित्रःकारयामासभाजनायसमृद्धिमृत्॥थुद्धसीवणपात्राणिमृनीनाचमहीक्षितां॥५३॥द्विजानां

.

मंपूर्वमर्चयामासऋद्भिमत् ॥ विनीतोदीनवसस्यचकेपूजायथातृपः ॥ १९॥ आश्वर्यमन्यतेऽस्यासीचेलोक्येशोऽपितयः ततः सिद्धान् दिव्यमुनीन चेर्यान्यद्वत्तदा ॥ २०॥ विस्मर्थजनयामास्कृ बेरस्याय्यचित्रिययः॥ ततोदेशानुसमान चेपमृतस्य र्सपदः ॥ २ १ ॥ उपचरिमहीनाथःसम्यगव्यपमानसः ॥ राज्ञःसंपूजयामासराजयोग्यःपरिच्छदैः ॥ २२ ॥ वयातेमेनिर भूपाभवामःसांप्रतेवयं ॥ सत्यंराज्यंकमात्रामंनेदशश्वपरिच्छदः ॥ २३ ॥ आनचेवणवान्भूपउपचरिःसमानयन् ॥ शांता अपियथाचित्रंमेनिरेविषयागमं॥ २४॥ ततोविषान्बाहुजकान्वैस्यान्युनिपुरःसरान्॥सुम्यक्षपूजयामाससत्वोद्भिकोमह पितः ॥ २ ५ ॥ आन्यांश्वसचिवद्वारापूजियस्वाससंभगः॥इष्टःसविनयानमःकृतांजिलपुरस्तथा॥२६॥महेँद्रम्बैराहेर्वना रदेनपुरोधसा ॥ इंद्रयुष्ठाउवाच ॥ तवप्रसादाद्देवेशइच्छामीदंप्रसीदमे ॥ २०॥ ऋतुनाह्यमेघेनप्रयक्ष्ययञ्चपूरुपं ॥ अनुजा नीहिमादेवकतूनामीश्वरोजवान् ॥ २८ ॥ त्वदाज्ञापालकाःसर्वेत्रैलोक्येनिवसंतिये ॥ यावकतुसहस्रस्यसंस्थाजवित्रेप्रजा ॥ २९ ॥ तावन्तंत्रिदशैःसार्द्धस्भामध्यगतोवस ॥ यष्टुमिन्छामिदेवेशनाहंत्रत्यदिष्टसया ॥ ३० ॥ सर्वेषांवेत्सिदेवेशमनो र्द्यात्तसदाप्रभों ॥ युष्माकंपूर्वदृष्टोऽत्रसर्वेषांमाधवःप्रभुः ॥ ३१ ॥ उपासनायांसोऽयंयोवालुकाभिस्तिरोद्ये ॥ तस्यभूयः प्रकाशार्थवाजिमेथसंहस्रकं ॥ ३२ ॥ क्रिष्येवचनादिद्रचतुरास्यस्यशासनात् ॥ पुनःप्रकाशितेतस्मिन्श्रेयोवाःपिन्नविष्य ति ॥ ३३ ॥ इतिविज्ञापितेराज्ञामहेंद्रप्रमुखाःमुराः ॥ अंतर्द्धानानंतरंयाश्रुनापूर्वसरस्वती ॥ ३४ ॥ अशरीरांस्मरंतस्तामिदं प्रोचुःप्रहर्षिताः ॥ ईद्रिग्रीसमिहित्सासिसित्यसार्यप्रतिभावि ॥ अत्राधारत्वे प्राप्ति । सहायास्तेभ

सिनांचापिभोजनंबेष्ठथाथिकं॥ ७१॥ यद्धकानानुवांछितिपातालगमनंहिते॥ पुराणियानिपातालेरलौथालोकितानिच ॥ ७२ ॥ विनासूर्यप्रकाशेनतादशान्येवभूपतिः ॥ ददौतेषांनिवासाययेषुपातालबुद्धयः ॥ ७३ ॥ सुखासीनाश्वकीडंतीभुं जानाःशेरतेमुदा।।देवानामिपनान्यत्रभूमिस्पर्शनमस्तिष्ठै ॥७४॥ इंद्रयुम्नपुरतन्नस्वर्गादिपमनोहरे ॥ यदच्छयामुखकीडास कानोतत्यजुर्भवं ॥ ७५ ॥ अभिलाषोपयातंहिसुखंस्वर्गेवदंतिवै ॥ अनिन्छयापिभोविष्राःसुखंसर्वत्रतत्रवै ॥ ७६ ॥ आ दृत्ययेनमन्यंतेभोज्यंतेतेपिसाद्रं ॥ नयाचिताकोपिजनःकृतोवास्यात्पराङ्गुखः ॥ ७७ ॥ राजाथिराजवेश्मापिजनानांस्व ग्रहैःसमं॥तदासीत्त्वग्रहेतेषांनसदासर्वसंभवः॥ ७८॥ तत्रयत्कामनातीतंतद्वस्तुष्ठुलभंबद्धः॥ इत्यंत्रवर्त्तितेयज्ञेयज्ञेशप्रीतये मुदा ॥ ७९ ॥ पृथिवीस्टनसर्वस्वाराजसूथेऽस्यभूपतेः ॥ यापूर्वसाभवद्भयःस्वर्णदष्टिसुभूषिता ॥ ८० ॥ इत्यंत्रवसेलोका नांतचत्रेलोक्यवासिनां ॥ दानसंमानभोज्यानांविधौत्रिधियुतेऽन्वहं ॥ ८१॥ अश्वमेधंप्रतिजनाजगुर्गायाःपरस्परं ॥ नेट् ग्यागोऽथ्संभारोविधिःशास्त्रपचोदितः॥ ८२॥ इंद्रबुम्नस्यराजर्वेर्नभूतोनभविष्यति॥ नयाचितारोदातारोमिथोयत्रीनमं विताः ॥ ८३ ॥ नकामभंगोयत्रासिद्देवानामिषभोद्विजाः ॥ ईट्टक्सम्बद्धःऋतुराट्पटत्तोभूपतेस्तदा ॥ ८४ ॥ अधिश्रद्धः मुसंपन्नः पूर्वस्मादपरोऽभवत् ॥ स्मृतिकाराःकल्पकारास्तथाशास्त्रपणेतृकाः ॥ ८५॥ यज्ञानुष्ठान्कुशलाःसदाचारावतंस काः ॥ आय्याधानादावभृथात्वकारमनुपूर्वशः ॥ ८६ ॥ चुकुःसदस्यानुमतेत्वपतेःश्रीतयेद्विजाः ॥ नमंत्राःस्वरतोहीनाव र्णतोनापिकर्हिचित् स८.६ १ai सीमर्वेतिषिक्षितिधातस्त्रतेतिकर्मप्रचारकत्वः bylsaस्रव्याक्ष्यत्विष्यतेष्याचार्यस्

मोजनार्यायनवानिभत्यहंद्विजाः॥क्षत्रियाणविशाविभाराजनानिश्वमानिन्द्य। ५४ ॥कांस्यनिर्मेलपाञ्चणिशवाणांनोजन यवै॥अहन्यहनिपात्राणित्रोजनातेद्विजोत्तमाः ॥ ५५ ॥आकरेषुप्रपात्यतेप्रोच्छिट्दलबजनैश तथयक्रोत्सवेयेकेकोजनाय निसंत्रिताः ॥ ५६ ॥ तेषांपुत्राश्वयोत्राश्वयपौद्राश्वेवसंततिः॥ निव्ययंचरसायानिबद्धमानपुरःसरं ॥ ५७॥ आहतेनीजिना राज्ञइंद्रशुम्नस्यशासनात् ॥ कुटुंबविस्थितास्त्रचसंस्थायावम्बहाऋतोः ॥ ५८ ॥ यदेशीयाजनास्तेषापिश्वाताचतन्त्रपः चपाणामनुसंथाताङ्द्युभप्रयाचितः ॥ ५९॥ नारदःसमदर्शीतृपरोपकृतिलोलपः ॥ इंद्रादीनांतुरेंद्राणांदिव्यर्षीणांचपोत्त मः ॥ ६० ॥ स्वयंनरपितश्वाचींचकारकतुपूर्त्तये ॥ पडिधान्यव्यपानानिसंस्कृतानिद्विधानरेः ॥ ६१ ॥ देवानांजीजनेत त्रमयतंत्रविशारदैः ॥ मर्त्यानांनरुविद्यायांकुशर्छैःसंस्कृतानिव ॥ ६२ ॥ श्वीत्यपासानित्रज्ञाहिसुधाहारादिवीकसः ॥ त षामिषशपूर्वत्वादाश्वर्यतद्भिभोजनं॥ ६३ ॥ नराणांदुर्छभंमन्यइंद्रशुम्नग्रहेदशनं ॥ इंद्रशुम्नस्यचेंद्रस्यविशेषोमर्स्यवासिता॥ ॥ ६४ ॥ अत्यद्भाकारं क्षेतव्यत्यहंतव्यवंनवं ॥ संमाननादराऋद्भिर्भोज्यस्यद्विजसत्तमाः ॥ ६९ ॥ अन्योन्यस्यद्वंयेवात्रप्रव द्वितेपरस्परं ॥ सुंगंधसुमनोमाल्यकस्तूर्याद्विप्रलेपनं ॥ ६६ ॥ चित्रसक्ष्मदुकूळानिसोपघानासनानिच ॥ रत्नपर्यकिकाःश य्यारतदंडप्रकीर्णकं ॥ ६ ७ ॥ जातीरुवंगकर्परैर्नागवहीदलानिच ॥ मनोहराणिगीतानिचत्यानिविविधानिच ॥ ६८ भरतस्त्रमुनेःशिक्षापंडितेरचितानिच ॥ त्वस्ववंशयशोभिज्ञाःशतशःस्तमागधाः ॥ ६९ ॥ एमान्यन्यानिवस्तृनिदुर्लभान्य पियानिव ॥ त्रिदशिक्वीपिमेस्यीश्र्वतान्यभुजनसाद्वरंण॥ Pelhi Digitizedby Sarvaqya Sharada Peetham पियानिव ॥ त्रिदशिक्वीपिमेस्यीश्र्वतान्यभुजनसाद्वरंण॥ पुरुष्टिनाः प्रश्नितान्यत्रचित्राणिनचहीनानिकुत्रचित् ॥ पातारुवा

पु॰ पु॰ श्रिथमूर्तिभिस्तेर्मुरद्विषः ॥ तन्मध्यधितिदिव्यमणिभिर्महपोत्तमं ॥ १०६ ॥ मध्यस्थस्र्यवद्वासिरलांसहासनोज्यलं ॥ क्षीराब्धिशीतकञ्जोलमंदवातमनोहरं ॥ १०७॥ तन्मध्येददशेदेवंशंखचकगदाघरं ॥ नीलजीमृतसंकाशंवनमालाविभू पितं ॥ १०८॥ सर्वलावण्यभवनंसींदर्यश्रीनिकेतनं ॥ निर्भर्त्तयंतवपुषापिनद्वंदिव्यभूषणं ॥ १०९ ॥ दक्षपार्श्वे P स्थितंतस्यअनंतंथरणीयरं ॥ चंद्रकोटिप्रतीकारांहिमादिसदशप्रभं ॥ ११०॥ फणामुकुटविस्तार खत्रीभूतंमनोहरं ॥ म णिकुंडलयुग्माढ्यंचारुनीलनिचोलिनं ॥ १११॥ हललांगलशंखारिस्कुरद्वाहुचतुष्टयं ॥ हारकेयूरवलयमुद्रिकाभिर

हिन्यहालाक्षीवमूर्तिचारहासं ॥ १९२ ॥ नेखलाकाटिस्झाट्यांदिन्यरत्नप्रसाधनं ॥ दिन्यहालाक्षीवमूर्तिचारुहासंद्वनेत्रकं ॥ १९२ ॥ दक्षपार्श्व स्थितांचास्यलक्ष्मीतांशुभलक्षणां ॥ वराभयाजहस्तांवैकुंकुमाभांसुलोचनां ॥ ११४ ॥ बैलोक्ययुवतीदंदद्दष्टांतीकृतिव पहां ॥ ददशेपसासनगांकावण्यां वृधिपुत्रिकां ॥ ११५ ॥ पितामहंचददशेपुरतोऽस्यकतांजिल ॥ वामपार्श्वस्थितंचक िनानामणिमयंवित्तोः॥ ११६॥ सनकायैर्मुनीदेश्वस्तूयमानंजगदुरुं ॥ दृष्ट्वास्वमेन्यवरःसंप्रदृष्टोद्विजोत्तमाः॥ ११७॥ अदृष्टपूर्वस्वपंतंज्योतिर्मयमनंतकं ॥ तुष्टावतत्रध्यानस्थोहर्षगद्भवयागिरा ॥ ११८ ॥ इंद्रयुख्यवाच ॥ नमस्तेजगदाया ्रित्रगदात्मन्त्रमोऽस्तुते ॥ कैवल्यत्रिगुणातीतगुणांजननमोऽस्तुते ॥ ११९ ॥ सुशुद्धनिर्मछज्ञानस्वरूपायनमोऽस्तुते ॥ वि कारप्रकृतिस्यांचदूरमुक्तनमोस्तुते ॥ १२०॥ शब्दब्रह्माभिधानायजगदूपायतेनमः॥संसारपतितत्र्यांतदुःखञ्चंसनमोऽस्तुते ॥ ॥ १२१॥ दुभैश्रत्यत्यपंथिनेष्ववयम्गोनसः ॥ क्रिसात गुत्रतास्यस्य क्रमंत्राप्य देत्वमः ॥ १३२॥ **ब्रह्मांडकोटियटनाशिल्यि**

८८॥ कर्मापघातोनोतत्रयोगिनःकर्मयोगिनः॥ यत्रसप्तर्पयोदिव्याःसदस्याःऋतुसाक्षिणः॥ ८९॥ प्रचारयंतिक र्माणिगुणदोषविभागिनः ॥ याज्ञवल्क्याद्यस्तत्रमुनयस्त्वत्विजोवताः ॥ ९० ॥ सदोगतास्तेमुनयःपरस्परकथांतरे ॥ वा कंवाक्यानिस्कानिगुस्रोपनिषदानिच ॥ ९१ ॥ गाथाःपौराणिकीविषान्विणुत्रक्तिपुरःसरान् ॥ रचितानिहरेःसर्व कल्मषीघहराणिच ॥ ९२ ॥ अत्रसंवर्त्तयामासुस्तेसभायांमहीक्षितः ॥ तस्ययज्ञेहविःप्रापुःप्रत्यक्षंवन्हिमध्यगाः ॥ ९३॥ मुदितास्त्रिदशावित्रामहेंद्रप्रमुखामस्त्रे ॥ चिरसंवासिनोदेवानस्मरंत्यमरावर्ता ॥ ९४ ॥ अन्द्रतंहिहविस्तेषांकस्मितंत्रस्मणा पुरा ॥ तत्प्राश्यमुदितादेवावीर्यवंतश्विरायुषः ॥ ९५ ॥ यागानुष्ठानसमयादन्यत्रविषयान्वहून् ॥ इंद्रयुद्धेनरचितानुसम स्तानुपुर्भजते ॥ ९६ ॥ तत्रयेनागराजानःपातालतलवासिनः ॥ ततोऽधिकान्मर्त्यलोकेविषयानुपुर्भुजते ॥ ९७ ॥ पाता 🗱 लगमनतिवेनेहंतेमनसाध्रवं ॥ इत्थंपवर्त्तितोयज्ञस्त्रेलोक्यपीतिकारकः ॥ ९८ ॥ इंद्रयुम्प्रस्यरूपतेःक्षेत्रेऽस्मिन्युरुपोत्तमे ॥ ज गदीशपसादायपितामहनिदेशतः ॥ ९'९ ॥ एकोनंक्रमतःसंस्थामवापपृथिवीपतेः ॥ सहस्रंवाजिमेधानांयथावद्विधिचोदि तं ॥१००॥ ततःसाहस्रिकेयज्ञेवाजिमेधेसदीक्षितः ॥ दिनेदिनेदिव्यगतिर्वभूवरूपतिस्तदा ॥ १०१ ॥ सुत्यायाःसप्तदिवसा बारात्रिरभवतपुरा ॥ तस्यास्तुरीयपहरेथ्यायतोविष्णुमब्ययं ॥ १०२ ॥ थ्यानेतस्मिन्ददर्शासौमहाभाग्यवशान्त्रपः ॥ प्रत्य क्षिमिवसश्वेतद्वीपंरफटिकनिर्भितं ॥ १०३ ॥ समंतात्परिवार्थैतत्तिष्ठतंक्षीरसागरं ॥ महाकल्पहुमैःपुष्पगंचामोदिदिगंतरैः ॥ ॥ १०४॥ फलपञ्चवदिक्षेषुविह्यंभूश्वनिश्तिणाश्रत्येचिक्रीकितिःशुच्चैःसवीलकारम्पूरितः ॥ १०४॥ महामाजिष्टवर्णे

ग्भिर्वर्णक्रमस्मुज्वलैः ॥ यथास्वरपदन्यासैरन्येशब्दास्तिरोहिताः ॥ २ ॥ दीनेभ्योऽवारितंतत्रदीयंतेवांछितानिवै ॥ नट नर्त्तकस्तानांसाभूत्कस्पद्रुमोपमा ॥ ३ ॥ तन्मध्येवभृथंस्नातुंकतायत्रोपकारिका ॥ दक्षिणेतटभूदेशेबिल्वेश्वरसमीपतः ॥ ॥ ४ ॥ नियुक्ताःसेवकाराज्ञाससंभ्रममुपस्थिताः ॥ निवेदयंतोचपतिरुतांजलिपुटाद्विजाः ॥ ५ ॥ देवदृष्टोमहान्दक्षस्तट भूमै।महोद्येः॥ प्रविष्टायःसमुद्रांतःकञ्छोलप्रवमूलकः॥६॥ मांजिष्ठवर्णःसर्वत्रशंखचकांकितःप्रवन्॥स्नानवेद्मसमीपेऽसीह ष्टोऽस्माभिःपरोद्धतः ॥ ७ ॥ नदृष्टपूर्वोदक्षोऽयमुबत्सूर्यनिभाशुमान् ॥ गंधेनवासयन्सर्वातटभूमिसुगंधिना ॥ ८ ॥ हुमः साधारणोनाऽयंलक्ष्यतेदेवभूरुहः ॥ कश्चिद्देवतरुव्याजादागतोलक्ष्यतेघुवं ॥ ९ ॥ नियुक्तानावचःश्रुत्वाराजानारदमब्रवी त् ॥ तिकिनिमित्तंयदृष्टंतरुश्रेष्ठंवदंतिते ॥ १० ॥ नारदःप्रहसन्वाक्यमुवाचन्द्रपसत्तमं ॥ पूर्णाहृतिःसमामोनुययास्यात्सफ रुःकतुः ॥११ ॥ उपस्थितंतेतद्भाग्यंस्वमेयदृष्टवान्पुरा ॥ श्वेतद्वीपेविश्वमूर्गितर्देष्टोयोविष्णुरव्ययः ॥ १२ ॥ तदंगस्खिलतं लोमतरुत्वमुपपद्यते ॥ अंशावतारःस्थास्नुर्यःपृथिक्यांपरमेष्ठिनः॥ १३ ॥ तद्रूपीतरुतांयातिज्ञगवानुज्ञक्तवत्तलः ॥ द्रुमोस पौरुषेयोऽसौभाजनंनास्यदर्शने ॥ १४ ॥ त्वामृतेपुरुषव्याघ्रपृथिव्यांपृथिवीपते ॥ त्वद्वाम्यवशतःसर्वलोकानांनयनाति थिः ॥ १५॥ अविष्यतिमहाराजसर्वकत्मधनाशनः ॥ समाप्यावमुथस्मानंतदातिमरितापनेः ॥ २१६ ॥ उत्सवंतुमहत्कत्वा

नेचिकिणेनमः ॥ करुणामृतपाथोधिसुधाधास्रेनमोनमः ॥ १२३ ॥ दीनोद्धारेकदीक्षायकपापायोधयेनमः ॥ प्रकासका नांसूर्याद्दिज्योतिषांज्योतिषेनमः ॥ १२४ ॥ प्रतिश्वसनदीमायअंतःपाकाग्रयेनमः ॥ पावकायपवित्रायपवित्राणांन 🏿 मोनमः ॥ १२५ ॥ गरिष्ठायवरिष्ठायद्राधिष्ठायनमोनमः ॥ नेदिष्ठायद्विष्ठायञ्जोदिष्ठायनमःसदा ॥ १२६ ॥ वरेण्याय सुपुण्यायनारायणनमोऽस्तुते ॥ परिचाहिजगन्नाथदीनवंधीनमोऽस्तुते ॥ १२०॥ निस्तीर्णीऽहंत्रवां नोविप्राप्यत्वांतरणी हुखं ॥ त्वियदृष्टेरमानाथक्केशाव्यपगतामम् ॥ १२८ ॥ चिदानंदस्वहृपंत्वांप्राप्तानांदुःखसंक्षयं ॥ **ध्रवंनाथसम्**त्यनःपर मानंदहेतुकः ॥ १२९ ॥ त्राहित्राहित्तवांत्रोधिमग्रंमांदीनचेतसं ॥ मध्यान्हार्केहितपतिकृतःसंतमसोद्यः॥ १३० ॥ ध्या नस्थितःस्तुवनेवंप्रणम्यजगदीश्वरं॥ध्यानावसानेसपुनःस्वयंजायद्वृत्ध्यत॥१३१॥ स्वमांतइंद्र**युद्धोद्विसस्मारात्मानमात्म** 🖁 ना ॥ अत्यद्वतमिनंत्वप्रंद्रवाचचप्कुंजरः ॥ १३२ ॥ मेनेकतार्थमालानंहयमेथक्रतोस्तथा ॥ सहस्रंसफलंचैवत्वजाग्यंस मुपस्थितं ॥ १३३ ॥ नहिदिव्यर्षिवचनंदथाभवितकहिंचित्॥प्रत्यक्षोमेकथंनाथःस्वयमप्रभविष्यति॥१३४ ॥इतिचिताक् ळोरात्रिशेषंनीत्वाविशांपतिः ॥ शशंसनारदस्यापेयथास्वमोऽन्वभ्यत ॥ १३५ ॥ सचापिनारदःप्राहशोकस्तेविगतोच्प । अरुणोद्यकालेहिभगवंतंद्दर्शयत् ॥ १३६ ॥ दशाहात्फलदःस्वमस्तस्मिन्कालेन्पोत्तम् ॥ ऋत्वंतेभगवान्त्रप्रत्यक्षस्तेभवि प्यति ॥ १३७ ॥ यथाहमद्रिरात्वांहिचराचरग्रुर्विधिः ॥ सोऽपित्हष्टोजगत्त्रप्रास्वमेत्वस्मिन्विलोकितः ॥ १३८॥ तद्दन् ष्ठीयतांयज्ञःपरायेनप्रिकीशय्री श्वभोऽयप्रपशीर्ष्यश्रिक्षं भीयाचारितीस्रिः भा स्मिनुभाग्यविभाभवस्वभासादक्यज्ञायते। १३ येण

॥ ३४॥ विचारयंतीतावित्थंयावनारदपार्थिवौ ॥ अशरीराततीवाणीशुश्रुवेचांतरिक्षतः ॥ ३५ ॥ तत्रविस्मयमानानांस विषामेवश्रण्वतां ॥ अपौरुषेयोजगवानविचारपथेस्थितः ॥ ३६ ॥ सुगुप्तायांमहावेबांस्वयंसोवतरिष्यति ॥ प्रच्छाबतां दिनान्येषायावत्पंचदशानिवै ॥३ ७॥ उपस्थितोऽसौयोदद्धःशस्त्रपाणिस्तुवर्द्धिकः॥एनमंतःप्रवेश्येवद्वारंवन्नंत्यलतः॥३८॥ ४३ वहिःशब्दांश्वकुर्वत्यावनुघटनाभवेत् ॥ श्रुतोहिघटनाशब्दोबाधिर्यजाद्यदायकः॥ ३९ ॥ नरकेवसितचैवकुर्यात्संतान नाशनं ॥ नातःप्रवेशनंकुर्यान्परथेचकदाचन ॥ ४० ॥ नियुक्तादन्यःपरथेचेद्राज्ञोराष्ट्रस्यचैवहि ॥ द्रष्ट्रश्वापिमहाजी 🏿 तिरंघता चयुगेयुगे ॥ ४१ ॥ तस्मान्।वेक्षणंकार्ययावद्यतिमनिर्मितिः ॥ निर्व्युढस्तुस्वयंदेवःकृत्यंतेतुवद्विष्यति ॥ ४२ ॥ यद्यकार्यप्रयत्नेनसर्वलोकसुखावहं ॥ तच्छ्रलानारदाद्यास्तयथोक्तंविष्णुनास्वयं ॥ ४३ ॥ चिकीर्पेतितथाकर्त्तत्रायात श्ववर्द्धिकः ॥ प्रोवाचन्दर्पतिसोऽथत्वमेदृष्टास्त्यास्त्या ॥ ४४ ॥ ताएवाहंघटिष्याांमेदारुणादिव्यरूपिणा ॥ इत्युक्कांतर्दघे विद्यांटद्घोवर्द्धिकरूपपृक्षावंचनार्थंमनुष्याणांसाक्षान्तारायणोविभुः॥ ४५ ॥ इतिश्रीस्कंदप्राणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषो त्तममाहाल्येदारुदर्शनंनामाष्टादशोध्यायः॥ १८॥ जैमिनिरुवाच ॥ ततःसपृथिवीपालस्तथाकःखांतरिक्षगा ॥ यदुवाचिगरांदेवीतत्तत्परिचचारह ॥ १ ॥ एवंदिनेदिनेयाते दिव्यगेथोऽन्वभ्रयत ॥ पारिजातप्रसुनानांदिष्टिर्मत्येसुदुर्लभा ॥ २ ॥ दिव्यसंगीतनादश्वगीतानिरुचिराणिच ॥ त्वर्गगाजल रिष्यस्मावेदुसुशोशनाः ॥a२८॥hप्रेसकास्तिनामानांसद्रकंशोननिक्तिः । । इसहःसर्वभूतानांस्यकार्यन्वभूयत् ॥ ४ ॥ य

कृतकीतुकमंगलं ॥ महावेद्यांस्थापयात्रयज्ञेशंतकहापिणं ॥ १७ ॥ विचार्यस्थमुदायुक्तीतदातीचपनारदी ॥ सुसच्छीत त्रथातीयत्रासीभगवद्दमः॥ १८ ॥ तंदुष्टाहर्षिताःसर्वेत्रस्ताक्षाद्वपस्थितं ॥ मेनिरेजेन्मसाफल्यंजीवन्मुकामहोदयाः। । १९ ॥ इंद्रयुम्रोऽपित्रपतिर्ममज्ञानंदसागरे॥समेदुद्वाजगन्मायंयथासीभगवतियः॥ २०॥ तथाददर्शतंब्रहांचतुःसाखंच तुर्भुजं ॥ खकंश्रमंमन्यमानःसफलंचपसत्तमः॥ २१॥ जहैै।शोकंनीलमणिमाघवादर्शमाधिकं॥पुनःपुनःप्रणम्येनंहर्षाप्रुन यनोचपः॥ २२ ॥ द्विजैराहारयामासतरुंकञ्चोललोलितं ॥ शंखकाहालमुरजब्क्वापटहनिःस्वनैः ॥ २३ ॥ गीतवादित्र निनदैर्जयशब्दैःसहस्रशः ॥ सुगंधिपुष्पांजलिभिराकाशात्पतितेर्मुद्वः ॥ २४॥ परितोष्ट्रपपात्रैश्वरूणागृरुसपूर्पितैः॥वेश्या भिर्योवनोन्मत्तमुद्धपाभिःप्रचालितैः ॥ २५ ॥ रत्नदंडप्रकीर्णेश्वर्वाज्यमानःसमंततः ॥ पताकाभिर्दिव्यपदृदुकुलाभिःमुशो क्षितं ॥ २६ ॥ राजिपराजद्देश्वतुरगैःपित्तिभिर्दतं ॥ मागर्येवयमानंतुरत्यमानंमहिपितिः ॥ २७ ॥ ऋत्विग्निर्झाह्मणैर्ये विवद्धद्भिःश्रोषियस्तथा ॥ राजन्यैर्वैश्यकुलजैःसच्छूद्भैःपरिवारितं ॥ २८ ॥ स्तोत्रैर्वह्वविषैःश्रौतैःसार्तैःपौराणिकैस्तथा ॥ रत्यमानंतरुंविष्णोर्भुवनेपरिवेष्टितं ॥ २९ ॥ स्रग्गंघालंकतंदिव्यंमहावेदींविनिन्यतुः ॥ वितानवरिचत्रायांविष्टतायांनिरं तरं ॥ ३० ॥ वेद्यांतस्थापयामामुरिद्रयुक्तस्यशासनात् ॥ वचसानारदस्यैनंपूजयामासपार्थिवः ॥ ३१ ॥ सहस्रेरुपचारा 🖟 णांदिव्यह्रपैर्न्रपोत्तमः ॥ पूजावसानेपप्रच्छनारदंगुनिसत्तमं ॥ ३२ ॥ कीट्शीप्रतिमांविष्णोर्घटीयप्यतिकःपुमान् ॥ तच्छ्र त्वातं पुनिः प्राहर्श्वाचित्रपे प्रहिष्णियः भा ३ ६ शकि विदेशस्य चेष्टवि त्रविक्षित्र भारति । प्रहिष्णि स्रिटीयीज गतीतस्याप्येपासंशयगोचरा

पापस्यहेतवः ॥ २२ ॥ गोपनीयाः प्रयत्नेनपद्दनिर्यासवल्क्लैः ॥ तस्मात्प्रथमतोवास्तुतरोरेवास्यवल्क्लैः ॥ २३ ॥ शिल्पिभिःकर्मकुशिर्हेढमाच्छादयापतः ॥ वर्षेवर्षेचसंस्कार्याःपूर्वसंस्कारमोचनात् ॥ २४ ॥ ऋतेवत्कल्छेपंतुसनुदिव्य श्चिरंतनः ॥ प्रमादाबङ्गंलेपमपनीयेतकश्चन ॥ २५ ॥ दुर्भिक्षंगरकंराष्ट्रेसंतितश्चास्यहीयते ॥ नेक्षितव्यास्त्रया राजन्कदाचिद्पवारणाः ॥ २६ ॥ मनुष्यैश्वापिराजेंद्रदृष्टाःस्युर्भयहेनवः ॥ तस्मास्युचित्राद्रष्टव्यावहुलेपविलेपिताः ॥ २७ ॥ मुचित्रंपुंडरीकाक्षंसिवलासंससंभमं ॥ ह्लाविमुच्यतेपापैःकल्पकोटिशतोद्भवैः ॥ २८ ॥ मुचित्राः कुरुराजेंद्रचित्रान्कामानवाप्स्यितः ॥ आविर्वजूवभगवांस्तवानुपहकाम्यया ॥ २९ ॥ तवप्रसादाळेतूनांचतुर्वर्गप्रदास्य ति ॥ नीलाद्रौकल्पवक्षस्यवायव्यांशतहस्ततः ॥ ३० ॥ प्रदेशेसुमहत्स्थानेप्रासादंसुदृढायतं ॥ उत्तरेनरसिंहस्यसहस्रकर्म विविद्याति । ३१॥ कारियत्वाप्रतिष्ठाप्यतत्रैनंविनिवेशुय ॥ पुरास्थितंपर्वतेऽस्मिन्योऽभ्यऽर्चयतिमाथवं ॥ ३२ ॥ नाम्नावि श्वावसुर्नामशवरोवैष्णवोत्तमः ॥ पुरोषसःसंख्यमासीत्तेनसार्द्धपुराचते ॥ ३३॥ तयोःसंतितरेवास्यछेपसंस्कारकर्मणि ॥ िन्युज्यतांमहाराजभविष्येषूत्सवेषुच ॥ ३४॥ विररामैतदाभाष्यसातुदिव्यासरस्वती ॥ तयोपदिष्टमाकर्ण्यप्रदृष्टेनांतरा लिना ॥ ३५ ॥ वेष्टनंमोचयामासमहावेद्यांचपोत्तमः ॥ दटशुस्तेष्ठराःसर्वेरलसिहासनेस्थितं ॥ ३६ ॥ रामंकृष्णंसुभद्रांच वासुदेवंसुदर्शनं ॥ यथोपदिष्टलेप्यादिसंस्कारैकचिराकार्ति ॥ ३७ ॥ कपयास्मेरवदनमुन्नतायतवक्षसं ॥ दीनानामुत्यृतौ नाथंप्रछंबमुजपंजरं ॥ ३८ ॥ प्रबुद्धपंडरीकाश्चंहाम्भुरेषामास्रतासस्वाक्ष्यसम्बन्धाः स्विकार्यसम्बन्धाः ३९॥ पद्मास

8.8

ज्ञार्थमागतादेवास्तेसर्वेविगत्रवराः ॥ आविर्भृतंहरिहुद्धाउपासांचिकरेद्विजाः॥ ५ ॥ ययाहिमाधवंपूर्वतयातंविष्णुशाखि 📳 नं ॥ उपासनामुदेवानांदिव्यचिन्हानिजिद्दिरे ॥ ६ ॥ निर्ववाहस्वयंदेवःऋमालंचदशेदिने ॥ चतुर्मृत्तिःसभगवान्ययापूर्व मयोदितः॥ ७॥ तादृगाविर्वभूवासीयुष्माकंवणितःपुरा ॥ दिष्यसिहासनगतोवलभद्रासुदर्शनैः ॥ ८ ॥ शंखचकगदापदा असदाहुर्जनार्दनः ॥ गदागुसलचकाजंधारयन्पन्यगारुतिः ॥ ९ ॥ छत्राकृतिफणासप्तमुकृदोज्वलकुंदलः ॥ सुनदाचा 🛊 हिन्दनावराजाभयथारिणी ॥ १०॥ छक्ष्मीःप्रादुर्वभूवेयंसर्वचैतन्यह्मीपणी ॥ इ्यंक्रणावनारेहिरोहिणीगर्भसंभवा॥ १ ॥ 🌃 बलभद्राकृतिर्जाताबलहृपस्यीचतनात् ॥ क्षणंनसहतेसाहिमोक्तंलीलावतारिणं ॥ १२॥ नभेदस्तात्विकोविधाःकृष्णस्य भू चबलस्यच ॥ एकगर्भपसृतत्वाद्यवहारोऽथलोकिकः ॥ १३ ॥ भगिनीबलदेवस्येत्येपापौराणिकीकथा ॥ पुराणेसीस्वह्रपे 🏢 णलक्ष्मीः सर्वचितष्ठति ॥ १४ ॥ पुन्नाश्चिभगवान्विष्णुः स्त्रीनाश्चिकमलालया ॥ देवतिर्यद्भानुष्यादै।विद्यतेनैनयोः परं॥१ ५ ॥ कोसन्यःपुंडरीकाक्षाद्भचनानिचतुर्दश ॥ धारयेत्तुफणायेणसोऽनंतोवलसंज्ञितः ॥ १६ ॥ तस्यशक्तिस्वरूपेयंज्ञगिनीश्रीःप कीर्तिता ॥ सुदर्शनंत्यचकंसदाविष्णोःकरेस्थितं ॥ १७ ॥ शाखायस्तंभमध्यस्थंतद्रूपंचतुरीयकं ॥ एवंतुमूर्त्तयस्तेनचत 🙀 स्रोवैपकाशिताः ॥ १८ ॥ निर्दत्तेभगवद्रूपेचतुर्द्धादिव्यह्वपिणी ॥ लोकानामुपकारायपुनराहांतरिक्षगा ॥ १९ ॥ पटेरा च्छाचसुदृढंचपतेप्रतिमास्विमाः॥ स्वंस्वंवर्णप्रापयाशुवर्णकेश्वित्रकर्भणा ॥ २० ॥ नीलाभ्रश्यामलंविष्णुंशंखेंदुघवलंब रुं ॥ चकंग्रुदर्शनंरक्तेष्ठुभद्रांकुक्वपर्स्माव्याः प्राप्रमार्गः नवमार्श्वसार्क्यम्यसम्पनासंगिवकागस्वकामास्यक्रमा

पु॰ 📳 जैमिनिरुवाच ॥ इत्थंप्रबोथितस्तेननारदेनक्षितीश्वरः ॥ तुष्टावजगतांनाथंवचोभिःकरुणान्वतं ॥१ ॥ इंद्रयुद्धउवाच ॥ 🕌 मा० त्वदंब्रिपाथोजयुगंमुरारेनोपासितंजन्मसुपूर्वकेषु ॥ तत्कर्मणादारुणपाशत्ताजंदीनंपरित्राहिरुपांवुषेमां ॥ २ ॥ कनिर्मछंत्व 🎉 चरणाजयुग्मंविरंचिरुद्देदकिरीटर्भुगं ॥ काहंसुदीनःशरूदस्थिमांसमूत्रास्रसंघःपिहितस्तवावै ॥ ३ ॥ असारसंसारपरिश्रमे 🎚 णिश्रमातुरस्त्वांकथमीशजाने ॥ जानंतितेत्वांखऌदेवदेवयेषांभवान्द्रःखविनाशहेतुः ॥ ४ ॥ अभोमयाद्वःखमनेकजन्मपा 🕌 पार्जितंभुक्तमनेकवारं।।शुभार्जितोयःमुखलेशभागोनिदर्शनंतन्मथुपृक्ततिक्तं ॥ ५ ॥ यएवसौख्यानुभवायदेवकर्माजितोसे 🐉 विषयोपभोगः॥सएवदुःखंपरिणामतोमेनमद्विधोदुःखिजनोऽस्तिचान्यः ॥ ६॥ विभोयदित्वांमनसापिपूर्वमुपास्यमन्यद्विप येषणोऽहं ॥ कथंतदालिप्समनेकजन्मपुनःपुनर्भोगमशेषदुःखं ॥ ७ ॥ विभुत्वदासत्विपतृत्वपुत्रमित्रत्वशञ्जत्वधनित्वभा बिः॥ वध्यत्वहंतृत्वपतित्वजायाभावेश्वतिर्यक्कमुरादिभावैः॥ ८ ॥ नीचोर्ष्वभावंबद्धशःकियद्वाभवांगणेऽस्मिन्लुठतानुभू तं ॥ सदामुरारेतवपादपद्मदूरीभवस्पष्टफलंहिवेतत् ॥ ९ ॥ कोशोबलंचैतद्शेषपृथ्वीघनैर्टतंयौवनस्प्रद्धाः ॥ मनोनुकूलाः शतराःस्त्रियश्वनिष्कंटकंमेन्टपमंडलंच ॥१०॥ साम्राज्यतावापित्ररोमहान्मेत्वद्ध्यानहीनस्यपशोरिवायं ॥ जारावतारंकुरुमे कृपाब्धेसदैवतत्रोहिझतखेदयोगं ॥ ११ ॥ दीनानुकंपिनुकरिणोऽपिमुक्तिःकताविभोत्वत्स्मृतिमात्रकेण ॥ श्रांतघटीयंत्रव 🛂 ४५ दिञ्जनाथमाञातुमहस्यनुकापिभावात् ॥ १२ ॥ नमेत्वदन्यःख्ठुवंधुरत्रप्रवाहविभ्रष्टतरुखभावे ॥ पापीयसीवृद्धिरुपेत भावास्त्रहानुबंधाविषयेभवेद्वस्प्तिवाक्ष्याहिष्यक्षियामेनवपदिषयम्यापितुमखर्भियत्वेतदेव्यास्यापित्यामामा

नस्थंतंकृष्णंदिव्यालंकारभूषितं ॥ मुतेजसापिरदतंदारुदेहेःपिनिर्मलं ॥ ४० ॥ नीलजीमृतसंकाशंसर्वसंतापनाशनं ॥ दद रीबलदेवंचसाइहासमुखांबुजं ॥ ४१ ॥ फणामंडलविस्तीर्णवारुणीपुर्णितेक्षणं ॥ प्रोत्यितेनागराजानंपीनोन्नतसुवक्षसं ॥ ॥ ४२ ॥ किचिन्नतंपृष्ठदेशेकुंडलीकृतविपहं ॥ अपसंफुलककुभंकैलासशिखरंयथा ॥ ४३ ॥ इलचकानमुसल्या णंवनमालिनं ॥ हारकुंडलकेयूरिकरीटमुकुटोज्ज्वलं ॥ ४४ ॥ तयोर्मध्येस्थितांलक्ष्मीसुजदांभद्रहृपिणीं ॥ सर्वदेवारणी पापसागरोत्तारकारिणी ॥ ४५ ॥ विकचांजोजवदनांवराजाजयधारिणी॥ रूपलावण्यवसर्तिशोजमानांत्रसायनैः ॥४६॥ किकमारुणदेहांतांसाक्षाल्रक्ष्मीमिवापरां ॥ ददर्शविष्णोर्बामस्थंचक्रंशाखायनिर्मितं ॥ ४७ ॥ बालार्कसद्शंतीक्ष्णघारते जोमयंद्विजाः ॥ तान्दृष्ट्यानंद्पाथोधिनिमग्रःपृथिवीपितः ॥ ४८ ॥ कर्त्तव्यमुढःस्वतनीस्वयंनप्रबृभवह ॥ द्रमिलितने त्रःसन्छजन्बाष्पांबुकेवलं ॥ ४९ ॥ कृतांजलिपुटस्तस्थीस्थूणाकारोत्रपोत्तमः ॥ उवाचतंमुनिवरःस्मितवकःक्षितीश्व 🖁 रि ॥ ५० ॥ यद्थीश्रममापन्यस्तत्सांप्रतमभूत्तव ॥ प्रत्यक्षंत्रपशार्द्गलएकस्वंभाग्यवानुभृवि ॥ ५१ ॥ अमुपश्यजगन्नाथंपु इरीकायतेक्षणं ॥ भक्तानुग्रहपाथोधिसर्वज्ञाननिधिहरि ॥ ५२ ॥ यंद्रष्टुंयोगिनोनित्यंयतंतियतमानसाः ॥ अवधानेनम हिताक्षणंपर्थितिवानवा ॥ ५३ ॥ सोऽयंदारुमयंदेहंसमास्थायजनार्दनः ॥ अनुपहीत्ंत्वांभूपप्रत्यक्षत्वमुपागतः ॥ ५४॥ त दिनंधरणीनाथंस्तुहिकारुण्यसागरं ॥ ददातिसंस्तुतःकामान्सर्वान्त्रपमनोगतान् ॥ ५५॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमिनिऋषि संवादेपुरुषोत्तममाहारम्येभितिमादर्शनंनामापुक्रोनविक्शोधन्यायाश्राहारिक्ष्ण्राश्राह्मायाश्राहारिक

कवत्सलस्यमायाजालन्यवहितस्वस्वस्पविश्वप्रकाशविश्वतोऽश्लिविश्वतोमुखविश्वतःश्रवणविश्वतःपादशिरोपीवविश्व तोहस्तनासारसनात्रक्केशलोमलिगविश्वतःकलेवरविश्वतोलोमकलितसर्वलोकालकसर्वलोकषुखावहसर्वलोकोपकारक सर्वछोकनमस्कृतछीछाविछसितकोटिपद्मोद्भवरुद्रेंद्रमरुद्ध्विसाध्यसिद्धगणप्रणताशेषसुरासुरत्रिज्ञनुवनगुरीनकस्यापिज्ञा नगोचरनमस्तेनमस्ते ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ॥अन्येऽपितेन्दपतयःश्रोत्रियावेदपारगाः ॥ मुनयोद्विजाःश्लेतियाश्वविद्वांसो विश्यजातयः ॥२६॥ अस्तुवन्पुंडरीकाक्षंबिलनंभद्रयासह ॥ स्कैःस्तोत्रैःपुराणैश्वकविताभिर्यथातयं ॥२०॥ तथेंद्रबुद्धः त्रीवाचपुरोधसमकल्पषं॥प्जार्थवासुदेवस्यउपचारोपसंस्कृतो ॥ २८ ॥ स्वयंचरुपतिश्रेष्ठःपूजयामासतानुक्रमात्॥ नारद स्योपदेशेनविधिनामंत्रतस्तथा॥२ ९॥ द्वादशाक्षरमंत्रेणबळभद्रमपूजयत्॥यमुपास्यध्रवःस्थानंप्राप्तवानुत्तमोत्तमं॥३ ०॥ त्र यीप्रसिद्धंयत्सूक्तंपावनंपौरुषंगहत्।।तेननारायणंभूपःपुजयामासशक्तितः ॥३ १॥ देवीसुक्तेनभद्रांतांसीद्शिन्यासुदर्शनं ॥ यथासम्बद्धिभक्त्यातान्पूर्वियत्वान्योत्तमः ॥ ३२ ॥ तत्रीत्यैद्विजमुख्येभ्योद्दौदानानिसात्विकः ॥ तुलापुरुषदानानिम हादानानिपार्थिवः ॥३३॥ अश्वमेघांगभूताश्वकोटिशोगाददौनदा ॥ अलंकतांगाश्वतथाददौगावद्भदक्षिणाः ॥३४॥ तासां खुरायपातेनयोगर्त्तीभूद्विजोत्तमाः ॥ दानांबुनासपूर्णीवैतीर्थमासीन्महाफलं ॥ ३ ५ ॥ तस्मिनुस्नात्वापितन्देवानुसंतर्प्यवि धिवन्तरः ॥ अश्वमेघसहस्रस्यफलमाप्रोत्यसंशयं ॥ ३६ ॥ नाम्नाख्यातंसरस्तचइंद्रयुम्नस्यभूपतेः ॥ निवाप्यतत्रपिडांश्व पितृनुदिश्यमानवः ॥ ३.१ ॥ कुक्रैक्रकिशसुद्धत्यसिष्टशुल्ले किसहीसने ॥ तस्य अस्ति स्वरंति सैहससे संस्थाने ॥ ३८ ॥ इंद्रयुक्त

स्त्येजन्मसहस्रभाग्यैः॥ १४ ॥ कितेहिपश्यंतिलवैकसौख्यमनेकदुःखंविपर्येद्वजालं ॥ कवंपनंकमंभिरिष्टलेशदुःखा करपंथिशतरभेयं ॥ १५ ॥ अनंतमायंतविहीनमेकमानंददंत्वत्यद्पंकजंक ॥ मायांव्यीतममताश्रमेचकुकर्मनकायु गर्त्तमध्ये ॥ १६ ॥ निराश्रयंमांपतितंविलासकटाक्षपोतेननयायतीरं ॥ खकार्यसंसाधनयाश्रितानांसंपादनायेष्टविषे रजसं ॥ १७ ॥ भ्रमंतमालीयहितंविरहज्यमांत्राहिमूढंसहजानुकंपिन् ॥ श्रुद्वायकार्यायबहुभ्रमंतमभाष्यमूळंपरमेश्र रित्वां ॥ १८ ॥ आयासपात्रंपरमंसुदीनंमांत्राहिविष्णोजगदेकवंब ॥ वेदांतवेबाद्वयविश्वनाथत्वमीशिपेहतुमघौषराश न् ॥ १९ ॥ तंत्वांपरित्यज्यमुखैकहेतुंशुद्राश्रयंगांपरिरक्षाविष्णो ॥ प्रमुप्तप्योऽखिलजूतसंघश्चतुर्विघोयत्कतमोहराजे 📗 २० ॥ त्वज्ज्ञानभानुद्यमेत्यचांतेप्रवृत्थ्यतेत्वांशरणंप्रपद्ये ॥ त्वमेकएवाखिळलोककत्तांफणासर्दक्षेःपरिवीतमुर्तिः २ १ ॥ पर्यायदस्याविलनांवरिष्ठंत्वामीशितारंशरणंत्रपद्ये ॥ ययास्रजस्यिताजगीतनाथवक्षःसरोजासनयास्वरात्त्या 🕼 । २२ ॥ तांभद्रहृपांजगदाश्रयांतेदेवार्णापाद्यगेनतोऽस्मि ॥ यदंशुजालप्रतिसृष्टमेतद्वसांडजालंकरसंगिनाथ ॥ दुर्दर्शनदै | यवलस्यहंतृचक्राभिधंत्वांप्राणतः मुदर्शनं ॥ २३ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ स्तृत्वेत्यंत्रपतिश्रेष्ठः साष्टांगंपणनामसः ॥ २४ ॥ परि त्राहिजगन्नाथमग्रंसंसारसागरे ॥ अनाथबंधोक्तपयादीनंमांतापसंकुलं ॥ २५ ॥ नारद्दवाच ॥ जयजयनारायणअप रभवसागरोत्तारणपरायणसन्कसनंदनसनातनप्रभृतियोगिवर्राचत्यमानदिव्यतत्त्वस्वमायाविकासिताथ्यासपरिणामितारो

सफलाऽस्नुजगद्गुरोः॥५७॥ सर्वोपचारैःपरिपूज्यदेवंद्रव्यैद्धैतैःसागरमेखलायाः॥यावत्समामोतिहिकर्मपाकःसामाज्ययात्रा सफलाममास्तु ॥ ५८ ॥ किंद्रव्यजातंखलुयेनविष्णुंनोपाचरत्सांगमपेतकल्मषः ॥ किंपौरुषेयंयदिवासुदेवपरिच्छदोयेनन साधितोमे ॥ ५९ ॥ इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्स्येप्रतिमादर्शनविधिर्नामविशोऽध्यायः॥२०॥

😗 पु 🖟 तांगुरुं ॥ साक्षांत्कतार्थीभवीतचतुर्वर्गस्यभाजनं ॥५६॥ बहुव्यायामतोयासीद्राज्यऋद्धिर्मयार्जिता ॥ अस्यैवानुपहात्सामे

-

🍱 जिमिनिरुवाच ॥ इतिब्रुवाणंराजाँपकश्विदृग्वेदपारगः ॥ वेदांतविष्ज्ञानशीलोद्विजोवाक्यंमुदाजगौ ॥ १ ॥ अहोतवायं 🖫 खलुभाग्यराशिर्येनाविरासीद्वविदारुमूर्तिः ॥ यस्याप्युपास्तिश्रुतिराह्मुक्तिप्रदामनात्मज्ञविमोहितानां ॥ २ ॥ यएषध्रवते 📳 दारुःसिधोस्तीरेश्चपौरुषः ॥ तमुपास्यदुराराध्यंमुक्तियांतिग्रदुर्लुजां ॥३ ॥ ब्रह्मज्ञाननिधिःसाक्षान्नारदःप्रत्यवाचतं॥ नहिवेदां तवचसःपरस्माञ्ज्ञानमस्तिवै ॥ ४॥ नहिप्रवृत्तिविष्णोस्तृविनावेदंप्रवर्त्तते ॥ परेषांत्वस्थवास्रष्टौयुतिप्रामाण्यवान्प्रजुः ॥५॥ विनार्श्वातप्रवर्त्तेचेत्कस्तवामाण्यमःच्छति ॥ तस्माच्छतिप्रसिद्धोऽयमवतारोऽत्रभूतले ॥६ ॥ वेदांतवेद्यंपुरुषंगीतंतंसामगीति षु॥भीतमान्तुजानीहिनिःश्रेयसकरंत्रणां ॥७ ॥ दर्शनादेवनःशांतंष्ठदृढंसुमहत्तमः॥ संत्येवश्रुतयःपूर्वमेतद्चीप्रकाशिकाः॥ ॥ ८ ॥ एतद्चीस्पृशस्तावैसद्थैविनियोजिताः ॥ अहोभारतवर्षस्थामनुष्याःक्षीणकल्मषाः ॥ ९ ॥ अपवर्गप्रदोयेषामा विरासीजनादेनः ॥ तत्राप्ययंचोढदेशःसर्वेषामुत्तमोत्तमः ॥ १० ॥ यत्रस्थाश्वर्मनेत्रेणपश्यंतिब्रह्मस्वपिणं ॥ श्रुतिस्पृतीनां गह्नःपंथाःकर्मिराकुळ balladû Bhalltriसेत्रज्ञाता,भांतीह्यद्गीयंत्रत्रद्भुद्भात्र्वे Bhalagर्यद्भात्रद्भातिहेनुरेषसचिन्मयः॥ 110

स्यसरसःस्याद्वात्रिपथगासमा ॥ ततःप्रासादघटनामुपचकामभूपतिः ॥ ३९ ॥ शुनेकालेखनस्रवेदकविधिचोदिते युनुहूर्त्तेनारदादीन्त्राह्मणाय्यान्त्रपूज्यच ॥ ४० ॥ स्वस्तिवाचनकर्षीद्भवाचित्वाच्योत्तमः ॥ अप्यद्दीजननायस्मर पासाद्वेद्मनि ॥ ४१ ॥ वसुर्याप्रार्थीयत्वातुस्थानमाचंद्रतारकं ॥ शिल्पिनःपूजयामासवास्तुयागपुरःसरं ॥ ४२ ॥ मह सवंतदाचकेगीतवादीःअपूजकेः ॥ दीनानायविपन्नेभ्योददीवस्त्यथेप्सितं ॥ १३ ॥ राह्मोविसर्जयामासबहुमानपुरःसरं कतार्थानवतारंतंदृष्ट्वादिव्यंहतांहसः ॥ ४४ ॥ ततःसकोटिशोवित्तंददीपाषाणदारणे ॥ आत्ततीबहुदेशेम्योदृषदांपार्थिबो त्तमः ॥ १५ ॥ उवाचेदंगुदायुक्तःसभायांपृथिवीश्वरः ॥ अष्टादशभ्योद्वीपेभ्योयन्मयापीरुपार्जितं ॥ १६ ॥ तसर्वजगदी शस्यपासादायापर्वाजतं ॥ जैत्रयात्राप्रसंगेनश्रमोलब्यस्तुयोगया ॥ ४७ ॥ सफलोऽस्तुसमेविष्णोःप्रासादायार्थयोगतः ॥ अतःपरंमेकिभाग्यंचराचरगुरुंहरि ॥ ४८ ॥ प्रसादियप्येसंपत्त्याभुजद्वंद्वार्जितश्रिया ॥ श्रीःसदापुंडरीकाक्षेत्रियोऽनुपह्ज मम ॥ ४९ ॥ वेट्मतस्मैसमर्प्येदंभविष्यामिकतार्थकः ॥ सचराचरनाथस्यक्रपासीबादशीमम ॥ ५० ॥ किकर्नुमीशस्त स्याहंदेवदेवस्यचिक्रणः॥ कटाक्षपातायस्मिन्स्यात्तस्यश्रीःसर्वतोमुखी ॥ ५१ ॥ अष्टादशात्मिकादेवीजिन्द्वापेतस्यच त्यति ॥ यमाराध्यजगन्नाथंब्रह्मत्वंप्राप्तवान्विधिः ॥ ५२ ॥ रुद्रोमहेश्वरत्वंचशक्रविदिवराजतां ॥ छेभेतमर्च्यजगतामच यिष्यामिशाश्वतं ॥५३॥ जितृस्तेनांहसांराशिह्मिविधश्वमहालना ॥ सांगोपांगेनविधिनायेन<mark>रूणःसमर्चितः ॥५१॥ कले</mark> वर्रामदंक्षेत्रंयत्राहंकारवान्विमुः ॥ आविभावितराभावित्यातिलीलीलिए । अत्रसाक्षाद्यप्रमाना अस्ति । अत्रसाक्षाद्यप्रमानात्रेण प

6

यिष्यसानिष्येप्रासादस्थापनोत्सवं ॥ यथास्वयंसमागम्यब्रह्मलोकात्पितामहः ॥ ३०॥ महोत्सवंत्रगवतःप्रासादेऽत्रकरिष्य ति ॥ तन्मुनेमामपिविधेःसदनंत्रापियव्यसि ॥ ३१ ॥ गर्भप्रतिष्ठांप्रासादेसमाप्येऽहस्थितौमुने ॥ पश्चादावांव्रजिप्यावः किचित्कारुंप्रतीक्षमे ॥ ३२ ॥ ततःसरूपितःसर्वान्शिल्पिशास्त्रविशारदान् ॥ पाषाणखंडघटनाकर्मण्येकैकयोगतः ॥३३॥ सत्कारदिनमानैश्वयोजयामाससादरं ॥ दिनेदिनेसुघिटतःत्रासादोवटघेद्विजाः ॥ ३४ ॥ परितःपूर्यमाणस्तुशुक्कपक्षेयया शशी ॥ एवंसंघट्यमानोऽपिपासादःपरिवार्द्धतः॥३ ५॥महोच्छ्रयत्वादस्पेननकालेनाभिलक्ष्यते॥ पाषाणसंख्याराक्यावाक थिचिद्दटनाक्रमात् ॥ ३६ ॥ वित्तव्ययस्तुकोटीनांनसंख्यातुंचशक्यते ॥ यावंतोभारतेवर्षेलोकाःसमयवर्त्तिनः ॥ ३७ इंद्रयुम्नस्य रूपतेर्वियुक्तास्तेमहीभृतः ॥ एकैक्शोनियुक्तार्येपरस्परमसंगिताः ॥ ३८ ॥ तेऽपिचान्यैनियुक्तास्तुसर्वेतत्रभव चिताः॥ अजस्रंतिनयुक्तानांयोहर्षोत्योमहारवः॥३९॥ आकाशंव्यश्चवानोसौदिशांभागानपूरयत् ॥ रपतेःश्रद्धयाभक्त्या सात्विकेनप्रसादिता ॥ १०॥ श्रीःसम्द्धाभवद्विपाःकीर्त्त्यासहमहीपतेः ॥ क्रचित्कांचनविन्यस्तनानारत्नमनोहरः॥ ४१॥ कचिरस्फटिकिभित्त्यातुशारदाभिनिभच्छिवः॥कचिन्नीलाद्मघटिनाभित्तिःकालाभमेहुरा ॥ ४२ ॥ एवंसुघटिनेविष्णोःभा सादेसुमुनोहरे ॥ गर्भप्रतिष्ठांविधिवत्कत्वासचपसत्तमः ॥ ४३ ॥ वज्जपातादिभंगाद्भिवारणार्थयथोदितं ॥ शिल्पिशास्त्रेषु मन्वादिविन्यस्तंपौरुपात्हतं ॥ ४४ ॥ पुनःप्रासादघटनासंभारोचित्तमेवाह ॥ बहुमूल्यंवस्तुजातंयत्नात्तत्रन्यवशयत् ॥ ॥ ४५॥ ततोविरच्यमानेऽस्मिन्यासगदेकिक्तिवार्द्धनेत्वात्राम्बद्धात्रित्तरंकाक्षेत्रियुक्तात्रेषुक्षुत्रसङ्घान्ये

मा 。'

26

॥१२॥ श्रुत्यादिभिविनोपायैःपरमानंदम्किदः ॥ निरंतरगतायातद्वस्थितानांदुरात्मनां ॥१३॥ एपदारुवपुविष्णुः सुस्वदाता सुवांधवः ॥ श्रुतिरस्त्युक्तनियमाविद्यतेनेहपार्थिव ॥१४॥ यथातथादृष्टिपथादाचांद्यालाद्विम्किदः ॥ अभक्तस्वेदमुपस्य द्भतानुगतिकोनरः ॥ १५ ॥ अश्वमेषसङ्क्राणांफलंत्वविकलंलभेत् ॥ भजेबेन्यियस्थोहिभक्तिमान्द्रदमानसः ॥ १६ । 🎇 असंशयंससायुज्यंत्रहाणाळक्षतेनरः ॥ कदुःखायासबद्वलमनायासविनश्वरं ॥ १७ ॥ अचिरस्यंश्चद्वकलेपुनराखितल क्षणं ॥ केदंदारुमयंब्रह्मपापराशिद्वानलः ॥ १८ ॥ सिच्चदानंदैकेवल्यमुक्तिदंदर्शनाद्षि ॥ वेदानुवचनादीनिदुष्करा णिदुरात्मनां ॥ १९ ॥ महात्मित्रस्तैर्यवाप्यंतद्वीयमयंददेत् ॥ अन्यक्षेत्रेहित्रगवान्सुदूरोमर्त्यवासिनां ॥ २० ॥ स्व 🎁 क्षेत्रेऽस्मिन्विसतिनित्यंमुक्तिप्रदोविभुः ॥ तस्माद्त्रमहाराजितष्ठस्वबलपौरुषः ॥ २ १ ॥ विद्वत्तमोऽसिजकश्वसांगोपांग 📜 म्युंजजा।जिमिनिरुवाच ॥द्विजस्यतद्वचःश्रुत्वानारदोत्हष्टमानसः ॥२२॥ साधुक्तंद्विजवर्येणश्रीतस्मार्तानुसारिणा॥ सप्ट्या द्वीयस्यनिःश्वासाद्भवद्वेदसंतितः॥ २३ ॥ अञोपनिषदर्थौऽयंसांप्रतंन्यिक्तमागतः ॥ वेन्येतदर्थभगवान्पद्मयोनिःपिता महः ॥ २४ ॥ अज्ञासिषंचभूपालसांप्रतंतन्मुखादहं ॥ तस्याज्ञयाकृतंसर्वयथाभिलपितंतव ॥ २५ ॥ एनमाराध्यतिष्ठाच 🎇 याम्यहंब्रह्मणोंऽतिकं ॥ कृतंनिवेद्विष्यामिप्रकाशंचमुरद्विषः ॥ २६ ॥ प्रासादंकुरुभुपालधनेनमहृतातथा ॥ प्रासादेनरसि हितुप्रतिष्ठाप्यविमुच्यते ॥ २ ७ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ तच्छत्वासतुभूमीद्रःप्रत्यवाचमुनितदा ॥ महर्षेऽहत्वयासार्द्धीययासुद्री ह्मणों शतकं ॥ २८ विश्वासी देशकामक्षिणां ती अर्थको चेमाति थि भारिनिवेशन चम्मक रिश्नान थि पुरस्तियः ॥ २९ ॥ विज्ञाप

पु • यदिन्तुं ॥ ६४ ॥ नशक्यंतवराजेंद्रभक्त्यातत्करमागतं ॥ अतःपरंनशीचखभक्तियोगेमनोऽस्तुते ॥ ६५ ॥ प्रवर्षबहुराजेंद्र स्थित्वाचासिंश्विरंष्ठस्वं ॥ आराधयजगन्नाथमुपचारैर्महोत्सवैः ॥ ६६ ॥ पितामहंद्रपुकामोगंताचेदंतिकंविभोः ॥ उप ४९ 🎉 दिक्ष्मतिसोप्यत्रयात्रास्तास्तान्महोत्सवान् ॥ ६७ ॥ स्वयंतुत्रगवानेववरंतुभ्यंत्रदास्यति ॥ प्रतिष्ठापितेप्रासादेतस्मिन्काले स्ययंभुवा ॥ ६८ ॥ अहमप्यागमिष्यामितदासप्तांषेभिःसह ॥ तदावांतत्रगच्छावोब्रह्मछोकमकल्मषं ॥ ६९ ॥ त्वांविना भुविकःशक्तोब्रह्मलोकगतिप्रति॥इत्युक्कानारदोभूपंसमुत्तस्थीनभस्तलं ॥ ७० ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमिनिऋषिसंवादेपुरु बोत्तममाहात्म्येएकविशोऽध्यायः॥ २१॥ किमिनिरुवाच ॥ राजाचतमुवाचेदंनिर्रुक्ष्यगमनंकथं ॥ अयंपुष्परथोऽस्येवमनसोवेगवान्मुने ॥ १ ॥ एनमारुसयास्या वःक्षणंतावस्रतिक्षतां ॥ यावदेताननुज्ञाप्यप्रासादेशयिकारिणः॥ २ ॥ प्रदक्षिणीकत्यविभुगयामिमुनिसत्तम॥ नारदोऽपिव चिःश्रुत्वाश्रद्दथानोत्तरपोक्तिषु ॥ ३ ॥ करेणघृत्वाराजानंमहावेदीप्रविश्यच॥सहितरामगद्राभ्यांनत्वाकृष्णंमुद्रुमुद्धः ॥ ४ ॥ आ नुज्ञांप्रार्थयामासब्रह्मलोकर्गातप्राते ॥ इंद्रयुम्नोऽपिमनसावचसावपुषाहीर ॥ ५ ॥प्रदक्षिणीकत्यमुहुर्नत्वासाष्टांगमुन्मनाः॥ ब्रह्मलोकगप्तिविपायाचतस्मकतांजिलः ॥ ६ ॥ उत्तीतौद्विययानेनजग्मतुर्मुनित्रू मुजी ॥ प्रदक्षिणीकत्यर्विक्योममंडल मध्यमं ॥ ७ ॥ उपर्युपरिजग्मातेन्यतीत्यध्रवमंडलं ॥ जनलोकगतैःसिद्धैःसत्वरावनतोन्मुखैः ॥ ८ ॥ वीक्ष्यमाणौमुदायुक्तौ संलपंतीपरस्परं ॥ भगवचारतिविप्रामनोमलविशोधनि ॥ विश्वीतिक्षितिकार्मिकार्यमिकार्मिकार्मिकार्मिकार्मिकार्मिकार्यमिकार्मिकार्मिकार्मिकार्मिकार्मिकार्मिकार्यमिकार्मिकार्मिकार्यमिकार्यमिकार्यमिकार्मिकार्मिकार्यमिकार

द्विजाःकल्पांतवासिनां ॥ प्रासादईदृशोभूमोकचिद्वाघटितोनहि॥ ४७॥ स्वर्गेबाइत्यमादित्याआल्पंतपरस्परं॥अहोस् द्धिरस्योद्वैर्थेयमीट्कप्रवीणता ॥ ४८ ॥ श्रद्धयाभगवत्यादपद्मयोःसाभिलापिणः ॥ अलोकिकानिकमीणिपस्पतीपिष तिन ॥ ४९ ॥ केवात्रभूमीराजानोबभुवृर्वयशालिनः ॥ सार्वभीमास्त्रसमाजोजेतारःसर्वविद्विषां ॥ ५० ॥ वित्तानियः संचितानिसुबहूनिचकोटिशः ॥ अश्वमेधसहस्रंतुयत्कतंत्रिदिवेशितुः ॥ ५१ ॥ शक्यवास्याद्भुजांतुनातःपूर्वमनुष्ठितं ॥ न हिंदुन्युतंत्रापिवाजिमेधसहस्रकं ॥ ५२ ॥ महीक्षितानुष्ठितवैयत्रत्रैलोक्यवासिनः ॥ पृथिव्यामस्यद्यतेःसहस्याजोगज्ञो क्षि जिनः ॥५३॥ ब्रह्मेलोकइवाभातिसभायस्यचयष्टिनः॥ यूर्तिमंतस्तुयेवेदाश्वतुष्पादोद्ययस्तथा॥५॥सुराःसंकल्पकामास्तुय त्राच्यत्रधियोऽभवन् ॥ अयंत्रासादवर्यविबुद्धेविषयतांगतः ॥ ५५ ॥ मनोपिनात्रभवितसदात्रेठोक्यवासिनां ॥ भूपतेर्दु 🕦 र्लंभःकिस्यात्तहायोयस्यनारदः॥ ५६ ॥ पितामहश्वजगतांस्रष्टाकार्यथुरंधरः ॥ अथवाविष्णुमकस्यनातिदूरंचिकीर्पितं 🖔 ॥ ५७ ॥ विष्णोस्तद्रक्तळोकस्यनांतरंविद्यतेद्विजाः ॥ ततःसनारदंशाह्रशासादांतेपुनीश्वरं ॥ ५८ ॥ सर्वसंपन्नमासीन्येयदश क्यंद्यराहरैः॥साक्षाद्रगवनोविष्णोरद्वैनोपासनारतः ॥ ५९ ॥ भगवद्वपुराभासित्रासादोऽस्तुहिमेचिरं ॥ इत्युक्कापादयोर्मृत्रो 🎇 प्रणनामसंनारदं ॥ ६० ॥ नारदोऽपित्मृत्थाप्यपरिष्वज्यदृपोत्तमं ॥ त्वत्तोनभेदोदृपतेममास्तित्वलृतत्त्वतः ॥ ६१ ॥ यत्स काशाज्जगन्नाथआविर्भृतःकृतेतव ॥ अपश्योद्यार्चयश्चैनंजीवन्मुक्तोऽसिसांप्रतं ॥ ६२ ॥तत्पादपद्येयाटुक्तेचेतःप्रवणमच्यु तं ॥ अत्तर्यासनन्ययर्पुंसः किमतः वर्मसिन्वे।।। १०० वाम किथेमित्रे किये किये कि किए के स्वाप्त के स्वाप्त किया

पु • 🚁 केनाप्यपकृतनेवभूमीपूर्वेरनुष्ठितं॥ २८ ॥ किपुनस्तवकृत्यंतुयः सृष्टिस्थितहानिकत्।।ब्रह्मलोकगतस्याचप्रतापयशसीतव॥ ॥ २९॥ त्रैलोक्येभमतोनित्यंयथासूर्योनशाकरो॥यस्यकार्येषुत्रगवान्सहायोऽसोचतुर्मुखः॥ ३०॥ तेषुकिराजशाद्रेलिव विशेषकाऽपिजायते ॥ एषदूरेऽस्तिराजेंद्रप्रत्यक्षोयस्तवद्विषां ॥ ३१ ॥ सदोमध्यगतःशकःसाक्षात्रिजगतीपतिः ॥ विशेषती 🏰 जगन्नाथप्रासादेकःपुमान्तूप ॥ ३२ं ॥ विहंतुंमनसापीच्छेत्तत्रशंकास्तुमातव ॥ तदपतःपश्यभूपचंद्रकोटिसमत्विषा॥ ३३॥ 🎳 परितोल्हादजननः सुघासागरकोटिवत् ॥ यश्वायंतेजसोराशिर्जानीहिंब्रह्मसद्मनः ॥ ३४ ॥ इत्यमाळपतस्तीतुब्रह्मळोकां। 🎉 तिकंगती ॥ शुश्रुवातेसुदूरात्तीब्रह्मपीणांमुखोद्गतं ॥ ३५ ॥ स्वाध्यायशब्दंसुपदस्पष्टवर्णाक्षरस्वरं ॥ इतिहासपुराणानि 🖫 च्छंदःकल्पानिगाथकाः ॥ ३६ ॥ असंकीर्णोज्ज्वलपदंश्रूयंतेप्रविभागशः ॥ यत्रेतद्राजशार्दूलजानीहिब्रह्मणःपुरं ॥ ३७ ॥ 🛣 सभाहिदृश्यतेचैषायत्रलोकपितामहः ॥ सार्द्धेब्रह्मर्षिमुख्येश्वस्रुखासीनश्चतुर्मुखः॥ ३८ ॥ नानाचैतन्यशबलोजीवन्मुक्तेरु पासितः ॥ यत्रागतानिवर्त्ततेनसंसाराब्यिसंकटे ॥ ३९ ॥ सदितिब्रह्मणोनामतस्यायंभुवनोत्तमः ॥ सत्यछोकइतिख्यात कि स्तदूर्ध्वनास्तिकिचन ॥ १० ॥ अस्यैर्वाकचिदुपरिअधश्वांडकपालतः ॥ वैकुंठभुवनंराजन्मुक्तायत्रवसंतिवे॥ ११ ॥ य 🎉 त्रयोगेश्वरःसाक्षायोगिचित्योजनार्दनः॥चैतन्यवपुरास्थायंसांद्रानंदालकःप्रभुः ॥ ४२ ॥ यंप्राप्यन्निवर्चतेमृत्युसंसारव र्धिर्मिनि ॥ यमुपास्तेसक्षित्रसम्भीयन्युगैशस्युक्तायेशाः श्रः २०१० कच्छितस्यायुषेधनेसी खतः सत्यंत्रप्रख्यते ॥ सएपस्र टालोकानां 🏨 मत्स्यकुर्मादिह्नपष्टक् ॥ ४४ ॥ रक्षितारुद्रह्मपेणसंहर्त्तालोकज्ञावनः ॥ इंद्रगुम्नंवदन्तित्यंप्रापब्रह्मनिकेतनं ॥ ४५ ॥ क्षणेन 🕏 ज्यस्तथायं मर्त्यवास्यापे ॥ १० ॥ भूपतिः प्रययौशीष्ठांविष्णु जीके प्रसादतः ॥ ब्रह्मांडविषयेनैतद् व्याय्यवस्तविषते विष्णुप्रक्तेनयञ्जन्यमथवामुक्तिमेतिसः ॥ महर्लीकगतैःसिद्धैःसादराम्याँचतीचतीः ॥ १२ ॥ इंद्रबुद्धोनसस्मारपार्थिववास मात्मनः ॥ क्रमादृष्यंगतिर्गच्छन्पस्यन्सोख्येकभाजनान् ॥ १३ ॥ निर्द्वद्वानभिलापोत्यतःक्षणानकपीरुपान् ॥ केवलंभग वद्यात्यैकर्मभूमीचकारितं ॥ ११॥ शासादंचितयामाससंपूर्णीवानवाभवेत्॥ मय्यागतेब्रह्मलोकंशत्रुभिवाभिभूयते । श्लिथादरावाभुयासःसेवकाद्रव्यलोभतः ॥ गृहीतवेतनाःशिल्पिदंदानंदिकयास्ततः ॥ १६ ॥ नशीघंघटयिष्यंतिमयिब्रह्म क्षयागृते ॥ यावद्रभिष्येधातारंग्रहीत्वाहंचतुर्मुखं ॥ १७ ॥ तावन्तपुनरेषस्याधासादोमीयदूरमे ॥ इहायातासुयपूर्वेनपु नस्तेक्षितिगताः ॥ १८ ॥ मन्वानाममसामंताइत्थंवादुष्टमानसाः ॥ राज्यंममाहरिप्यतिद्वियंतःकिमुसांप्रतं ॥ १९ ॥ इत्य मृद्धिमनसंचितयानंमहीपति ॥ अतीतानागतज्ञाननिधिमुनिरुवाचतं ॥२० ॥ किचितयीसराजेंद्रत्वेमवंदीनमानसः॥यत्र चाभ्यागतावावांनचिताविषयोश्ययं॥ २१ ॥नाथयोव्याधयश्यात्रप्रजवंतिकदाचन॥नजरानचवाचत्युःकिमन्यद्वः खहेतुके ॥ २२ ॥ कृतार्थोऽसिमहाजागयन्मानुपवपुःस्वयं॥ब्रह्मलोकमिहायातःश्रत्यक्षंदृष्टवान्हरि ॥ २३ ॥ इहायातानशोचितिह येसंसारकत्यके॥व्रवाणभित्यंभूपालस्तमुवाचमुनीश्वरं ॥ २४॥ नहिशोचामिभगवन्राज्यस्वजनवंधुयु॥समारब्योभगवतः

पु॰ अनिरीक्षितं॥द्वापितामहंदूरात्मष्टारंजगतांचपः॥ १०॥ अमन्यतद्विजश्रेष्ठाःसाक्षाद्वारुमयंहरि ॥ शनैःशनैर्ययोभूपःमण मध्यकतांजिलः॥११ ॥ स्तुवन्त्रमन्प्रणिपतन्साध्वसस्खिलंबजन् ॥ किचिद्वरेस्थितोभूपोनारदस्यनिदेशतः॥ १२ ॥ ततः पुण्यंगायमानं चरितंसियुजापतेः ॥ श्रण्वंश्वतुर्मुखस्तस्थीमुहूर्तेद्विजपुंगवाः ॥ १३ ॥ सावित्रीशारदाभ्यांसवीज्यमानस्तु पार्श्वयोः॥ शुद्धदेहघरैदैवैस्तूयमानःस्वयंविषुः॥ १४॥ कलाकाष्ठानिमेषादिकलयन्यगपर्ययं॥ नजराजन्ममरणह्नपा दिपरिणामजं ॥ १५ ॥ यस्यलोकगतानांवैनाघयोव्याघयस्तथा ॥ कल्पांताखानिवर्संतेससाक्षात्परमेश्वरः ॥ १६ ॥ गी 🌃 तावसानेतंभूपमुवाचप्रहसन्निव॥इंद्युम्नमहाभागत्वंसाक्षाद्रगविषयः॥ १७॥ अन्यस्यदुर्लभोलोकःसत्याख्योविदितस्त ब ॥ अन्नार्गातहिवांछंतिमुनयःश्लीणकल्मषाः ॥ १८ ॥ तपोनिष्ठाश्वतिष्ठंतियावदाभूतसंष्ठवं ॥ चतुर्दशमुखोकेषुख्टानां 🐉 प्राणिनांहियत् ॥ १९ ॥ चैतन्यानिविचित्राणिसर्वेषामाश्रयोशसौ ॥ जानन्त्रिचतत्कार्यमानयन्त्रपसत्तमं ॥ २० ॥ उ 🕌 वाचपरमप्रीतइंद्र्युम्नंपितामद्दः ॥ किमर्थमागतोप्यचतद्वृहिद्धदयस्थितं ॥ २१ ॥ मयिद्दृष्टेनदुष्पापमस्तकिनवांछितं ॥ इंद्रयुम्रउवाच ॥ अंतर्यामीत्वंभगवंस्त्वदद्मातंकृतोभवेत् ॥ २२ ॥ तथापिमश्रोयोनाथमय्यनुक्रोशएवसः ॥ मूर्घ्याघाय ्रित्वदीयाज्ञांकथितांतवस्तुना ॥ २३ ॥ इष्टाःसहस्रंकतवस्तदंतेदारुह्मपृक् ॥ आविर्वभूवभगवान्भूतभव्यभवव्यभुः ॥२ ४॥ व्यद्नुप्रहसंपत्तिवशादेवावलोकयं ॥ तादशंपुंडरीकाक्षयेनत्वल्लोकमागतः ॥ २५॥ तस्यारब्योमयादेवपासादस्तत्रचेतस्य यं ॥ गत्वादेवंजगन्नाशंस्थाप्रविक्रमसिलेआद्यं॥। हिल्लीह्नस्तुसङ्गुसङ्गुसङ्गुने छेतेलोक्क्रोकस्थातन् ॥ प्रतद्वर्शेजगत्त्वापिनारदेन

चसभाद्वारप्रकोष्ठेसन्यवन्ति ॥ यत्रतिष्ठतिदिकपालाःशकाचाःपितरस्तथा ॥ १६ ॥ विस्कालंष्यानपरास्तथा नर्नाः राधिपाः ॥ पृथ्यजनिभाद्वास्थनिषिद्धांतः प्रवेशकाः ॥ ४७ ॥ इंद्रयुक्षेनसहितंनारदंपविकोक्यसः ॥ द्वारपाकः सविनयंन नामनतकंघरः ॥ ४८ ॥ चतुर्दशानांलोकानां अमणेरसिकप्रजो ॥ त्वयाविनाशोभनेनोस्वामिस्तवपितःसभा ॥ १९ ॥ सं र्वे व्यवमनयःश्रेष्ठाब्रह्मण्याव्यविद्वराः ॥ गौतमायास्तथाप्येषानरम्याब्रह्मणःसभा ॥ ५०॥ बहुताराष्ट्रस्त्रनीचंद्रेणेवप्रकाराते ॥ इतिस्तुवन्ददीतस्यभवेशंविनयान्वितः॥ ५१ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येत्रसखोकगर्यनेना मद्वाविशोऽध्यायः ॥ २२ ॥ 3 नारदंजवाच ॥ दौवारिकायंराजिपिरिद्रबुम्नोमहायशाः ॥ सार्वभौमोवैष्णवाय्योद्वप्नुंब्रह्माणमागतः ॥ १ ॥ यात्वयंपुरतस्त स्ययदित्वमनुमन्यसे ॥ इत्युक्तस्तंपुनःप्राहनारदंगणिकोदरः॥ २ ॥ स्वामिस्तयागतोयोऽसौनसामान्योहिबुरध्यते ॥ यत्रप श्यसिदिकपालान्पितृन्मन्वंतराधिपान् ॥ ३ ॥ तत्राऽयंमर्त्यानलयस्तिष्ठेदद्वतपौरुषः ॥ जवान्गत्वापद्मयोनिविज्ञाप्यन प्रवेशय ॥ ४ ॥ सभाद्वारगतोयोऽसौदिक्पालैःसहयास्यति ॥ एकापचित्तोभगवान्गायनेचत्राननः ॥ ५ ॥ अस्माकंद्वा रियुक्तानांत्रतीक्ष्योः वसरोधवं ॥ नक्रोधोमीयकर्त्तव्योदासेतवपितृश्वते ॥ ६ ॥ इत्युक्तोनारदोगत्वाब्रह्माणंजगतांपीत ॥ न वासाष्टांगपतनंविज्ञप्तोवसुधाधिपः ॥७ ॥ कटाक्षेणादिशत्सोऽयभिद्रयुम्पप्रवेशनं ॥नोवाचिकचिद्रगवार्गानेदत्तावधानतः || ८ || दिव्यगायनसंगीतेकोतुक्यविष्ठमानस्थाकात्रात्रीवातंनारहोध्यइंद्रख्कांत्रप्रोत्तानारवेशयापासततःशकार्यः

पु । अयवाहंप्रयासादमेवच ॥ ४४ ॥ आत्मसंबंधिनंकत्वापुनरायाहिवेगवान् ॥ अथवाहंप्रयास्यामितवानुपदमेव हि ॥ ४५॥ त्वमप्रतोधरांगत्वायावत्संभारमृद्धिमत् ॥ करिष्यसिमहाभागतावदेवव्रज्ञाम्यहं ॥ ४६॥ इत्याद्माप्यद्रयुक्षंत भागवान्सपितामहः ॥ देवान्पुरःस्थितानाहविनयानतकंधरान् ॥ ४७ ॥ बद्धांजलीन्साप्वसात्तांस्तस्पादन्यस्तवीक्षणान् ॥ उवाचक्षगवान्स्रिग्यगंक्षीरवचसाद्विजाः॥ ४८॥ किमर्थमागताःसर्वेयुगपविदिवौकसः॥ यत्कार्यवोमयाकार्यविद्धापयत् 🐉 माचिरं ॥ ४९ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ इतिश्रुत्वावचोधातुस्त्रिदशाविगतज्वराः ॥ अत्यूचुईर्षिताःसर्वेभगवंतेपितामहं ॥ ५० । 🖫 देवाऊचुः॥उपासितःपुरास्माभियौनीलाद्रौपितामह् ॥ अंतर्हितःकथंदेवइदानीदारुदेहघृक् ॥ ५१ ॥ अविर्भूतःकतोरेतदंद 🖫 ग्रुम्नस्यभूपतेः ॥ एतस्यकारणंज्ञातुंभवतःपादपंकजं ॥ ५२ ॥ आराधितुमिहायानाःभसीद्कथयस्वतत् ॥ इत्युक्तसिद् किर्देवोभगवान्पंकजासूनः॥ ५५ ॥ रहस्यमेतद्रोदेवाःकस्यचिन्नोदितंपूरा॥सर्वेसमुदितायस्मादपृच्छन्सुचिरागताः ॥५८॥ तितोवःकथियपामिसुराणांगुझमुत्तमं ॥ पूर्वेपरार्द्धेभोदेवाःक्षेत्रतत्पुरुषोत्तमं॥ ५५ ॥ नीलाद्मवपुरास्थायनतत्याजजनार्द मानः ॥ सांप्रतंमेद्वितीयंतुपरार्द्धेसमुपस्थितं ॥ ५६ ॥ मनुस्वायंभुवोनामश्वेतवाराहकल्पके ॥ पवर्त्ततेऽयंकालोवेपातरबादिन क्षिस्यच ॥ ५७ ॥ दारुमृत्तिरयेदेवेाभुवनानांहिमध्यमे ॥ ममायुषःप्रमाणंतुमानयन्स्थास्यतेविभुः ॥ ५८ ॥ ममात्माचैषभ गवानहमेतन्मयश्चराः ॥ नुष्ठानुद्रोर्विज्ञातिकि चिद्रस्मिन्स्थानगुज्ञामे ॥ ५९ ॥ श्वीरोद्दार्णवम्ध्येद्धश्वेतद्वीपेऽहितस्पके ॥ यः शितयोगनिद्वांतामानयन्मधुसुद्दनः ॥ ६० ॥ समूलंजगतामादिस्तस्यरोमाणियानिवे ॥ तानिकस्पद्रमाप्तानिशंखचकां

सहायुना ॥ १७ ॥ त्वत्पादपययुगलंद्रष्ट्रत्वञ्चाकमागतः ॥ प्रसीद्मांकृरुष्वेदंजगन्नाथस्वमेवहि ॥ २८॥ व्यमे वसजगनायोनमेदोयवयोर्षिको ॥ स्थाप्यःस्थापयिताचासिवयोवदयिताजवान् ॥ २९ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ एवंवि ज्ञापनांतेतुदुर्वासाःसहसामनिः ॥ प्रणम्यसाष्टांगपातंकतांजिकपस्थितः ॥ ३० ॥ प्रोवाचविनयाद्वाचेयातारेज गतांगुरुं ॥ विभोद्वारप्रदेशेऽत्रदीवारकनिवारिताः ॥ ३१ ॥ लोकपालाःसपितरस्तथामन्वंतराथिपाः ॥ तिष्ठं 👫 तिदीनजनवरष्टिचिराष्ट्रोकभावन ॥ ३२ ॥ तदाज्ञायपयश्यंतृतवपादसरोरुहं ॥ तच्छत्वादेवदेवस्तृतदादुर्वाससी वचः ॥ ३३ ॥ प्रहस्यवचनपाहनैषांप्रस्तावएवहि ॥ इंद्रबुद्धेनस्पर्द्धतेतिकिमोहवशानुगाः ॥ ३४ ॥ जीवन्मुकोयंचप तिःक्षाणकर्माघसंतातः ॥ मसंतातिःपंचमोऽयंवैष्णवोविष्णुतस्परः ॥ ३५ ॥ एतेहिसुखन्नोगायकर्मणात्राप्तपीरुषाः ॥ अञ्चागितप्रार्थयंतितपस्तम्बाहिदेवताः ॥ ३६ ॥ ममानुपहतोप्येतेआयातामदुपासने ॥ तथापित्वद्नुज्ञाताआया ितममदर्शने ॥ ३० ॥ ततःप्रविष्टास्तेदवादुर्वासोवचनेनहि ॥ दूरावणेनुब्रह्माणंगायकानांसमीपतः ॥ ३८ ॥ इंद्रयुद्धानरप तिसंठपंतंकतांजांछ ॥ तान्छोकपाछान्प्रणतान्कटाक्षेणजगत्पृष्तः ॥ ३९ ॥ अनुजपाहकथयन्द्रियुन्नंससाद्रं ॥ 🇱 राजनुकतस्त्रयासत्यंत्रासादोभगवित्स्थितौ ॥ ४० ॥ नायंसकालस्त्रद्राज्यंनवात्वत्तंतिर्हेष ॥ गीतगानावस्रतोभुयानुका लोगतस्तव ॥ ४१ ॥ मन्वंतरंहिदिव्यानांयुगानामेकसप्तातिः ॥ तववंशोहिविन्छिन्नःकोटिशःक्षितिपागताः॥ ४२ ॥ देवोऽ

पु॰ 🎼 । ७८ ॥ महदाश्वर्यसंमग्नःप्रणिपत्यजगदुरुं ॥ तदाज्ञांशिरसाधृत्वादेवैःक्षीणाधिकारिभिः ॥ आजगामभुवंविप्राविधिनाचा भिनुमोदितः ॥ ७९ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजीमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येब्रह्मानुशासनंनामत्रयोविशोऽध्यायः ॥२३ ॥ 🖫 जिमिनिरुवाच ॥ आगत्यचजगन्नाथांचिरादुःकंठमानसः ॥ दंडवत्प्रणनामासौघनरोमांचकंचुकः ॥१ ॥नमोब्रह्मण्यदेवाय गोब्राह्मणहितायच ॥ प्रणताित्तविनाशायचतुर्वर्गैकहेतवे ॥ २ ॥ हिरण्यगर्भपुरुषप्रधानाव्यक्तरूपिणे ॥ आनिमोवासुदे बायशुद्धज्ञानस्वरूपिणे ॥३॥ इत्युचरन्स्तुर्तिभूपःसानंदाश्रुविलोचनः॥ प्रदक्षिणंपुनःकुर्वन्ननामचपुनःपुनः ॥४॥ ततोऽन्या दिवतायवितन्नागच्छन्मुदान्विताः ॥ तुष्टुवुःप्रणतादेवंकतांजिलपुटामुदा ॥ ५ ॥ सहस्रशीर्षापुरुषःसहस्राक्षःसहस्रपात् ॥ सभूमिसर्वतोन्याप्यअत्यतिष्ठद्दशांगुळं ॥ ६ ॥ यःपुमान्परमंब्रह्मपरमात्मेतिगीयते ॥ भूतंभव्यंभविष्यंचसर्वपुरुषएवतत् ॥ ॥ ७॥ एतावानस्यमहिमाज्यायानेवपुमान्त्रभुः ॥ पादोऽस्यविश्वाभूतानित्रिपादस्यामृतंदिवि ॥ ८॥ छंदांसिजाित्तरे वत्तस्वत्तोयज्ञपुमानपि ॥ त्वत्तश्वाव्यजायंतगावोमेषादयस्तथा ॥ ९ ॥ ब्राह्मणामुखतोजाताबाहुजाःक्षत्रियास्तव ॥ विशस्तवोरुजाःपद्भ्यांविभोशूद्राःसमागताः॥ १०॥ तवांतःकरणाचेद्रश्रक्षुपस्तेदिवाकरः ॥ कर्णाभ्यांश्वसनःशाणोजि व्हायाह्रव्यवाडपि ॥ ११ ॥ नाभितोगगनंद्यौश्वमूर्वस्तेसमवर्त्तत ॥ पादाभ्यांतेषराजातादिशश्वाष्टीश्रुतेर्गताः॥ १२ ॥सप्ता सन्परिधयस्वत्तएकविशसमिचवै ॥ चराचराःसर्वभावास्वत्तएवहिजिद्दिरे ॥ १३ ॥ त्वमेवजगतांनाथस्वमेवपारिपाल कः ॥ उपद्भपश्चसंहर्कात्वसेवक्समेश्वरः॥ ७ ४ । । स्वमेवधदीर्थक्षंगंगंसर्थक्षेत्रस्पर्शस्पर्वशासिव

कितानिवै ॥ ६१ ॥ तन्मध्यस्थोसयंदक्षश्चेतन्याधिष्ठितःसुराः ॥ स्वयमुत्पतितःसिधोःसिछ्छेसत्वपीरुषः ॥ ६२ ॥ जीवा न्भोक्तित्रलोकस्थान्दारुवर्ष्माजनीदनः॥ अनेकजन्मसाहस्रैर्भक्तियोगनभावितः ॥ ६३ ॥ घोरसंसारनाशायमयापूर्व प्रयाचितः ॥ पुनःपुनःरुष्टिलयपालनोद्विप्रचेतसा ॥ ६१ ॥ अशेषकर्यनाशायजगतांस्वमुक्तये ॥ धारणाध्यानयोगाना दुष्कराणांविनापिसः ॥ ६५ ॥ मोक्षायभगवानाविर्वज्ञवपुरुषोत्तमः ॥ प्रन्छनंपुनरस्यैतत्क्षेत्रनास्यविचारयेत् ॥ ६६ । धर्मियहप्रमाणेनयारक्रुट्टःसप्रवसः ॥ चतुर्वर्गप्रदोदेवोयोयथातंविज्ञावयेत् ॥ ६७ ॥ तद्दर्शनपरिक्षीणपापसंचाःक्रयाद वि ॥ भनंतिनिर्मलालानःपुरुषामुक्तिभाजनं ॥ ६८ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ एतच्छुत्वातृतेदेवाःपद्मयोनवेचोऽसृतं ॥ दृष्टा ||संचितयामासुःप्रदृष्टेनांतरालना ॥ ६९ ॥ अचिरस्थायिदेवत्वंविहायेतद्ववंगताः ॥ अस्मिन्क्षेत्रवरेदेवमाराध्यामःसुसं वियताः ॥ ७० ॥ हर्षसंपुष्टवद्नान्सुरान्द्छापितामहः ॥ इंद्रयुम्नानुपहाययःप्रकाशंगतःप्रभुः ॥ ७१ ॥ यायात्राःप्रतिमा 🏂 सस्यस्वयमेववदिष्यति ॥ वरान्प्रदास्यतिबहून्भगवान्भक्तवत्सलः ॥ ७२ ॥ प्रांसादमिद्रबुम्नस्यप्रतिष्ठापयित्वेवम् ॥ अ हितंत्रगमिष्यामियूयंतत्रप्रयातवै ॥ १३ ॥ इंद्र्युस्रोऽपतोयातुप्रतिष्ठावस्तुसंभृतौ ॥ सहायास्तत्रभवतयृयंक्षीणाधिकारि णः ॥ ७४ ॥ मन्वंतरंव्यतीतंवैप्रथमंसांप्रतंसुराः ॥ इंद्रयुक्षेनसहितास्तत्रगत्वासुरोत्तमाः ॥ ७५ ॥ प्रासादप्रतिमानांचिव थत्तसासमस्यवे ॥ अतंःसंगृतसंभारःससहायोऽधुनाससौ ॥ ७६ ॥ अस्यसंतितिसंवंधस्मरणंनापिभूतले ॥ मदाज्ञयापदा निधिःसहयास्यति भूतिरु ।। अविश्वाप Shastri Aniversity Della Digitized by Sarvadya Sharada Peetham भितिष्ठा भितिष्ठा ।। अतिष्ठायभगवतःसपन्तासववस्तृनः ॥ इद्रयुष्ट्राऽपिहरात्मादुखात्रास्यियदिजाः ॥

पु॰ किमासादोसेषदुर्लभः॥वर्त्माकसदशासेनेपासादामानुषैःकताः॥ ३३॥शीर्यीतरोहिनेर्दक्षैःखल्पकालहतापुपः॥मदनुक्रोशवु िष्यातुरक्षितंभवनंहरेः ॥ ३४ ॥ ततस्तान्ससहायान्वैजगादभश्रयंवचः ॥ जानीतजगदीशस्यभासादंकारितंमया ॥ ३९ ॥ आविर्वभूवभगवान्दारुह्मपवपुःस्वयं ॥ तदांतरिक्षगावाणीमामुवाचाशरीरिणी ॥३६ ॥ सहस्रपाणिप्रमितंनीलाद्रेःशिखरो परि ॥ त्रासादंकारयस्वेतिस्थितयेजगदीशितुः ॥ ३७ ॥ एत्वातिष्ठानविधौस्वयमत्रागमिष्यति ॥ पद्मयोनिर्मुदेविष्णोः सिद्धब्रह्मर्षिदेवतेः ॥३८ ॥ तदत्राक्रियतेकोवासंभारोज्ञायतेकथं ॥ इत्युक्तवंतेत्रोचुर्देवाभग्राधिकारिणः॥ ३९ ॥देवाऊचुः नजानीमोवयमिपतदास्माकंगुरुर्गुरुः ॥इदानीनवशेऽस्माकंसहिस्वर्गपुराहितः ॥४० ॥ पद्मनिधिरुवाच ॥ स्वामिन्विधेरनु ह्मानादागते।ऽस्मित्वयासह॥ कर्त्तव्यंकिमयाचात्रकिवावस्तुप्रतीक्ष्यते॥४१॥ जैमिनिरुवाच॥इतिलालप्यमानानांनारदःपुर ितःस्थितः ॥ ब्रह्मणाप्रेषितःपूर्वसर्वशास्त्रविशारदः ॥ ४२ ॥ तंद्दाविमुदायुक्ताउत्तस्युर्बस्मणःसुतं ॥ यडर्मपूजयातस्यपूजां चकेंचपोत्तमः॥ ४३ ॥ अणेमुस्तेपितंदेवामनुष्याकारथारिणः॥ऊचेतींमद्र्युमोऽपिप्रतिष्ठाविधिवस्तुनि ॥ ४४ ॥ इंद्र्युमेउ वाच ॥ नाहंवेद्मिद्धिजश्रेष्ठचिरात्त्यकःपुरोधसा॥सर्वसंभारवस्तृनियथाशास्त्रंमुनेकुरु ॥ ४५ ॥ संपाद्यिष्यतितवशासनात्प सकोनिधिः॥आदेशययथाब्रह्मन्संपाचंयचदेवहि॥४६॥ इ०स्कंद्पु०जै०पुरुषो०नारदागमनंनामचतुर्विशोध्यायः॥२४॥ जैमिनिरुवाच ॥ इत्युक्तोनारदःसोऽपियथाशास्त्रीवचार्यवै ॥ आल्डिख्यक्रमशःपत्रेराज्ञेतस्मैन्यवेद्वयत् ॥ १ ॥ राजापिप त्रंतच्छुत्वासोऽवधार्यपुनःपुनः ॥ भद्भद्धौपुन्धिज्ञिधमोक्षितान्यवश्रामिष्टे ॥ १ ३ वाश्वयुक्ष Sharada Paganam ॥ १ ॥ राजापिप सपाद्यपद्मानिषशास्त्रास्त्रास्त्रीपुन्धिज्ञिधमोक्षितान्यवश्रामिष्टे ॥ १ ३ वाश्वयुक्ष उत्तर्वे स्वानिषशास्त्रास्त्रणमर्याकुरु ॥

श्वराट् ॥ १५ ॥ खराट्सब्राट्जगन्नाथविराइसिजगत्यते ॥ अध्योर्ध्वचित्रयंक्चत्ययाव्याप्तंजगन्मय ॥ १६ ॥ प्रापुवं तिपरंस्थानंत्वांयजंतश्रयाज्ञिकाः ॥ भोज्यंभोक्ताहविहीताहवनंत्वंफलपदः ॥ १७ ॥ समस्तकमंभोक्तात्वंसर्वकर्मात्मकप्र 🏿 भो ॥ सर्वकर्मीपकरणंसर्वकर्मफलप्रदः ॥ १८ ॥ कर्मप्रेरियतात्वीहधर्मकामार्थासिद्धिदः ॥ त्वास्तेमुक्तिदःकोऽन्योत्हर्षाके शनमोऽस्तृते ॥ १९ ॥ नमोस्त्रनंतायसहस्रमुर्त्तयसहस्रपादाक्षिशिरोक्तवाहवे ॥ सहस्रनाम्नपुरुपायशाश्वतसहस्रकाटीय 📳 गघारिणेनमः ॥ २० ॥ वयंक्षीणाधिकारास्त्वांप्रपन्ताःशरणीवृक्षो ॥ त्राहिनःपंडरीकाक्षअगतीनांगतिर्भव ॥ २९ ॥ संसा रपिततस्यैकोजंतोस्वंशरणंविज्ञो ॥ त्वत्स्रष्टीत्वादृशोनास्तियोदीनपरिपालकः ॥ २२ ॥ दीनानार्थकशरणंपितात्वं जगतः अप्रभो ॥ मातापोष्टात्वमेवेशःसर्वापद्विनिवारकः ॥ २३ ॥ त्राहिविणोजगन्नाथत्राहिनःपरमेश्वर ॥ त्वासृतेकमलाकांतकः शिकःपरिरक्षणे ॥ २४ ॥ अंतर्यामिन्तमस्तेस्तृसर्वतेजोनिधेनमः ॥ इतिस्तृवंतस्तेदेवाःप्रणिपत्यपुनःपुनः ॥ २५ ॥ इंद्रयुम्ने नसहिताबहिर्भूयद्विजोत्तमाः ॥ क्षेत्रंश्रीनरसिहस्यगत्वातंत्रणिपत्यच॥ २६॥ नमस्कत्यपरांभिक्तकत्वाभ्यर्च्यदिसिहकं॥ नी लाचलाद्रेःशिखरंयत्रप्रासादउत्तमः ॥ २ ७॥ ययस्तेपद्मनिधिनासार्द्धसंभारकांक्षया॥ दृदृशुस्तेमहापांशुंव्यामंगगनमंडले॥ ॥१८॥ उत्तिष्ठंतींवथ्यगिरिरोद्धं भानोर्गीतांकम्॥व्यश्ववानंदिशःसर्वाविचित्रघटनोज्ज्वलं॥२९॥वहुकालव्यतिकांतस्विश्रमं गिविचित्रकं ॥ तंद्रस्नाचितयामासइंद्रयुम्नःसवैष्णवः॥ ३० ॥घटनार्द्धेमयायातंसत्यलोकमितःपुरा॥मुचिरादृष्टिपथगःपुर्णः प्रासाद्उत्तमः ॥३ ११।-अनुष्माहेदेवस्यकात्रमानुमभीराषं॥ गण्वंगरसम्मक्रिक्कस्य चेद्रेहरोक्काः॥३२ ॥तथापितिष्ठतेचाय पु 🎾 निर्घीषंदढाकर्षगुणैर्युतं ॥ २ ९ ॥ वातरंहोहयेर्युक्तंशतसंख्यैःसितप्रक्तैः ॥ यथाशास्त्रविधानेननारदेनप्रतिष्ठितं ॥२२ ॥ सुरु त्रेसुमुहूर्त्तेचसुतिथीज्योतिषोदिते ॥ युनयऊचुः॥भगवन्जैमिनेब्रीहसर्वज्ञोऽसिमतोहिनः ॥ २३ ॥ विधिनाकेनहिरथःप्रति शिप्योहरेरयं ॥ यथावद्वदनोयेनजानीमोविधिविस्तरं ॥ २४ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ यथाप्रतिष्ठितस्तेननारदेनमहात्मना । निवोवीदप्यामिविधियथादृष्टंपुरामया ॥२ ५॥ रथस्येशानांदग्जागेशालांकत्वासुशोजनां॥ तन्मध्येमंडपंकत्वावेदितत्रसुनिर्म 📗 छां ॥ २६ ॥ चतुरस्रांचतुईस्तमितांहस्तोच्छितांद्विजाः ॥ प्रतिष्ठापूर्वदिवसेरात्रावृत्तरतःशुभे ॥ २७ ॥ महुर्त्तेस्वस्तिवाच्या थकारयेदंकुरार्पणं ॥ द्वात्रिशद्देवताभ्यश्ववालिद्वायथाविधि ॥ २८ ॥ प्रातस्ततोवेदिकायांमध्येमंडलमालिखेत् ॥ पद्मे वास्वरितकंवापिकं भंतवनिधापयेत् ॥ २९ ॥ पंचद्रमकषायंचतन्मध्येपुरयेत्सुधीः ॥ गंगादिपुण्यतोयानिपञ्चवाःसप्तम्हत्ति काः ॥ ३० ॥ सर्वगंधान्पंचरत्नंसर्वौषधिगणंतथा ॥ पुरयित्वाविधानेनआचार्यःप्राङ्ग्रुखःशुचिः ॥ ३१ ॥ विष्णुस्मरन्पं 🕇 चगव्यंपश्चाद्पिप्रपूरयेत् ॥ दुकुलवेष्टितंकंठेमाल्यैगंषैःसुशोभनं ॥ ३२ ॥ फलप्रवसंयुक्तंरुतकोतुकमंगलं ॥ पूजयेत्तत्र दिवेशंनरसिंहमनामयं ॥ ३३ ॥ मंत्रराजेनविधिवदुपचारैस्तदांतरैः ॥ प्रार्थियत्वाप्रसाद्याथतस्मिन्नावास्रतंहरि ॥ ३४ ॥ बा शोपचौरैविविधैःपुजयेद्विधिवद्भिजाः ॥ वायव्यांतस्यकुंत्रस्यसमिदाज्यचरुंतथा ॥३५ ॥ अष्टोत्तरसहस्रंचजुड्डयाद्विधिवद् रुः॥संपातान्पातसेन्त्रअक्षुंशस्यक्षेत्रतंत्रतः॥ ७६॥ उश्लेखशोक्ष रुक्षत्यप्रतान्त्रात्रक्षत्रयस्य सर्वीतंत्रेत्वयेत्तवर्गधचंदनवारिणा ॥ ३७॥ ध्रुपयेत्कालागुरुणाशंखकाहालानिःस्वनैः॥ध्वजंतस्यर्दासहस्यप्रतिष्ठाप्यसमीपतः॥ ३८॥ पूजयित्वाविघानेनर्का

ब्रह्मणःसदन्धुअंब्रह्मपींणांचीनर्मलं ॥ ३ ॥ इंद्रादीनांसुराणांचतिद्धानांमर्च्यवातिनां ॥ मुनीद्राणांनिवासायराज्ञांपाता छवासिनां ॥ ४ ॥ तथाचनागराजानांनिधेत्रैछोक्यवासिनां ॥ यथायोग्यासनैर्युक्तंग्रहंग्रहमतीद्रतः ॥ ९ ॥ कार्याशुनि घेद्रव्यसंभारयावदेवत् ॥ विश्वकर्मापिचतवसाहाय्यंरचिय्यति ॥ ६ ॥ इत्यादिशतसमुनिरिद्रयुम्नमुवाचवे ॥ संभारात्मृय गेतद्भिकर्त्तव्यंचावधानतः ॥ ७ ॥ स्वर्णैःसुघटितंसाधुरथत्रयमलंकतं ॥ दुक्लरलमालाचैर्वद्वमूल्यंदृढंमहत् ॥ ८ ॥ वासु देवस्यचरथोगरुडध्वजिचिन्हितः॥पद्मध्वजःसुभद्रायारथमूर्द्धनिघार्यतां ॥ ९ ॥ रथःषोडशचकस्तृविष्णोःकार्यःप्रयत्नतः। चनुर्दशबलस्यैवसुभद्रायास्नुद्वादंश ॥ १० ॥ हस्तषोडशविस्तारोरथश्वक्रघरस्यनु ॥ चनुर्दशबलस्यैवसुभद्रायाश्वद्वादसः ॥ ११॥ आसनंजगतांभूपस्वयंस्वासनवियहः ॥ तथांनेजगतांनाथततोयानंनवियते ॥ १२ ॥ पश्येचराचरंसर्वज्ञानाद र्शिद्वनिर्मले ॥ स्थितोइस्ततलेनित्यंनिर्मलस्त्रस्यदर्पणः ॥ १३ ॥ तलस्थत्वादसीतालःसदातेनांकितःप्रजुः ॥ ततःसएवशेष स्यवलभद्रावतारिणः ॥ १४ ॥ ध्वजःसुनिर्मलःकार्यस्तस्मात्तालध्वजोमतः ॥अथवासीरिणःकार्यसीरमेवध्वजोत्तमं॥१ ५॥ नवासितव्योदेवोसावप्रतिष्ठेरथेच्प ॥ प्रासादेमंडपेवापिपुरेतन्निष्फलंभवेत् ॥१६॥ तस्माखतिष्ठाप्रथमंहरेःकार्यारथस्यवै ॥ संभारः क्रियतांतस्यस्नुष्ठेयामयातुसा ॥ १७ ॥ इत्याज्ञांमत्पितुर्छब्याशीघ्रमायाम्यहं रूप ॥ तस्यतद्वचनंश्रुत्वाघटितस्यद् नत्रयं ॥ १८ ॥ निधिसंपादितेर्द्वयैरेकाहाद्विश्वकर्मणा ॥ स्वक्षंग्रुचक्रंगुस्तंत्रंगुविस्तीर्णंगुतोरणं ॥१९॥ मुप्यजंगुपताकंच नानाचित्रमनोहरं भिक्तिभिष्णिधुमेशुमार्थाचिमधास्थितं गिंध्सेंद्रव्य गिंशुद्धहारकोनव्यद्वेदसाक्षीद्वीवरथोपमं ॥ मेघगंत्रीर

पु॰ 🖫 पर्णाःपन्नगायहाः ॥ ५५ ॥ असुरायानुधानाश्वरथस्थाश्चेवदेवताः ॥ दिक्षालालोकपालाश्चयेचविद्यविनायकाः ॥ ५६॥ 🎏 मा जगतःस्वरित्कुर्वतुदिव्यामहर्पयस्तथा ॥ अविघ्रमाचरंत्वेतेमासंतुपरिपंथिनः ॥ ५७ ॥ सौम्याभवंत्वृप्ताश्वदैत्याभृतगणास्त था ॥ ततस्तुनीयतदेवःसमभूमीसम्चरन् ॥ ५८ ॥ मंत्रंवेष्णवगायत्रीविष्णोःस्क्तंपवित्रकं ॥ वामदेव्यैःपवित्रेश्वमानस्तो करथंतरैः ॥ ५९ ॥ ततःपृण्याहशब्देनकृतवादित्रनिःस्वनं ॥ शनैःशनैरनीयतरथःस्रेहानुचिक्रणः ॥ ६० ॥ तत्रोत्पातान्त्र वक्ष्यामिरथेषुद्विजसत्तमाः ॥ ईषाभंगोद्वजभयंभग्नेऽक्षेक्षत्रियक्षयः ॥ ६१ ॥ तुलाभंगेवैश्यनाशःशम्याःसुद्रभयंभवेत् ॥ वृ राभंगेत्वनार्रष्टिःपीठभंगेप्रजाभयं ॥ ६२ ॥ परचक्रागमंविद्याचकभंगेरथस्यत् ॥ ध्वजस्यपतनेविप्रारुपोन्योजायतेष्ठवं । ॥ ६३ ॥ प्रतिमाभग्नतायांतुराज्ञोमरणमादिशेत् ॥ पर्यस्तेतुरथेविपाःसर्वजानपदक्षयः ॥ ६४ ॥ उत्पन्नेप्वेवमायेषुउत्पाये 🛉 प्वशुत्तेषुच॥विक्रम्पुनःकुर्याच्छांतिहोमंतथैवच ॥ ६५ ॥ ब्राह्मणान्त्रोजयेद्भयोदयाद्दानानिचैवहि ॥ पूर्वीत्तरेचदिग्जागे 🏋 रथस्याग्रिप्रकल्पयेत् ॥ ६६ ॥ समिद्रिर्घृतमध्यक्तमूलायाभिश्वहोमयेत् ॥ पालाशीभिद्विजश्रेष्ठामंत्रराजेनदीक्षितः॥ ६ ७ ॥ सोमाग्रयेप्रजाभ्यश्वप्रजानांपतयेतथा॥प्रहेभ्यश्वब्रह्मणेचदिक्पालेभ्यःसमंतत्॥ ६८ ॥ यत्रयत्ररथेदोषास्तत्रतत्रसदीक्षि। तः ॥ जुडुयात्र्यतिष्ठामंत्रेणविशेषःसर्वतोभवेत् ॥ ६९ ॥ ब्राह्मणैःसहितःकुर्याद्धोमांतेशांतिवाचनं ॥स्वस्तिर्भवतुविषेभ्यःस्व ॥ ७१ ॥ शंप्रजाभ्यस्तथैवास्तुशंतथात्मनिचास्तुनः ॥ शांतिरस्तुचदेवस्यभूर्भुवःस्वःशिवंतथा ॥ ७२ ॥ शांतिरस्तुशिवंचा

श्रगंधमाल्यकः ॥ इमंमंत्रंसमुद्धार्यआचार्यःप्रार्थयेत्ततः ॥ ३९ ॥ योविश्वत्राणहेतस्तन्तप्रच यंसंचित्येवसद्याः त्यपुरगवधूवर्गगर्भाः पतिति ॥ चंचचंडोकतंडचटितफणिवसारकपं ममलंखर्णवर्णसपर्णं ॥ ४० ॥ ब्रह्मघोषैःशंखनादैनीनावाबस्रविस्तरैः ॥ रथमुद्रिस्थापयेत्तंचारुस्कंसमुबरन् ॥ तस्योपरिष्टात्तंकुंभंसमंतास्त्रावयन्रत्यं॥त्रिरुद्धरत्मंत्रराजंसेचयेद्वास्रणैःसह॥४२॥ततःपूर्णाद्वतिदत्वाबस्रणेदक्षिणाददेत्॥आ चार्यदक्षिणांदयाचेनतुष्यतितद्वरः ॥ ४३ ॥ ब्राह्मणानुभोजयेदंतेपायसैर्मधुसर्पिषा ॥ द्वादशाक्षरपंत्रेणबलभद्वस्यकारये |त् ॥ ४४ ॥ लांगलंपूर्ववन्मंत्रंतस्यस्याञ्चांगलष्यजे ॥ अथवाद्विषडणाँऽपिमुलमंत्रःप्रकोत्तितः ॥ ४५ ॥ लक्ष्मीसुकेनभद्रा याः प्रतिष्ठाप्योरथस्तुसः ॥ नाजीन्हदान्पुरारेस्त्वंब्रह्मांडवलह्नपघृक् ॥ ४६ ॥ विनिर्गतंविधेर्योनिनित्यंलक्ष्मीकरोज्वलं आसनंचतुरास्यस्यलक्ष्म्याबासस्थिरोभव॥ ४७ ॥ इमंमंत्रंसमृज्ञार्यध्वजंपद्मंसमृच्छ्येत् ॥ इयान्विशेषोहृविषांत्रयाणा तुपृथक्षृथक् ॥ ४८ ॥ पंचपंचिमिहीतव्यमेकैकंतुविभागशः ॥ एवंरथानुप्रतिष्ठाप्यसुवर्णगांचवस्रकं ॥ ४९ ॥ धान्यंचद क्षिणांदबात्सम्यग्देवस्यभक्तितः ॥ एवंप्रतिष्ठितेतत्रस्यंदनेचसुभूषिते ॥ ५० ॥ आरोप्यदेवंविधिवद्वस्रघोषपुरःसरं ॥जयमंग ळशब्दैश्वनानावाबपुरःसरैः॥ ५१॥ चामरांद्रोळनैधूपैःपुष्पर्राष्ट्रितरेवच ॥ ब्राह्मणैःक्षत्रियैर्वैस्पैर्नायतेस्मर्यःसत्॥५२ हयैः मुलक्षणैदीतैर्वलीवरेरथापिवा ॥ पुरुषैर्विष्णुभक्तैर्वानेतन्योसप्रमादतः ॥ ५३ ॥ प्रीणयित्वाजनंसर्वभक्ष्यभोज्यादिले पनैः ॥ रथस्योपरिदेवेंभ्योबस्थिभेञ्रेणभीद्विकांभागिष्क प्राप्ति प्रक्रिक्क स्वाप्ति स्वापति स्वाप्ति स्वापति स पु • भिषा ॥ उत्सवांश्वापिविज्ञायकरिष्येप्रतिवत्सरं ॥ १४ ॥ अमुंदारुमयंसाक्षाद्वसह्यंजनार्दनं ॥ अभाग्योपचयादेतावंतंकारु मजानता ॥ १५ ॥ असेवमानेनकतंजन्मैवविफलंमया ॥ तदेनीमद्रयुभंवैप्रणिपत्यजगदुरुं ॥ १६ ॥ महाजागवत ५७ 👫 श्रेष्ट्रंबसलोकादिहागतं ॥ उपेत्यकारिणंसाक्षादृक्षानारायणंविभुं ॥ १७ ॥ प्रतिष्ठितंवैप्रासादेमुक्तिमेण्यामिनिश्चितं ॥व 🆺 कुंठंसप्रतिष्ठाप्यमसमेवार्पयिष्यति ॥ १८ ॥ ब्रह्मळोकंगतोयोवैकिक्षितौसोऽवतिष्ठते ॥ उपचारान्समादिश्यकोशंसंगृ 🗗 त्यचप्रभोः ॥ १९ ॥ ब्रह्मणासहितोऽवश्यंपुनर्यास्यतितत्क्षयं ॥ विचार्य्यमंत्रिभिःसार्द्धविद्वान्गालोऽपिवैष्णवः ॥ २०॥ इंद्रयुम्नस्यनिकटंविनीतःभययौमुदा ॥ गत्वातंदूरतोदृष्ट्वाप्रणिपात्पुरःसरं ॥ २ १ ॥ वद्धांजलिपुटोराजामूर्षिवीक्षन्तसाध्य सं ॥ शनैःशनैर्ययौतस्यनिकटंगालपार्थिवः ॥ २२ ॥ देवत्वंराजराजोऽसिमत्यीपित्रस्रलोकगः ॥ किस्तीमिन्दपकीटोऽहंत्वां जीवन्युक्तमीश्वरं ॥ २३ ॥ अज्ञात्वामहिमानंतेसचिवैर्मत्रयन्युड्डः ॥ योत्युमभ्यागतोदेवदृक्षातेपौरुषंमहृत् ॥ २४ ॥ अ ितिमानुषमाश्वर्यपदंचातिशचीपतेः ॥ दक्षैतिनिश्वितदेवब्रह्मलोकगतस्यहि ॥ २५ ॥ ईटशांहिभवेत्कर्मयदाज्ञाकन्महानि धिः ॥ चेतःप्रसादप्रवर्णमयिथेहिसुरोत्तमः ॥ २६ ॥ त्रैलोक्य्वासिनोदेवायदाज्ञावशवर्त्तिनः ॥ जैमिनिरुवाचः ॥ इत्थं विज्ञापयंतंतंगालंखपतिकुंजरं ॥ २७ ॥ स्मयंमानउवाचेदंराजन्किबहुभाषसे ॥ भवानपिहरेर्भकःसार्वभौमोमद्वीपतिः ॥ ॥ २८ ॥ सामान्यमेतद्वाज्ञांनेभूत्वास्यंभूविवर्त्ततां॥ सामतंत्विज्ञवातस्यक्षित्रसुम्रोकप्राक्षियः ।। रूपायत्ताःकियाः सर्वामर्त्यानांमरुतामपि ॥ अष्टदिक्पालकांशैस्तुब्रसणानिर्मितोत्तपः ॥ ३०॥ नसस्पपुण्यकद्वाजाप्रजापालनतस्यः॥ इ

रतुसर्वतःशांतिरस्तुनः ॥ त्वमेवजगतःस्रष्टापोष्टाचैवत्वमेवहि ॥ ७२ ॥ प्रजाःपालयदेवेशशांतिकृरुजगत्पते ॥ यात्राकारण भूतस्यपुरुषस्यचभूपते ॥ ७३ ॥ दुष्टान्पहांस्तुविज्ञाययहशांतिसमाचरेत् ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोर ममाहात्म्येरथादिसंस्कारविधिकथनपूर्वकंत्रतिमानयनंनामपंचित्रशोऽध्यायः ॥ २५॥ 🔻 ॥ 🐧 ॥ जैमिनिरुवाच ॥ निरुत्पातंसमेदेशेविधिवर्त्तनयापिच ॥ प्राप्तादनिकटंदवाःप्रापिताःसुमुहुर्त्तके ॥ १ ॥ ततःशालासुमह तीरत्रस्वर्णविनिर्मिता ॥ निदेशादिद्रयुष्पस्यनिर्मिताविश्वकर्मणा ॥ २ ॥ सजार्चनीयवस्तृनिहवीषिचसमित्कुशाः ॥ जो ञ्यंनानाविधं चत्यसंभारान्बद्धशस्तथा ॥ ३ ॥ साम्राज्येयादशीपुर्वसंपत्तिरभवकृतौ॥ ततःश्रेष्ठतराविधाःश्रीतष्ठायां वभवह ॥ ४ ॥ गालोनाममहीपालस्तदाक्षितितलेऽभवत् ॥ सोप्यत्रप्रतिमांकत्वामाधवाख्यांदृषन्मर्या ॥ ५ ॥ स्थापयित्वाचप्रा सादेपुजयामासऋद्भिमत् ॥ कनीयांसंचप्रासादांनिर्मायतृपसत्तमः ॥ ६ ॥ तत्रतांस्थापयामासततोनिष्कत्यसादुरं ॥ ततः सन्दर्पतिर्दृतम्खाच्छ्रवास्यकर्मतत् ॥ ७॥ गालोऽभ्यगाससैन्यःसन्कृद्धस्तंनीलपर्वतं॥ दृष्टाप्रतिष्ठासंभारंमर्त्येःस्वमेऽपिद्दली र्भ ॥ ८ ॥ विस्मयाविष्टचेताःसतस्थौगालोनराधिषः ॥ किमेतदितिटत्तांतंकोवारचयतीदशं ॥ ९ ॥ यत्नादिव्यंसविज्ञाय इंद्रबुम्नंनराथिपं ॥ ब्रह्मलोकादागतंतंकत्तरिदेववेश्मनः ॥ १० ॥ प्रतिष्ठापयितृदेवैःसार्द्धंसंभारकारकं ॥ सहितंपद्मनिधि नागुरुणानारदेनच ॥ ११ ॥ ब्रह्माणंचागमिष्यंतंप्रतिष्ठायैसुरोत्तमं ॥ श्रुत्वासर्वचरत्तांतंतद्राजादिव्यचेष्टितं ॥१२ ॥ मेनेक तार्थमात्मानंमद्राज्येपरमाद्भुते ॥ इतःश्रयस्करंकमनभूतनभविष्याते ॥ १२ वर्षा तदस्यनिकटेस्यित्वाज्ञात्वाकमिकयावि दिक्पालैश्वामरव्यमहस्तैरासेवितःपुरः ॥ पार्श्वयोश्वंद्रसूर्याभ्यामुज्ञाभ्यामातपत्रके ॥ ४९ ॥ धार्यमाणेशनैर्वायुगतिचंच **लचोलके ॥ ब्रह्मांषित्रिगीतमाबैःस्त्रयमानोरहस्यकैः ॥ ५० ॥ तन्मध्यस्थःप्रजानाथइंद्रयुम्नादित्रिस्ततः ॥ आलुलोकेदे** वगणैर्जयशब्देराभिष्टतः ॥ ५१ ॥ रंभादिभिश्ववेश्याभिर्नृत्यतेस्मससाध्वसं ॥ हाहाहृहूप्रभृतिभिर्गायमानश्वगायकैः ॥ ५२। सिद्धविद्याधरगणैःसाद्रंचोपवीणितः ॥ कृतांजलिपुटैर्दूरात्तपिस्विभिरुपासितः ॥ ५३ ॥ सावित्रीशारदेतस्यवाक्पविर्वि चित्रकैः ॥ तोषमापाद्यंत्यौचकोऽन्यस्तत्तोषणेक्षमः ॥ ५४ ॥ जान्हवीयम्नानीरप्रकीर्णितकलेवरः ॥ येचगंधर्वसिद्धा यानारदप्रमुखाद्विजाः ॥ ५५ ॥ वेत्रहस्ताःसविनयंदिव्यसोपानदर्शकाः ॥ संमर्दश्वमहानासद्विवानांदिविगच्छतां ॥ ५६। नकोऽपिगण्यतेदेवःकोवाकेनयथावजेत् ॥ अहंपूर्विकयातेषांवजतांत्रिदिवौकसां ॥ ५७ ॥ संमद्ाितशयादेषांवियंशोऽभू त्त्ववाहनैः ॥ स्रष्टापाताचसंहर्त्ताजगतांयोजगन्मयः ॥ ५८ ॥ साक्षाद्वजितत्रवेषांसुराणांमहिमाकृतः ॥ तंद्रखासाध्वसान्त भोभक्त्याबद्धांजिल्हिपः ॥५९॥ तेर्देवैर्गालराजेननारद्रप्रमुखेनच ॥ सिहतोयरणीप्रायात्साष्टांगंप्रणिपत्यच ॥ ६० ॥ उत्था यपरयाभक्तयात्रदृष्टेनांतरात्मना ॥ पुलकांकितसर्वागःस्वंमन्वानःकतार्थकं ॥ ६१ ॥ पुरतोजगदीशस्यपश्यन्शुद्धंपिताम हं॥कृतांजालिपुटोविप्राममज्जानंदसागरे ॥ ६२॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येब्रह्मदेवागमनंना मर्षांडुशोऽध्यायः ॥ २६ ॥ CC-0. lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham जैमिनिरुवाच ॥ अथातरिक्षान्निःश्रेणीरत्नकाचिनानिमता ॥ संलग्नासीत्पादपीठपद्मयानिविमानगा ।

हिकीतिचर्यमैचयत्रगच्छन्युवर्लनि ॥ ३१॥ प्रामोतिराज्ञशार्दूछविशेषास्वंतुवैष्णवः ॥ प्रासादस्थापयेषसुहरेरचीरि थानतः ॥ ३२ ॥ नदेहवंधमामेतियातिविष्णोःपरंपदं ॥ माधवर्षातमामेतांदार्पदीशुज्ञस्यणां ॥ ३३ ॥ साक्षान्युक्तिपदा भूपस्त्रयंस्थापितवानसि ॥ निर्विधंकर्मतेजातंमममन्वंतरंगतं ॥ ३४ ॥ भवेद्वासंशयोगेद्यनास्त्रतंत्रथतुर्मुखः ॥ प्रतिष्ठायै स्थापितोऽसौतदन्यःस्थापयेत्कथं ॥ ३५ ॥ साक्षाद्वावंवतारस्यप्रासादस्य छपोत्तम ॥ सन्धिधानेनवैचात्रविधातानुमही स्थ ति ॥ ३६ ॥ तदेनंस्थापयित्वातुचतूरूपंजनार्दनं ॥ समर्प्यत्वांगिमप्यामित्वमेवोपचरिष्यसि ॥ ३७ ॥ भवानिपहरेर्भकः सार्वभौयोमहीपतिः॥ नित्योपचारंयात्राश्वउत्सवांश्वजगत्मतेः॥ ३८॥ यानेवोपदिशेद्देवःस्वयंवाप्रितामहः ॥ तांस्तान् 🎇 प्रयत्नारकुर्वीथाराजावैधर्मपालकः ॥३९॥ ततःसगालोत्तपतिःश्रुत्वायित्वितितंस्वयं ॥ इंद्रयुम्नादिष्टमेतदितिपापपरांमुदं। ॥४०॥ तस्थौतस्यांतिकेगालआज्ञाकरइवस्वयं ॥ तत्तदाशुकरोत्येषइंद्रयुम्नोयदादिशन् ॥४१॥ एवंसंभृतसंभारःसिहासन 扣 गतःप्रभुः ॥ देवैःपरिवतथ्येंद्रगुम्नःशकद्भवावभौ ॥४२ ॥ ततोश्रृयंतनिनदादिविदुंदुभिजाःशुभाः॥भेरीमदंगमुरजवेणुवीणादि निःस्वनाः ॥ ४३ ॥ ऐरावतादिकरिणांबृहितानिवहूनिस्व ॥ समंताज्ञयशब्दाश्वपुष्पदृष्टिविमिश्रिताः ॥ ४४ ॥ आका शगंगासछिछकणामंदारमिश्रिताः ॥ दिव्यस्रग्छेपधूपानांगंघादिग्व्यापिनस्तथा ॥ ४५ ॥ वैमानिकानांदेवानांकिकिणीजा लिनःस्वनाः ॥ ततश्वतेजसाराशीरोदसीमध्यपूरकः ॥४६ ॥ आविरासीरिक्षतिगतनयनाच्छादकोद्विजाः॥उत्तोलिताक्षिमा लाभिःप्रजाभिनीक्षितःपुरः व हिल्ला ततः क्रमसिद्दृशे विमाना घ्यः प्रजापते वा स्वर्ण हेसराने शक्षे मोह्यमानः समंततः ॥ ४८॥

पु । स्थूलस्क्ष्माणुमहिमन्स्थोल्यसाक्ष्म्यविवर्जितं ॥ २०॥ गुणातीतगुणाधारत्रिगुणात्मन्त्रमोऽस्तृते ॥ त्वन्माययामोहि नािऽहंस्रष्टिमात्रपरायणः॥२ १॥ अद्यापिवरुजेशर्मअंतर्यामिन्नमोऽस्तृते॥ त्वनािभपंकजाजातोनित्यंतत्रैवसंस्तृवन् ॥२ २॥ नातिकमितुमीशोऽस्मिमायतिकोऽन्यईश्वरः ॥ अहंयथांडमध्येऽस्मिन्नचितः छष्टिकमीण ॥ २३ ॥ तथानुलोमकलितन्न स्रांडब्रस्रकोटयः ॥ सार्द्धत्रिकोटिसंख्यानांविरिचीनामपिप्रभो ॥ २४ ॥ नैकोऽपितत्त्वतोवेत्त्रिययाहं अत्युरःस्थितः॥ नमो नित्यमहिस्रेते चिद्रपायनमोनमः ॥ २५ ॥ नमोदेवाधिपतयेदेवदेवायतेनमः ॥ दिन्यादिव्यस्वस्तपायदिन्यस्तपायतेनमः ॥ ॥ २६ ॥ जरामृत्यविहीनायमृत्युह्मपायतेनमः ॥ ज्वलद्ग्रिस्वह्मपायमृत्योरपिचमृत्यवे ॥ २७॥ प्रपन्नमृत्युनाशायसह जानंदरूपिणे ॥ भक्तप्रियायजगतांमात्रेपित्रेनमोनमः ॥ २८ ॥ प्रणतार्त्तिविनाशायनमःस्वासैकभानवे॥ नमोनमस्तेदी नानांकपासहजासिघवे ॥ २९ ॥ परायपरहृपायपरपारायतेनमः ॥ अपारपारभूतायब्रह्महृपायतेनमः ॥ ३० ॥ परमा र्थस्वरूपायनमस्तेपरहेतवे ॥ परंपरापरिव्याप्तपरतत्त्वपरायते ॥ ३१ ॥ प्रणतात्तिविनाशायनित्ययोगिन्नमोऽस्तृते पुरायत्प्रार्थितंस्वामिन्सृष्टिभारावतारणे ॥ ३२ ॥ तत्कृरुष्वजगनाथसहजानंदस्वपभाक् ॥ त्वयिप्रसन्नेकिनामदुर्लभंम यिविद्यते ॥ ३३ ॥ त्वयैवाहंपृथग्ठीलाभेदभिन्नःकृपांबुधे ॥ अज्ञानतिमिराच्छन्नजगत्कारायहांतरे ॥ भाग्यनद्वारमा मोमित्वा छतेमु क्तिहेतुवे ॥ ३१ ॥ नमोन्मस्तालगढोक्तं वासरासुरासुरास्य चित्रवाद्यस्य ॥ नमोन्मस्तापहरैकचंद्रनमोन्मःशर्मस् बोधचंद्र ॥ ३६ ॥ नमोनमःकल्पनदूरभूतदुर्खापकामप्रदकल्पर्वक्ष ॥ दीनाशरण्यप्रणतैकदुःखसंघोद्धतानित्यसुव

भूवसहसासाद्धतंवीक्षितोजनैः ॥ ३ ॥ ततोगंधर्वराजैस्तुरत्नवेत्रकरिद्वजाः ॥ एषपंथाःप्रभोहोहिङ्त्यादेशितमार्गकैः ॥शा ाससोनारदस्यकरयोर्दत्तहस्तकः ॥ सोपानैरवतीर्णोऽथपुनानश्वश्चपाजगत् ॥ ९ ॥ स्मयमानारथान्द्वापासादसम्ल कृतं ॥ दिगंतव्यापिनीशालांरलस्तंभोपशोभितां ॥६॥ शकस्याप्यद्वतकरीसर्वसंभारसंभृतां ॥ वततारवियानासादेवज्ञसाप राजिः ॥७॥किरीटदत्तांजिलिभिःस्त्यमानःसमंततः ॥ कटाक्षेणानुग्रह्णातयादिशंसपितामहः ॥८॥तत्रांजलीनसिमदौ कोटयःशिरसाधृताः ॥ पादाजप्रणतंदृष्ट्वाइंद्र्युस्त्रंप्रजापतिः॥ ९॥उवाचप्रश्रयगिरास्मित्तिन्वोष्टसंपुटः॥ अंगुल्यानिदिशन्दे वान्पितृन्ब्रुह्मपितापसान्॥१०॥सिद्धविद्याधरान्यक्षगंघवोप्सरसस्तथा॥एकत्रमिलितान्सर्वान्युगपन्मोदनिर्भरान्॥११॥ पश्येंद्रयुम्नभाग्यंतसप्तलोकवशीकृतं॥व्यदर्थमेकदासर्वेगांपुरस्कृत्यसंगताः॥१२॥इत्युक्काप्रययौशीवनारायणस्थंततः॥प्रणि पत्यजगन्नाथंत्रिःपरीत्यपितामहः ॥१३॥ आनंदित्युत्तंमग्रःसरोमांचवपुःस्वयं॥स्वमात्मानंनुनावाथप्रत्यक्षंस्वरगद्गदं॥१४ ब्रह्मोवाच ॥ नमस्तुभ्यंनमोमश्रुंतुभ्यंमश्रंनमोनमः ॥ अहंत्वंत्वमहंसर्वजगदेतचराचरं ॥ १५ ॥ मदादिकमिदंसर्वमायावि रुसितंतव ॥ अध्यस्तंत्वयिविश्वालंस्वयैवपरिणामितं ॥ १६ ॥ यदेतद्खिलाभासंतत्त्वद्ज्ञानसंभवं ॥ ज्ञातेत्वयिविर्लायेत रज्ञसर्पादिबोधवत् ॥ १७ ॥ अनिर्वक्तव्यमेवदंसत्वासत्वाविवेकतः ॥ अद्वितीयजगद्भासत्त्वप्रकाशनमोस्तृते ॥ १८

6

E .

द्यासनसंस्थासिविष्णुभावानुसारिणी ॥ त्वमेवरुक्ष्मीर्गौरीचशचीकात्यायनीतथा ॥ ५४ ॥ यर्चीकचित्कचिद्वस्तुसदुसद्वा खिलालिके ॥ तस्यसर्वस्यशक्तिस्वंस्तोतुंत्वांकस्तुशक्तिमान् ॥ ५५ ॥ जयभद्रेसुभद्रेत्वंसर्वेषांभद्रदायिनि ॥ भद्रांभद्रस्व हृपात्वंभद्रकालिनमोऽस्तुते ॥ ५६ ॥ त्वंमाताजगतोदेविपितानारायणोहिसः ॥ स्नोहृपंसर्वमेवत्वंपुरुषोजगदीश्वरः॥५७। युवयोर्नहिन्नेदोऽस्तिनास्यन्यत्परमेवरेह ॥ यथावयंनियुक्ताहित्वयावैविष्णुमायया ॥ ५८ ॥ निदेशकारिणोनित्यं भगामः परमेश्वरि॥ रुक्तिःपरमाक्षुथानिद्रात्वमेवच॥ ५९॥आशात्वमाशापूर्णाचसर्वाशापरिपूरिका ॥ मुक्तिहेनुस्त्वमेवेशिय थहेतुस्त्रमेवच ॥६० ॥ सर्वकामप्रदेनित्येभक्तानांकल्पवछरि ॥ त्राहिपादाजनश्रंमांकपापांगविलोकनैः ॥६७ ॥स्तृत्वेत्यंभ द्ररूपांतांतत्समीपस्थितंरथे॥चकंमुदर्शनंविष्णोश्वतुर्थवपुरास्थितं॥६२॥प्रणम्यपरयात्रक्तयाइमांस्तुतिमुदाहरत् ॥ मुदर्शनम हाज्वालकोटिस्र्यसमप्रभा ॥ ६३ ॥ अज्ञानतिमिरांधानविकुंठाध्वप्रदर्शक ॥ नमस्तेनित्यविलसद्विष्णुहस्तनिकेतन॥६४। अवार्यवीर्ययहू पंविष्णोस्तवणमान्यहं ॥ स्तुत्वाप्रणम्यदेवान्सरथेभ्यःपरिष्टत्यच ॥ ६५ ॥इंद्रबुखनारदाभ्यामादिष्टपदपद्ध तिः ॥ नीलाचलमथारोह्यासादद्रष्टुमुत्सुकः ॥ ६६ ॥ ततस्सगत्वाप्रासादसमीपद्वैवतैःसह ॥ ददर्शशालांकचिरांस्वचि त्ताजिमतांद्विजाः ॥ ६ ७ ॥ तन्मध्येस्थापयामासदेवतोरगभूपतीन् ॥ ब्रह्मर्षीन्योगिनोविप्रान्वैष्णवांश्वतपस्विनः ॥६८ । दिष्यसिहासनवरेत्रपेणप्रतिपादिते ॥ सपादपीठेभगवानुपविष्टःस्वयंविभुः॥ ६९ ॥ शांतिकंपौष्टिकंकर्तुंभरद्वाजंगहायु CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham नि ॥ पितामहाज्ञयाभूपीवरयामासऋद्भिमत्॥ ७० ॥ प्रतिष्ठायानुयदेवाविरुपूजाविषामताः ॥ होमेषुचतदातेवैष्यान

द्धपक्ष ॥ ३६ ॥ प्रसोदजगतांनाथमग्राचोदुःस्वसागरे ॥ कटाक्षठीलापोतनभायस्वकरणाकर ॥ ३७ ॥ सुन्वस्य तंजगन्नाथेवेदार्थैःसंपितामहः ॥ जगामसीरिणंद्रष्टुमवतीर्णेषराघरं ॥ ३८ ॥ प्रणम्यपरयामनयानुष्टावयस्तिनेषुदा नभःशिरस्तेदेवेशआपस्तेविषद्वःभभो ॥ ३९ ॥ पादीक्षितिर्मुखंवन्द्वःश्वसितानिसमीरणः ॥ मनस्तेसीपथीनाय श्रक्षुपीतेदिवाकरः ॥ १० ॥ बाहवःककुभोनाथनमस्तेज्ञानदर्पण ॥ चतुर्दशानांछोकानांपूछस्तंभायसीरिणे 🕍 ॥ ४१ ॥ पादांजोजप्रपन्नानांनमःपापीघहारिणे॥अनंतवकनयनश्रोत्रपादाक्षिवाहवे ॥ ४२ ॥ नमोज्नादियहामूकतम स्तोमैकभानवे ॥ त्रयीमयिष्रधादोषनाशायन्यवतारिणे ॥ ४३ ॥ फणामणिगणाकारिक्षितिमंडरुघारिणे ॥ नमःकारण शिरुद्रायमहारुद्रायतेनमः॥ ४४ ॥ भोगितल्पफणाळ्यमध्यसुप्तायतेनमः ॥ महार्णवजलेख्द्वेएकीभूतेजगन्नये ॥ ४५। विमेवशेषोभगवन्सहस्रफणमंडितः ॥ फणामणिगणब्याजसंभृतास्विलभौतिक ॥ ४६ ॥ त्वमेवनायःसर्वेषांस्रष्टापालिय ताविभो ॥ अत्ताधारियनानित्यंमदायास्त्रीजिमत्तकाः ॥ ४७ ॥ एपनारायणोदेवीवेदांतेषुपर्गायते ॥ व्यत्तोनिभिन्नोभग विचुकारणाद्भेदभागिस ॥ ४८ ॥ शथ्यात्वंशयितात्वंचळायश्वन्ळादकोभवान् ॥ योवैक्रणःसवैरामोयोरामःकृष्णएवसः ॥ 🁔॥ ४९ ॥ युवयोरंतरंनास्तिप्रसीदत्वंजगन्मय ॥ इतिस्तवांतेविलनंप्रणम्यपरमेश्वरं ॥ ५० ॥ ईश्वरीजगतांद्रष्टं सुप्तदास्य 🎉 दनंथयौ ॥ जयदेविजगन्मातः प्रसीद्परमेश्वरि ॥ ५१ ॥ कार्यकारणकर्त्रीत्वंसर्वशक्तेनमोऽस्तृते ॥ सर्वस्यव्हिदंसिविटेज्ञान भाहात्मिकेसदा ॥ ५२-॥ केवल्यमुक्तिदेशद्वेत्यांममानित्रसाणि । । देविलंबिल्युमायासिमोहयंतीज्ञताचरं ॥ ५३ ॥ दत्य

पु॰ 📗 बीणयन् ॥ रत्नच्छत्रयुगंमुर्द्विधार्यमाणोऽथपृष्ठतः ॥ ८९ ॥ शशिनाभास्वताभक्तयादिव्यधूपेनधूपितः ॥ श्रेणीभूतायुवतयः पार्श्वयोध्वामरपहाः ॥ ९० ॥ सलीलांदोलनव्यपायोवनालंकतास्तथा ॥ एवंचसहिताःसर्वेहर्षकौतृहलान्विताः ॥ ९१ ॥ मुदर्शनं मुनद्रांचबळ भद्रमनैपिषः ॥ शासादद्वारिरचितेरलस्तं भेऽथमंडपे ॥ ९२ ॥ वासयित्वाभिषेकायसं मुखादर्शमंडले । अधिवासितैरत्नकुंभैस्तीर्थवार्युपसंभृतैः ॥ ९३ ॥ स्काम्यांश्रीपुरुषयोर्भिषेकंपितामहः ॥ चकार्भगवान्छोकसंपहा र्थिद्विजोत्तमाः ॥ ९४ ॥ ततोऽभ्यलंकतान्देवानुगंधमाल्योपशोजितान् ॥ नीराजयित्वाजगवानुसस्वयंत्योकजावनः ॥९५॥ रत्निसहासनेरम्येस्थापयामासमंत्रतः ॥ ब्रह्मोवाच ॥ अशेषजगदाधारसर्वलोकप्रतिष्ठित ॥ ९६ ॥ सुप्रतिष्ठाखिलव्यापिन् पासादेग्रस्थिरोजव ॥ त्वियप्रतिष्ठितेनाथवयंसर्वेप्रतिष्ठिताः ॥ ९७॥ त्वदाज्ञयाप्रतिष्ठेयंपूर्णास्ताच्वस्रसादतः ॥ स्थापियता जगन्नाथंस्पृष्ट्वातस्यत्ददंबुजं ॥ ९८ ॥ आनुष्टुजंमंत्रराजंसहस्रंप्रजजापह ॥ वेशाखस्यामलेपक्षेअष्टम्यांपुष्ययोगतः ॥ ९९ ॥ कताप्रतिष्ठाभोविपाःशोभनेगुरुवासरे ॥ तद्दिनंसुमहत्पुण्यंसर्वपापप्रणाशनं ॥ १०० ॥ स्नानंदानंजपोह्रोमःसर्वम क्षयमश्रुते ॥ तस्मिन्दिनेयपश्यंतिमानवाजीक्तजाविताः ॥१०१॥ कृष्णंरामंयुजद्रांचमुक्तिजाजोनसंशयः॥शुक्काष्टमीयवि शाखेगुरुपुष्ययुतायदा ॥ तस्यामभ्यर्चनंविष्णोःकोटिजन्माघनाशनं ॥ १०२ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपु रुषोत्तममाहात्म्येभुगृत्वसृतिष्ठानामसुप्तीवशोऽध्यायः ॥ २ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ततःसभगवान्मंत्रमहिस्रानरकसरी ॥ इंद्रयुद्धादिभिःसर्वदृटशेऽद्भुतदर्शितः ॥ १ ॥ छेछिहानोजगसंर्व

हृपुपाश्रिताः॥ ७१ ॥ आज्ञयापद्मयोनेस्तुच्तुद्दिग्भागमास्थिताः ॥ सुपूजितागयपुर्यवाल्यालंकारजूर्याः ॥ ७३ ततःकर्गप्रवटतेभरद्वाजेनधीमता ॥ प्रत्यक्षदेवदेवस्यसर्वेषांचदिवीकसां ॥ ७३ ॥ वेळोक्यवासिनापूजांचकारस्पतिप दा ॥ सांगोपांगंसमभ्यर्थ्यजगत्म्रष्टारमयतः ॥ ७४ ॥ ततःसंपूजिताःसर्वेतिनैत्रेलोक्यवासिनः ॥ परवतोऽवस्थितंमध्येसा क्षाद्वसाणमञ्ययं ॥ ७५ ॥ वपुष्मंतंजगन्नाथंत्रत्यक्षंत्रस्रह्मपिणं ॥ इंद्रयुष्त्रप्रसादेनजीवन्युक्तत्वमायुवन् ॥ ७६ ॥ कठेवर भगवतःप्रासादंग्रमनोहरं ॥ प्रतिष्ठायभरद्वाजःसमुच्छितमहाध्वजं ॥ ७७ ॥ व्यज्ञापयव्यतिष्ठार्यजावस्यायपितामहं ॥ स मुत्तस्थीततोब्रह्माकृतस्यस्ययनःस्वयं ॥ ७८ ॥ ऋषित्रिर्नारद्यिश्वविद्वद्विर्व्वास्रणेस्तथा ॥ राजितःक्षवियेनगिःसहितःप रमर्षिभिः॥ ७९॥ गंधवैर्गीयमानेषुदिव्यगानेषुसुस्वरं॥ मांगल्योचितरागेषुचत्यंतीप्वपारासुच ॥ ८० ॥ शाकुनादिषुस् केषुपत्रामानेषुवैद्विज्ञेः ॥ शास्त्रकाहालमुरजभेरीवादित्रवैणवैः ॥ ८१ ॥ शब्देपमूर्च्छातततःसर्वेतस्यदनोपरि ॥ गत्वावतार यामास्र्रथास्रोपानवर्त्तीन ॥ ८२ ॥ ससाध्वसाःसावधानाभक्त्यासंयमितांगकाः ॥ पार्श्वयोर्भुजयोर्मूप्रिपादयोर्न्यस्तपा णयः॥ ८३॥ शनैःशनैःसर्छालंतेनारायणमनामयं॥ वासंवासंतृत्विकास्रुनिन्युःप्रासादसंनिषि ॥ ८४ ॥ उपर्युपरिसंता नर्टाष्ट्रपूरपादितासुच ॥ जयकृष्णजगन्नाथजयसर्वाघनाशन ॥ ८५ ॥ जयचाणूरेकशिघ्रजयकंसनिपूदन ॥ जयलीला दारुतनोजयवांळाफलप्रद् ॥ ८६ ॥ जयसंसारसंमग्रलीलोद्धारजयाव्यय ॥ जयानुकंपापाथोयेजयदीनपरायण ॥८७॥ आयाच्युनजयानंतर्जियेशानेनिमीर्शमुते विष्षिशस्त्रियस्त्यमानिषेश्रसायाम्ययंजुनाः सम्बद्धाः सम्बद्धाः सम्बद्धाः स्व

पु । 🏥 त्रवेदाश्वचत्वारःसांगानित्यंत्रतिष्ठिताः ॥ यमधीत्यमहामंत्रंमनुःस्वायंभवःपुरा ॥ १८ ॥ स्टाप्टचकारभगवान्पाममस्माच तुर्मुखात् ॥ अणिमादिगुणायस्यफलंस्यादानुषंगिकं ॥ १९ ॥ एकएवमहामंत्रःपुरुषार्थचतुष्टयं ॥ प्राप्तंकारणभूतोहिकिपु निःक्षुद्रकामदः ॥ २०॥ एकएवमहामेत्रःसर्वकृत्फलप्रदः॥सर्वतीर्थपदःसर्वदानव्रतफलप्रदः॥२१॥ यथायंसर्वपापीघनुलरा शिदवान्छः ॥ दिव्यसिहाकृतिर्देवोमंत्रराजस्तथासयं ॥ २२ ॥ एनमभ्यस्ययतयोभवरोगंत्यजातिहि ॥ यस्यपहणमात्रे णयहाऽपस्मारराक्षसाः ॥ २३ ॥ डाकिन्योभूतवेतालपिशाचाउरगायहाः ॥ दूरादेवपलायंतेनेशतेवीक्षितुंतुनं ॥ २४ ॥ म त्रराजंततोळब्बाइंद्रयुम्रश्वत्मुंखात् ॥ रुसिहंशांतवपुषंळक्ष्मीसीश्रतवक्षसं ॥ २ ५ ॥ चकंपिनाकंद्यतंचंद्रसूर्याप्रिचक्षुपं॥ 🎖 जानुप्रसारितकरसरोजद्वंद्वमुन्मदं ॥ २६ ॥ योगपद्मासनारूढंद्वात्रिशद्दलमध्यके॥ मंत्रवर्णमयेमध्यकाणकाप्रणवोज्ज्वले। ॥ २७ ॥ सुखासीनंसादृहासंवीक्षंतंत्र्यीमुखांवुजं ॥ सटामंडितव ऋाक्नांदेव्यरत्नोज्वलारुति ॥ २८ ॥ फणासहस्रविस्तार्य प्रथान्क्रत्राकृतिप्रभोः ॥ ददशंवलभद्रतंहरूलांगलधारिणं ॥ २९ ॥ प्रजहर्पचपोद्द्वातादशंपुरुषोत्तमं ॥ विस्मयाविष्टचे ताश्वपप्रच्छकमलासनं ॥ ३० ॥ भगवंश्वित्रमेतद्वैचरितंमधूघातिनः ॥ विज्ञातुंकथमस्माभिःशक्यःस्याञ्लोकभावनः॥३ १॥ यज्ञानेतादृशंह्रपंवभारदारुनिर्मितं ॥ रथस्थंभगवानेवप्रासादांतर्न्यवेशयत् ॥ ३२॥ मामाहपूर्ववाणीसागगनांतरितातदा ॥ अपौरुषेयतरुणाचतुर्मूहेंच्ज्ञिष्ट्राह्मिता के के और इहार्नी से क्षार्मी हुस्य के छुप्रदिख्य हुप्र अध्यक्ष कर सम् ॥ ३४ ॥ श्रवणेयदिमावेत्सिभाजनंभवभावन ॥ श्रुत्वेतव्यत्युवाचायसंशयानंदपोत्तमं ॥ ३५ ॥ ब्रह्मोवाच ॥ आधामृत्ति

समंताज्वालजिव्हयां॥ कालाग्निरुद्रंसकलंयसंतमिवचोत्थितं॥ २ ॥ रोद्दसीकंद्रंव्याप्यतेजसातपतामुशं ॥ अनेकाक्षि मुखर्यावाकरपादश्रुतिर्विमुः ॥ ३॥ सर्वार्श्वर्यमयोदेवःकेवलंतेजसोनिधिः ॥ भयत्रस्ताःसमुद्विग्रानेशाःस्तोतुमपिप्रभुं ॥४॥ 🎎 तंतथाविधमालोक्यनारदःपितरंतदा ॥ पत्रच्छभगवानित्थंकथमेषप्रकाशते ॥ ५ ॥ नारद्उवाच ॥ अनुपहायावतरम्बर्युते षिभयःपदं ॥ सर्वेऽभयाःस्थिरतराःप्रलयाशंकिनोऽधुना ॥ ६ ॥ त्यमेवभगवञ्चीलांजानासिजगतांपते ॥ तच्छ्रत्वानारद 🌃 वचःपद्मयोनिःस्मिताननः ॥ ७ ॥ उवाचकौनुकंवाक्यंसर्वेषामुपकारकं ॥ त्रस्रोवाच ॥ अवतीर्णजगन्नायंद्रस्रादारुवपु 🏂 र्द्धरं ॥ ८ ॥ अवज्ञास्यंतिवेलोकाःसाक्षाद्वसस्वरूपिणं ॥ अतत्त्ववेदिनोमुढामहिमानविदंत्विते ॥ ९ ॥ मंत्रितोमंत्रराजे 🎉 नयेनासौपरमेष्ठिना ॥ पुराक्तिमात्रितोनेनविददारमहासुरं ॥ १० ॥ ताद्वपूर्वसुदुर्दर्शप्राप्यमेतिक्रयप्रदं ॥ मूर्तिरेषापराका 🖫 ष्टाविष्णोरमिततेजसः ॥ ११ ॥ यामभ्यर्थ्यगतियांतिपुनरावृत्तिवाजतां ॥ वृत्तिहाभिमुखःस्तोत्रमिदमाहमुदान्वितः ॥ १२ निमोऽस्तुतेदेववरेकिसिहनमोऽस्तुपापौघगजैकसिह ॥ नमोऽस्तुदुःखार्णवपार्रासहनमोऽस्तुतेजोमयदिव्यासिह ॥ १३ मोऽस्तुसर्वाकृतिचित्रांसहनभोऽस्तुतेक्केशविमुक्तिसह ॥ नमोऽस्तुतेदिव्यवपुर्द्वासहनमोऽस्तुतेवीरवरेकासह ॥ १४ मानमाऽस्तृतेदेत्यविदार्रासहनमोऽस्तुदेवेष्वधिदेवसिह॥नमोऽस्तुवेदांतवनकिसिहनमोऽस्तुयोगीद्रगृहेकसिह ॥ नमोस्तुतेसिहरथे 🎇 कॉसहनमोस्तुनीलाचलश्रंगसिह ॥ १ ५॥जैमिनिरुवाच ॥ स्तृत्वेत्थंदिव्यसिहंतामद्रयुम्नंप्रजापितः ॥ सिह्यंत्रंसमािलस्य ्रीतस्योपरिनिवेश्यच । ि श्र्वा व्हाक्षित्रविस्वाम् वराजंसवक्षावस्थाविष्योवितं ॥ अक्षावुर्वेषुम इतिस्राप्यां सेवेद्धांतपरायणाः ॥ १०॥ य

छेस्थितं ॥ दारुव्याजामृतंब्रह्मद्वामुच्येनसंशयः ॥ ५४ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेनिमिनऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्ये अष्टाविशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ 11 8 11 जैमिनिरुवाच ॥ इर्युक्कारुपशार्दूलंलोकसंग्रहणायवै ॥ सिहारुतिसहृदयेउद्वास्यकमलासनः ॥ १ ॥ पूर्वप्रकाशहृपय द्विष्णोस्तुपकटीकृतं ॥ रथावरोहणेदृष्टाश्वतस्रोमूर्त्तयःपुरा ॥ २ ॥ ताएवसिहासनगाःसर्वेतेदृदृशुःपुनः ॥ द्विषडक्षरमंत्रेणव लभद्रमपूजयत् ॥ ३ ॥ स्केनपौरुषेणैनंनारायणमनामयं ॥ देवीस्केनभद्रांतुद्वादशाक्षरकेणच ॥ ४ ॥ पूजयित्वानुपहा यपार्थिवस्यन्यवेद्यत् ॥ ब्रह्मोवाच ॥ भगवन्देवदेवेशभक्तानुग्रहकारक ॥५॥ इंद्रयुम्नस्यजन्मानित्वयिभक्तिम्भुवेतः। प्रहर्भसमतीतानितदंतेत्वामलेकयत् ॥ ६ ॥ तद्दर्शनंहिभगवंस्वयिसायुज्यकारणं ॥ यद्यप्ययंभक्तियोगेनेच्छतित्वांसमर्चि तुं ॥ ७ ॥ तदाज्ञापययेनत्वांभक्तियोगेनभावयन् ॥ देशकालव्रतायैश्वतथानानोपचारकैः ॥ ८ ॥ त्वन्मुखांभोजगलित माज्ञास्तरसंदृपः ॥ पिप्रासुस्तांजगन्नाथपृश्यत्येषोनिमेषकः ॥ ९ ॥जैमिनिरुवाच ॥ इतिविज्ञापितोदेवःसाक्षात्कम्लयो निना ॥ दारुदेहोऽपिविहसन्पाहगंभीरयागिरा ॥ १०॥ प्रतिमोवाच ॥ इंद्रयुम्नप्रसन्पस्तेभक्त्यानिष्कामकर्मेभिः त्वद्न्येनेदशीसंपन्नकेनाप्यपवर्जिता ॥ ११ ॥ वरंददामितेभूपमयिभक्तिःस्थिरास्तुते ॥ उत्स्रज्यवित्तकोटीस्तुयन्ममायतनं कृतं ॥ १२ ॥ भंगेष्वतस्यराजेंद्रस्थानंनत्यज्यतेमया ॥ कालांतरेऽपियोप्यऽन्यःप्रासादंकारयिष्यति ॥ १३ ॥ तवेवकीर्तिः सानुनत्वयीत्यातत्रमेस्थितिः ॥ सुरक्षसत्यपुनाःसत्यसत्यभवित्रवामित्रणात्वपुष्ठ । प्रासाद्वनगतत्त्यानंनत्यजामिकथंचन ॥ अ

मा •

र्भगवतोनर्रासहाकतिर्देप ॥ नारायणेनपथितामदनुपहतस्त्वयि ॥६६॥ दारवीमुन्तिरेपेतिप्रतिमानुद्धिरचने॥ मामूलेख्पसा दूंळपरब्रह्माकृतिस्त्वयं ॥ ३७ ॥ खंडनासर्वदुःखानायखंडानंददानतः॥ स्वजावाद्यारुखेनिहृपरंब्रह्मामिधीयते ॥ ३८ ॥ रथंदारुमयोदेवश्वतुर्वेदानुसारतः ॥ स्रष्टासजगतांतस्मादालानंचापित्रष्टवान् ॥३९॥ शब्दब्रह्मपरंब्रह्मनानयाजेदङ्खते ॥ स येतुएकमेवेदंऋष्टीभेदःप्रवर्तते ॥ ४० ॥ अन्योन्यापेक्षिणीभूपशब्दार्थीहिपरस्परं ॥अर्थाभावेनशब्दोऽस्तिशब्दाभावेनुबुन्ध ते ॥ ४१ ॥ अर्थास्तस्माचतुर्वेदाःशब्दार्थाश्चेवतादृशाः ॥ ऋग्वेद्रहृपाह्रुष्ट्यूसामवेदोचकेसरी ॥ ४२ ॥ यजुर्मृतिस्विय भद्राचकमाथर्वणंस्मृतं ॥ भेद्द्वतुद्धीभेदोऽयमेकराशिरभेद्रतः ॥ ४३ ॥ अतस्तेसंशयोगाभूदेकस्तुबहु्याविभुः ॥ अवतार्ष नान्येषुन्यायेनैतेनवर्त्तते ॥४४॥ भेदाभेदीमयाख्यातीजगन्नाथस्यतेन्द्रप॥ येनतेमनसस्तुष्टिस्तेनभक्त्यासमाचर॥४५॥सर्वस् पमयोद्रोषसर्वमंत्रमयःप्रभुः॥ आराष्यतेयथायेनतथातस्यफलपदः॥ ४६॥ यथासुशुद्धंकनकंस्वेच्छयाघटितंत्रप ॥ तत्त त्तंज्ञामवाप्येहतत्तत्तंतोषकारकं ॥ ४७ ॥ एवंमहिस्राभगंवानेनादिरभवन्त्रप ॥ यस्ययावांश्वविश्वासत्तस्यसिद्धिस्तृताव ती ॥ ४८ ॥ कर्मणामनसावाचाविशुद्धेनांतरात्मना ॥ समाराधयगोविद्यत्रदारुवपुर्द्धरं ॥ ४९ ॥ चतुवर्गफछावान्ययथा भिरुषितंतव ॥ अनेनमंत्रराजेनविभुमेनंसमर्चेय ॥ ५० ॥ नातःपरतरोमंत्रोनभूतोनभविष्यति ॥ अनेनाभ्यांचितोविष्णुः त्रीतिभिवातत्त्क्षणात् ॥ ५१ ॥ द्वातिस्वपदंचापिभगवान्भक्तवत्मलः ॥ यद्गैस्तिर्थैवतैद्निस्तपोभिश्वापितस्यकि ॥ ५२॥ ८०-०. Lat Bahadur Shastri University Belhi, Diogred by Sarvagya Sharada प्रिक्षिक्रेलेक्टरस्यसियोर्निलाच नीलाचलस्थंयोविष्णुदारुमूर्त्तिमुपास्तिवे ॥ तत्त्वब्रवीमितभूपश्चर्त्वतद्वधारयं ॥ ५३ ॥ न्ययप्रविधूलक्लेऽस्यसियोर्निलाच

द्वितीयापुष्यसंयुता ॥ तस्यारथेसमारोप्यरामंचभद्रयासह ॥ ३३ ॥ महोत्सवंप्रवर्त्त्याथप्रीणयित्वाद्विजान्बहून् ॥ गुंडिचा मंडपंनामयत्राहमजनंपुरा ॥ ३४ ॥ अश्वमेधसहस्रस्यमहावेदीतदाभवत् ॥ तस्याःपुण्यतमंस्यानंपृथिव्यांनेहविद्यते ॥ ॥ ३ ५ ॥ यत्राजुहोःपंचशतवर्षाणिप्रीतयेमम् ॥ ममप्रीतिकरंस्थानंतस्मान्नान्यद्धरागतं ॥ ३६ ॥ यथायंनीलशिखरीप्रा सादेनतवामुना ॥ चतुर्मुखानुरोधेनमहाप्रीतिकरोमम ॥ ३०॥ तथार्द्यासहक्षेत्रेवेमहावेदीतवक्रतोः ॥ ममोत्पत्तेश्वनिलयः र्पातिकत्ममशाश्वतं ॥ ३८ ॥ बहुकालंस्थितश्वाहंतस्यांमेप्रीतिरुत्तमा ॥ आत्मामेपद्मभूरेषप्रासादेस्थापितोऽधुना ॥ ३९ ॥ अस्यानुरोधात्त्वद्वत्त्रयाञ्जवतिष्ठेऽत्रनित्यदा ॥ दिनानिनवयास्यामितथायस्मादिहागतः ॥ ४० ॥ तत्रास्तितेमहाराजसर्व तीर्थमयंसरः ॥ तत्तीरेसप्तदिवसान्स्थास्याम्यनुजिचुक्षया ॥ ४१ ॥ तत्रस्थितंमांपश्यंतोयांतिमत्त्यांममालयं ॥ तिस्रःको क्योऽर्द्धकोटीचर्तार्थानां मुवनत्रये ॥ ४२ ॥ तानिसर्वाणिसरसिमसान्त्रिप्याद्वजीतवे ॥ तत्रस्रात्वाचविधिवदृखामां जिक भाविताः ॥ ४३ ॥ जननीजठरेक्कशंपुनर्नानुभवंतिहि ॥ नवमेऽन्हिसमायांतदक्षिणाभिमुखंतदा ॥ ४४ ॥ येपस्यानप्रात पदमश्वमेधकतोःफलं ॥ प्राप्यभोगानिद्रसमान्भुक्कातेमांविशतिते ॥ ४५ ॥ ममोत्यानंममस्वापंगत्यार्श्वपरिवर्त्तनं ॥ मा र्गेपावरणंचेवपुष्येस्नानमहोत्सवं ॥ ४६ ॥ फाल्गुन्यांक्रीडनंकुर्याद्दोलायांममभूमिप ॥ अनयोमांसमभ्यच्यदेखामांप्रणिप त्यच ४७॥ प्रत्येकमप्रसाहस्रवाजिमेघफलंलभेत् ॥ चैत्रेसितत्रयोद्रश्यांकर्यात्कर्मप्रपूरणं ॥ ४८ ॥ वैशाखस्यसितेप १८०० Lal Bahadur Shastri University Delhi. Digitized by Salvagya Shafada Peetham श्रेतृतीयाक्षयसंज्ञिता ॥ तत्रमालप्यद्रंघलपनिरातशोभिनेः ॥ ४९ ॥ प्रीतयममयकुर्युकतस्वान्ममशास्वतान् ॥ चतुर्वर्गप्रदा

नेनदारुवपुषास्थास्याम्यवपरार्द्धकं ॥१ ५॥ द्वितीयंपद्मयोनेस्तृयावत्परिसमाप्यते ॥ मनोःस्वायंभवस्येयंद्वितीयेचचतुर्यग ॥ १६ ॥ कतस्यप्रथमेज्येष्ठेदशैतिकतुसंस्थितिः ॥ ज्येष्ठ्यामहंचावतीर्णस्तत्पुण्यंजन्मवासरं ॥ १७ ॥ तस्यमिस्नपनंकुयोन्म हास्नानविधानतः ॥ प्रत्यचीयांमहाराजसाधिवासंसमृद्धिमत् ॥ १८ ॥ पापंदिनाशयिष्यामिकोटिजन्माजिसंचितं सर्वतीर्थकत्फलंसर्वदानफलंत्या ॥ १९ ॥ पश्यतांवापिराजेंद्रफलंतावद्यपद्यते ॥ न्यपोघादुत्तरेकूपःसर्वतीर्थमयोऽस्ति 🎚 हि ॥ २०॥ स्नानायपूर्वनिर्मायकिचिदाच्छादिनोमया॥अवतीर्णस्वहंपश्वात्तंविविच्यप्रकाशये ॥ २१ ॥ संस्कार्यःसचतुर्द श्यांवीलद्त्वाविधानतः ॥ रक्षकक्षेत्रपालायदिशांपालेभ्यएवच ॥२२॥ कंवुकाहालमुरजप्यनिषूत्तमनादिषु ॥ द्विजातयः 🌉 स्वर्णकृष्ठीरुद्धरेयुस्ततोजलं ॥२ ३॥ ज्येष्ठ्याःशातस्तनेकालेब्रह्मणासहितंचमां ॥रामंद्युष्पद्वांसंस्नाप्यममलोकमवामुयात् ॥२ ४ ल्लाप्यमानंत्यःपश्येन्मातदारुपसत्तम् ॥ देहबंधंनचामोतिनपुनःसतुपूरुषः ॥ २५ ॥ कारयित्वाद्रढंमंचमैशान्यांदिशिमंडितं 🏿 ॥वितानशोभारचितंचंदनांभःसमुक्षितं ॥२६॥ तत्रमांरामभद्राभ्यांस्नापग्रित्वापुनर्नयेत्॥ दक्षिणाभिम्खंयांतंयोमांपश्यति 🏥 प्रक्तितः ॥ २ ७ ॥ तत्तत्त्र्वमवामोतिमनसायबदिच्छति ॥ ततःपंचदशाहानिस्नापयित्वातुमांचप ॥२८॥ विहृपमिष्हपंवा नपश्येचकदाचन ॥ ज्येष्ठस्नानमिदंकत्वादृष्ट्वाबापिप्रमुच्यते ॥२९॥ गृंडिचाख्यांमहायात्रांप्रकृवींथाःक्षितीश्वर ॥ यस्यसं कीर्त्तनादेवनरःपापाद्विमुच्यते ॥ ३० ॥ भाषमासस्यपंचम्यामष्टम्यांचैत्रशुक्कके ॥ एतेकालाःप्रशस्ताहिगुंडिचाख्यामहो स्तवे ॥३१॥ विशेषम्मिश्लद्विषिद्वितीयापुष्यसंयुता॥ ऋक्षामिषितयीकायासदासीप्रतियममानुष्य आषाढस्यसितेपक्ष

वितिकमीतेअत्यद्वतिमदंगहत् ॥ नश्रुताहिनदृष्टाहिपतिमादारुनिर्धिता ॥ ५॥ सर्जावतनुवत्साक्षाद्वरंदयान्मनुष्यवत् ॥ स्मा रंस्मारं जगवतश्वरितंपापनाशनं ॥ ६ ॥ चरितंतस्य चपतेर्दुर्छं भर्त्यवासिनां ॥ नसंतोषोस्ति जगवन्श्यवतांनो महासुने ॥ ७ ॥ तद्वदानुक्रमेणात्मान्यात्राःसर्वाघनाशनाः॥यासांसंदर्शनाद्वासोवैकुंठदातिनिश्वितं ॥८॥ यात्रामाहात्म्यवकासौयःसाक्षान्य धुसद्नः ॥ तन्त्रोवदमहाजागजगताहितकाम्यया ॥ ९॥ जीमिनिरुवाच ॥ ॥ ज्येष्ठस्रानेप्रवक्ष्यामिश्रगुष्वंमुनयोऽधुना॥ ज्येष्ठशुक्कदशम्यांतुव्रतंसंकरुप्यवाग्यतः ॥ १०॥ प्रातरुत्थायकुर्वीतपंचतीर्थविधानतः॥ मार्केडेयावटंगत्वाः चम्यप्रयतःपु मान् ॥ ११ ॥ प्रार्थयेन्छंकरंनत्वाकतांजलिपुदोऽयंतः ॥ अतितीक्षणमहाकायकल्पांतदहनोपम् ॥१२ ॥ नैरवायनमस्तुभ्य मनुज्ञांदातुमर्हसि ॥ ततःप्रविश्यतीर्थतद्वैदिकैःपंचवारुणैः॥ १३॥ अघमर्षणस्रुक्तेनित्रराष्ट्रतेनभोद्विजाः ॥ स्नात्वाययाव स्मायीतमंत्रेणानेनवाग्यंतः॥ १४॥ नमःशिवायशांतायसर्वपापहरायच ॥ स्नानंकरोमिदेवेशममनश्यतुपातकं ॥ १५॥ संसारसागरेमग्रंपापयस्तमचेतनं ॥ त्राहिमांभगनेत्रघत्रिपुरारेनमोऽस्तुते ॥ १६ ॥ एवंस्नात्वावहिर्गत्वाधौतवासाःसुपुंडूकः॥ दिवानृषीन्पितृंश्वैवतर्पयित्वायथाविधि ॥ १७ ॥ प्रविश्यशंकरागारंस्पृष्ट्वाटषणयोर्टषं ॥ मंत्रेणानेनजोविप्राःसर्वकतुफलं लभेत् ॥ १८ ॥ धर्मश्वतुष्पायज्ञस्त्रंस्वर्णश्रंगस्त्रयीवपुः ॥ गोपतेवाहरूपस्त्रंश्वलिनस्त्रांनमाम्यहं ॥ १९ ॥ अघोरमंत्रेणत तःपूजयेद्दृषवाइनं ॥ पंचब्रस्रिक्तिकारिमस्तुसंस्पृशे हिंगमुत्तमं ॥ २०॥ अंगुष्ठेनस्पृशेहिंगंमुष्टिनाशक्तिमेवच ॥ पूजियत्वा विधिवत्रत्त्वादेवंपुरिद्विषं १ ६०१०१। द्शीभाषाप्यमेकाणां फर्छपामोस्यमुक्तमं ॥ मार्क्वेकामदेकालाट्यादेवंतुशंकरं ॥२२॥

क्षितेप्रत्येकंतेप्रकीत्तिताः ॥ ५० ॥ जैमिनिरुवाच ॥ इतिद्त्वावरंतस्मैइंद्रयुम्नायजोद्विजाः ॥ त्रह्माणमाहजगवान्स्म 🎉 रांभोरुहसन्मुखः ॥ ५१ ॥ चतुर्मुखतवशीत्यैसर्वसंपादितंगया ॥ त्वदिच्छाहिममैवेच्छाननेदआवयोर्भ्रवं ॥ ५२॥ यन्मांमा विवस्तित्वंपुराप्रार्थितवानसि ॥ तस्यैवपरिपाकोऽयमवतारःकतोमया ॥ ५३॥मामत्रदृक्षाचाभ्यव्यंप्राणानुसंत्यज्यमुच्यते॥ 📳 कमासर्वेत्वयासार्द्धममसायुज्यमामुयुः ॥ ५४ ॥ यद्यदिभ्रत्यच्यत्मिममत्रहिनियेवते॥अवश्यंतद्वामोतिसंगत्यातवभूपते॥ 🏭 ॥ ५५ ॥ व्रजेदानीसत्यलोकंत्रिदिवंयांतृदेवताः ॥ तवायुःपूर्तिपर्यंतमहमत्रस्थितोध्रवं ॥ ५६ ॥ ततस्तेहर्षिताःसर्वेत्रसर्षिष्ठ 🋂 रसत्तमाः ॥ प्रणम्यशिरसादेवंजरमुस्तेनिलयंस्वकं ॥ ५७ ॥ देवोऽपिचजगन्नाथःप्रतिमाह्नपध्कृतदा ॥ तुर्णातिष्ठतिसर्वेषां 🎉 हर्षमापाद्यन्त्रणां ॥ ५८ ॥ इंद्र्युम्नोऽपिधर्मात्माविष्णुक्तकोट्ढव्रतः ॥ अनुव्रज्यपद्मयोनितेनादिष्टोन्यवर्त्तत ॥ ५९॥ या 📆 त्राःसर्वोभगवताआज्ञभाः साधुकारय ॥ तस्मिस्तृष्टेजगन्नाथेसंतृष्टेवेचराचरं ॥ ६० ॥ इत्याज्ञांपद्मयोनेस्तृमुर्ध्याधायक्षि तिश्वरः ॥ नारदेनसहश्रीमान्विष्णभक्तोदृढवतः॥ ६ १ ॥ अनुवञ्यपद्मयोनिनिधिनाचसमृद्धिमान् ॥ ज्येष्ठस्नानादिकंस 🏨 विमुत्सवंनिरवर्त्तयत् ॥ ६२ ॥ 🏻 इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येऊनित्रशोध्यायः ॥ २९ ॥ 🌉 मुनयऊचुः ॥चकारकेनविधिनाजन्मस्नानंश्रियःपतेः ॥ अन्यानप्युत्सवान्सर्वान्विधिवद्वहिनोमुने ॥ १ ॥ नारदेनपुराघो कंसर्वतेम् निसत्तम् ॥ विभज्यकथयत्वनोज्येष्ठस्नानयथातथं ॥ २॥ माहात्म्यस्नानभेदेनकथंतस्योक्तवान्म् निः॥ तसर्वद्वहि क्षितत्त्वेनतत्रकौतृहरुंहिन्: ।। क्षेत्रा सहिबेदतुसः प्रोक्षस्त्र त्रह्मसूत्रोसनिः ।। अद्गोत्रार्यं नृत्यतेर्दिद्वयुद्धसूत्यको मुने ॥ ४॥ तस्यता

पु । अविश्यदेवतागारंकत्वात् ॥ वाङ्मनःकर्मनियतोगच्छेद्देवंविचितयन् ॥ ४१ ॥ अविश्यदेवतागारंकत्वातंत्रिः प्रदक्षिणं ॥ 👣 पूज्येन्मंत्रराजेनस्केनपुरुषस्यवा ॥ ४२ ॥ द्वादशाक्षरमंत्रेणयत्रवाजायतेरुचिः ॥ पूजाधिकारिणःसर्वेत्रसक्षत्रविश स्तथा ॥ ४३ ॥ अन्येषांदर्शनं भक्त्यातयोर्नामानुकीर्त्तनात् ॥ पंचीपचारविधिनापूजयेत्यरमेश्वरं ॥ ४४ ॥ कृतांजिलपुटा भूत्वाइदंस्तोत्रमुदीरयेत् ॥ देवदेवजगन्नाथसंसारार्णवतारक ॥ ४५ ॥ भक्तानुपाहकसदारक्षमांपादयोर्नतं ॥ जयकृष्णज भागनाथजयसर्वोचनाशन ॥ ४६ ॥ जयारोषजगद्वंचपादां जोजनमोऽस्तुते ॥ जयचाणूरकेशिव्रजयकंसनिषूदन ॥ ४७ ॥ जयपद्मपलाशाक्षजयचक्रगदायर ॥ जयनीलांबुद्दस्यामजयसर्वस्रुखपद ॥ ४८ ॥ जयलोकपतेनाथजयवांछाफलप द् ॥ जयदेवजगत्पूज्यजयसंसारतारक ॥ १९ ॥ जयब्रह्मांडकोटीशवेदनिःश्वासवातक ॥ अशेषजगदाधारपरमा सन्ममोऽस्तुते ॥ ५० ॥ जयब्रसेंद्ररुद्राद्दिवैाघप्रणतार्त्तिनुत् ॥ जयास्विरुजगद्धामन्वंतर्यामिन्ममोऽस्तुते ॥५९॥ जय निर्व्याजकरुणापाथोघेदीनवस्तल ॥ दीनानाथैकशरणविश्वसाक्षिन्नमोऽस्तृते ॥५२॥ संसारसिष्यसलिलेमोहावर्त्तेसुदुस्तरे॥ षडूर्मिकुलडुष्पारेकुकर्मग्राहदारुणे ॥ ५३ ॥ निराश्रयेनिरालंबेनिःसारेदुःखफनिले ॥ तवमायागुणैर्वद्धमवश्यंपतिनंततः॥ ॥ ५४ ॥ मांसमुद्धरदेवेशरूपापांगविलोकनैः ॥ तत्रमग्रं सुरश्रेष्ठसुप्रकाशनमोऽस्तुते ॥ ५५ ॥ एकएवजगन्नाथदं पुस्तं भव भीजुषां ॥ त्वत्रष्टीत्वादुशोनास्तियोदीन्परिपालंकः ॥ ५६ ॥ अवतीर्णोऽसिलोकानामनुपह्धियावित्रो ॥ पूर्णकाम 🕌 ६६ स्यतेनाथिकमन्यत्कारणांक्षित्रोत्माति अमान्त्रतस्यसम्बद्धान्तासम्बद्धान्तासम्बद्धान्तासम्बद्धान्यसम्बद्धान्तासम्बद्धानसम्वत्यसम्बद्धानसम्बद्धानसम्बद्धानसम्बद्धानसमनसम्बद्धानसम्बद्धानसम्यसम्बद्धानसम्बद्धानसम्बद्धानसम्बद्धानसम्बद्धानसमनसम्बद्धानसमनसम्य

फलंप्रामात्यविकलंराजस्याश्वमेथयोः॥ अंतेशिवस्यसालोक्यंप्राप्यज्ञानंततोनरः॥ २३॥ कमाञ्चलक्ततेमुक्तिजगन्नाथ प्रसादतः ॥ ततोमीनीव्रजेद्देवंनारायणमनामयं ॥ २४ ॥ प्रावश्यदेवतागारंकत्वातंत्रिः प्रदक्षिणं ॥ पूजयेन्यंत्रराजेनस किन्पुरुषस्यवा ॥ २५ ॥ द्वादशाक्षरमंत्रेणयत्रवाजायतेरुचिः ॥ ततःसीर्ष्वजंशेषमंत्रेणपरिपूजयेत् ॥ २६ ॥ द्वादशा क्षरमंत्रेणनाम्नावाप्रणवादिना ॥ गत्वागत्वानिवर्त्ततेचंद्रसूर्यादयोपहाः ॥ २७ ॥ अद्यापिननिवर्त्ततेद्वादशाक्षरिवतकाः ॥ यसर्विवैष्णवंकर्मप्रतिष्ठादिप्रकल्पनं ॥२८॥ तदनेनप्रकर्त्तव्यंविष्णोःप्रीतिकरेणहि ॥ सर्वेषांमहिमावामिरस्यसंसेवनाद्भवेत्॥ 🖟 ॥२९॥ स्वायंभुवोमनुरिमंजजापमंचमुत्तमं॥प्रजापितवंसंप्राप्यससर्जसचराचरं ॥ ३०॥ ततोमीनीवजेदेवंनारायणमनाम यं ॥ तद्दक्षिणस्थितंविणुरूपंन्ययोधमुत्तमं ॥ ३१ ॥ दर्शनादेवपापानांनाशनंप्रभवेन्त्रणां ॥ तंदृस्ताप्रणमेदूराद्वावयन्पुरुषो ित्तमं ॥ ३२ ॥ प्रदक्षिणंततःकुर्यादिमंमंत्रमुदीरयन् ॥ अमरत्वंसदाकल्पविष्णोरायतनंयहन् ॥ ३३ ॥ न्ययोघहरमेपापंवि पुष्कपनमोऽस्तुते ॥ नमोऽस्तव्यक्तरूपायमहाप्रलयस्थायिने ॥ ३४ ॥ एकाश्रयायजगतांकल्पदक्षायतेनमः ॥ स्तुत्वेत्यंपू जियेद्रक्तयामूलेतस्यजनार्दनं ॥ ३९ ॥ कोटिजन्मशतोद्भूतपापादेवंत्रमुच्यते ॥ तच्छायाक्रमणेनापिनिय्यापोजायतेनरः ॥३६॥ ततःसुपर्णीप्रणमेखानरूपंहरेःपुरः ॥ स्थितंभक्तिनतोविप्राःरुतांजिलपुरोमुदा॥३७॥ छंदोमयजगद्धामयानरूपित्रव द्विपुः ॥ यज्ञरूपजगद्याप्रिन्त्रीयमाणायतेनमः ॥ ३८ ॥ वैनतेयनमस्तुभ्यंनमस्तेकस्यपात्मज ॥ विष्णुवाहनमस्तुभ्यंपिक्षरा जनमोऽस्तुते ॥ ३९ ॥ नमस्तरमस्वगद्रायनमोमारुतरहसं ॥ कामसूपायदिव्यायक्षरियायनिमाण॥ १० ॥ नत्वेत्यंगरु

प्यामिअनुज्ञांदातुमहीसि ॥ ७६ ॥ ततोगच्छेद्विजश्रेष्ठाःस्वर्गद्वारंततःपरं ॥ येनदेवाःसमायांतिक्षेत्रेऽस्मिन्पुरुषोत्तमे ॥ पु साक्षिणौकर्मणांसतां ॥ प्रार्थायत्वाततोगच्छेत्तार्थराजस्यसन्निष् ॥७९॥ यंद्रष्ट्रादूरतःपापान्मुच्यतेमहतोध्रवं॥ प्रक्षान्छत ६८ करांधिःसन्नाचांतःशुचिविष्टरे ॥ ८० ॥ आसीनःप्राक्षाखोभूत्वालिखेन्मंडलमपतः ॥ चतुरस्रंचतुर्द्वारंचतुःखस्तिकदः णकं ॥ ८१ ॥ तन्मध्येविारुखेत्पद्ममप्टपत्रं सुशोभनं ॥ ततोऽष्टाक्षरमंत्रं तुकस्योश्वतनौन्यसेत् ॥ ८२ ॥ षद्भिवंगीः पहंगानां न्यासः षोक्तोमनीषित्रिः ॥ शेषौकुक्षीचपृष्ठेचन्यस्तव्यौचततःपुनः ॥ ८३ ॥ पादयोर्जीघयोस्त्वीःस्फिचोश्वपार्श्वयोःपुनः ॥ ना भौपृष्ठेवाहुयुग्मेर्द्धिकठेचकक्षयोः ॥८१ ॥ ओष्ठयोःकर्णयोरक्ष्णोर्गंडयोर्नासयोस्तथा ॥ सुवोर्छछाटेशिरसिमंत्रवर्णान्य थाक्रमं ॥ ८५॥ विन्यस्यव्यापकंसर्वेन्यासंकुर्यात्समाहितः ॥ प्राणायामत्रयंकुर्यान्मूछेनपंचविशति ॥८६॥ बन्नीयात्कव चंदिव्यंसर्वपापापनोदनं ॥ पूर्वेमांपातुगोविदोवारिजाक्षस्तुदेक्षिणे ॥ ८७ ॥ प्रयुक्तःपश्चिमेपातुरूपीकेशस्तथोत्तरे ॥ आ में गेय्यांनर्रासहस्तुनैर्ऋत्यांमधुसूद्रनः ॥ ८८ ॥ वायव्यांश्रीधरःपातृऐशान्यांचगदाधरः ॥ ऊर्ध्वत्रिविक्रमःपातुअघोवामनरू पृथुक् ॥ ८९ ॥ सर्वत्रपातुमादेवःशांखचक्रगदाधरः ॥ नारायणोमनःपातुचैतन्यंगरुडध्वजः ॥ ९० ॥ पातुमेवुत्थ्यहंकारी त्रिगुणात्माजनार्दनः ॥ इंद्रियाणिसदापातुँदैत्यवर्गनिकंतनः ॥ '९१ ॥ एवंबल्बाचकवचंनिप्पापोजायतेपुमान् ॥ पोडशै रुपचौरैश्वयनसाकल्पितैर्नरः ॥ ९२ ॥ पुरुषोत्तमंपूजियत्वायथावद्विधिभोद्विजाः ॥ आवासुमंडलेतिस्मन्देवदेवयनाययं CC-0. Lai Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

दर्शनास्तर्वलोकानांसर्ववांळाफलप्रदं ॥ ततःसीरध्वजंशेयमंत्रेणपरिपूजयेत् ॥ ५९ ॥ हादशाक्षरयंत्रेणका ना ॥ एकायमानसोभृत्वाप्रणिपत्यप्रसादयेत् ॥ ६० ॥ जयरामसदारामसिद्धानंद्वियह ॥ अविद्यापंकगछितनिमेळ कारतेनम्ः ॥ ६१ ॥ जयाखिलजगद्वारथारणश्रमवर्जितः ॥ तापत्रयविकर्षायहलंकलयतेसदाः ॥ ६३ ॥ भगन्यवीक्षा णायस्कृटनेत्रसरोरुह् ॥ त्वमेवेशपराशेषक्लुपक्षालन्यभुः ॥ ६३ ॥ प्रपत्नकरुणातियोदीनवंथोनसोऽस्तृते ॥ पराचराक णायेणथृतायेयंवद्यंथरा ॥ ६ ४ ॥ मामुद्धरास्माद्य्याराद्ववांभायेरपारतः ॥ परापराणांपरमपरमेशनमोऽस्तुते ॥ ६ ९ ॥ स्तु वैवंनागराजानंबलंमुसलघारिणं ॥ पूजयेज्ञगतामादिमद्दांतांभद्दलोचनां ॥ ६६ ॥ स्तृत्यानयातांभोविमाःमणिपत्य त्रसादयेन् ॥ जयदेविमहादेविप्रसीद्भवनारिणि ॥ ६ ७ ॥ सुखारीणिश्रतवनां जयसंनुष्टकारिणि ॥ कार्याकार्यस्वरूपाण कारणानांचकारणं ॥ ६८ ॥ घारिणीघार्यमाणानांत्वामादिपणमाम्यहं ॥ वक्षःस्थलस्थितांविष्णोःशंभोरर्द्धागहारिणी ॥ ६९ ॥ पद्मयोनिमुखाजस्थांप्रणमामिजगिषयां ॥ सृष्टिस्थितिविनाशाद्किर्मणांपरमात्मनः ॥ ७० ॥ व्यवेकाशिक रतुलात्वांविनासोःपिनेश्वरः ॥ त्वांसर्वलोकजननीविष्णुमायांतपस्विनी ॥ ७१ ॥ सुभद्रांभद्दस्पाणांमूलभूतांनमाम्यहं । ततःसागरस्नानायपार्थयेत्पुरुषोत्तमं ॥ ७२ ॥ नमस्तेजगतायीशशंखचकगदाधर ॥ देहिदेवममानुज्ञांतवतीर्थनिषेवणे ॥ ७३॥ ततोमीनीवर्जेद्विष्णुंचितयनुसरितांपति ॥ उपसेनंस्थितंमार्गेअनुद्वाप्यसमाहितः ॥ ७४ ॥ उपसेनमहाबाहोबस्य CC-0. Eal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Poethama वानुबल्जविक्रमः ॥ लब्ब्यावरंसुप्रसन्तात्सुमुद्दनटमास्थितः ॥ ७५ ॥ तथिराजकतस्नानसुसपूर्णफेलपदः ॥ सिंधुस्नानकरि

न्यायक्षयायद्गतानाताचरातातात्व्यागानव ॥ १२३ ॥ ।वश्वालकतयातसञ्जूषणानित्रकस्यय ॥ यदगतस्यरामकस्या ॥ न्यालयजाद्वमाः॥ १२४ ॥ सुगंधरससंपन्नास्तरमेगंधानुलेपनं ॥ यस्यसंचितनादेवसौयनस्यंहतांहसां ॥ १२५॥ तसीस्रमन् सांमालांसुगंधांप्रतिपादये ॥ यंचित्तेस्थिरमाधायभवाभिपरिधूपनं ॥ १२६ ॥ जहातितस्मैपददेसुगंधंधूपयुत्तमं ॥ स्वतेज सांखिलिजयस्यक्षास्त्रकाताः॥अक्षत्रभाषायभवाभिष्ठात्रिष्ठात्रिक्षसेनंददास्यक्कं अक्षत्रसम्बद्धनात्वयंत्रमाययक्षमावयेत् ॥

💵 ९३ ॥ पूजायित्वाविधानेनयथाशक्तयुपबृहितैः ॥ आत्मानंतीर्थराजस्यदेवदेवस्यांचतयन् ॥९४॥ ऐक्यंबद्धांजिलपुटिमि 🖁 मिमेत्रमुदीरयेत् ॥ सुदर्शननमस्तेऽस्तुकोटिसूर्यसमप्रजः॥ ९५ ॥ अज्ञानतिमिरांधस्यविष्णोर्मार्गप्रदर्शय ॥ एवंसंप्रार्थ्यज्ञोवि 🎏 प्रास्तीथराजजलातिकं ॥ ९६ ॥ जानुभ्यामवनीगत्वाप्रणमेद्वक्तिभावितः ॥ तीर्थराजनमस्तुभ्यंजलह्रपायविष्णवे ॥ जीवनायचर्जनूनांपरनिर्वाणहेत्रेषे ॥ ९७ ॥ अग्निश्वनेयोनिरिलाचेद्होरेतोथाविष्णरमृतस्यनाजिः ॥ उपैमितेहृपमपंकहे नुमानंदमस्पंद्मनुप्रविश्य ॥ ९८ ॥ इतिमंघंपठिन्वप्राःप्रविशेजळमध्यतः ॥ आवाह्येत्तीर्थराजंजावयन्जगतांपित॥९९ ॥ 🗓 जलाधीशंकतस्नानफलदानेऽयतःस्थितं ॥ अघमर्षणस्रक्तेननारायणयुतेनच ॥१००॥ त्रिराट्त्तेनकवीतपंचवारुणकेनच॥ 🎚 ||सकदावाहनादीनिषडंगान्यभिषेचने ॥ १०१॥ आवाहनंपुराप्रोक्तंसन्त्रिधानमथोच्यते ॥ स्नात्रिष्टफलप्राप्तीसांमुख्यंपरि कस्पनं ॥ १०२ ॥ अंतःशुरध्यर्थमाचामेत्पीत्वातद्भिमंत्रितं॥ वाह्यावयवशुरध्यर्थमाजयेत्कृशवारिणा॥ १०३॥ त्रीनंजली न्मुद्धिसिचेत्सिधौनांतर्जलेजपः॥त्रिःस्रात्वात्मकृताघानिजन्मकोटिकृतानिच॥१०४॥ध्रावयित्वाजलेतिसन्भावयन्यघना शिनं ॥उत्थायाचम्यविधिवत्पार्थयेन्मंत्रमुच्चरन्॥ १०५॥त्वभिर्माद्वेषतांनाथरेतोधाःकामदीपन॥प्रधानंसर्वभृतानांजीवानांप्र भुरध्यया। १ ० ६ ॥अस्तस्यारणिस्बंहिदेवयोनिरपांपते॥रुजिनंहरमेसर्वतीर्थराजनमोऽस्त्ते॥ १ ० ७॥जन्मकोटिसहस्रेष्यत्पापं पूर्वमर्जितं॥तद्शेषंरुयंयातुदेहिमेब्रह्मशाश्वतं॥१०८ ॥स्नापियत्वाततस्तीरमुत्तीर्याचम्यवाग्यतः॥धारयेद्वाससीशुक्केपुंडुकान्॥ ज्वलाकतीन् ॥ १९६ d। श्रांखनकारहाप्रसातिककाति चभानेकात्राति संग्रहीतृहस्यसात्रात्रात्रात्रात्रात्रात्रा ॥ ११० ॥

पु॰ 📳 द्वीपंगोसिपवाशुभं ॥ कर्पूरगर्भयावस्यातिलतैलेनवाददेत् ॥ १४४ ॥ अखंडितसमुद्योतशालितंडुलिनिर्मतं ॥ सुपक्रमनंसु रिभिसर्पिषाचसुवासितं ॥ १४५॥ सौरभेयीद्धिक्षीरपकरंभासितायुतं ॥ नानाव्यंजनसंकीर्णसोपदंशंसपूपकं ॥ १४६ नानाफलयुनंद्धयंसुगंधंसुरसंनवं ॥ नैवद्यदेवदेवस्यप्रस्थादूनंनरास्यते ॥ १४७ ॥ घूपेदीपेचनैवेदोस्नानेऽर्थेमधुपर्कके ॥ स्रेयज्ञोपवीतेचद्यादाचमनीयकं ॥ १४८ ॥ अन्यत्रकेवलंवारिसंस्कृतंत्वीपचारिकं ॥ नैवेयांतत्वाचमनंदत्वाचकरघृष्टिव ॥ १४९॥ सुगंधिचंदनंविप्रास्तांबूलंचददेत्ततः ॥ सकर्पूरलवंगैलाजातीकमुकसंयुतं ॥ १५० ॥ अप्टोत्तररातंजम्बामूलम् त्रमनन्यधीः ॥ स्तुत्वाप्रदक्षिणंकत्वाप्रार्थयेत्पुरुषोत्तमं ॥ १५१ ॥ देवदेवजगन्नायसर्वतीर्थपवर्त्तक ॥ सर्वतीर्थमध्यासि सर्वदेवमयप्रभो ॥ १५२ ॥ त्वत्रसादान्मयातीर्थराजेस्नानंहियत्कतं ॥ तदस्तुसफलंदेवयथोक्तफलदोभव ॥ १५३ ॥ सिघु राजस्वंचिवभोद्रवह्मपोऽस्यसंशयं ॥ पापालयेनिमग्नंमांपरित्राहिनमोऽस्तुते ॥ १५४ ॥ इत्यंसंपूज्यदेवेशंनारायणमनार यं ॥ तीर्थराजकतस्नानःसर्वतीर्थफलंलभेत् ॥ १५५ ॥ गवांकोटिपदानेनकतुकोटिकतेनच ॥ कोटिब्राह्मणभोज्येनमहा दानिश्वकोटिशः॥ १५६ ॥ यत्पुण्यंकर्मिणांप्रोक्तंतदनेनहिलभ्यते ॥ ध्यानंदानंतपोजाप्यंश्राद्धंचसुरपूजनं ॥१५७॥ सि राजेकृतंसर्वकोटिकोटिगुणंभवेत् ॥ अपिनःसकुलेकिथित्सिधुस्नायीभविष्यति ॥ १५८ ॥ देवेभ्यश्वपितृभ्यश्वदास्यते सतिलोदकं ॥ कंदंतिसर्वपापानिसंभांताःसर्वयातनाः ॥ १५९ ॥ अनिष्टानिपलायंतेसिंघुस्नानोद्यतस्यवै ॥ अन्यती र्थेकृतंपापं स्थाति विनश्यति ।। अप्ति विश्वास प्रमुक्ता ।। प्रमुक्ति प्रमित्ति प्रमित्ति । प्रमुक्ति विभिन्न । सिंधुस्त्राम् रतिनत्यं दृष्टिवयम् कि

॥ १२६ ॥ अन्नेनच्पुनःपुष्टस्तस्मादनानिवेदयेत् ॥ यदीयमुखरागेणसहजावासितेनच ॥ १२७ ॥ मोहिताःसुरसंदयस्त स्मितांबुलमुत्तमं ॥ प्रदक्षिणप्रक्रमणाद्भवांगणविवर्त्तनं ॥१२८॥ हंतियःकरुणांशोधिस्तंनमामिजगद्गरं ॥ मंत्रास्तुकथितास् तिउपचारेपृथक्पृथक् ॥ १२९ ॥ आवास्रचितयेदेवंबिहःसंस्थितमात्मनः ॥ नरसिहासनंदत्वातत्रासीनंबिचितयेत् ॥ ॥ १३० ॥ पादपद्मद्वयेद्यात्पार्यश्यामाकपंकजैः ॥ दूर्वापराजिताभ्यांचसंस्कृतंमूलमंत्रणात् ॥ १३१॥ सीवणैराज तेवापिताभेवाशंखएववा ॥ अर्थीसंस्कत्यविधिवद्वारिचंदन्पृष्यकेः ॥ १३२ ॥ यवद्वीकशापेश्वफलसिद्धार्थकैस्तिलैः दूर्वाकुशायेर्देवस्यमूर्त्रिसिचेत्तद्यतः ॥ १३३ ॥ सावशेषंक्षिपेद्भूमावेषोऽर्य्यविधिरीरितः ॥ जातीफळेळाकंकोळैर्छवं गिःसंस्कृतंज्ञलं ॥ १३४ ॥ द्बादाचमनार्थंतुम्थपर्कततोददेत् ॥ मध्सपिर्युतंगव्यंद्धिकांस्येमुनिर्मले ॥ १३५ ॥ पात्र स्थितंचिपहितंपात्रेणान्येनतादृशा ॥ सुसंस्कृतंफलयुतंस्नपनेजलमुच्यते ॥१३६॥ पद्दकौशेयकार्पास्निनितेवाससीशुजे ॥ यथाशक्तिप्रदेयेचितत्ररााठ्यंनकारयेत् ॥१३७॥ हारकेयूर्मुक्टपैवेयादिकत्रूपणं ॥ यथाशक्तियथास्थानंदेवस्यांगिनिवे शयेत् ॥ १३८ ॥ उपवीतंहरेर्दयात्पदृस्त्रविनिर्मितं ॥ कार्पासमथवाविप्रागंधचंदनसंस्कृतं ॥ १३९ ॥ चंद्रचंदनकस्तूरी कुंकुमैरनुलेपनं ॥ तुलसीदलमालांचजातीचंपकपंकजैः ॥ १४० ॥ अशोकसुरपुन्नागनागकेसरकेसरैः ॥ अन्यैःसुगर्यैः कुमुमैर्मालांमाल्यमथापिवा ॥ १४१॥ मुक्तकानिचपुष्पाणिद्धाद्देवस्यमूर्द्धनि ॥ मालामाप्रपदीनांतुमालांकंठोरुसंमितां 🖪 भा १४२॥ गर्भकंकेशमध्येतुम्पप्रिषुष्णां परिक्षिषेत् भा संगुर्गुरवं गुरेह्रशीर्शसम्बद्धवंदेने व्याव १ क्ष्याः धूपंदद्यात्सुगंथाढ्यं

60

अभिनिरुवाच ॥ कतकत्यंतदात्मानंमन्यमानस्ततोवजेत् ॥ अश्वमेधांगसंभूतांमद्रयुम्नसरःप्रति ॥ १ ॥ यस्यतीरेनिवसति नरसिंहारुतिर्हरिः॥ नरसिंहमनुज्ञाप्यतत्रस्नायाद्यथाविधि ॥२॥ नरसिंहनमस्तुभ्यंयस्यतेक्षेत्रउत्तमे ॥ सहस्रवाजिमेघस्य कतोश्वके रुपोत्तमः॥३॥ इंद्रयुम्प्रप्रसादात्तेतस्यकत्वंगसंभवे ॥ सरिसस्नातुमायातोमामनुज्ञापयप्रभो॥४॥ततस्तीर्थतटंगत्वा कतशोचाचमिक्रयः॥प्रार्थयेदंजीलकत्वाइमंमंत्रमुदीरयेत् ॥५॥ अश्वमेघांगगोकोटिखुरक्षुण्णमहीतल ॥तन्मूत्रफेनदानां भःपूरिताखिलपावन ॥ ६ ॥ स्नातुंतवायतःपुण्येसर्वतीर्थमयेजले ॥ पूर्वजन्मसहस्रोत्यंपापंस्नानाद्विमोचय ॥ ७ ॥ अंतःप्र विश्यचततोवारुणैःपंचित्राद्विजाः ॥ स्नायादतर्जलेजम्बात्रिराष्ट्रन्याघमर्पणं ॥ ८ ॥ अश्वमेघांगसंभततीर्थसर्वाघनाशन । जन्मकोटिभवंपापंत्वयिस्नानाद्विनश्यतु ॥ ९ ॥ इमंमंत्रंत्रिरुचार्यस्नायादंतर्जलेद्विजाः ॥ संस्मरेद्विणुगायच्यानरसिंहारू तिहरिं ॥ १० ॥ आपोनाराइतिप्रोक्तायस्मात्तानरसूनवः ॥ अयनंप्रथमंचास्यतस्मादप्सुहरिस्मरेत् ॥११॥ देवाद्यीन् पर्वृ श्वैवतर्पयेद्विधिवन्तरः ॥ नर्रांसहंततोगच्छेत्पश्चिमाभिमुखंस्थितं ॥ १२ ॥ सिद्धंशंभुंकत्रिमंवापश्चिमाभिमुखंहरि ॥ दृख्वी विमुच्यतेपापैर्जन्मकोटिशतोद्भवैः ॥ १३ ॥ तमाथर्वणमंत्रेणयजेच्चन्दर्हारतथा ॥ नारदेन्पुराह्मेषमंत्रराजउपासितः॥ १४ इंद्रबुम्रोऽपितेनैवचिरादेषप्रतिष्ठितः॥ नरिसहाकतौनान्योमंत्रस्तसदृशोद्विजाः॥ १५॥ यस्योचारणमात्रेणतुष्टोजवित्वे सरी॥अनेनदारुवष्मृपिब्रह्मणासंप्रतिष्ठितः॥१६॥ पूर्वोक्तेरुपचारैस्तुपूजयेन्नरसिहकं॥जपाप्रस्तैररुणैरन्यैश्वेवसुगंधिजिः॥ ॥१ णाचंदनागुरुकपूरेरुपयेन्वहरिद्विजाः॥ पायससितयायुक्तसीर्जयनसीर्पष्णभाष्ठिम् कर्पूरस्वश्वस्युक्तान्मोदकान्घृतपा

मा०

कराः ॥ १६१ ॥ दिशोदशपलायतेसिहंद्खायथासृगाः ॥ यमोऽपिभीतस्तंद्खाप्रणिपत्यप्रयुज्यच ॥ १६२ ॥ नश क्रोतितथास्थातुंतस्यायेषुण्यकर्मणः ॥ वांळातिदेवतानित्यंमानुष्यंप्राप्रयामहे ॥ १६३ ॥ सम्यक्ष्यद्वाञ्चासिय स्नानंछभेमहि ॥ मेरुमंद्रमात्रोऽपिराशिःपापस्यकर्मणः ॥ १६४ ॥ सिधुस्नानेनदग्धःस्यान्त्रहराशिरिवाबिना ॥ अ प्युनारायणंदेवंस्नानकालेस्मरेत्सदा ॥ १६५ ॥ साक्षाद्विष्णुस्वरूपेऽत्रींसधीचैवविशेषतः ॥ ब्रह्मघोवासुरापोवागो ब्रोवापंचपातकी ॥ १६६ ॥ सर्वेतेनिष्कृतियांतिसिषुस्नानान्नसंशयः ॥ कपिलाकोटिदानात्त्रसिषुस्नानंविशिष्यते ॥ १६७ ॥ सकृतिपथ्ववगाहेनकुलकोटिसमृद्धेरत् ॥ सर्वतीर्थेषुयर्पृण्यंसर्वेष्वायतनेषुच ॥ १६८ ॥ तत्फलंलभतेस विंसियुस्नानान्तसंशयः ॥ यइच्छेसफलंजन्मजीवितंश्रुतमेववा ॥ १६९ ॥ सपितृंस्तर्पयेत्सियमिशगत्यसुरांस्तथा ॥ सुलभा श्वतुरोवेदाःसपडंगपदक्रमाः॥ १७०॥ मुलभानिकुरुक्षेत्रेदानानिविविधानिच ॥ चांद्रायणानिकच्छाणितपांसिमुलभा न्यपि ॥ १७१ ॥ अग्निष्टोमादयोयज्ञाःसुरुभावहृदक्षिणाः ॥ सिधुतोयैश्वसिरुर्हेर्नुर्छभंपितृतर्पणं ॥ १७२ ॥ मासंतर्पण मात्रेणपिंडानांपातनेनच ॥ सिथौबैपितरःसर्वेविमानान्सूर्यवर्चसः ॥ १७३ ॥ सिधृतर्पणसंतृष्टाःश्राद्धेपिंडेसुतपिताः ॥ आरुससहसायांतिब्रह्मलोकंसनातनं ॥ १ ७४ ॥ आद्यंतयोर्जगन्नाथंपूजीयत्वायथाविधि ॥ तीर्थराजेऽभिपिच्यत्वंनरः स्यान्मुक्तिभाजनं ॥ १७५ ॥ ततस्तीर्थविसर्गचकत्वाशुद्धमनाःपुमान् ॥ रामंरुणंसुभद्रांचनत्वाह्दपंविचितयेत् ॥१७६ ॥ इंतिश्रीस्कंद्पुणे जै मिनिक्सिय संबादेपुरुभोभागमाहत्त्र्योत्रिशारेध्यायक्व|१३६७००१|१९४० Sharada विध्यास्त

चतुर्दशीनिशामध्येकमैतसमुदाहतं ॥ ३९ ॥ शनैःशनैस्ततोनिन्युईरिह्छिपुरःसरं ॥ ब्राह्मणाः क्षत्रियावैश्याराज्ञासंमा नितादृताः ॥ ४० ॥ चामरैस्तालदंतैश्ववीज्यमानंचिरंतनं ॥ पुराकृतांगलेपंतविष्णोरंगान्नहापयेत् ॥ ४१ ॥ यथासुगं

थलेपेनसुपृष्टागोदिनेदिने ॥ तथाप्रयत्नतःकार्यःकशांगोनहिपुष्टिकत् ॥ ४२ ॥ नयेयुरप्रमायंतोत्तगवंतमनिदिताः॥ प्रमादतोयदिभवेत्पतनं मुरवैरिणः ॥ ४३ ॥ बलस्यवासुभद्रायाराज्ञोराज्यस्यभीतिकत् ॥ अपिपातयतांहानिःसंततेर्व हुदुःखिता ॥ ४४ ॥ नरकेनियतंवासोभवेत्तेषांदुरात्मनां ॥ विमुद्यतिचिराद्दारुमयीयंप्रतिमाकयं ॥ ४५ ॥ तिष्ठे द्विश्वसंतोयेभगवद्गोहिणस्तुते ॥ नरकंप्रतिपद्यतेसर्वधर्मबहिष्कृताः ॥ ४६ ॥ मूढानांनास्तिकानांचकृतघानांहतास

नां ॥ धर्मकत्येषुजायंतेअविश्वासस्ययुक्तयः ॥ ४७ ॥ अदृष्टंयस्ययावद्धिसतुतेनविनिर्मितः ॥ तद्तेतस्यक्षीयंतेषाकारप्र तिमाद्यः ॥ ४८ ॥ नचायंनिर्मितःकेननद्रुमःसोऽपिवद्भितः ॥ वरंददातियानूनंनचासौप्रतिमामता ॥ ४९ ॥ निर्मिताया

प्रतिकृतीयुगमन्वंतरादिषु ॥ व्यतीतेष्वपिवर्द्धतेजनानांचसुपर्वणां ॥५०॥ भक्तयस्तादृशाविप्राःसर्वेषांपृथिवीक्षितां ॥ स्वा

रोचिषेंऽतरेचैवआविर्भूतःकपूप्तिनाधिः ॥ ५१ ॥ वैवस्तांऽतरेसप्तविशेचैवचतुर्युगे ॥ द्वापरांतेसमायातौतदाकःणार्जुनावु भी ॥५२॥ त्रिदिनानिस्थितावत्रवतस्थीमधुमृद्नं ॥ अस्यापूज्यतास्तुत्वाययतुद्वीरकाषुनः ॥ नसस्यतत्त्वंजानं

चितान् ॥ संयावान्यृतपूर्वाश्वफलंनानाविधंतथा ॥ १९॥ शर्कराद्धिसंयुक्तंशाल्यनंविनिवेदयेत्॥ दृखास्युखानमस्कत्वा संपुज्यनृहरितथा ॥ २० ॥ स्वान्स्वानभीष्टानामोतिनरोवेनात्रसंशयः ॥ देवत्वममरेशत्वंगंधर्वत्वंचभोद्विजाः ॥ २० ॥ ई शिखंचवशिलंचसार्वभौमत्वमेववा ॥ यद्यत्कामयतेचित्तेतत्तदामोत्यसंशयं ॥ २२ ॥ पंचतीर्थविधानंवः पृच्छतांकथितं 🕌 द्विजाः ॥ दिनानिपंचकत्वैतांपंचभूतमयेपुनः ॥ २३॥ नदेहेप्रविशेन्मर्त्योव्रतीविष्णुपरायणः ॥ पौर्णमास्याप्रत्युपसितीर्थ राजजलेपुनः ॥ २४ ॥ पूर्वोक्तविधिनास्नात्वाशुद्धाहारोजितेद्रियः ॥ एकभक्तवतेनववर्त्ततेपीतयेहरेः ॥ २५ ॥ यावत्यं चिद्निनिस्युस्तावत्कालंद्विजोत्तमाः॥ ततःप्रविश्यप्रासादंगंचस्थंपुरुषोत्तमं ॥२६॥ रामंसुनद्रादृखाचमुच्यतेपापकंचुकैः॥ सर्वतीर्थमयात्कूपादुद्धतेनसुंगंधिना ॥ २०॥ वारिणास्त्राप्यमानंचयोज्येष्ठ्यांपश्यतेहरि ॥ नतस्यपापसंबंधआत्मनिप्रभ विष्यति ॥ २८ ॥ यात्राकर्तुविधिवक्ष्येश्यणुष्यंसूनयःपरं ॥ चतुर्दश्यांदृढंमंचंकारयित्वासुशोत्तनं ॥ २९ ॥ तुणकाष्ठमयंि मिसुधयाबहरुंशुभं ॥ अथवादार्षदंकुर्याचिरस्थायिद्विजोत्तमाः ॥ ३० ॥ स्नानार्थदेवदेवस्यवित्तशास्त्रंनकारयेत् ॥ ना 🕌 नाद्दमगणाकीर्णदक्षिणानिलशीतलं ॥ ३१ ॥ उच्छलत्सिधुकञ्चोलशाद्वलोपरिसंस्कृतं ॥ समुच्छ्रितमहामुल्यवितानवरशो भितं ॥ ३२ ॥ वितताच्छादनंकुर्याद्देवानांदर्शनायवै ॥ आयांतिब्रह्मणासार्द्धस्त्रपनायजगत्पतेः ॥ ३३ ॥ स्वर्गगांभःसमा दायपारिजातविभूषितं ॥ ब्रह्मर्षयश्विवदशाब्रह्मणासहिताविभूं ॥ ३४ ॥ मंचस्थंस्नपयंतीहवचनात्परमेष्ठिनः ॥ जयशब्दै श्वरत्ति त्रिर्वयोऽयंत्रिपद्बीक्सारं क्षावस्थानं व्यवस्थानं व्यवस्थानं व्यवस्थानं विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्था स्थानिक विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्थानिक विद्यार्थे स्

HIO'

.

तिमानुषीतनुमास्थिताः ॥ अवताराःभवत्तैतिष्णोरस्ययुगेयुगे ॥ ५१ ॥ घर्मस्थापनयाविभाळीयतेस्वपदेषुनः ॥ स्रणात्रोक्तःसचानेनपरस्परं ॥ ५५ ॥ स्थातापरार्द्धपर्यतंत्रगवान्दारुद्धपषुक् ॥ सदायंवरदोविष्णुःशुद्धसत्वेननावितः ॥ ॥ ५६ ॥ यस्ययावांश्रविश्वासस्तस्यसिद्धिस्तृतादशी ॥ अथगादीकताश्वासोभक्तोद्दवतिःपुनान् ॥ ५०॥ यहानुद्धप लभतेफलमस्मात्मुदुर्रुभं ॥ पुरावःकथितंसर्वमंबरीषविमोचनं ॥ ५८ ॥ ततस्तस्मिन्जगन्नायेपरमालस्वद्वपिणि ॥ विवा यसुदृढांभिक्तिवसम्बंपुरुषोत्तमे ॥ ५९ ॥ अते।ऽपिभक्तितोनेयःश्रीकृष्णोमंच्युत्तमं ॥ सुभद्रावलभद्रीचगुजवत्यरिचर्यवै ॥ ॥ ६०॥ उत्तोलितेषुळचेषुचागरैर्वीजितेषुच ॥ कालागुरुष्ठधूपासुदिक्षुगंत्रीरनादिषु ॥६१ ॥ नानाविधेषुवाधेषुत्वागारेष रिपूजिते ॥ तौर्यत्रिकेसाधुरुत्तेदीपिकाश्रेणिराजिते ॥ ६२ ॥ अंघकारेऽयसर्वेषांवर्द्धमानेमहोत्सवे ॥ आच्छनेश्रीपतेरगेप मादपरिशंकया ॥ ६३ ॥ पटुपद्वदुकूलाचैनीयमानेसुदूरतः ॥ गतेर्वशात्तदोत्तानीकतास्येजगतांगुरी ॥ ६४ ॥ आवत्तदृष्ट योदेवादिवारोहणशंकिनः॥जयस्वरामरूष्णेतिजयभद्रेतिचोचिरे ॥६ ५॥ एवंसलीलंभगवांस्तस्मिन्ज्येष्ठाभिषेचने॥ नीयते मिचदेशंतुनिशीथेंब्रास्मणादिभिः॥६६॥ अहंपूर्विकाशब्दस्तुदेवानांश्रूयतेदिवि ॥ देवदुंदुभयश्वैषजयशब्दविमिश्रिताः॥६ णा तितोमंचस्थितंब्रसह्रपंप्रत्यर्चयासह॥आच्छायसर्वाण्यंगानिमुखवर्जमुचेलकैः॥६८॥ विनानैवेयंसंपूज्यउपचरिःपुरोदितैः॥ अघिवासितकुंभेश्वशांतिचोषपुरःसरं॥६ ९॥समुद्रज्येष्ठामंत्रेणस्नापयत्मुरपुगवान्॥पश्यतामभिषेकुणांकतकत्यत्वहेतवे॥ ७० स्नाप्यमानंतुपश्यंतिनरियतित्रसीरिधतीशिमिनीदेक्षेनंस्मपंनिनतेपुनरिक्षांमुखुः॥ ४०९॥ अवेष्ठस्नानंभगवतोयेपश्यंतिमुदान्विताः॥नते पु । देवेशंरामेण अद्रयासह ॥ १० ॥ प्रासादांतः प्रविश्यायनपश्येद्वेकदाचन ॥ एतत्तुविस्तरेणोक्तंपूर्वमेवमयाद्विजाः ॥ ११ ॥ मुनयऊचुः॥ भगवन्वतंत्वयात्रोक्तंयेनस्नानप्रदर्शनात् ॥ फलंत्रामोतिनियतंतन्मेब्रुहिविदांवर ॥ १२ ॥ जैमिनिरुवाः हितवःकथिष्यामितद्वतंष्येष्ठपंचकं ॥ नातःपरतरंत्रोक्तम्विभिःशास्त्रपारगैः॥ १३ ॥ श्रीतस्मार्त्तपुराणोक्तवतानामिदमुत्त र मि ।। इदंप्रयमतःप्रोक्तंब्रह्मणापरमेष्ठिना ॥ १४॥ ज्येष्ठत्वाद्भृतमुख्यानांख्यातंत् ज्येष्ठपंचकं ॥ समुद्रोज्येष्ठफलदःप्रभुज्येष्ठफ छप्रदः॥ १५॥ वर्षसंदर्शनात्पुण्यंपंचकेनैवलभ्यते॥ पंचकेनतुयष्ठभ्यंमहाज्येक्यांतुतस्रुभेत्॥ १६॥ यन्मयोक्तंपुरावि प्राःस्ट नदर्शनजंफलं ॥ सममंतदवामोतिमहाज्येष्ठयांनसंशयः ॥ १७ ॥ मुनयऊचुः ॥ महाज्येष्ठीसमाच्ह्वयंत्रस्नानेमहा कलं ॥ तत्रनःकौतुकंब्रसन्महद्वैसमवर्त्तत ॥ १८ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ ज्येष्ठस्यविमलेपक्षेयावैपंचदशीमवेत् ॥ शकक्षेकां शिगेचंद्रेगुरीचगुरुवासरे ॥ १९ ॥ शुन्नेयोगेमहाज्येश्वासर्वपापप्रणाशिनी ॥सर्वक्षेत्रंसर्वतीर्थसमवैसागराःकमात् ॥ २०॥ क तवश्वमहादानसमूहश्वतपांसिच ॥ विद्याश्वाष्टादशविधावतानिविविधानिच ॥ २१ ॥ शांतिपौष्टिककर्माणिसांख्ययोगा श्रिस्तथैवच ॥ सर्वेसंमूयगच्छंतिक्षेत्रंश्रीपुरुषोत्तमं ॥ २२ ॥ दंदश:प्रविभक्तास्तेएकैकंक्षेत्रगंप्रति ॥ कस्मैवयंमाग्यवतेज्येष्ठ स्मानावलोकने ॥ २२ ॥ महाज्येष्ठ्यांप्रवस्थामःपरस्परमहंतया ॥ इतियांतिमहायोगेन्नगवत्सेत्रमुत्तमं ॥ २४ ॥ महाज्ये शिमहापुण्याभगवर्षातिवृद्धिती ॥ तस्यांसंपुज्यदेवेशंजगन्नाथंरूपाणवं ॥ २५ ॥ दृख्वाचस्त्राप्यमानंतंपापकोशाद्विपुच्य ते ॥ अत्र अर्थप्रवस्यामिवत्तु ज्येष्ठपंचके ॥ २६ ॥ वतनेविहिल्स्येयस्तिद्वज्ञवीमिवः halaद्वान्यां विसम्कृयां यातः स्रात्वा

सणेभ्यश्वस्रशन्तंवतालंकरणादिचा।भद्याच्छ्रद्धयायुक्तोदीनानार्थाश्चतपेयेत् ॥**१०॥ येद्रपूषागताःत्वानंजीयम्युकार्**के ध्रवं ॥ तान्यथाशक्तिवैराजामानयेवीतयेहरेः ॥ ९१ ॥ स्नानावशेषतोयेनस्यायाद्वदासनेस्थितः ॥ नारीवापुरुषोवाषित स्यपुण्यंवदामिवः ॥ ९२ ॥ कल्यःस्याचिररोगात्तोंप्यपग्रत्युंजयेदसी ॥ अपुत्रामृतवसावांनंध्यावापिलप्रेत्सुतं ॥ ९३ ॥ सुभगःसर्वलोकानांनिर्द्धनोधनवांन्भवेत् ॥ गुर्विणीलभ्रतेपुर्वदीर्घायुगुणवन्तरं ॥ ९४ ॥ गंगादिसर्वतीर्यानांस्मानजंफलमशु ते ॥ स्नानदर्शनज्ंपुण्यंधर्मात्माळभतेष्ठवं ॥ ९५॥ इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्न्येदेवस्मानीव र्नामएकत्रिशोऽध्यायः॥ ३१॥ जैमिनिरुवाच ॥ अतःपरंप्रवक्ष्यामिद्क्षिणामुर्त्तिदर्शनं ॥ पदेपदेऽश्वमेषस्यफलंयत्रोपलभ्यते ॥ १ ॥ ततोनानाविषेद्र व्येर्भक्ष्यभोज्यादिकैस्तथा ॥ यथाशक्त्युपचारैश्वगंधैर्माच्येश्वपूज्येत् ॥ २ ॥ रामंळणंतुभद्रांचगीतच्त्यादिकैस्तथा ॥ वे क्षणीयैश्वविविधैःश्रद्धयाचोपपादितैः॥३॥वस्रचंदनमाल्याचैःपूजियत्वाद्विजोत्तमान्॥भगवद्वासणांश्वेतान्महाभागवतास्त था ॥ ४॥ ततोनयेदक्षिणाभिमुखान्वैत्रिदशेश्वरान्॥उसावंचमहत्त्कत्वापूर्वानयनवद्धरेः॥५॥तस्मिन्कालेहरिपस्येद्वजंतदक्षि णामुखं।।रामभद्रांचयोमस्यौनसभाकतमानुषः।।६।।स्नानार्थमागतादेवाःस्नापयित्वाजगद्गरं।।आकाशेऽपिससंबाधास्तावत्क लिस्थिताहीर ॥ ७ ॥ द्रष्टुंबजंतयाम्याशावदनंभवनाशनं ॥ धर्मशास्त्रेषुयावंतिधर्मकर्माणसंतिवै ॥ ८ ॥ तानिसर्वाणसं द्रष्टर्जनंदिक्षणामुखं पिकानस्पिकंपुर्व्यक्षपद्यक्षणतिषुक्षः पण्डाप्यक्षणतिपुर्रार्थः पर्योद्वजीदिक्षिणामुखं ॥ नीराजयित्वा

यथाविधि ॥ २७ ॥ आचार्यंद्रण्यात्तत्रवैष्णवंद्विजप्गवं ॥ द्रत्यंसंकल्पमपलंग्रहीयाद्वतमृत्तमं ॥ २८ ॥ देवदेवजगन्नाय संसाराणवतारक ॥ अबारम्यवर्तदेवयावच्येष्ठीचसातिथिः ॥ २९ ॥ ताबद्वतंकरिष्यापिप्रीतयेतवकेशव ॥ सर्वतीर्याभिष कंचप्रत्यहंबतभोजनं ॥ ३०॥ मुत्तीनांतवपंचानामॅकेकस्याःप्रपूजनं ॥ एकस्मिन्दिवसेदविवसंध्यंत्वत्मसादनः ॥ ३७ ॥ समाप्यतांवनमिदंसफलंचास्तुमेप्रभो ॥ ततःपंचसुतीर्थेपुस्नात्वाचगृहमेत्यच ॥ ३२ ॥ स्थंडिलेविलिखेत्यब्रमप्टपनस्कर्णि कं ॥ तन्मध्येस्थापयेत्कुंभंतीर्थाभोभिःप्रपूरितं ॥ ३३ ॥ सचंदनफलैर्युक्तंतन्मुखेतासभाजनं ॥ बाससावेष्टितंकेठेपा 🛣 त्रंचाक्षतपारेतं ॥ ३४ ॥ तन्मध्येस्थापयेद्वंसीवर्णमधुसुदनं ॥ शुक्तांगावयवंशांतवामेश्रीयृतमीश्वरं ॥ ३५ ॥ दक्षिणेच 🎇 गरुलंतंस्पृशंतंपृष्ठदेशतः ॥ शंखपद्मधरंचोर्ध्वेपद्मासनगतंविम् ॥३६॥ पूजयेदुपचरित्तमाचार्योवापिन्नोद्विजाः ॥ नीलोत्प 🎉 लानांमालांतुभक्त्यादेवायदापयेत् ॥३ ण। दशम्यांपूजियत्वैनंदशकोट्यघनाशनं॥ प्रार्थययाजिलकृत्वामंत्रमेतंसमुख्यत् ॥ ि॥३८॥ मधुसूदनदेवेशनमस्तेमाथवाप्रिय॥कपावारांनिधेपाहिपतितंमां अवार्णवे॥३९॥ एकादश्यांचतुर्वाहुंशंखचकगदाघरं॥ 🏥 नारायणंपद्मसंस्थंपंचनिष्कविनिर्मितं ॥ ४० ॥ तद्द्धंनिर्मितंवापिपुजयेत्पद्ममालया ॥ **नेवेषंपायसंद्धात्सितारं**भाफला मिनच ॥ ४१ ॥ नानाविधंचनैवेद्यंदत्वासंप्रार्थयेन्युदा ॥ नारायणनमस्तेऽस्तुभवसंसारतारण ॥ ४२ ॥ त्राहिमांपुंहरीकाक्ष 🎇 शरणागतवस्रलः ॥ एकादशेद्रियकतंपापराशिमनृत्तमं ॥ ४३ ॥ अनादिभवनिव्यृढंनाशयेत्पृजितःप्रभुः ॥ द्वादश्यायज्ञवा

पु॰ मादरात् ॥ ४ ॥ रणुयाद्वनयागायवस्रालंकरणादिभिः ॥ तक्ष्णासार्द्धवनंगत्वासायुरक्षगणाकुलं ॥ ५ ॥ तन्मध्येवन्हिमा थायमंत्रराजेनमंत्रवित् ॥ अष्टोत्तरशतंद्वत्वासंपाताज्यविमिश्रितं ॥ ६ ॥ आज्यंतरूणांमुलेतुपत्येकमित्रारयेत् ॥ दिक्पा ्रिकेम्योबिलदत्वाक्षेत्रपालंपशुंतथा ॥ ७ ॥ वनस्पतयेजुद्धयाःक्षीरोदनशताद्वीत ॥ ततःपरशुमादायदक्षमूलेपुदि**सुवै** ॥ ८ । आज्यसंस्कृतदेशेषुआचार्योमंत्रमुचरन् ॥ किचित्किंचिच्छेद्येद्वैचितयन्गरुडप्वजं ॥ ९॥ नदत्सुतूर्यघोषेषुगीतमंगलना विषु॥नियोज्यवर्द्धकितत्रआचार्यःस्वग्रहंवजेत् ॥ १० ॥ अथवास्थानलब्यानिदाह्मणिरथकर्मणि॥ उक्तसंस्कारविधिनासं क्षियांकिल्पितेऽनले ॥ ११॥ आरभेतर्थकत्वाविघराजमहोत्सवं ॥ षोडशारैःषोडशिश्वकैलेहिमयैर्द्देहैः ॥ १२॥ युक्ते। विष्णोरथंकुर्योद्गृहाक्षंदृढकूवरं ॥ विचित्रघटितंकाष्ठपुत्तलीपरिवेष्टितं ॥ १३ ॥ मध्येवेदिसमुच्छ्रायिचारुमंडपराजितं ॥ च तुस्तोरणसंयुक्तंचतुद्वरिसुशोभनं ॥ १४॥ नानाविचित्रवहुलंहेमपदृविभूषितं ॥ द्वाविशतिकरोच्छायंपताकाभिरलंकतं ॥ ॥ १५॥ गरुडंचध्यजंकुर्याद्रक्तचंदननिर्मितं॥ दीर्घनासंपीनदेहंकुंडलाभ्यांविभूषितं ॥ १६॥ वितत्यपक्षतीव्योक्षिउड्ड यंतमिवोस्थितं ॥ देत्यदानवसंघस्यवलदर्पविनाशनं ॥ १७॥ सर्वीगंतस्यकनकराच्छायपरिशोजयेत् ॥ रथमेवंहरेःकुर्या स्वासनंसुपरिष्कतं ॥ १८ ॥ चतुर्दशरथांगैस्तुरथंकुर्याचसीरिणः ॥ चक्रैद्वीदशिक्षःकुर्यात्सुनदायारथोत्तमं ॥ १९ ॥ सप्त खदमयंकुर्यासीरिणोक्कांग्रल्खन्तुं ॥द्वेत्व्याःपद्मज्ञंकुर्यात्यद्मकाष्ठविनिर्गमतं ॥ २०॥ विरचय्यरथान्राजाप्रतिष्ठांपूर्वव चरेत् ॥ यथामंत्रंयथाशास्त्रंविश्वसद्भासणेषुच ॥ २१ ॥ ब्राह्मणाजगद्दिशस्यजगमास्त्रनेवःस्वृतिशिष्वमुघितंचिकत्रयदे

स्नानंकत्वापुनःसिधीग्रहमागत्यतत्रवे ॥ ६३ ॥ यत्रविष्णोर्मृतेयस्ताःकुंत्रस्थाःसंतिपुक्तिताः ॥ तासांपश्चिमतोवन्हिसमाथा ययथाविधि ॥ ६४ ॥ अग्रिकार्यप्रकुर्वातस्वैःस्वैर्भन्नैःपुरोहितः ॥ पणवादिच्तृर्थ्यतंनमौतंनामइरितं ॥ ६५ ॥ देवानांमूळमे त्रास्तुस्वाहांताहोमकर्मीण ॥ चरोराज्यस्यसमिधांपालाशानांपृथक्पृथक् ॥ ६६ ॥ एकैक्देवमुद्दिस्यजहुयाच्यातंशतं । तस्यपुष्पशतंचैवजङ्गयात्तदनंतरं ॥ ६७ ॥ पूर्णाङ्गतिततोद्धत्वात्रस्रणोदिक्षणांददेत् ॥ आचार्यदक्षिणांदपात्सुवर्णयेनुवेच च ॥ ६८ ॥ स्वर्णश्रंगीरीप्यखुरांनानोपकरणैर्युतां ॥ महार्ध्यवस्दानानियेनतुष्यतिवागुरुः ॥ ६९ ॥ सर्वोपकरणैर्युक्ताःश तिमाश्चनिवेदयेत् ॥ ब्राह्मणानुभोजयेसार्पः खंडयुक्तेश्वपायसैः ॥ ७० ॥ एतद्वतंसमाख्यातंज्येष्ठपंचकम्त्तमं ॥ अनुष्ठाय नरोभक्तयास्नानदर्शनजंफलं ॥ ७१ ॥ समपंलभतेविपास्तदावैनात्रसंशयः ॥ एकादशीयात्रमध्येनिर्जलासापकीर्त्तिना ॥ ॥ ७२ ॥ एकांतांभक्तियुक्तायेयथाविधिउपासते॥ यावजीवंकताःसर्वाएकादश्योनसंशयः ॥७३॥ व्रतराजिममंकुत्वासर्व व्यतफलंभेत् ॥ यान्यान्समीहतेकामांस्तांस्तानामोत्यसंशयं ॥ ७४ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजिमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममा हात्म्येज्येष्ठपंचकव्रतकथनंनामद्वाचिशोऽध्यायः॥ ३२ ॥ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ ७ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ अतऊपर्ध्ववक्ष्यामिमहावेदीमहोत्सवं ॥ अज्ञानितमिरांघोऽपियेनभास्वत्पदंवजेत् ॥ १ ॥ सर्वपापरजः शांत्यापूज्यत्वात्सर्वदैवतैः ॥ गुंडिचाख्यामहायात्राब्रह्मतेजोऽवगुंठनात् ॥ २ ॥ वैशाखस्यामलेपक्षेतृतीयापापनाशिनी ॥ आदिःकतयुगस्यैषाप्राजिपित्पर्क्षसियुती"। १ ५३ भा तस्यासिक स्प्यीय पतिराज्ञा यिवरये देशुचि १ ११० प्रेक्षित्री स्यापित साणंद एकर्माण

श्र्यमुननेश्निरवाकिरेत् ॥ ४० ॥ पथिशाकुनस्कानिप्रपठितिद्विज्ञातयः ॥ केचिन्मंगलगाथाश्वकेचिज्ञयजयेतिच ॥ ४ १॥ जितंतइतिमंत्रवैकेचिदुचैर्जपंतिच ॥ सूतमागथमुख्याश्वकीर्तिपुण्यांमुदाज्गुः ॥ १२ ॥ स्वर्णदंडप्रकीर्णानांश्रेणीचोष्तय पार्श्वयोः ॥ लीलयांदोलयंतिस्मरणत्कंकणमंजुलं ॥ स्वर्णपात्रपरिक्षिप्तकृष्णागुरुसुधूपनैः॥ ४३ ॥ सुरभीकृतसर्वांशामु खिब्योमांगणेतथा ॥ चर्चरीझर्झरीवेणुवीणाम्धुरिकादयः ॥ ४४॥ शब्दायंतेष्ठम्धुरंगोविदविजयांतरे ॥ एवंपरनेसमयेरु , जिंरामपुरःसरं ॥ ४५ ॥ नयंतिविप्राभद्गांचंक्षित्रियाश्वविशस्तथा ॥ छत्रमालासुमुदितामुक्तास्रक्चीनतोर . । १६ ॥ रत थ्वजाहेमदंडापार्श्वयोर्मुरवैरिणः ॥ राजाचतुर्विधावर्णाअन्येयेचपृथग्जनाः ॥ १७ ॥ दीनामहांतश्वतदासमानास्तत्रभाति वै ॥ सलीलचरणन्यासंतूलिकास्तरणेषुतान् ॥ ४८ ॥ बासयंतःकचिच्छ्रांतादेवांस्तेरथमन्वयुः ॥ महोत्सवंसमासाधगीतको लाहलानिच ॥ ४९ ॥ करेकत्वाजगन्नाथंभामयित्वारथोत्तमं ॥ रामंभद्रांचमुनयोरथमध्येन्यवेशयन् ॥ ५०॥ चारुचंद्रा तपाढ्येनमंडपेनविराजिते ॥ किकिणीमालिकाभिश्वमाल्यचामरभूषिते ॥ ५१॥ ससारकृष्णागुरुजधूपपूरितगर्भके ॥ तत स्तान्वासियत्वातेतृष्ठिकासुसुरोत्तमान् ॥ ५२ ॥ भूषणैर्विविधेर्भक्त्यावस्नालंकारमाल्यकैः ॥ पूजयेदुपचारस्तैःसम्राध्या अक्तिआवितैः ॥ ५३ ॥ नातःपरंहिकणस्ययात्रांतरमवेक्ष्यते ॥ यत्रस्ययंत्रिलोकशःस्यंदनेन्कुतूहलात् ॥ ५४ ॥ मानयन् पूर्वमाज्ञातांवर्षेवर्षेव्रजेदसी बाद्धश्रास्थितंत्वज्ञांतंतमहावेदीमहोत्तवे ॥ ५५ ॥ येपश्यंतिमुदाजन्यावासस्तेषांहरेःपदे ॥ सत्यं सत्यंपुनःसत्यंप्रतिज्ञानेद्विजोत्तमाः ॥ ५६ ॥ नातःश्रेयःपदैविष्णोरुत्तवःशास्त्रसमतः ॥ यथारथिवहारोऽयंमहावेदी

वत्रयस्यवे ॥ २२ ॥ आषाढस्यसितेपक्षेदिनेविष्णोःशुक्तपहे ॥ प्रतिष्ठाप्यसग्रहेनविषिनापूर्वविद्वाः ॥ ३ ६ ॥ रह्मणीयंत थातत्रनारोहेत्कश्वनाशुभः ॥ पक्षीवामानुषोवापिमार्जारनकुलादयः ॥ २१ ॥ ततोदिनचयादर्वाकृरथानामुत्तरेकते ॥ म डिपेउत्तवांगंवैपकुर्यादंकुरार्पणं ॥ २५ ॥ अद्भुतेष्वयजातेषुशांतिकुर्यात्पुरोहितः ॥ रथ्यासुसंस्कृताकार्यामहावेदीययावजे त्॥ २ ६॥पार्श्वयोभंडनं कुर्याञ्चनागुल्मादिभिःफ्लैः॥सुमनःस्तवकैर्माल्येर्दुक्लैश्वामरैस्तथा॥२ ७॥ यथासुपृष्पितारण्यराजी त्रित्रविराजते ॥ भूभिःसमाचकार्यावैनिप्यंकासुखचारिणी ॥ २८ ॥ निर्मेठाचसुगंधाचसुदूरावर्जितोत्करा ॥ धूपपात्राण्य 擇 नुपदंदिशामोदकराणिच ॥ २९ ॥ चंदनांभःपरिक्षेपयंत्रपातोत्करास्तथा ॥ वहूनिमुक्तापुष्पाणिपुष्पदृष्ट्यर्थमेवहि ॥ ३०॥ नटनर्त्तकमुख्याश्वगायकावहवस्तथा ॥ वेश्यायीवनगर्वाढ्याह्रपालंकारभूषिताः ॥ ३१ ॥ मृदंगाःपणवाश्वेकोरीढ्काद यस्तथा ॥ बहवोबद्भधातवपताकाश्चिवितांतराः ॥ ३२ ॥ ध्वजाश्वबहवस्तत्रस्वर्णराज्तनिर्मिताः ॥ वैजयंत्र्योबद्भविधाभू मिपाबाहुजास्तथा ॥ ३३ ॥ हस्तिनश्रहयाश्रैवसुसंनद्धाःस्वलंकताः ॥ एवंसंभृतसंभारःक्षितिपालःशुचिव्रतः ॥ ३४ ॥ सु ्रिवाभत्त्रयापरमयायुतःकुर्यान्महोत्सवं ॥ आषाढसितपक्षस्यद्वितीयापुष्यसंयुता ॥३ ५ ॥ अरुणोद्यवेठायांतस्यदिवंपपूज्ये मान्।विणविर्वासणैःसार्द्धयतिभिश्वतपस्विभिः॥३६॥विद्यापयेद्देवदेवयात्रायेसकतां जलिः॥इंद्रयुखंक्षितिभुजंयथाद्वासीत्पुरा विभो ॥ ३७॥ विजयस्वरथेनाथगुंडिचामंडपंप्रति ॥ तवापांगविकोकेनपपुनंतुदिशोदश ॥ ३८ ॥ निःश्रेयसपदंयांतुस्या वराणिचराणिच ॥ अधितारः सतीस्रेषलभेकामुषक्षकाम्प्रयानाः ३६०।। सत्देहिक्षगबद्धविसाचरणंन्यस्यत्तृतले ॥ ततः कर्पूरचूणे

नित्रं ॥ सवीज्यमानोऽप्सरोभिर्गधर्वेहपशोभितः ॥ ७५ ॥ अनुवजदिखिदशैर्महेंद्रासनसंस्थितः ॥ भुनक्तिभोगानतुलान् यावदाभूतसंष्ठवं ॥ ७६ ॥ तदंतेचब्रह्मलोकंप्राप्यमुक्तिमवामुयात् ॥ कष्णस्यपुरतोयवेपुष्पदष्टिप्रकुर्वते ॥ ७७ ॥ तविमनो ७७ भागतान्सवीन्त्रामुवंतिमनोरथान् ॥ सहस्रनामिः पुण्यैः पर्यटेतिरथं तुये ॥ ७८ ॥ तेषांप्रदक्षिणं कुर्यु बिद्शानतकंय 🌉 राः ॥ वसंतिवैकुंठग्रहेविष्णुतुल्यपराक्रमाः ॥ ७९ ॥ तस्मिन्कालेमहापुण्येदेवर्षिपितृसेविते ॥ एकंबस्रविधापूर्तमाययानु गतंत्वया ॥ <० ॥ साक्षाद्वारुत्वरूपेणमहावेदीमहोत्सवं ॥ स्थाह्नढःकीतुकवान्यत्रयातिजगत्रमुः ॥ < १ ॥ तस्मिन्काले पृथिक्यांयःपुरेतत्रमहोत्सवः ॥ देवाअप्युत्सवेतस्मिन्पुरुहूतपुरोगमाः ॥ ८२ ॥ अभिमानंपरित्यज्यश्रेणीभूताहिपार्श्वयोः॥ प्रकुर्वतेमहायात्रांतेस्तैदिंग्यैःपरिच्छदैः॥ ८३॥ तेषामग्रेसरस्तत्रदेवावैप्रपितामहः॥ चतुर्दशानांजगतांकत्तायःपरमेश्वरः॥ 📲 ॥ ८४ ॥ सोऽपितत्रजगन्नाथंरथेयांतंमहोत्सवे ॥ ब्रह्मलोकात्पराटत्त्यस्तुवन्वेदमयैःस्तवैः ॥ ८५ ॥ पदेपदेपणमितम्गवंत सनातनं ॥ यद्यप्यजनिधेःरूणान्नभेदोऽस्तितथाप्ययं ॥ ८६ ॥ महोत्सवस्यमहिमायत्रसर्वेनुयायिनः ॥ नातःपरतरोलो केमहावेदीमहोत्सवात् ॥ ८७ ॥ सर्वपापहरोयोगःसर्वतीर्थफलपदः ॥ कण्णमुद्धिश्ययेतत्रदानंददतिवैनराः ॥ ८८ ॥ यत्कि चिद्रक्षयफ्लंमेरुदानेनतसमं ॥ तस्यापेदेवदेवस्यवजतोगुंडिचालयं ॥ ८९॥यांकिचित्कुरुतेकर्मतत्तदक्षयमश्नुते ॥ उपाय नानिनानावैभक्ष्यभोज्यानिचैवृह्धि ॥ ९० ॥ समर्पयंतिदेवायतत्त्रीत्यैवाद्विजन्मने ॥ तेषामक्षयपुण्यानिसर्वकामपदा निच ॥ ९१ ॥ हरेरप्रसरायेवैपश्यतस्तन्मुखांबुज ॥ पदेपदेनमंतश्चपंकघूळिपारमुताः ॥ ९२ ॥ विद्वायपापकवचमभेद्यंको

मा •

10.0

महोत्सवः ॥ ५७ ॥ यत्रागत्यदिवोदेवाःस्वर्गयांत्यधिकारिणः ॥ किवच्मितवमाहात्म्यमुत्सवस्यमुरहिषः॥ ५८ ॥ यस्य संकीर्त्तनात्पापंनश्येज्ञन्मशतोद्भवं ॥ महावेदीव्रजतंतंरथस्थंपुरुषोत्तमं ॥ ५९ ॥ बलन्नद्रंपुन्नद्रांचकोटिजन्मशतोद्भवं हृष्ट्रापापंनाशयतिनात्रकार्याविचारणा ॥ ६० ॥ रथच्छायांसमाकस्यब्रह्महृत्यांव्यपोहित ॥ तद्रेणसंसिकनपृश्चिवियांप पसंहीत ॥ ६१ ॥ नाशयेत्वर्गगंगायांस्नानजंफलमाप्रुयात् ॥ घनांबुदष्टियोगेनस्थमागेंतुपंकिले ॥ ६२ ॥ दिव्यदृष्ट्याप कृष्णस्यसमस्तमलहारिणि ॥ तत्रयेत्रणिपातांस्तुकुर्वतेवैष्णवोत्तमाः ॥ ६३ ॥ अनादिव्यूढपंकांस्तेहत्वामोक्षमवाप्रुयुः ॥ य वांकोटिप्रदानस्यकन्यानामयृतस्यच ॥ ६४ ॥ वाजिमेघसहस्रस्यफ्लंप्रामोत्यसंशयं ॥ अनुगन्छतिकृष्णयेयात्राकीतृह लादपि ॥ ६ ५ ॥ अनुवर्जातिनित्यंवैदेवाःशक्रपुरोगमाः ॥ पश्यंतियरथेयांतदारुब्रह्मसनातनं ॥ ६६ ॥ पदेपदेऽश्वमेघस्यफ लंतेषांत्रकीर्तितं ॥ वेदैःस्तुवंतिवेदानांवक्तारोमोक्षयायिनः ॥ ६० ॥ इतिहासपुराणादिस्तोत्रैर्वापिस्वयंकृतैः ॥ स्तुवंतिपुंड रीकाक्षंयेवैविगतकल्मषाः॥६८॥वैष्णवयोगमास्थायमोदंतेनारदादिभिः॥ कुर्वितिवासुदेवायेजयशब्देनवास्तृति॥ ६९॥ तैवै ज्यंतिपापानित्रिविधानिनसंशयः॥ लयतालानिज्ञोऽपिगीतमाधुर्यवींजतः ॥ ७० ॥ नर्त्तनंकुरुतेवापिगायत्यथनरोत्त मः॥ वैष्णवोत्तमसंसर्गान्मुक्तिप्रामोत्यसंशयं ॥ ७१ ॥ नामानिकीर्त्तयनस्यतेनयातिसदैवयः॥ अनुव्रज्यात्तत्फलंवेप्रामो त्यत्रनसंशयः॥ ७२॥ जयकृषोतिकृषोतिजयकृषोतियोवदेत् ॥ गुंडिचामंडपंयांतंकृषांभक्तिसमन्वितः ॥ ७३॥ नमा तुगर्भवासस्यसचदुः त्वर्भविषु यीत् भाव्यामरैक्याजनः पुष्पस्य विमासिक्यो सक्ते र आ ७५ विष्यामरिका योवेवी जयेत्पुरुषो

पु पु

90

बंदीनांस्तुतिपाठेश्वकलैर्मधुरिकास्वनैः ॥ निरंतरैःपुष्पवर्षेश्वामरांदोलनैस्तथा ॥१११॥ एवंब्रजतिदेवेशेसूर्यश्वास्तंगतोजव 👸 त् ॥ दीपिकानांसहस्राणिज्विलितानिसहस्रशः ॥ १ १ २॥ तदालोकप्रकाशेनमार्गशेषश्वनीयते ॥ रथावरोहणेनैषांमंडपारो हणेनच ॥११३॥ संमर्दः सुमहां स्तत्रदिहसूणां कुतूहलात् ॥ मंडपेवासयेद्देवंगुंडिचाल्यमनोहरे ॥ ११४॥ चारुचंद्रातपेचा रुमाल्यचामरभूषिते ॥ रत्नस्तंभमयस्वर्णवेदिकोपस्कतांतरे ॥ ११५ ॥ प्राचीरवलयावीतेस्रधालेपसमुज्ज्वले ॥ सायुसोपा नघटितेचतुर्द्वारोपशोभिते ॥ ११६ ॥ त्रैलोक्याडंबरयुतेमहावेद्यांमहाकतोः ॥ प्रादुर्भावोमहेशस्ययत्राभूद्वारुव्यमणः 🏨 ॥ ११७ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्स्येत्रयांस्वशोऽध्यायः ॥ ३३ ॥ निमिनिरुवाच ॥ अश्वमेथांगसरसोर्हासहस्यचदक्षिणे ॥ तत्रासीनःसभगवान्पुनश्वावतरन्तिव ॥१॥ बभाषेदिव्यह्रपीसदु विभान्यः सरासुरैः ॥ तदापरोपहारैश्वभक्ष्यभोज्यादिकैस्तथा ॥ २ ॥ पूजियत्वाजगन्नाथंतोषयेद्गीतवृत्यकैः ॥ तस्योपहारै र्विविधैः सुगंधैरनु छेपनैः ॥ ३ ॥ कष्णागुरु जधूपेश्वगंधौ लपदीपुकैः ॥ संतोषये जगन्नाथमुपचौररने कशः विदुर्तार्थतटेतरिमन्समाहानिजनार्दनः ॥ तिष्ठन्पुरास्वयंराज्ञेवरमेतसमादिशत् ॥ ५ ॥ त्वत्तीर्थतीरेराजेंद्रस्थास्यामिप्रति विसरं ॥ सर्वतीर्थानिर्तास्मश्वस्थास्यंतिमयितिष्ठति ॥ ६ ॥ तत्रस्रात्वाविधानेनतीर्थेतीर्थीघपावने ॥ सप्ताहंयेपपश्यंतिग् डिचामंडपेस्थितं ॥ ७ ॥ मांचरामंसुभद्रांचमत्सायुज्यमवामुयुः ॥ ततस्तिसिन्महापुण्येसर्वपापप्रणाशने ॥ ८ ॥ सर्वतीर्थैक फलदेविष्णुप्रीतिकरिश्रुभि॥ स्निक्षिसंतिर्धिविधिविधिवृप्देविभितिष्ट्रितः ॥ ४ औत्तरस्यनरसिहनपूर्जीयत्वाप्रणम्यच ॥ महावेदी

150

190

टिजन्मितः ॥ क्षणाद्विमुक्तिभाजस्तयांतिविष्णोःशुभालयं ॥ ९३॥ सर्वकतूनांतीर्थानांदानानांफलमसुते ॥ भगवद्गिक भावानांनातःपुण्यतमोमहः ॥ ९४ ॥ सएवभगवान्कृष्णःसुभद्रारामसंगतः ॥ जनन्स्यद्नश्रेष्ठस्थोषोतयंश्वतुरोदिशः ॥ ॥ ९५ ॥ श्रीमदंगोपस्टरेनमरुतासर्वदेहिनां ॥ पापानिनाशयन्श्रीमान्दयालुर्जकवत्सलः ॥ ९६ ॥ अज्ञानामपिविश्वास भाजांविश्वासहेतवे ॥ निसर्गमुक्तिदोऽप्येषयात्रारंभान्करोतिवे ॥९७ ॥ वजन्सम्बद्ध्यादेवानांमर्त्यानांचजनार्दनः ॥सूर्ये छिललाटंतपंतिमध्यान्हेमार्गमध्यतः ॥९८॥ श्रांताकर्षजनस्तस्थोग्लायन्वैतद्वजोदतः॥तत्रातपश्चांतगात्रंवर्षणेष्विभिषेचयेत् ॥ ॥९९॥ पंचामृतैःशीततोयैःपुष्पकर्पूरवासितैः॥सर्वीगम्नुलिपेचचंदनेंदुसगद्भवैः ॥१००॥सुगंघमाल्याभरणैश्वीनचेलैःसुशौ भनैः॥ चामरेश्वजलादीतैःशीतलैर्व्यजनैस्तथा॥ १०१॥ वीजयेत्पृंडरीकाक्षंमुभद्रांराममेवच ॥ सिताभिःपानकैर्द्धपैस्त थाखंडविकारजैः ॥ १०२॥खर्जूरैर्नारिकेछैथनानारंभाफ्छैस्तथा ॥ तथाक्षीरिविकारेश्वपनसैस्तुणराजकैः ॥१०३ ॥ इक्षु भिःस्वादुत्रयैश्वफ्लैर्नानावियैस्तया ॥ वासितैःशीततोयैश्वपकतांबूलपत्रकैः॥१०४॥सकपूरलवंगायैःपूजयेत्परमेश्वरं ॥ त हिमन्कालेचमुनयोयेपस्यंतिजनार्दनं॥ १ ॰ ५॥पूजयंतियथाशिकनतेसंसारजंश्रमं॥आमुवंतिनरश्रेष्ठाब्रह्मलोकनिवासिनः॥ ॥१०६॥ रथत्रयस्थितंदेवत्रयंयेपुरुषर्षजाः ॥ प्रदक्षिणंप्रकुर्वतित्रिश्वतुःसप्तएववा ॥ १०७ ॥ दशप्रणामान्कत्वांतिस्थिताः पांजलयोऽयतः ॥ पुरारथस्थितान्ब्रह्मस्तुतिभिर्याभिरज्ञमूः ॥ १०८ ॥ तुष्टावनाभिरैवेशंस्तुवंतिपरमेश्वरं ॥ येनराब्रह्मलो श्रीकंतेप्रयांतिनियतंद्विजाट ॥ १ a ६॥ ततोः असअहेदेवेशांद्रक्षिणाति छत्नी जिता। अत्तैः शुर्वे स्टेस्ट्रिवेर्युद्वीणानिनादितेः ॥ १ १ • ॥

3.

19

माद्विजाः ॥ २७॥ आषाढस्यसितेपक्षेपंचमीपितृदैवतं ॥ नक्षत्रंजगदीशस्यमहावेदीसमागमः ॥ २८ ॥ एतेपादास्त्रयः स्युश्चेदिद्रयुक्तसरोवरे ॥ चतुष्पादःस्रतोयोगःपितृणामक्षयप्रदः ॥ २९ ॥ पितृकार्येनसीदंतिनिहृप्यश्राद्धमत्रवे ॥ श्णुष्वम न्यद्विप्रावेप्रसंगाञ्चत्रवीमिवः ॥३०॥ नक्तस्यदर्शेयःकुर्याञ्चतुर्ष्विषयुगादिषु ॥ श्राद्धंपितृन्समुद्दिश्यअश्वमेघांगसंक्तवे ॥३१॥ याश्र्यतहस्रस्यश्रद्धयाविहितस्यवै ॥ फल्पुद्देश्यमत्रस्यान्नात्रकार्याविचारणा ॥ ३२ ॥ दानंहोमोजपश्चापिसर्वपा पनोदनः ॥ दिनानिसप्तयान्यत्रकृष्णोवसितमंडपे ॥ ३३ ॥ एकस्मादुत्तरंश्रेयोयग्रस्यादुत्तरोत्तरं ॥ शुक्काषाढद्विती यायांप्रातःस्नानंचमौनयुक् ॥ ३४ ॥ इंद्रयुम्नतटेदेशेर्टासहक्षेत्रउत्तमे ॥ वतमेतत्तुयण्हीयासंकल्प्यविधिवन्य "३५॥ वनजागरणंनामभगवद्मीतिवर्द्धनं ॥ सर्वपापप्रशमनंसर्वव्रतफलप्रदं ॥ ३६ ॥ दिनानिसप्तमौनीस्यात्कृतित्रयवणिक्रयः ॥ कुंभेसंपूजयेद्देवंत्रिसंध्यंभक्तिभावितः॥ ३७॥ गोघृतेनाथतैलेनितल्जेनप्रदीपयेत् ॥ अहर्निशंहरेरपेरक्षेत्तंयनतोवती। ॥ ३८ ॥ दिवादिवावसेन्मौनीरात्रौरात्रीचजाग्रयात् ॥ मंत्रेत्रागवतंजप्यान्तित्यकंत्यांतरेवती ॥ ३९ ॥ उपवासपरोत्रत्वास ाहानिनयद्वर्ता ॥ अष्टमेपातरूत्थायप्रतिष्ठांकारयेद्दिने ॥ ४० ॥ तस्मिन्नेवतीर्थवरेस्नात्वागत्यग्रहंपुनः ॥ मंडलेसर्वतोत्रद्रे पूर्वेकुंभंनिवेशयेत् ॥ ४१ ॥ तत्रावासद्धपीकेशंपूजयेदुपचारकैः ॥ तस्यपश्चिमदेशेऽत्रस्थंडिलेविधिसंस्कृते ॥ ४२ अप्रिप्तणीयग्रह्मोक्तविधिनाब्रह्मणादृतः ॥ अग्निकार्यप्रकर्वीतस्मिद्राज्यचर्ह्नस्तथा ॥ १३॥ सहस्रंजुङ्कयादग्नीप्रत्येकंका १९८० Lal Bahadur Spastri University Delhi. Digitized by Sarvadya Shahada Peerhag ह्रयादग्नीप्रत्येकंका शतंशतं ॥ गायत्रीवर्णवीयावैतयाहामविधिःस्सृतः ॥ १४॥ समाप्यदक्षिणाद्याद्भैनुवस्रहिरण्यकं ॥ विपांश्वजीजयेदेते

मा०

नरोगत्वारुतशौचाचमिक्रयः ॥ १० ॥ पूजयेत्पूर्ववद्विपाःप्रणमेद्वापिक्रक्तितः ॥ सप्ताहंयोनरोनारीनसापरुतिमानुषी । ॥ ११॥ विष्णुसायुष्यमामोतिशासनानुरवैरिणः ॥ दिवातदर्शनंपुण्यंरात्रीदशगुणंत्रवेत् ॥ १२ ॥ यत्किचिक्यितेकमे सन्निधौजगदीशितुः ॥ स्वल्पंवाप्यथवाभूरिकोटिकोटिगुणंभवेत् ॥ १३ ॥ तुलापुरुषदानानिमहादानानियोददेत् ॥ एक स्मिन्दत्तेदानेऽपिसर्वदत्तंभवेद्विजाः॥ १४ ॥ सर्वमेरुसमंदानंसर्वेव्याससमाद्विजाः ॥ महावेदांगतेरुष्णयोगोऽयंखलुदुल 🏋 भि: ॥ १५॥ अद्धौदयादिकायोगाःस्कंदेनपरिभाषिताः ॥ महावेद्याख्ययोगस्यकलांनाईतिषोद्दशी ॥ १६ ॥ अतःपर 📕 प्रवक्ष्यामिपितृणांकार्यमृत्तमं ॥ यावजीवंगयाश्राद्धैरलभ्यंभुवियत्फलं ॥ १७ ॥ दिविस्थानरकस्थावातिर्यग्योनिगतास्त था ॥ तथामनुष्यजातिस्थाःसर्वेपितृपितामहाः ॥ १८ ॥ शतपूरुपविख्यातायंवांछितिसुतैःस्ततं ॥ तंवोविधिप्रवस्यामिश्यपु | ध्वंमुनैयःपरं ॥ १९ ॥ मघावैपितृनक्ष्रञंपितृणांशीतिदंपरं ॥ तत्रश्राद्धंतृशीणातिपुत्रैर्दत्तंमुदान्वितैः ॥ २० ॥ पंचमीचितिथिः | श्रेष्ठाश्राद्धेः भ्युद्यकारिणी ॥ उभयोर्यदिसंयोगोमहापुण्यतमातिथिः ॥ २१ ॥ यस्यांश्राद्धेकृतेपुत्रेः पितृणामुद्धतिर्भव 🐉 त् ॥ सर्वतीर्थमयेतस्मिन्सिनिधौमुरवैरिणः ॥ २२ ॥ श्राद्धंचेच्छ्द्धयाकुर्याचीलकंटर्रासहयोः ॥ मध्येमध्यतमेदेशेयोगेम रमदुर्लभे ॥ २३ ॥ पुरुषान्शत्मुद्धत्यब्रह्मलोकेमहीयते ॥ प्रशंस्यःकृतपंःकालोमंदीभूतेदिवाकरे ॥ २४ ॥ पितृनुद्दिश्यवा कुर्यादशक्तःकनकंश्रचिः ॥ तर्पयित्वातिलैःसम्यक्षैतृकीप्रीतिमुत्तमां ॥ २५ ॥ अथवाभोजयेद्विपान्भोज्यपूर्व्यानिवाद देत् ॥ एकस्मैवागुणवतेसहस्रंकीकानंददेत्।।। ५०॥ एकणायुणविषेकस्तुमात्रयोगेष्ट्रिकियतेववं। तिरक्षम्सदुर्छनेयोगेसर्वेमुनिस

दिन्स्यंदनस्थांश्रवस्यंत्येवमहोदयान् ॥ यादशंफलमामुयुस्तादशंदक्षिणामुखान् ॥ १३ ॥ आमुवंतिमा**हायोगफलं** पूर्वीदितंभवं ॥ पदायांतंरथेयांतंयःपश्येदक्षिणामुखं ॥ १४ ॥ तस्यजन्मकतार्थस्याद्वाजिमेघःपदेपदे ॥ स्तृतिजिःप्रणिपातै श्र्युष्पर्षितिरेवच ॥ १५ ॥ नानारुत्योपहारैश्रव्यजनच्छत्रचामरैः ॥ उपायनैर्वह्नविषेरुपतिष्ठेत्तद्यतः ॥ १६ ॥ नीला वलंसमायांतरथस्थंदक्षिणामुखं ॥ येपश्यांतिॡंषीकेशंद्वजद्रांलांगलायुधं ॥ १७ ॥ कामकल्पतहंपुंसांदरांनादेवमुक्तिदं ॥त व्रजातिमहालानोवैकुंठभवनंहरेः॥ १८॥ रथेनविचरंतंत्रांस्थृतीरेजनार्दनं ॥ पश्यंतंकरुणापागैःप्रणतानुपुरतोनरान् ॥१९॥ दक्षिणाभिमुखंयांतंत्रासादंनीलभूधरे ॥ सर्वतीर्थविधिसर्वदानकल्पत्रुंहरि ॥ २० ॥ स्तुवंतःप्रणमंतश्वश्रद्ध नतेपुनरिहायांतिब्रह्मलोकस्थिताध्रुवं ॥ २१ ॥ युनयःकृथितोयोवैमहावेदीमहोत्सवः ॥ यस्यसंकीर्त्तनादेवनिर्मलोजाय नरः ॥ २२ ॥ यश्रेदंकीत्त्रयेन्नित्यंशातरुत्थायमानवः ॥श्रण्याद्वापिशुद्धिस्थःशक्रलोकंव्रजेदसौ ॥ २३ ॥ प्रत्यचाह्यपमपि वारथमास्थाप्ययोनरः ॥ कुर्याद्यात्रामिमांश्रद्धाक्तिक्षावेनमानवः ॥ २४ ॥ सोऽपिविष्णोःप्रसादेनगंडिचोत्सवजंफलं।प्रा प्यवैकंठभवनंयातिनात्रविचारणा ॥ २५ ॥ यस्यश्रीयीवतीविप्राभक्तिर्वाश्रद्धयान्विता ॥ तावतीयंगहायात्रायोययाक र्तुमिर्च्छति ॥ २६ ॥ इदंपवित्रंपरमंरहस्यंवेधसोदितं ॥ कार्रायत्वाधद्वावामनुजोनावसीदति ॥ २७॥ इतिश्रीस्कंदपुर मिनिक्रिषसंवादेपुरुषोत्तममाहास्येपंचित्रशोध्यायः ॥ ३ ५॥ ॥ ॥ Sharada Peetham । Bahadir Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

मार्ग

श्रीतयेविश्वसाक्षिणः ॥१५॥ व्रतराजमिनंकत्वाविधिनानेनभोद्विजाः ॥ चतुर्वर्गानवामोतियोयाच्कामानभीपाति ॥१६॥ नारीवाश्रद्धयायुक्ताकुर्याद्देदीमहोत्सवं ॥ सापितत्फलमामोतियाकुर्याद्वतपुत्तमं ॥ ४७ ॥ यात्राकर्तुःफलंयाद्ववनकर्त्त थतरफर्छ ॥ भवतेवैद्विजश्रेष्ठाःकथितंवोमुदान्विताः ॥ ४८ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्स्येच तिस्तिशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ अतःपरंप्रवक्ष्यामिर्थरक्षाकरंविधि ॥ भूतप्रेतादयोघोरादारुणान्यद्भतानिच ॥ १ ॥ नवार्धेतरयान्येन मुनयोनश्वयन्मतं ॥ प्रत्यहंपूजयेद्देवान्रुष्णादीन्त्वध्वजस्थितान् ॥ २ ॥ गंघपुष्पाक्षतेर्मास्यरुपहारेरनुत्तमैः ॥ गीतच्त्या दिकैश्वेवधूपदीपनिवेदनैः ॥ ३ ॥ दिक्पाछेभ्योवछिद्बात्पायसान्नेनचान्वहं ॥ भूतप्रेतपिशाचेभ्योद्बाचविषुत्तमं ॥४ ॥ रक्षेचयत्रतस्तान्वैरथानारोहणोचितान् ॥ यथानकश्वनारोहेन्नरोपांन्यपशुस्तथा ॥ ५ ॥ पक्षिणश्वविशेषेणयेषांवासोन शोजनः ॥ अष्टमेन्हिपुनःकत्वादक्षिणाजिमुखान्रथान् ॥ ६ ॥ विज्ञषयेद्वस्नमान्यैःपताकैश्वामरादिजिः ॥ नवस्यांवासये दिवांस्तेषुप्रीतःसंचद्धिमत् ॥ ७ ॥ दक्षिणाभिमुखीयात्राविष्णोरेषासुदुर्छभा ॥ कार्याप्रयत्नतःसाहिभक्तिश्रद्धासमन्वितैः **॥** ॥ ८ ॥ यथापूर्वातथाचेयंद्वेचमुक्तिप्रदायिके ॥ यात्राप्रवेशोदेवस्यएकएवोत्सवीमतः ॥ ९ ॥ पुराविदोवद्त्येतायात्रांनव दिनात्मिकां ॥ एषान्यवयवायात्रासंपूर्णीयेरुपासिता ॥ १० ॥ सुसंपूर्णफलंतेषांमहावेदीमहोत्सवात् ॥ गुंडिचामंडपात्रु णिमायांतंदक्षिणामुखंपिनि १ वा<mark>रिथरथंबरिठनंभाद्रांपश्यंतोषुक्ति भागणिनः पा उत्तरानिभुखान्द्वासमतेयादशंफलं ॥१२॥</mark>

चंदुचीनोत्तरच्छदां ॥ १९ ॥ कर्पूरधूलिविक्षिमांसाधुचंद्रातपांशुक्तां ॥ सर्वतीवेष्टितांच्छिद्ररहितांचंदनोक्षिता ॥ २०॥ सा धुद्वारांसमांक्रिग्यांनानाचित्रोपशोभितां ॥ एवंस्वापग्रहंरुत्वानिशीथेप्रतिमात्रयं ॥ २ १ ॥ सौवर्णराजतंवापिरीतिजंदार्षदं तया ॥ यथाश्रद्धंप्रकृवींतप्रशस्तंचोत्तरोत्तरं ॥ २२ ॥ तत्रयाणांसुराणांवैपादमूलेयथातथं ॥ निषायपूजयेद्देवांस्तच्छेष तेषुनिक्षिपेत् ॥ २३ ॥ पूजातेजावयेदैक्यंतेषांकृष्णादिक्षिःसह ॥ एसेहिजगवन्देवसर्वलोकेकजीवन ॥ २४ ॥ स्वापार्यचत् रोमासान्सर्वकल्याणदृद्धेये ॥ इतिसंप्रार्थ्यदेवेशांस्तदंगात्स्रकृत्रयंततः ॥ २ ५ ॥प्रत्यचीसुविनिक्षिप्यमांगल्यस्तृतिगीतिज्ञिः॥ नथेच्छय्याग्रहद्वारिवासयेत्वास्तिकत्रये ॥२६॥ पंचामृतैःस्नापयेत्तान्पृथक्पलशताधिकैः ॥ मुगंघचंदनैिलसान्वसालंक रणादिभिः ॥ २७ ॥ पूजियत्वायथान्यायंत्रांजिलिर्भेत्रमुचरेत् ॥ जगद्वेयोजगन्नाथजगत्राणपरायण ॥ २८ ॥ द्वितायज गतामीशचतुर्मासान्घनागमान् ॥ सुम्बाप्रशमयारिष्टंशकेणसहपूजितः ॥ २९ ॥ एसेहिशयनागारंसुखमत्रखपप्रजो ॥ इ तिसंप्रार्थ्यदेवेशंस्वाप्येत्पुरुषोत्तमं ॥ ३० ॥ सुदृढंबंघयेद्वारंविष्णोःशयनवेद्मनः ॥ स्वापयित्वाजगन्नाथंलभतेसुस्वमृत्तमं॥ ॥ ३१ ॥ वार्षिकांश्वतुरोमासान्त्रमुमेवैजनार्दने ॥ व्रतैरनेकेर्नियमैमसिस्वैचतुरःक्षिपेत् ॥ ३२ ॥ कल्पस्थायीविष्णुलोके नरोभक्तोभन्नेत्ध्रवं ॥ नियमवतानिगद्तःश्र्णुष्वंमुनयोमम् ॥३३॥ मंच्खद्वादिशयनंवर्जयद्वक्तिमान्तरः ॥ अन्तीनवजेद्वा योंगांसंगधुपरोदनं ॥ ३१ ॥ पटोलंमूलकंचैववार्त्ताकंचनभक्षयेत् ॥ अभस्यंवर्जयेदुरान्मसरंसितसर्पपं ॥ ३५ ॥ राजमा

सान्यावस्यात्कार्त्तिकीद्विजाः ॥ अयंपुण्यतमःकालोहररारायनंत्रति ॥ २ ॥ काश्यांबद्वयुगावासान्त्रियमवतसंस्थितेः । फलंयदुक्तंत्रद्विद्यारक्षेत्रेश्रीपुरुषोत्तमे ॥ ३ ॥ चातुर्मास्यदिनैकेनवसतःसन्त्रिषीहरेः ॥ वार्षिकाणांचतुर्णीतुयान्यहानिवस जयेत् ॥ ४ ॥ पुण्यक्षेत्रेजगन्नाथसन्तियौनिर्मलांतरे ॥ शत्यहंवाजिमेथस्यसहस्रस्यफलंलुभेत् ॥ ५ ॥ स्नात्वासियुजलेपु ण्येद्ध्वाश्रीपुरुषोत्तमं॥ चातुर्मास्यवतेतिष्ठन्यशोचितकुतश्चन॥ ६ ॥ चातुर्मास्येनिवसतिक्षेत्रेश्रीपुरुषोत्तमे ॥ साक्षादृष्टि र्भिगवतस्तद्भ्यंमुक्तिसाथनं ॥ ७॥ तस्मास्तर्वाणिसंत्यज्यश्रीतस्मार्तानिमानवः ॥ त्रयत्नान्वितसेत्पृण्येक्षेत्रेश्रीपुरुषोत्तमे ॥ ८ ॥ भोगिभोगासने सम्वातुर्मास्येतुवैविभुः ॥ सर्वक्षेत्रेषुसान्निध्यंनकरोतिजगद्गुरुः ॥ ९ ॥ अत्रसाक्षान्निवसतियया वैकुंठवेदमनि ॥द्वादंशस्विपमासेषुभगवानत्रमूर्तिमान् ॥ १० ॥ मुक्तिद्श्वश्चपादृष्टश्वातुर्मास्येविशेषतः ॥ अष्टौमासा निवासेनदृल्लाविष्णुंदिनेदिने ॥ ११ ॥ यदामोतिफलंतद्भिचातुर्मास्यदिनैकतः ॥ चातुर्मास्यनिवासेनक्षेत्रेश्रीपुरुवोत्त 🎬 मे ॥ १२ ॥ दिनेदिनेमहापुण्यंसर्वक्षेत्रनिवासजं ॥ फर्छद्दातिभगवान्क्षेत्रेवर्पान्त्रवासतः ॥ १३॥ सर्वपापप्रसक्तोपिसदा चारच्युतोपिवा ॥ सर्वधर्मबहिर्भूतोनिवासंपुरुषोत्तमे ॥ १४ ॥ चातुर्मास्यमथैकंयःकुर्याद्धिपायकत्तमः ॥ विहायसर्वपा पानिबहिरंतश्वनिर्मलः॥ १५॥ नरसिंहप्रसादेनवैकुंठभवनंत्रजेत् ॥ तस्मान्तरःसर्वभविर्विष्णोःशयनपावितान् ॥ १६॥ वार्षिकांश्वतुरोमासान् निवसेत्पुरुषोत्तमे ॥ कुर्यादन्यन्वाकुर्याज्ञन्मसाफल्यम् च्छति ॥ १७॥ आषादगुक्कैकादस्यांकुर्या त्त्वापमहोत्सवं ॥ मंडपंकारयेतत्रश्रायमगरमासमुन्तमं ॥ । १ दिवस्यपुरतः शब्धारतपर्यकिकीपरि ॥ स्वास्तार्णसोपथानांतु पु 🎒 ॥ ५४ ॥ सर्वपापप्रशमनंविष्णुलोकगतिप्रदं ॥ धन्ययशस्यमायुष्यंसर्वकामप्रसाघनं ॥ ५५ ॥ मुनयःप्रोक्तमेतद्वोरहस्यंश्य 👣 णुतापरं ॥ एतद्वतंवाचान्यानिव्रतानिम्रुवहूनिच ॥ ५६ ॥ भगवद्भक्तिहीनानांज्ञानीप्वंविफलानिवे ॥ फलंगहाकतूनां 📜 र्यत्तीर्थानांफल्मुत्तमं ॥ ५७ ॥ दानानांतपसांचैवसात्विकानांचयत्फलं ॥ एकयाविष्णुक्तस्यातसमयंफलमश्रुते ॥ ५८॥ 🕍 येपश्यंतिमहात्मानःशयनोत्सवमुत्तमं ॥ मानुगर्भेनस्वपंतिकारयंतिचयेमहः ॥ ५९ ॥ उत्सवातेव्रतंचेदंप्रतिज्ञायतद्पतः॥ पर्याप्तंकारियत्वातुब्रस्रछोकेमहीयते ॥ ६० ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्मे प्रनोत्तवेचातु र्मास्यवतकथनंनामषट्त्रिशोऽध्यायः ॥ ३६॥ अतःपरंप्रवक्ष्यामिद्क्षिणायन्मुत्तमं॥संकातेःपूर्वकालेयाःकलविविशतिर्मताः॥ १ ॥ अयनंपूर्वकालो 📳 (ध्यंपुण्यकर्मसुकर्मिणां ॥ पंचास्रतैस्तत्रदेवंस्नापयेद्विधिवद्भिजाः ॥ २ ॥ सर्वोगंलेपयेदस्यागुरुकपूरचंदनैः ॥ सुगंघमाल्या ह्यालंकारेश्वारुवस्त्रेश्वदीपकः ॥ ३ ॥ नानाभक्ष्योपचारैश्वपूजयेत्परमेश्वरं ॥ कर्पूरवर्तिकामुच्चेर्मुखाभ्यासेहरेर्देदेत् ॥ ४ ॥ दू विक्रिराक्षतेनीराजनयापित्रवर्द्धयेत् ॥ पूजितंपूज्यमानवायःपश्येत्पुरुषोत्तमं ॥ ५ ॥ पूजाशत्गुणंपुण्यंतस्मैदयाज्ञनार्द नः ॥ अयनेदक्षिणेतस्मिन्नर्च्यमानंश्रियःपति ॥ ६ ॥ येपस्यंतिनराभक्तयामुदापरमयायुताः ॥ विहायसर्वपापानि विष्णुलोकंबजंतिते ^८४-१४ वश्वस्पावीभक्षंत्रीयात्रासर्वपृक्षित्रयस्य हरेः १४ आस्मिस्तरिस**र्विट सो**ध्याचान्युक्तिदोष्ठ्रवं ॥ ॥ ८ ॥ विश्वासहेतोर्मूर्स्वाणांयात्राह्मेताःरूपावता ॥ विष्णुनाकीर्त्तिताविप्राःपापिनःकलुषापहाः ॥ ९ ॥ आयासज

चर्मपादुके ॥ वार्षिकांश्रनुरोमासानव्रतेननयेयदि ॥ ३७॥ तस्यपापस्यशांत्यर्थकान्तिकेवावतीभवेत् ॥ अर्गेनमः व्यक्तिणा यकेशवायनमोनमः ॥६८॥ नमोऽस्तुनरसिहायविष्णवेपापजिष्णवे॥सायंत्रातदिवामध्येकमीतेषुचयोजयेत्॥३ शातस्यपा पानिघोराणिचितानिबद्धजन्मसु॥निर्देहत्येवभगवांस्तळराशिमिबान्छः॥४०॥एकाहारोयताहारोविष्णनिर्माच्यभोजकः॥ आषाडीमर्वाधकत्वाकार्त्तिक्यवधियोभवेद्॥४१॥नकभोजीभवेद्वापित्वर्गत्तत्यात्यकंफळं॥ तेलाम्यंगदिवास्वापंस्रपावादं चवर्जयेत् ॥ ४२ ॥ आषादशुक्केकादश्यांसंक्रांतीकर्कटस्यवा ॥ आषाद्ध्यांवानरोत्ततस्याग्रण्हीयान्वियमान्वती ॥ ४३ ॥ । सर्वपापहरंदेवंप्रपुष्यमधुसूद्दनं ॥ तद्पेपारेसंकल्यवतार्चनजपादिकं ॥ ४४ ॥ प्रार्थयेत्परमानंदंकतांजलिपुदोवती ॥ चा तर्मास्यव्रतेदेवगृहीतंत्वस्रसादतः॥ ४५ ॥ तवप्रसादान्निविघंसिद्धिमायानुकेशव ॥ व्रतेऽस्मिन्यद्यसंपूर्णेपरलोकगतिर्भवे 🦃 त् ॥ ४६ ॥ तन्मेजवतुसंपूर्णत्वस्रसादादघोक्षज ॥ इतिसंप्रार्थ्यदेवेशंपूर्वोक्तानयमेस्थितः॥४ णा यापयेच्चतुरोमासान्विष्ण्व 🏄 पित्रमतिर्वती ॥ पार्णप्रतिमासतिप्रीत्यैकण्णस्यकारयेत् ॥ ४८ ॥ मिष्टान्यैभौजयेद्विप्रान्पूजयित्वाजगत्पति ॥ असमयौ स्तुकार्त्तिक्यांकारयेद्वतमुत्तमं ॥ ४९ ॥ तस्यांपूज्यजगन्नाथंवन्हिस्थतपयत्ततः ॥ द्विजाय्यानुपायसैर्मिष्टीवृणाबुरध्यात्रप चित्रं ॥ ५०॥ यथाशक्त्यापद्बाद्दैकनकंवसमेवच ॥ अशक्तःकार्त्तिकेमासिव्रतंकुर्यात्पुरोदितं ॥ ५१ ॥ व्रतंबद्वविधीव पाःकच्छ्रंचांद्रायणंतथा ॥ पयःपीत्वानयेयस्तुशाकाहारेणवापुनः ॥ ५२ ॥ भुक्कात्रविपुठानुभोगान्परीनर्वाणमृच्छति

पु ॰ 🕼 णः ॥ श्वेतोनाममहाराजःपुरात्रेतायुगेभवत् ॥ २६ ॥ वत्तस्थोऽत्रमहाभक्तिचकारपुरुषोत्तमे ॥ इंद्रयुक्रेनरचितभोगमाना नुसारतः ॥ २७॥ भोगान्यकल्पयामासप्रत्यहंश्रीपतेर्मुदा ॥ शक्ष्यभोज्यान्यनेकानिषड्सांश्वसुसंस्कृतान् त २८॥ मा ल्यानिचविचित्राणिमुगंधमनुळेपनं ॥ गीतवादित्रवृत्यानिदिव्यानिमुवहूनिच ॥ २९ ॥ राजोपचारान्बहुशोवसरेवसरे हरेः ॥ बहुवित्तव्ययायासभक्तिभावनिह्नपिताः ॥ ३० ॥ तत्तद्वैष्णवशास्त्रोक्ताश्चित्राज्ञोगाभृथुक्पृथक् ॥ कल्पितास्तेन |भूपेनविद्वत्पंकजभानुना ॥ ३१ ॥ प्रातःप्जनवेलायांहरिंद्रष्टुंजगामसः ॥ करिमश्विद्वितसेराजापूज्यमानंददर्शतं ॥ ३२ ॥ प्रणम्यदेवदेवेशंबद्धांजिलपुटोमुदा॥ प्रासादद्वारनिकटेतस्थिवान्तृपसत्तमः ॥ ३३॥ दृष्टाखयंविरचितानुपचाराननुत्तमा ्रि ॥ उपायनसहस्रंचहरेरपेप्रकल्पितं ॥ ३४ ॥ चितयामासमनसाकिचित्ध्यानावलंबितः ॥ मनुष्यकल्पितंत्रोगं<mark>पहीष्यति</mark> हिरिःकिमु ॥ ३५ ॥ देवैर्दिव्योपहरिर्यः शक्यतेनार्चनावियौ ॥ मानसैरुपचौरर्यपूजयंतियतवताः ॥ ३६ ॥ भावदृष्टाविह र्थोगोन्मुदेश्स्येतिनिश्चितं ॥ इत्थंसंचितयन्नाजादिव्यासनगतंविभुं ॥३७ ॥ भुंजानमन्त्रपानाद्यश्चियासुपरिवेषितं ॥ दि व्यस्रजालंकतयादिव्यगंधदुकूलया ॥ ३८ ॥ अनर्थरत्नमंजीर्रांसिजितेनसुरालयं ॥ पूर्णयंत्यास्वर्णदर्व्याददत्यासादरंरसा न् ॥ ३९ ॥ भगवत्प्रतिरूपैथ्वभुजानैःपरिवेष्टितं ॥ दृष्टाकतार्थमालानंगन्यमानस्तदद्धतं ॥ ४० ॥ प्रोन्मीलिताक्षःसपुनः माक्दष्टंसमवैक्षत ॥ ससःपभृभिक्षकासौषकंभिद्वितर्भविद्वास्।।। ४०६०।।जित्रेदिसामान्त्रवांश्वतास्युसहत्तपः ॥ अकालमृत्य नाशायस्वराज्येम्रतमुक्तये ॥ ४२ ॥ मंत्रराजंजपेन्नित्यंश्चितानांकल्पपादपं ॥ ददर्शशतवर्षीतेन्द्वरिंदुरितापहं ॥ ४३ ॥ यो

LIT.

नित्पुण्यंमन्यंतेतेनराथमाः ॥ लक्ष्मीपतेभीजनायसंस्कार्योध्यमहानसः ॥ १० ॥ वैष्णवामिसमाधायनिस्प्यचरुपुत्तमं॥ विश्वदेवंत्रकुर्वीतभगवत्पाकसाधनं ॥ ११ ॥ ब्राह्मणोवास्तुपतयेप्रजानांपतयेतथा ॥विष्णवेविश्वकर्षेचशुष्यग्रौजुद्धयाच्छ चिः ॥ १२ ॥ राज्ञानियुक्तआचार्यःश्रीतस्मार्त्तिकयापरः ॥ द्वारिचंडप्रचंडाभ्यामैशान्यांक्षेत्रपालिने ॥ १३ ॥ दक्षिणेच विद्धपायलगानांपतयेतथा ॥ दुर्गासरत्वतीभ्यांचनैर्ऋत्यांचनिवदयेत् ॥ १४ ॥ महालक्ष्मीमहेंद्राभ्यांपाच्यांदिशिवलिःस्य तः ॥ विष्णुपारिषदेभ्योऽथपशूनांपत्येतथा ॥ १५ ॥ उदीच्यांबिह्यानंतृनारदायाथपश्चिमे ॥ आग्नेच्यामग्रयेदबाद्वाय व्यांविश्वसाक्षिणे ॥ १६ ॥ पंचश्वसनहृपेभ्योविष्वक्सेनायमध्यतः ॥ आद्यंतयोर्जलंदवात्रत्येकंजपकर्मणि ॥ १७ ॥ द त्वाविकतद्योतकारयेत्पाकमुत्तमं ॥ संध्यात्रयेभगवतःपूजायांचरुकारणात् ॥ १८ ॥ चरुसंस्कारकांगानिभक्ष्यभोज्या नियानिच ॥ नदीष्णान्योजयेत्तत्रलोकेत्रैवणिकान्त्रपः ॥ १९ ॥ आर्यान्पवित्रान्यद्रान्वावणीश्वपरिसेवकान् ॥ लीकि कन्यवहारोऽयंपचितिश्रीःस्वयंध्रत्रं ॥ २० ॥ भुंक्तेनारायणोनित्यंतयापकंशरीरवान् ॥ अस्रतंतद्धिनैवेद्यंपापद्यमुर्धिचारणा त् ॥ २१ ॥ अक्षणान्मयपानादिमहादुरितनाशनं ॥ आघाणान्मानसंपापंदर्शनादृष्टिजंतथा. ॥ २२ ॥ आस्वादाद्वाकृतं पापंश्रावणंचव्यपोहति ॥ स्पर्शनाच्वक्कृतंपापंभिथ्यालापंतथाद्विजाः ॥ गात्रलेपाद्दहेत्पापंशारीरंनात्रसंशयः ॥ २३ ॥ 🗷 हापवित्रंहिहरेर्निवेदितंनिवेद्येबःपितृदेवकर्मसु॥तृप्यंतितस्मैपितरःसुरास्तथाप्रयांतिलोकंमधुसुदुनस्यते॥ २४ ॥ नातःपवि त्रंवस्त स्तिह्व्यकव्येषुकोष्ट्रिका धीक्षणां क्ष्मणां स्थाना स्थान स्थान विद्योग्य स्थाप अवस्थित । अवस्थित स्थ

ति ॥६०॥ इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येनिर्माल्यमाहात्म्यकथनंनामसप्तत्रिशोऽध्यायः॥३७॥ जैमिनिरुवाच ॥ इतिद्त्वावरंतत्रश्वेतराजायवैपुरा ॥ जगामांतिईतोवित्राःशासादांतःस्थितोहरिः ॥ १ ॥ समस्तजगतां याश्रीःसृष्टिस्थितिविनाशकत् ॥ वैष्णवीशक्तिर्तुलापरिवेषणकारिणी ॥ २ ॥ सुघोपमंसुपकानंभुक्तेनारायणःप्रभुः॥ तद्व च्छिष्टोपभोगोहिसर्वाघक्षयकारकः ॥३॥ नतादृशसमंपुण्यंवस्वस्तिपृथिवीतले॥पायश्वित्तमशेषाणांपापानांपरिकीर्तितं ॥ ४ ॥ पाकसंस्कारकर्नृणांसंपर्कात्तन्बदुष्यति ॥ पद्मायाःसन्त्रिषानेनसर्वेतेशुचयःस्पृताः ॥ ५ ॥ विष्ण्वालयगतंविद्धिनि र्माल्यंपतिताद्यः ॥ स्पृशंतिचेन्नदुष्टंहियथाविष्णुस्तथैवतत् ॥ ६ ॥ वतस्थाविविषाश्चैवसर्वेवर्णाश्रमास्तथा ॥ तदारानेन पूर्यतेदीक्षिताश्वाग्रिहोत्रिणः॥ ७॥ दरिद्रःकपणोवापिग्रहस्थःप्रभुरेववा॥ खदेश्याःपरदेश्यावासर्वेतत्रसमागताः ॥ ८ नाभिमानंत्रकुर्वारन्विष्णोर्निर्माल्यभक्षणे ॥ भक्तयालोभात्कौतुकाद्वाक्षुधासंयमनेनवा ॥ ९ ॥ आकंठभक्षणंतद्भिपुनाति सकलांहसः ॥ सर्वरोगोपशमनंपुत्रपौत्रप्रवर्द्धनं ॥ १० ॥ दारिन्यहरणंश्रेष्ठंविद्यायुःश्रीप्रवर्धनं ॥ पक्षपातोमहांस्तत्रविष्णो रमिततेजसः॥ ११॥ निदंतियत्वस्तंमूढाःपंडितमानिनः॥ स्वयंदंडघरस्तेषुसहतेनापराधिनः ॥ १२॥ येषामञनदंडश्वे त्ध्रवतेषांहिदुर्गीतः ॥ कुंभीपाकेमहाघोरेपच्यंतेतेऽतिदारुणे ॥ १३ ॥ नविकयःकयोवापिप्रशस्तस्तस्यभोद्विजाः ॥ निर्मा

गासनाजनिलयंवामांगावस्थितश्रियं ॥ दिव्यालंकतसर्वांगंस्फटिकामलंवियहं ॥ ४४ ॥ त्रिदशैःसिद्धमुख्येश्वस्तूयमानं स्मिताननं ॥ भ्रांतोविस्मयभीतिभ्यांहर्षगदृद्यागिरा ॥ ४५ ॥ प्रसीद्नाथेतिलपन्पपातथरणीतले ॥ तपःकरांतंप्रणतंद्रस्ना मनुजकेसरी ॥ ४६ ॥ अकल्मवंक्षितिपतिविवक्षुर्भक्तवत्सलः ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ उत्तिष्ठवत्सभक्त्यातेप्रसन्नंविद्धिमांप 🏥 ।। ४७ ॥ मयित्रसन्नेनालभ्यंवरंतत्पार्थ्यतांभवान् ॥ श्रुत्वेत्थंभगवद्वाक्यंसमुत्तस्थौततोत्रपः ॥ ४८ ॥ बद्धांजलिपुटोनम्रो भक्तयोषाचजनार्दनं ॥ श्वेतउवाच ॥ स्वामिन्यदिप्रसादस्तेमयिजातःग्रदुर्लभः ॥ ४९ ॥ साहृ्य्यमथसंप्राप्यस्थास्यामित बसनिधौ ॥ स्थारयेयावन्तृपत्वेऽहंमद्राज्येनोजनःकचित् ॥ ५० ॥ नाकालेभियतेजंतुःकालेचेन्मुक्तिमासुयात् ॥ तच्छ 🕍 त्वाजगवान्प्राहश्वेतंराजानम्त्तमं ॥ ५१॥ श्वेततेवांछितंभूयात्तिष्ठत्वंममदक्षिणे ॥ भुक्कावर्षसहस्रंतुस्वराज्यंद्यसमृद्धिमत्। ║ ५२ ॥ ममनिर्माल्यभोगेनक्षीणाशेषाघसंचयः ॥ सुनिर्मलांतःकरणोमत्साहृष्यमवाप्स्यसि ॥ ५३ ॥ वटसागरयोर्मध्ये मुक्तिस्थानेसुदुर्रुभे ॥ मदीयाद्यावतारस्यविष्णोर्मत्त्यस्वरूपिणः ॥ ५४ ॥ सुखासीनोवसत्वंहिस्फटिकामरुविपहः 🏿 ख्यातियास्यतिभूलोकेश्वेतमाधवसंज्ञया ॥ ५५ ॥ युवयोरंतरालेयेप्राणांस्यक्ष्यंतिमानवाः ॥ तीर्यञ्चोपिचकीटावाध्रुवेते मुक्तिमामुयुः ॥ ५६ ॥ अमरायत्रमरणमिच्छंतिकिमुमानवाः ॥ तवोत्तरस्यादिशियत्सरःपापनिवर्द्वणं ॥ ५७ ॥ तत्रस्नात्वा उपरपृश्यत्वदीयेदक्षिणेतटे ॥ युवयोर्दष्टिपूतःसंस्यक्काप्राणान् विमुच्यते ॥५८ आसमुद्रादिदंक्षेत्रयमुकुत्रापिमुक्तिदं॥ मृदा सनाविश्वसितेप्रधानंस्थानमारिते ११०५० तिवरी अर्थेतुर्यक्षिकिमिमिमिकिकिमी जिन्नः ॥स्टिकिसिकि विकास विज्ञानिक विज्ञान

श्रायःकलियुगेभूषाःप्रजावनपराङ्गुखाः ॥ ३४ ॥ करादानपरानित्यंपापिष्ठाश्वीयटत्तयः ॥ वर्णसंकरिणःसर्वेशुद्र वायाःकलौयुगे ॥ ३५ ॥ दातारःपार्थिवाएवशुद्राश्वन्यपसेवकाः ॥ श्रौतस्मार्त्तादिकंकर्मनतथासदनुष्ठितं ॥ ३६ ॥ युगे चतुर्थेभोविषाःपरलोकायकल्पितः ॥ दानधर्मःपरोस्रेषनान्योधर्मःप्रशस्यते ॥ ३७ ॥ कर्मणामनसावाचाहितमिच्छेद्वि जन्मनां ॥ इतिहोवाचभगवान्ब्राह्मणोमामकीत्नुः ॥ ३८ ॥ संतुष्टाब्राह्मणायस्यसंतुष्टस्तस्यचाप्यहं ॥ उभयत्रसमो भूयाद्वासणेचजनार्दने ॥ ३९॥ यद्वदंतिद्विजावाक्यंतत्स्वयंभगवान्वदेत् ॥ यथातथावर्त्तमानस्रयाणांत्रासणोगुरुः 🖟 ॥ ४०॥ भगवानपिदेवेशःससाक्षाद्वास्रणप्रियः ॥ सदावतार्रकुरुतेत्रास्रणार्थेजनार्दनः॥४१॥तत्पालनार्थेदुष्टान्वेनिग्रण्हाति युगेयुगे ॥ ससर्जब्राह्मणानपेस्रष्ट्यादौसच्तुर्मुखः ॥४२ ॥ सर्वैवर्णाःपृथक्पश्चात्तेषांवंशेषुजिद्द्रारे ॥ तस्मात्किल्युगेनिस्मन् बाह्मणोविष्णुरवच ॥ १३ ॥ उभौगतिश्वसर्वैषांब्राह्मणानांहरिर्गतिः॥हरिरेवात्रसर्वेषांगतिःपापेकलौयुगे ॥ १४ ॥ शालपा मादिकक्षेत्रेस्मर्यतेकीर्त्त्यतेऽपिच ॥ तस्मिनीलाचलेपुण्येक्षेत्रेक्षेत्रज्ञवर्ष्मीण ॥ ४५॥ जीवभूतःससर्वेषांदारुव्याजशरीरम् ूर्वि ॥ कल्लिकल्मषनाशायप्रायोद्धप्कतकर्मणां ॥ ४६ ॥ दर्शनस्तवनोन्छिष्टभोजनैर्मुक्तिदायकः ॥ उच्छिष्टेनसुरशस्यव्या भियस्यकलेवरं ॥ ४७ ॥ तदाहारस्तदालाहिलिप्यतेनसपातकैः ॥ निवेदनीयमन्यासुमूर्त्तिष्वीशस्यवर्त्तते ॥ ४८ ॥ पावनं तद्पिप्रोक्तमुच्छिष्टंतुविमोचनं ॥ भुंकेत्वंत्रवभगवान्पश्यत्यन्यत्रचक्षुषा॥४९ ॥पुरायंप्रार्थितोदेवोयोगिभिःपरिवेष्टितः॥नि मिल्योच्छिष्टभोर्गेर्नितवमीयाअथैमहि॥९५ । अध्यतिस्तिभिताक्षिणामनग्यासेनकुरिकक्शाश्यमाशानकोगाचैरमतेचित्रयासह

तत्तर्वपापापनोदनं ॥ सुकरस्यमुखाद्भृष्टंतदन्वंयदिजायते ॥ १७ ॥ ब्राह्मणेनापिकोक्तव्यमितरेषांतुकाकथा ॥ उपोष्यति . श्रुतावापिनोपवासंत्रकुर्वता ॥ १८ ॥ प्राप्तमात्रेणभोक्तव्यंनात्रकार्याविचारणा ॥ नैवेद्यान्वंजगद्वर्तुर्गीगंवारिद्वयंसमं। ॥ १९॥ दृष्टेस्वर्गादिसंत्राप्तिर्मक्षणाचाघनाशनं ॥ जगद्धान्याहियत्पक्षंत्रेष्णवाग्रीयुसंस्कृते ॥ २०॥ भुंकेऽन्वहंचकपाणि र्थुंगमन्वंतराद्व् ॥ सप्तद्वीपावनीमध्येसान्निध्यंनेदशंहरेः ॥ २१ ॥ यादशंनीलगोत्रेऽस्मिन्व्याजमानुपचेदितं ॥ दारुह्यपंप । इंब्रह्मसर्वचाक्षुपगोचरं ॥ २२ ॥ प्रकाशतेमोमुनयोनदृष्टंनश्चतंकचित् ॥ तस्मैपदित्तद्वपायब्रह्मणेपरमात्मने ॥ २३ ॥ पर ित्तिक्षपाशक्तिःश्रीः भवर्त्तयतियद्धविः ॥ तदश्रातिजगन्नाथस्तच्छेपंदुरितापहं ॥ २४ ॥ किमचचित्रं जोवित्रायदुक्तं मिक्तिकारणं ॥ नाल्पपुण्यवतांतत्रविश्वासश्वप्रजायते ॥ २५ ॥ वेदाचारप्रधानेषुयुगेप्वेतस्रकींत्तितं ॥ महिमानंनिवेसस्य 🖫 विशेषाच्छयतांकछौ ॥ २६॥घोरेकछियुगेत्वास्मिश्चपादोधर्मविष्ठवः ॥ धर्मःस्यादेकपादस्तृकचित्तस्यभयाचरेत् ॥ २७॥ सर्वेच्तप्रधानाहिदांभिकाःशठवत्तयः॥प्रायश्वधर्मविमुखाजिव्होपस्थपरायणाः॥२८॥नध्यायंतितपस्यंतिव्रतयंतिकदाचन अधर्मबङ्गलाःसर्वेहिसकालोलुपाःपरं ॥ २९ ॥ परेषांपरिवादेनतुष्यंतिमुरुतिवना ॥ प्रसंगात्कीतृकाञ्चवनिदंतिपरकार्य कं ॥ ३० ॥ क्षुद्रकार्याशयास्वस्यपरकार्यप्रवाधकाः ॥ धर्मछब्यांस्रियंरम्यामवज्ञायस्ववेदमनि ॥ ३१ ॥ परयो षितिनिदायांप्रसक्ताःपशुचेष्टिताः ॥ अग्निहोत्रादिकंवापिवतंवायत्कचित्कचित् ॥ ३२ ॥ जीविकातद्विजाती वायेपांवापारङोक्तिक^{ट्-पा L}श्रीवतिषीतिवैदेणसम्ययांपार्विनीच्^{Digi}li^{Zed} १४ ^{Salvag} वित्तिराख्यिनच्छेतेनतथाफडदायितत् ॥

दग्धुमत्रागतोदेवत्बद्दर्शनदवाग्निना ॥ ६९ ॥ कोऽपराधंःकतोदेवत्वच्छास्रपथर्वात्तना ॥ सर्वांगंवाधतेयस्मादुयो व्याधिरहेतुकः ॥ ७० ॥ ज्ञानतोऽज्ञानतोवापित्वत्पादसरसीरुहे ॥ ऋतोऽपराघोयोदेवतंश्चमस्वकृपानिचे ॥ ७१ । भूमीस्रवाद्भ्यपादानांभूमिरेवावछंवनं ॥ त्वयिजातापराधानांत्वमेवशरणंप्रभो ॥ ७२ ॥ तवापराघजंपापंत्वमेवक्ष मतांप्रभो ॥ वन्हिसंतापतोनश्येद्वन्हिसंतापजोब्रणः ॥ ७३ ॥ तदिमांदुर्दशांदेवपारव्यांवापिवीजजां ॥ छीलापां गेनशमयअपवर्गैकहेनुना ॥ ७४ ॥ मामुद्धरजगन्नाथपिततंशोकसागरे ॥ त्वद्दर्शनपथंयातःकिन्तुशोच्योभवेन्नरः ॥ ७५॥ निसर्गकरुणां भोषेयस्त्वंदृष्टिपथंगतः ॥ सदानंदाव्यिसंमग्रोनशोचितनकांक्षिति ॥ ७६ ॥ नाल्पनाग्योसहदेवत्वामद्राक्षं स्वचक्षुपा ॥ अपवर्गातरायोमेध्रवमेषाविक्षीषिका ॥ ७७ ॥ त्वत्प्रसादाज्जगन्नाथसेवकंद्रोहिणंसदा ॥ सेव्यसेवकसंबंधादप राधंक्षमस्वमे ॥ ७८ ॥ इतिस्तवांतेतस्याशुदेहपीडागमत्तदा ॥ दृदर्शसोऽयगोविदंद्यसिंहंजक्तवसारुं ॥ ७९ ॥ दिव्यसिंहास नार्ह्रहंदिन्यालंकारभूषितं ॥ आददानंश्रियादत्तंपरमान्नंकरांबुजे ॥ ८०॥ पासावशेषंपात्रेषुक्षिपंतंचमुहुर्मुहुः ॥ यावदत्तं वस्तुजातंतावदश्चंतमत्वरं ॥ ८१ ॥ विलाससस्मितापांगंदष्ट्यालक्ष्म्यापवर्जितं ॥ तंद्रख्नाविसमयाविष्टःशांद्रिज्यःसिद्द्रजोत्त मः॥ ८२॥ सस्मारात्मकतंद्रोहंनैवेद्यायहणोत्थितं॥ काहंपादेशिकःप्राज्ञःसर्वज्ञाननिधिर्भवान्॥ ८३॥ काहंमहदहंकार भूततत्त्वविसर्जकः ॥ व्यन्सात्ममुद्धसनसोजानीयः कथमिराते ॥ ८४ ॥ निरंकुशामनिर्वाच्यामिन्छां तृष्टिलेयात्मिकां ॥ इतिस्तुवंतं वहिरस्ते नैवोन्छिष्टपाणिना॥८५॥सिपेचयासशर्षां स्तान्सवीमद्विजसभमं भितः सिक्तोबाह्मणः सयः सुघासेकोपमै

॥ ५१॥ अत्रचेष्टामगवतोवेदार्थइतिथार्यतां॥समितिकांतवेदोहिनकदाचिषवर्त्तते॥ ५२॥वेदरक्षार्थमेवास्यसंभवोहियुगेयुगे प्रमाणभूतोभगवान्विरुद्धंकथमाचरेत्॥५३तरिमन्विरुद्धंचर्रातेजगदेवतथाभवेत् ॥आचारेणहिवेदाथोनियतोषीमतामतः॥ ॥५४॥मध्यदेशभवःपूर्वमत्रागच्छिद्वजोत्तमः ॥शिष्टाचारैःस्रुविम्लःशास्त्रार्थपरिनिष्ठितः॥ ५५॥सदाशांतःसदादांतःकायवा क्यानसैर्यही ॥ सतीर्थीविधयात्रायांतंसमभ्यर्च्यसाम्रिकः ॥ ५६ ॥ त्रिरात्रमत्रोपितवान्विष्णवर्चनपरःश्रुचिः॥ यद्वरोषंग्रह स्थानांभोक्तव्यमितिशास्त्रतः ॥ ५७॥ देवोच्छष्टंनजपाहअन्यपाकाभिशंकया ॥ देवहरेषसंस्कार्योदेवयोग्यःकयंभवेत् 🖟 ॥ ५८ ॥ अयोग्यत्वाचनैवेद्यमपाशंचभवेत्ध्रवं ॥ अगृहीतेचनैवेद्येश्रोत्रियेणतदाद्विजाः ॥ ५९॥ सर्वेश्वतस्यान्चरैर्नभुक्तंत न्त्रिवीद्तं ॥ ततःसन्याधिसंमग्नोविव्हलीभूतविपहः॥ ६० ॥ स्कृटुंबोऽभवन्मूकोभगवद्दोहसंयुतः ॥मनसाचितयत्येवनिनि भित्तंकथंनुमे ॥६ १॥कुटुंबसहितस्याभूत्पाडासर्वांगभंजनी ॥ एवंचितयमानुस्यात्ररात्रातेभवन्मतिः ॥ ६२ ॥ नेदृशीव्या धिरीडाचसर्वेषामेकदाभवेत् ॥ कोवाद्रोहःकतोऽस्माभिरेतस्मिन्युरुषोत्तमे ॥ ६३ ॥ नबुद्धिपूर्वकःकिस्यात्ततोमेव्याधिका रणं ॥ मुद्धरित्थंचितयित्वादभ्यौनारायणंत्रभुं ॥ ६४ ॥ ध्यानावसानेतृष्टावशास्त्रतत्त्वार्थदर्शकः ॥ शांडिल्यउवाच ॥ चृतुर्द् 🖫 शापियाविद्याधर्मनिर्णयहेतवः ॥ ६५ ॥ ताःसर्वास्तववाक्यानिमुखपद्मविनिर्गताः ॥ ताजिरेवाचरेद्धर्ममितिशास्त्रार्थ निश्वयः ॥ ६६ ॥ तस्यधर्मस्यरक्षार्थमवतारोयुगेयुगे ॥ ताउल्लंध्यवर्त्तमानोत्तवद्दोहकरोघुवं ॥ ६७ ॥ अहंतदेवदे विशकर्मणामनसागिराः।b. धर्मश्चाकासतिकअयचबर्तेऽस्यर्थकामयोऽध्यम्। b६ Garlbgy अमेनजनमस्हरूकेःसंचितंपापसंचयं ॥

साक्षाद्रस्यक्रपेणभ्रियतेवपुषाहियत् ॥ पुष्पचंदनमाल्यादियदंगैरुपचर्यते ॥ १०४ ॥ अपनीतंयथाकालेनिर्माल्यंतव कीर्त्तितं ॥ धारणंशिरसातस्यतेनांगेचापिमार्जनं ॥ १०५ ॥ सार्द्धत्रिकोटितीर्थानामित्रेषेकफलप्रदं ॥ ऋणंगुरुतस्या दिपातकौषविनाशनं ॥ १०६ ॥ लेप्यामूर्तिरियंविष्णोरन्येभ्योलेपउत्तमः ॥ श्रीखंडागुरुकर्पूरकस्तूरोकुंकुमादिभिः

॥ १०७॥ प्रिष्टिन्त्रस्रोहेनचंदनागुरुदारुणा ॥ शरीरेवासुदेवस्यइंद्रयुद्धेनकारितः ॥ १०८ ॥ प्रत्यहंजोद्धिजश्रेष्ठावपति चोपनीयते ॥ लेप्यानांलेपनिर्मीकेदर्शन्नप्रशस्यते ॥ १०९ ॥ अंतराचेत्पतेल्वेपःपिष्टीलपेत्पुनश्वतं ॥ नानालेपःप्रशस्यो हिसविष्णोरंगसंमितः ॥ ११०॥ चंदनार्द्रशरीरंतंद्रष्ट्राविष्णुंपुराकिल ॥ सौगंध्याङ्ोाज्ञयामासव्पपुत्रःसमूढधीः ॥१११॥ तस्यभीत्यैनियुक्तस्तुआकृष्यांगात्यलेपनं ॥ ददौरूपकुमारायसलिलेपद्धदिस्वके ॥ ११२ ॥ तावत्यदेशेकुष्ठवैश्वेतंतस्या भवत्क्षणात्,॥ सआसीत्कुष्ठपाणिस्तुतस्मैयोदत्तवान्किल ॥ ११३ ॥ ततावर्षाविष्टिस्थायीलेपःपुण्यतमःस्वतः ॥ निर्मा स्यानांप्रधानंतद्धाणादंहोविनाशनं ॥ ११४॥ पुरादमनकेंदैत्यंसमुद्रोदकचारिणं ॥ वाधितारंजनानांवैमायावळपराक मैः ॥ ११५ ॥ भगवानिपमायावीपितामहनिदेशतः॥एघोऽवतारेणविभुःश्रविश्यवरुणालयं ॥ ११६॥ अन्विष्याकृष्यवे लायांनिष्पिपेषमहीतले ॥ मघोःशुक्कचतुर्दश्यांसहतोदानवोत्तमः ॥ ११७॥ भगवत्करसंपर्कात्सुगंघिरज्ञवत्तृणः ॥ तस्यैव नाम्नातंसंस्यग्जयाहाश्वर्यमानसः ११८॥ मालांकत्वारत्प्रदेशेनिर्मितांवनमालया॥ अचितयत्तस्यगंघंयावद्वस्तुचिरस्थि

तं ॥ ११९॥ तस्यापिगर्यःसविषापुष्पाणासीर्भाषहः। । वर्णासुनागावन्यू संस्कृत्याभूतसमुशतेकन २०॥ तस्यमाला ज

मुदा ॥ ८६ ॥ वनौदिव्यवपुःश्रीमान्जीवन्मुक्तोयथामुनिः ॥ महिमानंचन्नकेस्नुनकाएवविजानते ॥ ८७ ॥ महतीसु तिपीडांतुवंध्यानानुभवेत्कचित् ॥ इत्युदीर्यस्ययंपाचादुन्छिष्टंपरमात्मनः ॥ ८८ ॥ भुक्काकतार्थमात्मानंमेनेश्योत्रियपुंग 🎉 वः ॥ साधारणंधर्मशास्त्रंक्षेत्रेऽस्मिन्वविचार्यते ॥८९॥ अयंतुपरमोधर्मीयोदेवनप्रकीनितः॥ आचारप्रभवोधर्मीधर्मस्यप्रभूर िच्युतः ॥ ९० ॥ इत्थंसींचतयन्विप्रःकुटुंबार्थेवशेषकं ॥ आजहारस्वयंमुख्याध्यानभंगमवापच ॥ ९१ ॥ प्रवृद्धाश्वितया मासस्वर्मतंविस्मिताशयः ॥ अयमेवममद्रोहोस्रवाज्ञासिषमीश्वरं ॥ ९२ ॥ नैवेद्याशनमाहात्स्यमजानन्परमाद्धतं ॥ चतु 🏌 दिशाष्टादशचब्रह्मायस्यपदांबुजं ॥ ९३ ॥ धर्मद्रवेणप्रक्षाच्यअपुनात्स्वतदंबुना ॥ यमर्चयंतिशकाद्यादिव्येर्भावरनुत्तमेः ॥ 🎎 🛮 ९४ ॥ समानुषकतंभुंक्तेक्षेत्रेऽस्मिन्महदद्वतं ॥ इत्यार्श्वर्यपरस्तेनस्वमलब्येनवैद्विजाः ॥ ९५ ॥ नैवेद्येनकट्वंस्वंमार्ज यामासंसादरं ॥ ततःसर्वेनीरुजास्तेसुवाक्यारूष्टमानसाः ॥ ९६ ॥ पुनर्जन्ममन्यमानाःशशंसुःक्षेत्रमृत्तमं ॥ नास्यस्यस 📳 ॥ ९८ ॥ यत्रस्वर्गश्यमोक्षश्यम्किश्वैवकरेस्थिता ॥ श्रांतानांभवकांतारेभाग्याद्वसमीयुपां ॥ ९९ ॥ नानाभोगोपतृप्ता 🗐 नांमुक्तिमार्गः सुखंभवेत् ॥ इत्थेतेहर्षमापन्नाः प्ररुपंतः परस्परं ॥ १०० ॥ यथेष्टं भोजयामा सुरन्योन्यं चिनवेदितं ॥ ततस्ते िनिर्मलावित्रास्तरुणादित्यवर्चसः ॥ १०१ ॥ देवाइववजुःसर्वेनिप्पापाविगतज्वराः ॥ नैवेद्याशनमाहात्म्यंकियतं। | वोद्विजोत्तमाः । १ ०२-॥ श्रुत्कविषक्तः । १०३ ॥

पु, पु॰ मनयऊचुः ॥ मुनेत्वत्तःश्रुतंसम्यङ्गाहारम्यंजगदीशिनुः॥निर्माल्यप्रभृतीनांचयथावदनुपूर्वशः॥ १ ॥ श्रोत्मिच्छामहेब्रसन् यात्रांतरफलानिव तथ्रण्वतांतत्त्वतोब्रुहियथोद्देशःकतःपुरा ॥ २ ॥ जैमिनिक्वाच ॥ सर्वथावर्त्ततेलोकहितायपुरुषोत्तमः॥ नानागुणविकासैश्वनानारूपविचेष्टितैः ॥ ३ ॥ नानारूपविलासेननानालाचजगन्मयः ॥ अहंकारंविनाकर्मफलंनोद्विज सत्तमाः ॥ ४ ॥ अहंकारेणबध्यतेकारागारेभवाभिधे॥बुद्ध्यहंकारयुक्तस्तृयत्कर्गारभतेनरः ॥ ५ ॥ तस्यसदूणमामोतिफलं धुभमथापरं ॥ बृद्धिस्तुत्रिविधातेषांगुणभेदेनभाविता ॥ ६ ॥ तत्रयेसात्विकाःसंतःफलावाप्तिपराङ्युखाः ॥ भगवस्त्रीतये कर्मकुर्वतेचमुमुक्षवः ॥ भापरस्यस्पर्द्धयाकीर्ध्येफलमुद्दिश्यवापुनः॥बद्घवित्तव्ययायासंराजसंकर्मतन्वते॥८॥ गतानुगतिका यिचदृष्टार्थेकपरायणाः ॥ प्रसंगात्फलमिन्छंतस्तामसंकर्मकुर्वते ॥ ९ ः॥ सात्विकानांजगन्नाथःसर्वथासर्वजावनः ॥ ध्यातो हृष्टःस्मृतोवापिमुक्तिदातानसंशयः॥ १० ॥ राजसास्तामसायेवैमुहात्मानःफलैषिणः॥ उसवादिकतंकर्ममन्यतेफलदा थिते ॥ ११ ॥ संभूयबह्वोयद्भिपारभंतेऽल्पकंविधि ॥ बहुलायासदुःखंयत्कर्मतेपांफलपदं ॥ १२ ॥ इतिमत्वाजगन्नायः सर्वदासर्वभावनः ॥ तेषामुद्धरणार्थायविश्वासायद्वरात्मनां ॥ १३ ॥ यात्रानानाविधाविधावर्षेवर्षेप्रवर्त्तयत् ॥ जन्मस्नानं महावेद्यामुत्सवश्वप्रकोत्तितः॥ १४ ॥ महायात्राद्वयंपुंसांकीर्त्तनात्पापनाशनं॥दर्शनंदक्षिणामुर्त्तेस्तयाचशयनोत्सवः॥१ ५॥ सर्वपापापहश्वासावसमोद्धक्षिणाक्नोपा अकःपरंणधस्याप्रिमार्थ्वस्यपरिवर्शनेवा १९६० वाशिष्यमस्य कर्गाद्धस्य परिवर्त्तयित्युगा। नभस्यविमलेपक्षेसंप्राप्तहरिवासरे॥१७॥ विष्णोःस्वापग्रहद्वारिशनैगत्वाप्रविश्यच ॥ नमस्कत्वाजनार्थपत्यकेश्चितंमुद्

DT .

गवतःपरमप्रीतिकारिणी ॥ शुष्कापुर्येषितावापिनदुष्टाभवतिकचित् ॥ १२१ ॥ तस्यसुर्यथितांमालादेवादमनकारये उत्पादयेन्महाप्रीतिविष्णोर्यामुक्तिदायिनी ॥१२२॥ अंगापकपितांमालां जक्त्यायोधारयेन्तरः॥ हयमेधसहस्रस्थफलंपाम त्यसंशयं ॥ १२३ ॥ तुलसीकस्पितांमालांविष्णोरंगापकपितां॥ धारयेन्मुप्रिकंठेचमकोयावच्यसेद्धदि ॥ १२४॥ तावसं ख्यंवाजिमेधफलमव्यपमश्चते ॥ निर्माल्यतुलसीपत्रंयावद्वक्षयतेहरेः ॥ १२५ ॥ तावद्वर्षसहस्रंतुविष्णुलोकेमहीयते ॥ रिनैविद्यमन्त्रं चतुलसीदलमिश्रितं ॥ १२६ ॥ प्रतिपासंसोमपानफलंतसममश्रुते ॥ यावजीवंतुमुंजानोधुवंमोक्षमवासुया त् ॥ १२ ७ ॥ अर्थशेषोदकंविष्णोस्तथाचाचमनोदकं ॥ पादोदकंस्नानवारित्रत्येकंपापनाशनं ॥ १२८ ॥ सर्वतीर्थात्रिषे काणांफल्रदंगहनाशनं ॥ अलक्ष्मीपापरक्षोद्यं भूनवेतालनाशनं ॥ १२९ ॥ शवाद्यमेध्यसंस्पर्शदोषनाशनमुत्तमं ॥ सर्व दीक्षाव्रतफलप्रदमेश्वर्यवर्द्धनं ॥ १३० ॥ अकालमृत्यृहरणंभ्याधिष्यृहनिबर्हणं ॥ सुरागोमांसभक्ष्यादिपापसंघविनाश हिनं ॥ १३१ ॥ एतेराष्ट्रतदेहरतुष्रणुयाबादिस्तकं ॥ नाशीचंविद्यतेतस्यसर्वकर्माधिकारिणः ॥ १३२ ॥ यावजीवंत्रतिज्ञाय यस्त्रेतान्येकमेववा ॥ ग्रण्हीयाद्भरिवास्त्रत्यंमुच्येद्विष्णोः प्रसादतः॥ १३३॥ एवंतत्रवसन्देवोलोकानुपहकांक्षया॥ रममाणः श्रियासार्द्धमनायासविमोचकः ॥ १३४ ॥ निर्माल्यपादांबुनिवेदनीयदानैःस्तवाछोचनवत्यणामैः ॥ पूजोपाहारैश्वविमु क्तिदाताक्षेत्रोत्तमेऽस्मिन्पुरुषोत्तमाख्ये ॥ १३५॥ इतिश्रीर्कदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहारम्येनिर्माज्यमाहा त्म्यकथनंनामाष्ट्रत्रिशोधीः भिष्कुर्ण शिवstri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

ध्येजगदुरुं ॥ उत्थापयेदिमंनंत्रंश्रावयन्शनकैर्मुदा ॥ ३७ ॥ उत्तिष्ठदेवदेवेशतेजोराशेजगत्पते ॥ वीक्ष्येतत्सकछेदेवप्रसुप्तं तवमायया ॥ ३८ ॥ प्रफुष्ठपुंडरीकश्रीहारिणानयनेनवै ॥ त्वयादिष्टंजगदिदंपाविच्यंपरमेष्यति ॥ ३९ ॥ श्रीतस्मार्त्तीक याःसर्वाःप्रवर्त्ततेततोधुवं ॥ इत्युत्थाप्यजगन्त्रार्थवेणुवीणादिकस्वनैः ॥ ४० ॥ बंदिमागघस्तानांस्तुतिभिर्मगरुस्वनैः । शंखकाहालमुरजवादनैर्दत्यगीतकैः॥ ४१॥ जयशब्दैस्तथास्तोत्रैर्नयेत्तंदृत्यमंडपं ॥ सुगंधतैलेनाभ्यज्यस्नापयेत्पुरुषोत्त 🕰 मं ॥ ४२ ॥ पंचाम्द्रोनीिरकेलरसैःफलरसैस्तथा ॥ सुगंधामलकेनाथयवकस्केनलेपयेत् ॥ ४३ ॥ घर्षयेचुलसीचूर्णैर्लेपये द्विंघचंदनैः॥ पुष्पात्रिवासितैस्तोयैस्तथाकपूरवासितैः॥ ४४॥ कुशोदकैरत्नतोयैस्तथागंधोदकैरापे ॥ स्नाप्यमानंतदा देवयेपश्यंतिमुदान्विताः ॥४५॥ क्षालयंतिद्ढंपंकंबङ्कजन्मोपपादितं ॥ततःश्रीजगदीशस्यकोडेसंवासयेद्विजाः॥४६॥आपा दमूर्द्धपर्यंतंसर्वागंपरिलेपयेत् ॥ कुंकुमागुरुकस्तूरीकपूरिश्वदनान्वितः ॥ ४७ ॥ पन्नीरोदकसंपिष्टैःकालागुरुरसाद्धतैः दिवाचमालतीमालांचंद्रचूर्णेनसंयुतां ॥ ४८॥ महोपचारैःसंपूज्यविष्णुंनीराजयेत्ततः ॥ कतांजलिपुदोत्रूतापार्थयेत्परया मुदा ॥ ४९ ॥ चराचरिमदंसर्वत्वदेकशरणंविमो ॥ अनुपहासृतालोकैःपावयस्वजगुदुरो ॥ ५० ॥ स्त्यगितैःप्रेक्षणकैरात्रि शेषंसमापयेत्॥ शयनादुत्थितंदेवयेपश्यंतिगदाधरं॥५१॥निद्रांमोहमयीभित्वाज्योतिःशांतंत्रजंतिते॥सर्वाच्कामानवामोति चान्यान्कामयतेरुदि ॥५२॥ अश्वमेधसहस्रस्यफलंसापंलुभेचवे ॥ कपिलालंकुतधेतुकोदिदानुफलंतथा॥५३॥पुण्यंचा मातिपरमंसर्वतीर्थाभिषेकज ॥ कार्तिक्यापारणंकुयांचातुर्गास्यवतस्यवे ॥५४॥ दामोदरस्यप्रतिमांसर्णीन कार्टनिर्मितां

॥१८॥अवघळशनेर्गत्वापूजयेदुपचारकैः॥प्रणस्यमक्त्यातत्यादीगुद्योपनिषदैःस्तुवन्॥१९॥ मंत्रंचेमंपठन्देवंत्वापयेदुत्तरामु खं॥ देवदेवजगन्नाथकल्पानांपरिवर्त्तक॥२०॥ परिटत्तिमदंसर्वयेनस्थावरजंगमं॥ यदिन्छाचेष्टितरेवजायत्त्वमसुषुपितिः। ॥२ १॥जगद्धितायसुप्तोऽसिपार्श्वेनपरिवर्त्तय॥परिवर्तनकालोऽयंजगतःपालनायते ॥२ २॥तवाज्ञयायंशकोऽपिष्वजेतिष्ठन् समुत्सुकः॥द्रष्टुंत्वत्पादकमलंविमुंचन्मूर्द्धांभर्जलं॥२३॥महीनलंधावयतिप्रजापालनहेतुकं॥इतिसंपार्थ्यदेवेशंवीणयातोषये क्षित्रतः॥२ ४॥व्यजनेश्वामरेश्वेववीजयेदनुकल्पकृत्॥सुगंधचंदनैरस्यसर्वीगंपरिलेपयेत् २ ५॥साधूनिस्वविकारांश्वविकतःपाय सिस्तथा।।प्रपानकानित्रयानिफलानिविविधानिच॥२६॥स्वादूपदंशानन्यांश्वघृतपूपान्सयावकान्॥पकतांबूलपत्राणिसोप काराणिचद्विजाः ॥ २७ ॥ सुगंधचंदनैरस्यसर्वीगंपरिलेपयेत् ॥ शय्याग्रहद्वारिविभोःशैनर्भक्त्यानिवेदयेत् ॥२८ ॥ तरिम न्कालेच्यःपश्येत्स्तुयाद्वापरमेश्वरं ॥ परिवर्त्तसनामोतिजननीगर्भसंकदे ॥ २९ ॥ तस्मिन्दिनेहरेरूपंभवेद्यादेमहाफलं ॥ दिवमुद्दिश्ययःकुर्यात्सर्वमक्षयतांव्रजेत् ॥ ३० ॥ स्नानंदानंजपोह्दोमस्तपोजागरणंतथा ॥ उपवासथानियमोव्रततिद्विजतपी णि ॥३१॥ सांग्रंबतमिदंकत्वाविणुलोकमवामुयात् ॥ यंयंकामयतेचित्तेतंतमामोत्यसंशयं ॥ ३२ ॥ अयंवःकथितोविषाः पार्श्वपर्यायनोत्सवः॥ अनायासेनलोकानामक्षय्यसुखदायकः॥ ३३॥ अतःपरंभोश्रणुतउत्थापनमहोत्सवं ॥ पूजिय वाजगनाथंकौमुबाख्येमहोत्सवे ॥ ३४ ॥ अक्षकीडादिभिःपुष्पवस्वमाल्यानुरुपनैः ॥ ततःप्रभातेसंकल्यकार्त्तिकव्रतम् त्तमं ॥३ ५॥ व्रतेनतेर्तेविनयेद्यविदेकादशीसितपा। तस्यामुत्यापयेद्वेवंत्रसुप्रंजगदीश्वरं वाक्क्श्वाव्यक्षाय्ववत्यूजयित्वानुनिशाम

स्यंचमहादेवंततः परं 🗏। विख्यातावैष्णवास्रोतेविष्णुद्धपानसंशयः ॥७३॥ एतान्संपूजयेद्वक्त्याविष्णुंत्रीणातितत्क्षणात् ॥ हो मातेप्राशनंकत्वाद्यादाचार्यदक्षिणां ॥ ७४ ॥ सुवर्णभूषितांथेनुंवस्रंघान्यंचभक्तितः ॥ श्रीतयेवासुदेवस्यभोजयेद्भिजपुंग वान् ॥ ७५ ॥ सर्वोपचारसहितंदयाद्दामोदरंततः ॥ दामोदरजगन्नाथत्वन्मयंविश्वमेवाहि ॥ ७६ ॥ त्वदाधारिमदंसर्वत्वं धर्मःसर्वभावनः ॥ त्वत्रसादाद्वतंचीर्णसुसंपूर्णतदस्तुमे ॥ ७७ ॥ दामोदरःपदातास्तुपहीतास्तुष्टपध्वजः ॥ प्रदीयतेजगन्ना थःशीयतांमेजगद्गुरुः ॥ ७८ ॥ इतिमंत्रंजपन्द्यादाचार्यायसुरोत्तमं ॥समाप्यपूजयेद्गत्त्यातंचप्रसाद्येत् ॥७९॥आ चार्येपरितृष्टेतृतृष्टीभवतिमाधवः ॥ त्यक्तद्रव्याणिचततोद्याद्विप्रेभ्यएवहि ॥८०॥ ततःस्वयंवैभुंजीतइष्टैःशिष्टैःस्ववंयुप्तिः। चातुर्मास्यवतमिद्पतिष्ठाप्यविधानतः ॥८ १॥ यथोक्तफलसंपन्नोविष्णुलोकमवासुयात् ॥श्रुतिस्सृतिपुराणेषुनातः परतरंव तं ॥ ८२ ॥ येनानुष्ठितमात्रेणकतकत्योभवेन्तरः ॥ विष्णोःप्रीतिकरंयादङ्नतथान्यद्वतंद्विजाः ॥ ८३ ॥ तिल्पात्रसहस्रेस्तु गवामप्ययतायुतैः ॥ कृष्णाजिनशतेनापिकन्यानामयुतेनच ॥< १॥ दत्वायत्फलमामोतिकत्वेतद्वतपुत्तमं ॥ सार्द्धत्रिकोटि तीर्थानाम[भषेकफलंतया ॥ ८५ ॥ प्रामोतितत्फलंविपायंयंकामयतेनरः ॥ इतिश्रीरुकंद्पुराणेजैमिनिकृषिसंवादेपुरुषोत्त ममाहात्म्येयात्राकथनप्रस्तावेएकोनचत्वारिशोऽध्यायः॥ ३९॥ जैमिनिरुवाच॥ मार्गशीर्पेसितेपक्षेषष्ठयांप्रावरणोत्सवं॥कत्वादृष्ट्यानरोभक्तयावैष्णवंद्योक्षमासुयम्तः॥१०॥ विघानंतस्यवक्ष्या मिश्रणुष्वंमुनयोऽघुमि श्रि विसिर्धियास्कुर्वातपचम्यानिशिकमवित् ॥२॥ देवापमंडलंकुर्यात्पदामष्टद्लान्वितं॥दिक्पाला

यथाशिककृतांवापिशालपामशिलास्थितां ॥ ५५ ॥ चक्रमृतिभगवतःपूजयेत्वयतालवान् ॥ रचयेन्वंडपंशुभनेक देशंग्रहस्यवा ॥ ५६ ॥ अलंकुर्यात्पुष्पदायचामरैःसावितानकैः ॥ भूमिजित्तिसुधालेपैस्तंभाव्यिवदुकूलकैः ॥ ५० ॥ का लागुंह्रणां घूँपेश्रयूपयेत्तह्र हुं शुंत्रं ॥ तन्मध्येगंडलंकुर्यात्त्वस्तिकंव्णंकैःशुंतिः ॥५८॥ तद्तःस्थापयेत्तवद्वांकरिदंतमधीयुक्तां॥ पदतूर्जीतदुपरिवासयेत्परमेश्वरं ॥ ५९ ॥ दामोद्राकृतिशांतपद्मपाणिचतुर्भुजं ॥ स्ट्रिमीमास्त्रियपद्मस्यांकोडस्यांवामपा िणिना ॥ ६० ॥ भक्तेभ्योदातुमुर्यतंवरंदक्षिणपाणिना ॥ सुनासंसुरुरु।टंचसुनेत्रंसुश्रुतिद्वयं ॥ ६१ ॥ विशास्त्रवससदेवस 🎉 र्विळावण्यसंयुतं ॥ सर्वीळंकाररुचिरंदिव्यपीतनिचोळिनं ॥ ६२ ॥ छक्ष्मीपद्मकरांचापितांबूळंददतीतथा ॥ पंचायतैःस्मा पयित्वावांसोयुग्मेनवेष्टयेत् ॥ ६३ ॥ पूजयेदुपचौरस्तंयथाविभवविस्तरेः ॥ तामदीपान्यन्ययान्वाज्वाळयेद्रव्यसर्पिषा ॥ ॥ ६४ ॥ तैलेनवाशतंदीपरक्षांश्वेवप्रदापयेत् ॥ ब्रह्माणंनारदादश्विब्रह्मपर्सित्रपूजयेत् ॥ ६५॥ दामोदरस्वरूपान्वेब्राह्मणा 🗍 निप्जयेत् ॥ वस्तयुग्मैर्माल्यगंधैर्नक्ष्यभोज्यफछैस्तथा ॥६६॥ तीर्थराजाभिषेकांगंकत्वाकर्मयथोदितं ॥ दामोद्रस्यतेनैव विधिनेहार्चनं अवेत् ॥ ६७ ॥ तद्विष्णोरितिमंत्रेणब्रह्मादीनिपपूजयेत् ॥ वेणुवीणादिकैगीतैःपुराणपठनेनच ॥ ६८ ॥ महो सवंप्रकुर्वीतततोजागरणेनच ॥ ततःप्रभातेविमछेआग्निकार्यसमाचरेत् ॥ ६९ ॥ अष्टाक्षरेणमंत्रेणसमिदाज्यचहूनपि ॥ लाजान्मधुसमिन्मिश्रान्जुहुयाचनतःश्रिये ॥ ७० ॥ सुक्तेनाष्टोत्तरशतंत्रह्मादीनांतदंततः ॥ अष्टाहुतीर्वेजुहुयाकमादे कैकशस्तिछैः ॥ ७१ ॥ ब्रह्मरणंनारदंदशंवसिस्रंगौतर्गतयां ।।। समस्क्रियारमा ब्रिक्शर्यपं ११ विक्शर्यपं ११ विक्रिया

िकापीर्णमासीयदाभवेत् ॥ पौषेमासितदाकुर्यात्पुष्यस्मानोत्सवंहरेः ॥ २ १॥ एकादश्यांत्रकुर्वीतरेशान्यामंकुरार्पणं ॥ नतः प्रतिदिनंकुर्यात्वतिसार्य्यहेहरेः॥ २२ ॥ चत्यगीतोपहारैश्वप्रतिरात्रंबिंठहरेत् ॥ चतुर्दशीनिशायांतुकुंजानामधिवासनं ॥ ॥ २३ ॥ एकव्रितमाणानांतथात्वर्णमयान्शुकान् ॥ गव्यसपिःप्रपूर्णाश्वस्थापयेदेकविशांत ॥ २४॥ कारयेता वितोभद्रमंडलंपुरतोहरेः ॥ तैन्मध्येबृहदाधारंस्थापयेद्दर्पणंशुभं ॥ २५ ॥ रात्रीजागरणंकत्वागीतत्रत्यादिविस्तरेः अभातेविन्हिकार्येचकुर्यात्तद्वेवतंद्विजाः ॥ २६ ॥ पालाशीभिःसमिद्रिस्तुचरुणासर्पिषातथा ॥ ब्रह्मविष्णुशिवेभ्यस्तु 🏥 पत्येकंतुसहस्रकं ॥ २७ ॥ स्विंछिगमंत्रेर्जुहयात्तदंतेपुरुषोत्तमं ॥ पूजयेदुपचरिस्तेरादर्शप्रतिविवितं ॥ २८ ॥ ततः पुरुषस्केनकुंभांस्तानभिनंत्रयेत् ॥ तेनैवोचितधारेणस्नापयेत्पुरुषोत्तमं ॥ २९ ॥ पावमान्यायेनदेवाःश्रीस्केनत तःपरं ॥ सर्पिःकंभेश्वस्त्रपयेद्रायच्याचततःपरं ॥ ३० ॥ वैष्णव्यागंथतोयेनश्रीस्केनसमर्चयेत् ॥ सहस्रधारयादेवंत तिनिर्माल्यमुत्स्रजेत् ॥ ३१ ॥ देवांगंलेपयेद्गंघचंदनेनचविपहे ॥ यथास्थानंयथाशोभमलंकारांश्वयोजयेत् ॥ ३२ ॥ सुगं 🋂 घसुमनोमाल्येर्भूषयेत्तदनंतरं ॥ ३३ ॥ अष्टायुधानिदेवस्य चकादीनिन्यसेतुरः ॥ रत्नच्छत्रंसमुच्छित्यपूजयेतुरुषोत्तमं ॥ ।। ३४-॥ लक्ष्मीयुक्तंपुनर्विपाउपहारैःसम्बद्धिमत् ॥ शंखेषुपूर्यमाणेषुस्त्रिग्यगंत्रीरनादिषु ॥ ३५॥ चामरादोळनव्यपासुवे ्थासुशुभासुच॥मांगल्यगीत्रवैत्याचैःस्तृतिपिठेषुविदिम्।।। ३६॥ जिथश्व्यंत्रकुर्वग्सक्विजमित्युमुहुम्बुः॥ब्दूर्वाक्षतांजलीभिस्तु त्रिभिःसंपूज्यकेशवं ॥ ३७ ॥ गोसपिदीपकैःस्वर्णपात्रस्थैरतिनिर्मिकैः ॥ नीराजयेज्ञगन्नार्थकर्पूर्युतवर्त्तिभिः ॥ ३८ ॥स्व

भा •े

न्यूजयेहिसुक्षेत्रपारुंगणाधिपं ॥ ३ ॥ चंडप्रचंडीचबहिश्वनुर्दिसुप्रपूजयेत् ॥ मध्येपात्रंसमाधायपोक्षयेदस्रवारिणा ॥ ४॥ युतानस्त्रेतिम्त्रेणछादयेदिव्यवाससा ॥ सुधूपितंवस्नजातमेकविशतिसंस्यकं ॥ ५॥ तन्मध्येस्थापयेन्मंत्रवेष्णवंचसमुच रन् ॥ अन्येनवाससातद्भिसमान्छायप्रयत्नतः ॥ ६॥ स्पृष्टाजपेन्मंत्राममंसंस्मरन्पुरुषोत्तमं ॥ आन्छादकोयोजगतविजसा विष्णुरव्ययः॥ ७ ॥ वसितातस्यवस्रंत्वंवसवासेजगत्यते ॥ इद्वरोपस्वेतिरक्षांविद्ध्यात्तस्यसर्वतः ॥ ८ ॥ पूजयेद्रंषपुष्पा भ्यांततोदेवंपपूजयेत् ॥ सपिँछैपंपकुर्वीतरत्यगीतैर्नयेनिशां ॥ ९ ॥ ततोऽरुणोदयेकालेपातःसंध्यांसमान्यचे ॥ पुनःपपूज है यहेवंपूर्ववत्स्रुसमाहितः ॥ १०॥ तनस्तंपूजितंवस्रसमूहंबहिरानयेत् ॥ कार्पासपद्दश्रीमायंतथैवाच्छादितंहिजाः ॥ ११। 🖁 छत्रध्वजपताकाभिश्वामरांदोल्जैस्तथाः॥ गीतवादित्रतृत्यैश्वप्रस्तोत्किरणेरणैः ॥ १२ ॥ प्रासादंत्रिःपरिधाम्यदेवंत्रिर्धा है मयेत्ततः ॥ आच्छादितंतदारुष्यसंस्कुर्याद्वीक्षणादिभिः ॥ १३ ॥ सप्तभिःसप्तभिर्देवान्वासोभिःपरिवेष्टयेत् ॥ **मुखवर्ज** तुसर्वीगेशीतप्रावरणैद्विजाः ॥ १४ ॥ तांबूळंचिनवेद्याथकर्पूरारात्तिकंतथा ॥ दूर्वाक्षतैःप्रपूज्याथकुर्यान्तीराजनंविभोः ॥ ॥ १५॥ हिमागमेर्न्टांसहंयेपारण्वंतिसुचेळकेः॥ पश्यंतिप्रार्टतंयेवानतेषांमोहसंर्टतिः ॥ १६ ॥ तद्वंद्वातशीतोत्यभयं नामुवतेकचित् ॥ विष्णोर्देवाधिदेवस्यइमंप्रावरणोत्सवं ॥ १७ ॥ अत्तयायेवैप्रपश्यंतिसर्वान्कामानवामुयुः ॥ अगवंतसमु हिश्यब्राह्मणेभ्यःप्रदापयेत् ॥ १८ ॥ गुरुभ्यश्वान्यदेवेभ्योदीनानाथेभ्यएवच ॥ शीनप्रावरणंद्यात्मकत्परमयामुदा ॥१९। वदातिभगवान्प्रतिस्तरमेवरम्मुक्तमं वापक्षेमिश्मरुवारचः॥/. पुष्यस्मान्नोत्सबंबद्ध्येयथोतंत्रसम्मानुसः॥तरु ।। पुष्यर्द्धणचस्य

कमणंविभुं ॥ ११ ॥ विडंब्यंतंतांलीलांपासादंशामयेत्ततः ॥ त्रिरंतेपुनरेकंचयुसमृत्य्यारानैःशनैः ॥ १२ ॥ दीपिकारात संरुद्धतमस्यावरणांतरे ॥ छत्रभ्वजपताकाभिर्वत्यवादित्रगीतकैः ॥ १३ ॥ तद्दर्शनपरिश्लीणपातकानां महात्मनां ॥ नवचिन्ह्रंश रीरेस्यान्नवांकंश्रमणंततः॥ेश्व ॥अनुयांतितदाक्षेत्रमुत्सवंचित्रविक्रमं॥ छत्तंतेवाजिमेथस्यफरुतेवैपदेपदे॥ १ ५ ॥प्रथमञ्जमणं हिल्लामुच्यतेपंचपातकैः॥मिलनीकरणैर्मुच्येद्वितीयंश्रमणंद्विजाः॥१६॥अपात्रीकरणैर्दृत्नावृतीयंश्रमणंश्रवं॥उपपातकपापैश्व चतुर्थमुच्यतेततः॥ १ ७॥पुनःप्रभातेदेवेशंप्रांछपेद्रंथचंदनैः॥वस्नालंकारमाल्यैश्वभूषयित्वाययाविधि॥ १८॥पूजयेदुपचारैस्तंय थाशक्तिसमृद्धिमृत्।नीराजयित्वादेवेशंत्ंडुलानधिवासितान्॥ १९ ॥स्थालीपुशात्कृंभीपुद्धित्वंडाज्यमिश्रितान्॥सनारिके लशकलान्शंगवेरदलान्वितान्॥२०॥प्रासादंत्रिःपरिभस्यनयेद्देवसमीपतः॥पंक्तिशःस्थापयेदयेगंघपुष्पाञ्चतान्वितान्॥२१॥ जीवनंसर्वभृतानांजनकस्वंजगत्यभो॥वन्मयाःशालयोद्येतेवयैवजानिताःप्रभो॥२२ ॥लोकानुपहणार्यायप्रहीतश्वित्रविप हः ॥ तवप्रीत्यैकतानेतान्यहाणपरमेश्वर ॥ २३ ॥ त्वयितृष्टेजगत्सर्वमनेनचभविष्यति ॥ स्वाहार व्याकारवषट्कारा दिवैक्सां ॥ २४ ॥ आप्यायनाभविष्यंतितेरेवाप्यायितंजगत् ॥ रक्षसर्वेजगन्नाथलन्मयंसचरा 🛌 ॥ २५ ॥ इतिसंप्रा र्थ्यदेवेशंशालिकुंभानिवेदयेत् ॥ तन्मयान्भक्ष्यभोज्यांश्वद्धिकुंभान्षुगंधिनः ॥ २६ ॥ कर्ष्रत्वंडमरिचचूर्णयुक्तानिवे दयेत् ॥ ब्राह्मणानुपुज्ञयेद्वक्त्यादेवदेवपुरःस्थितान् ॥ २ ७ ॥ तभ्यःश्रद्धाद्वक्त्यातान्शाल्यादीन्क्रगवद्धिया ॥ इमंमहोत्सवं विप्राःपुराकल्पेचकस्थपः ॥३ व्यान्सचस्राष्टिविनिर्मायक्षप्रवाद्यीतथेऽकलेत्।।वेयस्थरेषुतस्ववेवनंकस्थपेनविनिर्मतं॥२ ९॥ सर्व

र्णपाचस्थितंचारुतांवृरुंसुपरिष्कृतं ॥ शनैःशनैर्मुखाभ्यासेवत्येकविनिवेद्येत्॥ ३९॥ आचार्यदक्षिणांदत्वाब्राह्मणांध्येव जयेत्॥ पुष्यस्मानोत्सवंपुण्यंयेपश्यंतिमुदान्विताः॥ ४०॥ संपन्नसर्वकामास्तेव्रजेयुर्वेष्णवंपदं॥ राष्ट्रभष्टोलभेद्राज्यंसाव भौमंचविदति ॥ ४१ ॥ अपुत्रास्तवसावापुत्रंदीर्घायुवंरुभेत् ॥ दारिन्धनाशनंधन्यंब्रह्मवर्चसकारणं ॥ ४२ ॥ पुष्यस्नानं कीर्तितंवःशुण्ध्वमुत्तरायणं ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येपुष्यस्नानोत्सविविधिनोमचत्व रिशोऽध्यायः ॥ ४० जैमिनिरुवाच ॥ संगराशिसंक्रमतियदाभास्वान्द्विजोत्तमाः ॥ उत्तराशांजिगमिषुस्तदास्यादुत्तरायणं ॥ १ ॥ तस्यसंक मणादूर्ध्वयावस्युविशतिःकलाः ॥ महापुण्यतमःकालःपितृदेवद्विजप्रियः॥२ ॥ तत्रस्नात्वाविधानेनर्तार्थराजजलेनरः॥न (ायणंसमभ्यर्च्यकल्परक्षंप्रणम्यच ॥ ३ ॥ प्रविश्यदेवतागारंकत्वातंत्रिःपदक्षिणं ॥ मंत्रराजेनसंपृज्यदेवंश्रीपुरुषोत्तमं ॥ ४ ॥ तथावलं सुभद्रांचत्वमंत्रेणप्रपुजयेत् ॥ दृष्ट्रोत्तरायणेदेवंमुच्यतेदेहवंधनात् ॥ ५ ॥ विधानंतस्यवक्ष्यामिश्रुणुप्यंपाव नंमहत् ॥ संकातेःपूर्वदिवसेनवान्शालीन्सुकृष्टितान् ॥ ६ ॥ प्रासादपूर्वदेशेचस्थापयित्वाधिवासयेत् ॥ नवेनवाससावेष्ट्य दूर्वासपंपपुष्पकैः ॥ ७॥ पूजियत्वामंत्रयेद्वैरूणस्तामितरक्षत् ॥ तस्मिनविनशायामेव्यतीतेजगदीशितः॥८॥प्रत्यचीसिन धौनीत्वाभावयेद्देवताधिया ॥ उपचारावशिष्टाभ्यांपूजयेद्धैसमाहितः ॥ ९ ॥ ततोनिर्माल्यवसनंमालामस्यांनिधापयेत् ॥ ८६०, Lal Bahadur Shastri University Delhi. Digitized by Sarvagya Shasada Peetham महासम्हरभ्यातामर्चात्रिद्वेभामयेत्ततः ॥ १० ॥ आदालिकायामाराप्यशासादद्वारमानयेत् ॥ त्रिविकमंत्रिकमणैक्षेळोक्य

क्षण्याचास्त्रमंत्रेणपात्राणिप्रोक्षयेत्ततः॥पवित्रंप्रोक्षणीमध्येस्थापयित्वाचतत्रवै॥ ४०॥ प्रोक्षयेद्रंघपुष्पाभ्यांविष्णुंचाज्य स्यसंस्क्रियां ॥ कत्वाघारावाज्यभागौद्धत्वार्वान्हविचितयेत्॥४८ ॥ वर्हिजातंसुवर्णतंचतु कंचाऽभयंचद्धतंकरैः ॥ ४९॥ गर्भाधानादिकाःकार्याविवाहांताःक्रियाःपृथक् ॥आज्येनजुहुयात्तासुद्वादशद्वादशाहुतीः

॥५०॥कर्मनामचसंकीर्त्यनमोऽस्तुवैष्णवायये॥गंधादिनासमभ्यर्च्यविन्हप्रज्ञविलतंततः॥५१॥चृत्रर्ग्हीतांचस्रुचंस्रुवंपूर्णाज्य किततः ॥ पूर्णाइतिचजुड्डयात्कर्मणःसंपदेततः॥ ५२॥ भिन्नंनींचतयेद्विष्णोर्वीन्हविप्राःकदाचन ॥ अंतर्यामीचसर्वेपांजगता मन्ययोद्विजाः ॥ ५३ ॥ सर्वत्रकर्मणिविभुर्जीवभूतःसनातनः ॥ अग्निरूपेणचहविःसमिदादिप्रकल्पितं॥५१॥ आदायकर्म सफलंकरोतिचददातिच ॥ शाक्तशांभवसौरादिसर्वकर्मस्वयंविधिः ॥ ५५ ॥ तद्रूपंभावयोद्विविणुतन्मंत्रद्वादशाक्षरं ॥ रु क्ष्मीरूपांतृतच्छिक्तिनैतेभ्योविद्यतेपरं ॥ ५६ ॥ एतेत्रयोजगत्सृष्टिस्थितिनाशनकारणं ॥ चतुर्वर्गेत्रदातारोद्विज्ञाःसत्यंत्रवी म्यहं ॥ ५० ॥ इत्यंसुसंस्कृतेवन्है।पाकंकत्वाद्विजोत्तमाः ॥ तद्नंवाहविर्वापिविष्णवेभक्तिनोददेत्॥ ५८ ॥ तेनप्रीतोहिजग वान्ददातिपद्मुत्तमं ॥ सर्वान्कामान्ददात्येवयोयथाकर्तुमिच्छति ॥ ५९ ॥ अयंवःकथितोविप्राविधिर्वेव्रतकर्मणि ॥ य त्रयत्रहरेःकर्मतत्रतत्रभवेत्ध्रवं ॥ ६० ॥ पाकांगत्वादयंवन्हेःसंस्कारःश्रत्यहंभवेत् ॥ अहारात्रोदितंकर्मएकमेवहरेर्यतः ॥ अ तोनपाकभेदोऽस्तिप्रतिपाकाविर्तनेच् ॥ ६१ ॥ इतिश्रीस्कंदपुराणेजैमिनिकपिसंवादपुरुषोत्तममाहात्म्येविन्हसंस्कारक थनंनामएकचत्वारिशोऽध्यायः॥ ४१॥ जैमिनिरुवीचे विकारतिस्तुनिमिसिक्यमितिस्लिशिस्मिमुसमं ॥ यत्रक्रीडितिगोवि

। सर्वकामेस्तेपूर्णाःशोचंनिनद्विजाः ॥ उपित्वाचिदशैःसार्द्धकल्पातेमोक्षमामुयुः ॥ ३० ॥ महासनस्यसंस्कारंवन्हेःसंस्क रमेवच ॥ अचापिकुर्यार्मनयोवैश्वदेवंदिनेदिने ॥ ३१ ॥ आधानसंस्कृतेवन्हीभगवद्धक्तयरमा ॥ प्रत्यहंपाकसाधक्तेदिन्य ह्रपातिरोहिता ॥ ३२ ॥ अस्मिन्महापुण्यतमेउत्सवेपरमात्मनः ॥ तुलापुरुषदानादिकोटिकोटिगुणंभवेत् ॥ ३३ ॥ स्ना नंदानंजपोहोमःस्वाध्यायःपितृतर्पणं ॥ सर्वमक्षयतांयातिउत्सवेचोत्तरायणे ॥ ३१॥ मुनयऊचुः ॥ मुनविष्णववन्हरू स्कार्पुनरूचिवान् ॥ एतस्यविधिमाचक्ष्वयेनपाकस्यसंस्किया ॥ ३५ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ वैष्णवामिविधिवस्येयेनवै ष्णवकर्ममु ॥ सर्वत्रसंस्कृतोविन्हःसंभवेत्फलसाधकः॥ ३६ ॥ कुंडेवास्थंडिलेवापिसुपलिप्तेगुणान्विते ॥ शुभेदेशेपाङ्मस्यः सन्देशिकोयतमानसः ॥ ३७ ॥ विणुंसंपूज्यविधिवछक्ष्मीयुक्तंशुजोदयं ॥ तस्यपिश्वमतोवन्हिसंजारंसंस्कृतस्ततः ॥३६। स्थापियत्वाचकुंडवेंप्रणवेनोपलेपयेत् ॥ ध्यायेत्रकृतिरूपंतयोनिलक्ष्म्याऋतौशुर्त्तं ॥ ३९॥ प्रागपाउदगपाश्वचतुर्लेखा विलेखयेत् ॥ प्रणवेनचतुर्दिक्षुरेखयेद्रेखिकाःक्रमात् ॥ ४० ॥ द्वादशाक्षरमंत्रस्यपडगैर्वाक्षणादिकिः॥ संस्कृयोत्कुंडह्रपंत न्मध्येचास्रणविष्टरं ॥ ४१ ॥ निधायकुंडमूलेनुलक्ष्मीचृतुमतीस्मरेत् ॥ तांसंपूज्यखद्धदयोचितयेन्मदनातुरां ॥ ४२ ॥ श्रोत्रि यस्य यहाद्वीन्हदारुस्थेमीणजंतथा ॥ ताम्रपाघेसमार्द्धत्यविष्णुंस्वंपरिचितयेत्॥१३ ॥ तद्वीजरूपंतविन्हिष्यात्वारुत्वापदिक्ष णं ॥ त्रिर्भागयित्वातंदेव्यायोनौकंडेविनिक्षिपेत् ॥ णं ॥ त्रिञ्जोमियत्वातंदेव्यायोनीकुंडेविनिक्षिपेत् ॥ ४४ ॥ आचम्याचमनदेव्यादत्वातांबृलमेवच् ॥ यज्ञकाष्ठेनप्रज्वाल्य प्रादेशिकसमिद्वयं ॥ ४^{०६}भि निक्षित्र्यचेपपरिस्तायिकुरिः प्राप्तात्र्यकेः ॥सप्ज्यचिद्धाःपात्रीमिण्मविद्धःसुवादिकं॥ ४६ ॥ प्रो

हामंडपमानयेत् ॥ सुसंस्कृतायांरथ्यायांपताकातोरणादिभिः ॥ १९ ॥ अघोदेशेमंडपंतसप्तशोशामयेत्पुनः ॥ उर्ध्वदेशो पुनःसमस्तंभवेद्यांतुसमवै ॥ २० ॥ यात्रावसानेचपुनभ्रामयेदेकविशातिः ॥ इयंखीळाभगवतःपित्रण हमुखरिता ॥ २१ ॥ राजिषणेंद्रबुम्नेनकारितापूर्वमेवाहि ॥ फलपुष्पावनमैश्वशाखाभिःपरिकल्पिते ॥ २२ ॥ 🍎 गाँतरेरम्येमत्तम्रमररावि णि ॥ कोकिलारावमधुरेनानापक्षिगणाकुले ॥ २३ ॥ नानोपशोभारचितेकालागुरुसुदूर्भत ॥ प्रफुल्लकतकीपंडगंघा मोदिदिगंतरे ॥ २४ ॥ मिछकाशोकपुन्नागचंपकरितशोभिते ॥ तत्काननांतर्घटितमंडपेचारुतोरणे ॥ २५ ॥ भूषिते माल्यवसनैश्वामरैरुपशोभिते ॥ रलखट्टांदोछिकायांतन्मध्येवासयेखम् ॥ २६ ॥ सरलमुकुटंतारहारशोभितवक्षसं ॥ आ नर्धरत्नघटितकुंडलोद्गासितश्रुति ॥ २७ ॥ यथास्थानयथाशोर्भादिव्यालंकारमंजुलं ॥ विकचांबुजमध्यस्थंविश्वधाच्या श्रियायुतं ॥ २८ ॥ शांखचकगदापदाधारिणंवनमालिनं॥सुप्रसन्तंसुनासाभूपीनवक्षस्थलोज्ज्वलं ॥ २९ ॥ पुरोव्योमस्थि तैदेविर्द्रसाथैर्नतकंघरैः ॥ कतांजलिपुटैर्भक्तयाजयशब्देरभिष्टुतं ॥ ३० ॥ गंधेवैरपरोभिश्वकिन्नरैःसिद्धचारणैः॥हाहाहूदूर भृतिभिःसत्वरंदिव्यगायनैः॥ ३१॥ अहंपूर्विकयान्तत्यगीतवादित्रकारिभिः॥ नेत्रांबुजसहस्रेस्तुपूज्यमानंमुदान्वितैः। ॥ ३२ ॥ विकिराद्रिःसर्वदिक्षुगंधचंदनजंरजः ॥ उपवेश्याथगोविदंपूजयेदुपचारकैः ॥ ३३ ॥ वल्लकीटंदमध्यस्थंकदंवतरु मूलगं ॥ हावलास्यविलासैसुनुक्रीडमानंबनांतरे ॥ ३४ ॥ गोपीनिक्ष्यवगोपालैर्लालांदोलितयानगं ॥ चितीयत्वाजग नार्थविकिरेद्रंधचूर्णकेः ॥ ८३ ८०० सकर्ष्यूरेरकाषीतशुक्तिर्देशुस्मतंताः ।। दिन्यैर्वस्त्रीर्देश्यमस्येदिकमार्देशुपूर्वेतः ॥ ३६ ।

मा०

🖫 दोळाकानुग्रहणायवै ॥ १ ॥ प्रत्यचीदेवदेवस्यगोविदाख्यांतुकारयेत् ॥ प्रासाद्पुरतःकुर्यात्योदशस्तंभमुच्छ्तं ॥ २ ॥ च तुरस्रंचतुर्द्वारंमंडपंवेदिकान्वितं ॥ चारुचंद्रातपंमाल्यचामरध्वजशोक्तितं ॥ ३ ॥ भद्रासनेवेदिकायांश्रीपणींकाष्ठनिर्मितं । फल्गूत्सवंप्रकुर्वीतपंचाहानिच्यहानिवा ॥ ४ ॥ फाल्गुन्याःपूर्वतोविप्राश्चतुर्दश्यांनिशामुखे ॥ वन्धुस्तवंप्रकुर्वीतदोलामंडप पूर्वतः ॥५॥ गोविदानुग्रहीतंतुयात्रांगंतस्प्रकीित्ततं ॥ आचार्यवर्णंकत्वावित्हिनिर्मथनोद्भवं ॥६॥ भूमिसंस्कत्यविधिवत्तृण राशिमहोच्ळ्रयं ॥ सपशुंकारीयत्वातुर्वान्हतत्रविनिक्षिपेत् ॥ ७ ॥ पूजियत्वाविधानेनकृष्मांडविधिनाहुनेत् ॥ गोविदंपूज चित्वातुभामयेत्सप्तरोविशुं ॥ ८ ॥ यत्नात्तंरक्षयेद्वन्हियावद्यात्रासमाप्यते ॥ शातर्यामेचनुर्दश्यांगोविदप्रतिमांशुभां 📗 ॥ ९ ॥ वासियत्वाहरेरपेपूजयेत्पुरुषोत्तमं ॥ उपचारावशिष्टैस्तुप्रत्यर्चामपिपूजयेत् ॥ १० ॥ ततोऽवरोप्यवसन मालांचद्विजसत्तमाः ॥ अर्चायांविन्यसेन्मंत्रीपरंज्योतिर्विभावयन् ॥ ११ ॥ ततःसाप्रतिमासाक्षाज्ञायतेपुरुषोत्त मः ॥ रत्नांदोलिकयातांवेनयेत्स्नानस्यमंडपं ॥ १२ ॥ नानातूर्यीननादैश्वशंखष्यनिपुरःसरं ॥ जयशब्दैस्तथास्तोत्रैःपुष्पद ष्टिभिरेवच ॥ १३ ॥ छत्रध्वजपताकाभिश्वामरैर्व्यजनैस्तथा ॥ निरंतरंदीपिकाभिस्तदाकुर्यान्महोस्सवं ॥ १४ ॥ आगच्छे तितदादेवाःपितामहपुरोगमाः ॥ द्रष्टुम्हिषगणैःसार्द्धगोविदस्यमहोत्सवं ॥ १५ ॥ भद्रासनेनिवास्यनंपूजयेदुपचारकैः ॥ म हास्त्रानस्यविधिनास्त्रपनंतस्यकारयेत् ॥ १६॥ पंचास्रतैश्वसर्वैर्वातेषामन्यतमेनवा॥स्त्रानांतगंथतोयेनश्रीस्केनािमपेचयेत ॥ १७ ॥ संप्रों छय भूषये हे बंबसार छंक त्रमहत्यकै । बोध की राज्यिका संपू उपप्रक्रसाहं प्रस्थित के अली। समकत्य सातो हे वंदो

्र पु॰ अवधीर्विश्वरक्षार्थमधुम्रद्र रक्षमां ॥ त्रीन्विकमान्कमित्वायोहत्वदित्यवलंमहत् ॥ १० ॥ त्रैलोक्यंपालयामासत्रिविक मनमोऽस्तृते ॥ कत्वावामनकंदेहम्यज्ञःसामगर्भकं ॥११॥ मोहयित्वोद्भतस्पनायाविने अयःश्रियंघारयेनित्यं र्द्धदिभक्तेभ्यएवच ॥ १२ ॥ द्दात्यितिश्रियंतस्मैश्रीधरायनमोऽस्तुते ॥ इंद्रियाणामधिष्ठातायः अपांसदाप्रमुः ॥ १३ ॥ सु 🎇 विकहेतुर्भक्तानां रूपीकेशनमोऽस्तृते ॥ यन्नाभिपद्मसंभूतंजगदेतचराचरं ॥ १४ ॥ विधातुरासनंनित्यंपद्मनाभनमोऽस्तृते॥ यस्यतित्रगुणैर्वद्धंशरिरंसार्वलौकिकं ॥ १५ ॥ दाम्नाबद्धःसगोप्यातुदामोदरनमोऽस्तृते ॥ त्रैलोक्यविष्ठवकरंहतवानुकेशि 📆 दानवं ॥ १६ ॥ ईशितासर्वसौख्यानांचाहिकेशवमांसदा ॥ यःस्रष्ट्रासर्वभूतानिजगतामादिकारणं ॥ १७ ॥ अचित्यम 🎇 हिमन्विष्णोनारायणनमोऽस्तुते ॥ माययायस्यविश्ववैमोहितंयद्नाद्यया ॥ १८ ॥ सर्वधर्मस्वरूपायमाधवायनमोऽस्तु ित ॥ ज्ञानानांज्ञानगम्यस्वमगतीनांगतिपद ॥ १९ ॥ संपूर्णमस्तुगोविदत्वस्यसादाद्वृतंमम ॥ प्रतिमासंपूजनतिमंत्रेरेभिःकता ु जिल्हिः ॥ २०॥ प्रार्थयेत्परयाभक्तयाभक्तकातिजनार्दनं ॥ एवंसवत्सरंनीत्वावतवैमुर्त्तिपंजरं ॥ २१ ॥ संपूर्णफलसित्थ्यर्थं अतिष्ठाविधिमाचरेत् ॥ सुवर्णनिर्मिताविष्णोर्मूर्त्तयोद्वादशैवतु ॥ २२ ॥ यथाशक्तिकताःस्थाप्याःकुंत्रेषुद्वादेशस्वि ॥ ता अपाचाःच्छादितेषुसाक्षतेषुपृथक्पृथक् ॥ २३ ॥ श्वेतवस्नावनद्धेषुगंधपञ्जववारिषु ॥ अष्टदिशुचतुर्दिशुसर्वतोभद्रमंडले ॥ ॥ २४ ॥ स्थापनीयाश्वतेकुंभास्तेषुपूज्याश्वमूर्त्तयः ॥ द्वादशाक्षरमंत्रेणउपचारैःपृथकृपृथक् ॥ २५ ॥ पंचास्तैस्तुस्नपन सर्वेषामादितोद्विजाः ॥ भीतमादिमान्त्याबैसाधाग्रहस्मणभोजन्ते।॥ ३५६/।। बस्तसुर्ग्नेक्विक्वस्त्रिमानयुगेस्तथा ॥ व्यज

मा॰

110

चामरांदोळनेगीतेःस्तुभिश्वसमर्चितं ॥ आंदोळयेद्दोळिकास्थंसमवारान्शनैःशनैः॥३ णा तदापरयंतियेकणंमुक्तिस्तेष शयः ॥ ब्रह्महत्यादिपापानांपंचानांसंक्षयोभवत् ॥ ३८ ॥ त्रिरेवंदोलयेद्देवंसर्वपापापनोदनं ॥ भकानुपाहकपुंसांभुक्ति मुक्त्येककारणं ॥ ३९ ॥ ठीलाविचेष्टितंयस्यकत्रिमंसहजंतया ॥ अघसंघक्षयकरंमूलाविद्यानिवर्त्तनं ॥ ४० ॥ **परपन** द्वितीयंहरतिगोहत्यायुपपातकं ॥हरत्यशेषपापानितृतीयंनात्रसंशयः ॥ ४१ ॥ दृष्टादोलायितदेवंसर्वपापैःप्रमुच्यते ॥ आ ध्यात्मिकेराथिभातिराधिदैवैर्विमुच्यते ॥ ४२ ॥ इमांयात्रांकारियत्वाचक्रवर्त्तीभवेजूपः ॥ ब्राह्मणस्त्रुचतुर्वेदीज्ञानवान्जा यतेषुवं॥४३॥ इतिश्रीरकंदपुराणेजिमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येदोलायात्राकथनंनामद्विचत्वारिसोऽध्यायः॥४२॥ जैमिनिरुवाच ॥ अत्रवःकथीयणामिव्रतंसांवसरंशुभं ॥ संवसरस्यादिदिनेपौर्णमासीतृफाल्गुनी ॥ अत्रापिदेवस्यहरेर्मू र्त्तयोद्वादरौवयाः॥ १॥ विष्ण्वादिनामप्रथिताःप्रतिमाःसंप्रपूजयेत्॥ एककांमूर्त्तिमेतासांमासपुद्वादशस्विप ॥ २॥ प्र त्यहंपूजयेत्पुष्पैःफलेर्द्वादशाभस्तथा ॥ अशोकोमहिकाचैवपाटलीचकदंवकं ॥ ३ ॥ करवीरंजातिपुष्पंमालतीशतपत्रकं॥ उत्पलंचैववासंतीकुंदःपुंनागकस्तथा ॥ ४ ॥ एतानिक्रमशोद्बात्कुष्ठुमानिहरेर्मृदे॥ दाडिमनारिकलंचआश्रंचपनंसतथा ॥ ॥ ५॥ खर्जूरंतृणराजंचप्राचीनामळकंतथा ॥ श्रीफळंनागरंगंचकमुकंकमरंगकं ॥ ६ ॥ जातीफळंतुक्रमशःफळान्येता निवैद्देत् ॥ भक्ष्यभोज्यानिलेह्यानिचोष्याणिमधुराणिच ॥ ७ ॥ आसनायुपचारांश्र्दत्वास्तृत्वाजगद्भुरं ॥ सर्वव्यापिन्ज गन्नायभुतभव्यभवद्यर्भी ि देश विकास प्राप्तिकार्थि (Thiversity, Delhi, Digitized by Sarvagya, Sharada Peethang गन्नायभुतभव्यभवद्यर्भी ि देश विकास प्राप्तिकार्थि । १ ॥ ेपु । विभाग स्थापन ।। तद्तर्वासयेद्देवप्रत्यचीपतिपूजितां ॥ १ ॥ युक्तांश्रीसत्यभागाभ्यांपूजयेद्विधिवचतां ॥ अर्द्धरात्रेतुकर्पेददेव दिवस्यकारयेत् ॥ ७ ॥ पुरर् नशीथेऽपिविमुर्वभंजदमनाम्चरं ॥ भक्त्यालेभेपरांत्रीतितदंगोत्यंचतत्तृणं ॥ ८ ॥ तस्यामेवत्र योदस्यांतृणदैत्यंविभावयन् ॥ कतांजलिपुटोभूत्वावाक्यंचेद्गुदीरयेत् ॥ ९ ॥ अवधीर्दमनदैत्यंपुरात्रेलोक्यकंटकं ॥ सएवे | विश्वपरिणतः पुरतस्तवितष्ठिति ॥ १० ॥ तस्योत्यत्तौत्रीतिरासीत्तदायातवमाधव ॥ अधुनापितथैवास्तांत्रीतिर्द्भनभंजक । ॥ ११ ॥ इत्युक्कातृणमेकंतुकरेदेवस्यदापयेत् ॥ ततोवशिष्टांरात्रितृतृत्व्यगीतादित्तिर्नयेत् ॥ १२ ॥ ततश्वान्युदितेस्येदेवंतु णपुरःसरं ॥ नयेत्श्रीजगदीशस्यसमीपंद्विजसत्तमाः ॥ १३ ॥ उपचारैर्जगन्नाथंपूर्ववत्पूजयेत्ततः ॥ हिरण्यकशिपुंहत्वाओ त्रमालांतदंगजां ॥ १४ ॥ कृत्वाकंठेयथाप्रीतिस्तथादमनकंतृणं ॥ तवप्रीत्येतुभगवन्मयाद्चंतवांगके ॥ १५ ॥ इत्युचार्य हिरेमूंप्रिद्याद्गंघनुण्युभं॥ तदादृष्ट्वाहरेर्वकपदांप्रीतिकरंगुदा॥ १६ ॥ भवदुःखपरिक्षीणःभ्रखमामोत्यनुत्तमं ॥ ग्रहीत्वामू विद्यापित च्छारवां विष्णु मूर्त्रीपकिषतां ॥ १७ ॥ सर्वपापिविनिर्मुक्तोवसेद्विष्णुपुरेध्रवं ॥ अतः परंप्रवस्थामियात्रामक्षयमोक्षदां । ॥ १८ ॥ अनायासेनमूढानांवासनाबद्धचेतसां ॥ वैशाखस्यामलेपक्षेद्वितीयारात्रिमध्यतः ॥ १९ ॥ मंडपंचच्तुष्कोणंसु घालिप्रंसवेदिकं ॥ सुधौतवाससाकुर्याव्यतिसीरांसमंततः ॥ २० ॥ साधुसोपानसंयुक्तंचारुचंद्रातपान्वितं ॥ तन्मध्येविन्य सेत्पूतंसाथुभद्रास्नोत्त्रंं।। 🞝 🎖 alla तास्मिक्निक्तिक्ति हिन्तू सेत्सुर्ग्यकालु नुं ॥ aतुस्यपश्चिमभगेवेतसासनोत्राह्मणः श्चिः ॥ २२ ॥ पात्रांतरेतुग्रद्धीयाचंदनंपलविशांत ॥ सुपिष्टंकणलोहस्यग्रद्धीयात्पट्पलाधिकं ॥ २३ ॥ अगुर्वर्द्धंकुंकुमंस्यात्कुं

मा॰

36

नरुदेकुं जैश्वशयनीयैःसपार्डुकैः॥२ णा गंधैर्माल्यैश्वतांबूळेर्मुद्रिकाकुंडलैस्तथा॥प्रदीपाःसपिषाज्वाल्याद्वादशद्वादशकमात्। ॥ २८ ॥ नीत्वात्रियामामित्थंवैप्रभातेवन्हिकर्मच ॥ समिदाज्यचरूणांवैप्रतिदेवंशतत्रयं ॥ २९॥ अष्टोत्तरसहस्रंतृतिलैर्ब्या हितिभिस्ततः ॥ होमतिप्राशनंकत्वाद्बादाचार्यदक्षिणां ॥ ३०॥ कपिलाधेनबोदेयाःसालंकाराश्वद्वादश ॥ शतंचतृश्वत्वा रिशद्वाह्मणान्भोजयेत्ततः ॥ ३१ ॥ तद्देवदंदंसघटंसवितानंसचामरं ॥ सर्वोपचारसहितमाचार्यायनिवदयेत् ॥ ६२ । वतराजिममंकत्वासर्वाच्कामानवासुयात् ॥ गुंडिचाबास्त्यायात्राविष्णोर्द्वादशकीत्तिताः ॥ ३३॥ तासांदर्शनजंपुण्यंव्रत नानेनलभ्यते ॥ ऐदंपदंसार्वभौमंचकवर्त्तत्वमेवच ॥ ३४ ॥ अष्टेश्वर्यमवामोतिदेवदेवप्रसादतः ॥ एतन्महापुण्यतमंनारदः कृतवानुवर्त ॥ ३ ५ ॥ कृत्वाद्वादशवर्षाणिजीवन्युक्तोभवन्युनिः ॥ अन्येचवैष्णवायवैचकस्तेबद्धशःपुरा ॥ ३६ ॥ वर्तना तःपरतरंभगवस्त्रीतिकारकं ॥ धन्यंयशस्यमायुष्यंब्रह्मण्यंवंशवर्धनं ॥ भवंतोऽपियतात्मानःकुर्वेतुव्रतमक्षयं ॥ ३७ ॥ इति श्रीरकंदपराणेजेंमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहाल्येसंवलरवृतथनंनामत्रिचत्वारिशोऽध्यायः॥ ४३॥ मुनयऊचुः ॥ मुनेवतिमदंपुण्यंश्रुतंवैमूर्त्तिपंजरं ॥ अंतःप्रमोदंजनयन्महिम्नाचमहत्तरं ॥ १ ॥ यात्राद्वादशपुण्यायाउदिष्टा भगवित्रयाः ॥ तासांद्वेअवशिष्टेतेकथयस्वमहामुने ॥ २ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ वासंतिकीसमाख्यास्येयात्रांद्रमनभंजिकां॥ यस्यांकतायांदृष्टायांत्रीणातिपुरुषोत्तमः ॥ ३ ॥ पुरायत्कथितंवित्रास्तृणंदमनकाव्हयं ॥ चैत्रशुक्कत्रयोदश्यामाहरेत्तत्सम् छकं ॥ ४ ॥ देवस्यायेविद्वितंत्रं इसेस्ताविकासिते । Naस्ययेक्षेक्षतेत्रज्ञास्थ्यंत्रयक्कास्त्रमंत्रमध्ये विद्वालाक्ष्ये मं इलंक त्वा शुभंप

जगौ ॥ दक्षउवाच ॥ देबदेवजगन् व्यसहजानंदनिर्मल॥४ १॥संसारार्णवसंमग्रान्पाहिनःपरमेश्वर॥नानाविधैश्वसंतापैःसंत प्तान्मानवानिमान् ॥४२॥मय्यनुकोश्बुरध्यावैशुभदृष्ट्यस्तेनच ॥ संतर्पयंस्तुणान्शुष्कान्रुष्णमेघनमोऽस्तृते॥४३॥कि कल्मषसंमुढानुद्धर्त्तुंजगतांपते ॥ अवतारोऽयमेतस्मिन्नीलाचलगुहांतरे॥ ४४ ॥चिरकालप्रहृढानांदुस्त्यजानांमहांहुसां ॥ रा शिद्रग्धंत्वमेवेशोदीननाथकपाकर ॥ ४५ ॥ त्वद्दर्शनमहायोगेयमाबष्टांगवर्जिते ॥ येषांमतिःसमुत्रनाचनुवर्गिकसाधने ॥ ४६ ॥ तेनशोचंतिदुष्यारेभवारण्येमहाभये ॥ कर्मानपेक्षंदेवेशनात्मज्ञानंविमोचकं ॥ ४७ ॥ इदंतेदर्शनंनायविनाकमा पिमोचयेत् ॥ जयकृष्णजयेशानजयाक्षरजयाव्यय ॥ ४८ ॥ प्रसीदानुग्रहाणेमान्दीनान्मुढान्विचेतसः ॥ इतिस्तृत्वादंड पातंपपातचरणांबुक्ते ॥ ४९ ॥ प्रसीदेशप्रसीदेशप्रसीदेशेतिघोषयत् ॥ ततोक्तगादभगवान्सुखरेणप्रजाप्रति ॥ ५०॥ उत्ति ष्ठवसतेदत्तंदुर्लभंयद्वरंत्वया ॥ कांक्षितंमव्यसादेनभविष्यतिनसंशयः ॥ ५१ ॥ मद्नुयहोऽल्पुण्यानांदुर्लभोविदितस्तव। मदंगजातोऽसिभवान्मांचप्रार्थितवानसि ॥ ५२ ॥ महोत्सवेनसंतोष्यततस्तेप्रददास्यहं ॥ इमामक्षययात्रांयेभक्त्यापश्यंति हर्षिताः ॥ ५३ ॥ तस्मिन्कालेयदिच्छंतिमनसातत्तदामुयुः ॥ यथासंतापहरणंचंदनेनानुलेपनं ॥ ५४ ॥ तथोस्रवोऽयंमे दश्च संतापत्रयनाशनः ॥ मत्येरितमतिस्बंहिउत्सवंकृतवानसि ॥ ५५ ॥ संकृत्यितोऽयंमनसादीनोद्धत्यमयाध्रवं ॥ त्वयाभि कांक्षितंसर्वेदास्याम्येवप्रजापते ॥ ५६ ॥ द्वादशैतामहायात्रागंडिचायास्तुपावनाः ॥ एकैकामुक्तिदाःसर्वाघर्म<mark>कामार्थव</mark> र्द्धनाः ॥ ५७ ॥ तासामेकतमांवापियोभक्त्याचावलोकयेत् ॥ एकयापिभवाब्यिसतीत्वीविध्युपद्धिजेत् ॥ ५८ ॥ जे HTO

कुमार्द्धेतुसिल्हकं ॥ कस्तूरिकाकर्पूरयोः प्रमाणंसिल्हसम्मितं ॥ २४ ॥ सर्वमेकत्रसंपिष्यात्पन्नीराख्येनवारिणा ॥ पलद्व यंततोद्याद्गुरुलेह्मुत्तमं ॥ २५॥ एकत्रालोडितंकत्त्वापूर्वपात्रोनियापयेत् ॥ आच्छायकेतकीपत्रैर्वेष्टयेचीनवाससा । ॥ २६ ॥ गंधस्तेसोममंत्रेणरक्षेद्ररुडमुद्रया ॥ एवंतुमंडपेतस्मिन्साधिवासंनिधापयेत् ॥ २० ॥ जैमिनिरुवाच ॥ अरुणो दयकालेतुनयेत्कणस्यसन्तिर्घ ॥ शंखचामरछत्राधैर्भामयित्वासुरालयं ॥ २८ ॥ देवापेस्थापयित्वाचपूजयेत्पुरुषोत्तमं॥ उद्घाटयेत्ततोवस्रंदिव्यदृष्ट्यावलोकयेत् ॥ २९ ॥ प्रोक्षितंमंत्रराजेनसंस्कृर्यात्ताडनादिक्षिः॥ गंघपुष्पाक्षतेः पूज्यश्रियः ह्यकेनलेपयेत् ॥ ३० ॥ श्रीशस्यसर्वगात्रेषुमृदुस्पर्शशनैःशनैः ॥ वैष्णवाजयशब्देस्तुवर्द्धयीततदाहीर ॥ ३ १॥ नानास्को पनिषदैर्विद्वांसःसंस्तुवंतितं ॥ वेणुवीणादिकैर्द्यगीतवाद्यैरनेकशः ॥ ३२ ॥ व्यजनैश्वामरेश्छत्रैरह्नैर्नानोपहारकैः॥ संतोषयन्जगन्नार्थतृतीयादैविलेपयेत् ॥ ३३ ॥ यस्यांचतनमात्रेणतापानश्यंतिदेहिनां ॥ सोऽसीसंदर्शनात्तापान्नणां हंतितदाद्विजाः ॥ ३४ ॥ अचित्योमहिमाविष्णोरीटकृताटकृतयासदा ॥ ततःसक्ष्मांवरैर्माल्येर्भक्ष्यभोज्यादिपानकैः॥३ ५॥ दिव्येनीनाविधेर्द्धर्यव्येरावित्ततैःशुभैः॥ पुनःसंपूजयेद्देवतांबृहैश्वंद्रसंस्कृतैः॥ ३६ ॥तस्मिन्कालेतुयेक्वणंभक्तयापश्यंति मानवाः॥ नतेषांपुनरावत्तिःकल्पकोटिशतैरपि ॥ ३७॥ विष्णोःस्वह्नपमासाद्यविष्णुलोकेवसंतिव ॥ पुराकलियुगेविपा दक्षोनामप्रजापतिः ॥ ३८ ॥ आध्यात्मिकादिसंतापैःसुदीनान्वीक्ष्यमानवान्॥ तत्रगत्वाकःपायुक्तोमहमेनंचकारव॥३९॥ यथाविधिमयात्रोक्तंसष्ट्रमध्यमंद्रिकावणाविष्ठिष्णचंद्रनेमिनिकाधिकामस्रपक्षकारिकप्र भितृतीयविभिन्नगनाथंस्तृतिमेतांमुदा

भगवाननायासेन्बुद्धिरुत् ॥ ७ ॥ धर्मोहिभगवान्विष्णुर्धर्ममूलाभिदंजगत् ॥ धर्मस्यजगतश्चापिप्रभुरेपजनादनः ॥ ८ ॥ पु 🕷 रुषार्थमयेतस्मिन्भक्तिर्यस्यप्रतिष्ठिता ॥ ससर्वकामतृप्तात्मानशोचितनकांक्षति ॥ ९ ॥ त्रैलोक्येश्वर्यदातासाशकह्रपोत्य पासितः ॥ भावितोधातृरूपेणवंशरुद्धिकरोभवेत् ॥१०॥ सनत्कुम।ररूपेणदीर्घमायुःप्रयन्छति॥रोत्तसंपद्धदोस्रपपृथुरूपेण श्री भावितः ॥ ११ ॥ गंगादितीर्थफलदःपाथःपतिरुपासितः ॥ अंतस्तमःप्रणुद्तिभास्वद्रूपेणभावितः ॥ १२ ॥ सौभाग्यम्तुलं 🕌 दद्यादमृतांशुरुपासितः॥ विद्यापादशतत्त्वज्ञोवाक्पतित्वेनभावयन् ॥ १३ ॥ वाजिमेघादियज्ञानांफलदोऽयंसनातनः यज्ञेश्वरस्वरूपेणभावितोयंजगन्मयः॥ १४ ॥ ध्यातःक्वेररूपेणसमृद्धिमतुलांददेत् ॥ एवंदयांवुधिरसोतस्मिचीलाचले वसत् ॥ १५ ॥ दीनानाथानुपहायदारुव्याजशरीरवान् ॥ प्रयातास्त्रत्रभोविप्रावसध्वं समाहिताः ॥ १६ ॥ श्रीशपादान 🖫 युगलंशरणंतत्त्रपद्यतां ॥ ऐहिकामुष्मिकान्भोगान्वांछध्वयदिशाश्वतान् ॥ अंत्तुमुक्तिकैवल्यंयथेच्छंतत्रचामुथ ॥ १७ ॥ 🏭 इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋपिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येविभूत्युपासनकथनंनामपंचचत्वारिशोध्यायः॥ ४५॥ ॥ 📳 मुन्यऊचुः ॥ प्रासादस्यप्रतिष्ठतिइंद्रबुम्नाययद्वरान् ॥ आज्ञापयामासहस्यित्रास्ताद्वादशापिच ॥ १ ॥ त्वत्सकाशाच्छ्रतं सर्वंततःसपृथिवापितः ॥ किचकारमहावृद्धिर्विष्णुभक्तोव्यवस्थितः ॥ २ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ वरान्छव्याजगन्या 🎢 साक्षाद्वस्रस्वरूपिणः ॥ कतकत्वंसमेनेवेआत्मानंचपुपंगवः ॥ ३ ॥ यथाज्ञंकारियत्ववियात्रास्ताःपुण्यमोक्षदाः ॥ बहुप ा चारेर्विविधेःसम्भ्यर्च्यकरणद्भुत्तंalle अत्रीक्षास्क्रस्रक्षंसम्भरिक्षस्त्रम्भवाद्याद्यात्राध्यात्राधिव।।/सनुस्रेप्रदेशस्त्रमायसमायुतं ॥५॥

मिनिरुवाच॥ इत्युदीर्यजगन्नाथोभगवान्सतिरोद्धे ॥ दक्षःप्रजापितःसोऽपिश्रद्धानस्तदाज्ञया ॥५९॥ संवत्सरंगिरोस्थि त्वासंदुदर्शमहोत्सवान् ॥ सर्वज्ञोब्राह्मणोभूत्वाकौशिकस्यकुलोत्तमे ॥ ६० ॥ लोकान्प्रवर्त्तयामासयथाविधिमहेषुसः विश्वासायाल्पवृद्धीनामिमायात्राःप्रवर्तिताः॥ ६१ ॥ इत्थंतुसाक्षात्परमब्रह्मसूपीजगद्गुरुः ॥ प्रसादितःसुरेशेनलोकानुपह णायवै ६२ ॥ यदातदादृष्टिपथंयातोमुक्तिप्रदोध्रवं ॥ सर्वान्कामान्ददात्येवनराणांनात्रसंशयः ॥ ६३ ॥ सत्यप्रतिज्ञोजग वांस्तत्रास्तेदुःखनाशनः ॥ शोकंतरितयंदृख्नाभवपाथोधिसंभवं ॥ ६४ ॥ किव्रतैःकितपोदानैःकितथिंःकतृभिस्तथा॥ कि मष्टांगनयोगेनसांगनचपरेणच ॥ ६५ ॥ तीर्थराजजलेस्नात्वाक्षेत्रश्रीपुरुषोत्तमे ॥न्ययोधमुलवसतावसंतंचर्मचक्षुपा हुलादारुमयंब्रह्मदेहवंधात्रमुच्यते ॥ ६६ ॥ इतिश्रीस्कंद्पुराणेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येद्वादशयात्राकथन नामचतश्चत्वारिशोध्यायः॥ ४४॥ मुनयऊचुः ॥ भगवन्सर्वशास्त्रज्ञ्यतंपरममद्भतं ॥ यात्राह्मपंभगवतोमाहात्म्यंपापनाशनं ॥ १ ॥ यथाऽयंपूजितदिवःका मिभिःसर्वकामदः ॥ भूत्युपासनयाभूतिप्रदोब्रूहियथाहिनः ॥२ ॥ जिमिनिरुवाच ॥ सर्वाविभूतयोविष्णोर्जगत्यस्मिश्वर चरे ॥ भूतिप्रदोविभूतिश्वसएकःपरमेश्वरः ॥३ ॥ यथायथोपचरितस्तथावैजायतेनरः॥एतावानस्यमहिमापरिमातुंनशक्य ते ॥ ४ ॥ योयथासमुपास्तेवैसतथाफलमामुखात् ॥ एकःपंथाश्वतुणांविधर्मादीनांसदारवः ॥ ५ ॥ धर्मस्यपंथागह्नःसंकी र्णोवहुशासनैः ॥ तत्त्वविधारणिनोस्यक्षमिःकोऽपिद्विजीत्तिमाः॥स्थित्विधिकिमोहितन्त्रिलीविसिष्ठलेगितःसदा ॥ तेपांत्रयाणां

गानुकामोपनीतान्वैब्रह्मलोर्कजगामह ॥ २५ ॥ एतद्वःकथित्ंपृण्यंक्षेत्रमाहात्म्यमुत्तमं ॥ तत्रनित्योषितस्यापिम हात्म्यंब्रह्मदारुणः ॥ २६ ॥ यथ्वैतंच्ळूणुयाद्रक्त्यावाच्यमानंद्विजोत्तमैः ॥ अश्वमेघसहस्रस्यफलंसोऽविकलंलभेतृ ॥२७ अर्द्धोदयादिकायोगायेचान्येपरे शित्ताः ॥ तत्कोटिगुणितंपुण्यंविष्णोर्माहात्म्यकीर्त्तनात् ॥ २८ ॥ प्रातःप्रातर्यः १०० यात्कपिलाशतदो भवेत् ॥ गाँगै:पुष्करजैस्तोयैरभिषेकफलंलभेत् ॥ २९ ॥ घन्यंयशस्यमायुष्यंपुण्यंसंतानवर्द्धनं॥स्व प्रतिष्ठागितदंसर्वपापापनोदनं ॥ ३० ॥ एतद्रहस्यमाख्यातंपुराणेषुसुगोपितं ॥ वैष्णवेभ्योऽविनान्येषुनतुवाच्यंकदाचन ३१ ॥ कुतर्कीपहतायेचदुरधीत्थ्रतागमाः ॥ नास्तिकादांभिकानित्यंपरदोषोपदर्शकाः ॥ ३२॥ अवैष्णवामोघजीवास्ते योगोप्यंसदैवहि ॥३३॥ इतिश्रीस्कंदपुराषेषडशीतिसाहस्रेजैमिनिऋषिसंवादेपुरुषोत्तममाहात्म्येषट्चत्वारिंशोऽध्यायः॥ ॥ ४६ ॥ पुरुषोत्तममाहात्म्यंसमाप्तं ॥ श्रीः ॥ 11 9 11 11 8 11

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

इंद्रयुम्नउवाच ॥ राजन्बद्वश्रुतोऽसित्वंधर्मनिष्ठामुपासितः ॥ भगवत्यपिर्जिक्तिस्तेकर्मणामनसागिरा ॥ ६ ॥ नश्लेकस्योप दिशायभगवाननुशास्तिवै ॥ चराचरगुरुर्ह्येषविश्वंतिच्छिप्यतांगतं ॥७ ॥ ममानुपह्रुह्येणअवतीर्णोजगद्धिते॥ उद्धृत्येदीन मनसामत्रादौस्थास्यतेचिरात् ॥ ८ ॥ भक्त्याचश्रद्धयायुक्तएतदाज्ञांप्रवर्त्तय ॥ प्रतिमाव्यवहारेणनेनंजानीहिभूमिप ॥९। प्रत्यक्षेतयथाजातेत्रेलोक्यंभूमिमागतं ॥ प्रासादांतःप्रवेशीहयस्यास्यजगदीशितः ॥ १०॥ पितामहाद्यास्विदशाःसर्वेयुग पदागताः ॥ विश्वमुर्त्यावयंसर्वेजातावैनष्टचेतनाः ॥ ११ ॥ चराचरमयोग्नेपसाक्षाद्वारुत्वरूपपृक् ॥ कल्पदक्षमिनंविद्धि भूगतंसर्वकामदं ॥ १२ ॥ उपास्यैनंहिलभतेयोयथाकामनाफलं॥ यतंतोबहुधायंहियतयोनविदंतिहि ॥ १४ ॥ तमःपारे प्रतिष्ठंतंकिस्विज्ञयोतिःस्वृह्णपेणं॥यतीनांब्रह्मनिष्ठानांशुद्धानामुर्ध्वरेतसां ॥१९ ॥ अनन्यम्नक्तियुक्तानामेकःपंथाःसयोगि नां ॥ यीष्मेशीतेगभीरेवैनिमज्ज्यसिललाशये ॥ १६ ॥ परांनिर्देतिमामोतितथास्मिन्करुणांबुयौ ॥ त्रितापदुःखंत्यजित ||संप्राप्तःपुरुषोत्तमं ॥ १७ ॥ नमातानपितामित्रंनपत्नीनस्रुतस्तथा ॥ शरणागतदीनानांयथायमुपकारकः ॥ १९ ॥ तदेनं परिषेवस्वभूक्तिमुक्तिप्रदंविभूं ॥ पौरैःप्रजाभियात्रास्ताःसमृद्धाःपरिवर्त्तय॥ १९ ॥ साधारणोधर्मपंथान्यपाणांन्यसत्तम ॥ प्रवित्ततश्चपुर्वेणपाल्यतेनेतरेणवे ॥२०॥ दृसिहंभजराजेंद्रउपचारैर्महार्द्धिभिः॥ पुजयस्वत्रिसंध्यंतपरंविर्वाणमामुहि॥२२॥ खिकतादुत्तमंत्राहुःपरकत्यस्यरक्षणं ॥ पालयेत्परदत्तंयत्त्वदत्तादुत्तमंहितत् ॥ २३ ॥ जैमिनिरुवाच ॥ कृतांजलिपुटःसोथ शिगालोचपतिसत्तमः (१ पूर्णप्रकायम्हतस्याक्यंमाल्याभिव्याषाम्बितां) आक्ष्यः अद्भवक्रमे अपरक्षेद्रोधास्काल्यमा महाद्यान् ॥ जो

मंबापर्या

परलोकंजिगमिषताकान्होबागणपतरावाख्येनस्वाधिकारेनियुक्ताधिकार्यनुज्ञयादुमालेइर्युपनाम्नानारोकःणा भिधेनगणपतकःणार्जामुद्रायंत्रालयेमुद्रितम्'॥

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

श्रीवालकण्णचरणांबुरुहैकतानचित्तोगुरीश्वरणकंजमुबद्धभावः ॥ ठीलाधरांगजनिगोकुलदासनामासद्धर्मनिष्ठधिषणः विकलभित्रविश्वयाः ॥१॥ श्रीजीवनेशगुरुवर्धीनदेशतोसीमाहात्म्यपुस्तकवरंपुरुषोत्तमस्य ॥श्रापाढशुद्धदशमीप्रभृतिद्विजेभ्यो विवत्ते । विकलभित्रविश्वयाः ॥१॥ श्रीजीवनेशगुरुवर्धीनदेशतोमाहात्म्यपुस्तकवरंपुरुषोत्तमस्य ॥श्रापाढशुद्धदशमीप्रभृतिद्विजेभ्यो विवत्ते । विवत्त

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

